

Uit de Schriften

DEEL XXI

No. 1

JANUARI 1949

Tot nuttige Stichting

No. 1.

ZINGT EEN NIEUW LIED.

„Zingt de Here een nieuw lied, want Hij heeft wonderen gedaan” Ps. 98: 1.

In Ps. 98 wordt de gezegende regering van de Here, Christus Jezus, bij voorbaat geprezen. Israël wordt opgewekt een nieuw lied te zingen: het heil van hun God is geopenbaard en gezien door de volken. Dit heil is niet minder dan dat de Here gerechtigheid en rechtmatigheid ten toon spreidt onder de volken en goedertierenheid en waarheid aan het Huis Israël. En, heeft Israël oudtijds Gode lof gezongen, het wordt nu opgewekt dit in een nieuw lied te doen.

Is dit de profetische strekking, de geestelijke is er bij toepassing. Dan is er ook voor ons een opwekking. Elk zondaar die door God is levend gemaakt, kan een nieuw lied zingen. Niet dat der wereld waarmee hij vroeger instemde, maar dat der verlossing, der vernieuwing, der vreugde en blijdschap in de Here. Bij het vernieuwde gemoed past een nieuw lied, het persoonlijke nieuwe lied tot dank aan Hem die elk geroepene op zijn wijze toebrengt en in elk der Zijnen rijke stof geeft voor een eigen lied, het lied der persoonlijke verlossing. Elk nieuw lied is naar eigen trant en wijze, naar elk persoonlijk. Toch hebben deze nieuwe liederen dit gemeen: ze zijn tot lof des Heren, die Zijn heil aan elk verlost heeft bekend gemaakt, die wonderen aan ons gedaan heeft, door levend te maken, door van een dode Hem niet kennend zondaar, te leiden tot een die hetzij in beginsel, hetzij meer in trappen, de Here kent.

Zingen ook wij een nieuw lied, het lied van onze persoonlijke verlossing. En laat ons bij elke mijlpaal op de weg der behoudenis telkens opnieuw het vreugdelied doen horen, dat de Here groot maakt en Hem prijst voor de weg die Hij uitgedacht heeft om Zijn heil voor mensenharten te bereiden en uit te werken. Elk verlost hart is een wonder dat Hij gewrocht heeft. Daarom: Zing de Here een nieuw lied.

P.

De biddende Zoon Gods.

No. 7

Christus maakt Zich, op aarde zijnde, niet tot God noch tot een God. Hij noemt God Zijn God, Mt. 27: 46; Joh. 20: 17. Hij vereert God; aanbidt God, bidt tot God. Hij draagt Zijn wensen aan de Vader voor, stort Zijn noden voor Hem uit, vraagt om bijstand, voelt Zich afhankelijk, niet alleen in de ogenblikken van strijd en lijden, maar ook van zegepraal en kroon. Hij bidt en dankt. Zijn gehele leven was als het ware één gebed omdat Hij diep gevoelde dat ***Hij leefde door de Vader***. Joh. 6: 57. Tot Hem spreekt Hij met kinderlijk ontzag. Als één onzer heft Hij de ogen naar de hemel, Joh. 17: 1 en plechtig spreekt Hij van „***Heer des hemels en der aarde***”, Mt. 11 : 25, Lk. 10:21. Hij noemt Deze Heilige Vader en getuigt van Hem: „***De Vader is meer dan Ik***”, Joh. 14 : 25.

Hoe verklaart men die nederigheid des gebeds, ja het hele bidden van Christus als men in Hem een God ziet, wandelende in mensengedaante en Hem tevens onderworpen ziet aan de algemene menselijke behoeften? Een biddende God, Joh. 14 : 28. Een God Die spreekt van de enige waarachtige God en Die Zichzelf de door Hem gezondene noemt Joh. 17:3. Een God die uitroept: Mijn God! Mijn God!, waarom hebt Gij Mij verlaten? Als dit geen raadsel, geen tegenstrijdigheid is, ja sterker nog, geen onzin is, hoe zal men het dan noemen?

Men zegge niet: „God is groot en wij begrijpen Hem niet” of: „De verborgen dingen zijn voor de Here onze God maar de geopenbaarde voor ons en onze kinderen”. Hier is juist openbaring. Hier wordt het heiligdom van het gebed voor ons oog geopend en een tip van de sluier opgelicht die Zijn geheel enige persoonlijkheid omgeeft. Hier is sprake van de biddende Zoon des Mensen. Hier is geen sprake van een betrekking tussen een onzichtbare Goddelijke en zichtbare menselijke natuur, hier zien we een biddende Mensenzoon voor God staan. Waarvan zal men nu uitgaan: van de Schriftgegevens of van de theologie der middeleeuwen? Is het licht niet ter verklaring van het duistere. Of wil men de nevel doen dienen tot verklaring van het licht? Had men wat minder getwist over verborgenheden en wat meer oog voor de Schriftgegevens gehad. Maar men meende dat in de openbaring een verborgenheid was. Of liever dat ze daar lag waar de Schrift openbaart, terwijl men ze niet daar zag liggen waar ze ligt: God geopenbaard in het **vlees**. Dat is de verborgenheid van Christus. En omdat Hij vlees, d.i. mens geworden is kan Hij bidden tot Hem die dat niet geworden is. God zet in Christus Jezus Zijn tegendeel in het vlees. Hij daalt tot ons neer omdat wij niet tot Hem konden opstijgen en laat tevens zien, wat de ware mens moet zijn.

P.

Onze gemeenschap met Christus

door S. v. M.

No. 1.

Voorwoord.

Sommige gelovigen houden niet veel van kennis en wijsheid, en menen dat deze eerder schadelijk dan nuttig zijn voor ons geestelijk leven. Ze verwijzen dan wellicht naar de woorden „***Al wie het koninkrijk Gods niet ontvangt als een kindeken, zal geenszins in hetzelfde ingaan***” (Mark. 10:15 en Mat. 18:3).

We kunnen er in toestemmen, dat kennis en rede vaak misbruikt worden, maar dit is nog geen reden om ze te minachten. De gehele Schrift toch is gegeven opdat we kennis zouden nemen van wat van belang is, en de Here zelf en de Apostel Paulus maken het duidelijk dat de eenvoudigheid, het gelijken aan een kindeken dat gevraagd wordt, niet bestaat in onwetendheid en onredelijkheid, maar in het bereid zijn de waarheid te aanvaarden en de zonde te schuwen. Zo lezen we in 1 Cor. 14:20: „***Broeders wees geen kinderen naar het verstand, maar weest kinderen in de boosheid, en wordt naar het verstand volwassenen***”.

Een redelijk wezen, zoals de mens, kan niet als zodanig leven, zonder kennis, en hoe uitgebreider die kennis is, des te beter kan zich het leven ontwikkelen. Geloof en liefde steunen op kennis, want hoe zouden we geloven of liefhebben wat we niet kennen? U heeft zeker gemerkt hoe de Apostel dikwijls zijn brieven in twee delen splitst: eerst gaat het vooral over kennis, dan over het leven of de wandel, die steunt op die kennis.

In onze geschriften hebben we meestal getracht een juistere en meer uitgebreide kennis te verbreden van wat de Schrift leert. Wil dit zeggen dat we het geestelijke leven minder belangrijk achten? Juist omgekeerd, kennis is slechts een middel, geen doel. Zij moet de gelovige toelaten beter naar Gods wil te leven en God te verheerlijken.

Als we minder geschreven hebben over het leven, dan is dat omdat we menen, dat de Schrift zelf veel duidelijker tot ons zal spreken voor wat het geestelijke leven betreft als we eerst een goede kennis hebben van Gods Plan, van de Aionen, bedelingen, posities enz. We moeten eerst leren de Schrift juist in te delen en te begrijpen wat meer in het bijzonder tot ons gericht is, welke onze voorrechten zijn.

Dit belet echter niet dat we ook kunnen handelen over het geestelijke leven. We hebben dat bijv. gedaan in “**De Weg der Behoudenis**”. Maar dan gaat het toch eigenlijk weer over **kennis**, namelijk over de wijze waarop zich dat leven ontwikkelt en tot volmaaktheid komt.

Het geestelijke leven is het gevolg van een inwerking van God, namelijk door Zijn Geest. Het wordt gekenmerkt door een gemeenschap met Christus. Het is mijn persoonlijke ondervinding dat een juistere blik op het verschil tussen het stoffelijke en het geestelijke, op de wijze waarop we ze beide leren kennen, en op de betekenis die we moeten hechten aan het woord „gemeenschap” bijdragen tot de ontwikkeling van ons leven, ons meer bewust maken van onze positie, en ons verder leiden in het prijzen van Gods genade.

Het eerste deel van mijn mededeling zal U misschien doen denken: „Wat heeft dit nu te maken met onze gemeenschap met Christus?” U zult echter zelf het antwoord vinden in het tweede deel.

Het stoffelijke en het geestelijke.

In de schepping kan men onderscheid maken tussen vier „werelden” of „rijken”:

1. die der dode stof,
2. die van het cellen- of plantenleven,
3. die van het zinnen- of dierenleven,
4. die van de geest.

Laat ons echter de drie eerste werelden samenvatten als behorende tot het „stoffelijke”, in brede zin genomen.

De mens behoort ten dele tot het stoffelijke, ten dele tot het geestelijke. Hoe verkrijgen we kennis, op welke wijze staan we in gemeenschap met het stoffelijke en met het geestelijke?

a. Kennis van de stoffelijke wereld.

U weet dat we die verkrijgen door middel van onze zinnen, namelijk van het gezicht, het gehoor, het gevoel, de reuk en de smaak.

Beide, dieren en mensen, hebben bepaalde indrukken door middel van de zinnen. Laat ons bijv. nagaan wat er gebeurt wanneer we een boom zien. Het zonlicht kan men aanzien als bestaande uit golven van dezelfde aard zoals die der radio, maar uiterst kort, namelijk van 0,3 tot 1,4 miljoenste millimeter. Als een deel daarvan, tussen 0,4 en 0,8 miljoenste millimeter, tot het netvlies van ons oog doordringt, geeft het ons de indruk van „licht”. We noemen het licht „wit” als al de golven tussen die laatst vermelde grenzen ontvangen worden.

Het bladgroen weerkaatst echter slechts een deel der zonnegolven, namelijk die welke dicht bij de golflengte van 0,51 miljoenste millimeter liggen, en als deze weerkaatste golven ons netvlies bereiken, dan krijgen we een zekere indruk, die we hebben leren noemen „groen”. Op dergelijke wijze ontvangen we zinsindrukken van alle delen van de boom.

Het dier heeft wellicht diezelfde indrukken. Deze kunnen een zekere invloed uitoefenen op zijn wijze van handelen, maar in tegenstelling met de mens, heeft het dier niet de abstracte gedachte van „boom”.

Dat is slechts mogelijk door een geestesvermogen. Onze geest steunt op zinsindrukken, maar gaat veel verder en tracht door te dringen tot wat die indrukken voorstellen, tot een gedachte. Door de indruk van het door het bladgroen weerkaatste leren we een der eigenschappen van het bladgroen kennen. We kunnen aldus door tussenkomst der zinnen allerlei eigenschappen van de delen waaruit de boom bestaat leren kennen. Ook waartoe die boom kan dienen, enz. Dit alles voert ons tot de samenvattende gedachte „boom”.

En zo is het met alles wat we zien. De zinnen alleen geven ons slechts zekere indrukken als we een uurwerk bekijken, maar de geest laat ons toe te begrijpen waartoe dat voorwerp dient, wat het is.

De geest kent dus niet rechtstreeks de stoffelijke wereld, hij moet steunen op de zinnen. En daarbij is die kennis nog zeer oppervlakkig. Zoals we later zullen zien, is dit een geheel abnormaal iets, als gevolg van onze gevallen toestand. Onze geestesvermogens zouden ons moeten toelaten rechtstreeks alles te kennen, en beter te kennen dan we het nu doen. We zouden moeten kunnen indringen tot het wezen der dingen, ze kennen zoals ze werkelijk zijn.

Hoe dieper de natuuronderzoeker gaat, des te meer geeft hij zich rekenschap van het feit dat zijn kennis heel oppervlakkig is. Hij spreekt misschien over moleculen en atomen, over protonen en elektronen, maar dat zijn slechts symbolische uitdrukkingen voor een gedachte die voortvloeit uit een reeks waarnemingen. Niemand kent iets zoals het werkelijk is.

Als we de zinsindrukken door middel van de geest onderzoeken, dan kan men spreken over „waarnemingen”. Onze kennis der stoffelijke wereld is het resultaat van een overgroot aantal waarnemingen van vele mensen en van een poging om al die waarnemingen te rangschikken en met elkaar in logisch verband te brengen. Zo komt de natuurkundige wetenschap tot een groot geheel, waarin al wat waargenomen kan worden zijn plaats krijgt.

Natuurlijk kan geen enkel mens alles zelf waarnemen, vergelijken enz. Iedereen moet dus steunen op geloof in wat anderen gedaan hebben.

Samenvattende kunnen we dus zeggen dat de kennis komt door waarneming door middel der zinnen en door geloof in het getuigenis van mensen. In principe gelooft de geleerde alleen wat hij desnoods zelf zou kunnen waarnemen. Gewoonlijk gelooft hij echter veel meer. Men moet daarom steeds heel zorgvuldig onderscheid maken tussen de wetenschappelijke *theorieën* en de *feiten* die men waarneemt. De waarneming zelf is overigens al beïnvloed door geloof.

De meeste begrippen waarop we steunen in ons dagelijks leven, spruiten voort uit onze zinsindrukken. Zo bijv. de gedachten „afstand”, „dichting”, „ruimte”. We verkrijgen die als kind, als we door de geest onze zinsindrukken beoordelen. Als we een langere beweging moeten maken om iets te bereiken, dan denken we aan een grotere *afstand*. Noopt ons een of ander voorwerp ons hoofd naar de ene zijde te bewegen, dan gaat dat gepaard met de gedachte van *richting*. Allerlei dergelijke ondervindingen doen in ons de gedachte „ruimte” ontstaan.

Dat zijn echter geen absolute begrippen. De gedachte van ruimte die we door zinsindrukken der stoffelijke wereld vormen, is alleen geldig voor die stoffelijke wereld. Zo ook de gedachte „tijd” enz. We moeten goed inzien dat, door onze gevallen toestand, vervreemd zijn van het geestelijke en geheel overheerst worden door het stoffelijke. We denken meestal als materialisten.

Al wat ik nu verteld heb, heeft tot doel om U daarvan beter bewust te maken en U voor te bereiden voor enkele gedachten over het geestelijke, rekening houdende met het feit dat onze meeste begrippen geen absolute waarde hebben, maar alleen min of meer geldig zijn in verband met de stoffelijke wereld.

b. Kennis van de geestelijke wereld.

Onze geest behoort tot de geestelijke wereld en zou ons moeten toelaten die wereld rechtstreeks te leren kennen. maar U weet welke de toestand van de gevallen mens is: „verduisterd in het verstand” (Ef. 4: 18). Al hebben we, als gelovigen, een zeker licht, dan is het toch niet in de zin dat we de geestelijke wereld zelf rechtstreeks leren kennen. We moeten eerst een openbaring uit die wereld ontvangen en deze komt tot ons door middel der zinnen: horen of zien. Daar we de dingen die tot de geestelijke wereld behoren niet kunnen „zien”, kunnen we ze alleen kennen door het geloof, namelijk door geloof in die openbaring. De Heilige Geest geeft ons die openbaring niet rechtstreeks, maar werkt alleen op onze geest op zodanige wijze dat we de openbaring (aan anderen gegeven) min of meer kunnen begrijpen.

Door het feit dat de gevallen mens vervreemd is van het geestelijke, en hij zich meer te huis voelt in het stoffelijke, hebben velen de indruk dat het geestelijke minder reëel is dan het stoffelijke. Een boom, die ziet en voelt men, dat is een realiteit, terwijl wat tot de geestelijke wereld behoort niet, of dan toch minder, reëel schijnt te zijn.

Nu is het eigenlijk juist het omgekeerde. De indruk van vastheid, hardheid, tastbaarheid der stof is een illusie der zinnen. Onze zinsindrukken worden inderdaad veroorzaakt door een werking van een overgroot aantal deeltjes, bijv. elektronen, en die deeltjes zelf zijn niet vast, hard en tastbaar. Ze ontsnappen naar hun wezen aan onze kennis. Ze zijn zeker niet meer reëel dan het geestelijke. En we krijgen geen openbaring aangaande hun wezen. Men kan zeggen dat deze tafel eigenlijk geen vaste gladde oppervlakte heeft. Die indruk verkrijgen we door het botsen van een groot aantal elektronen tegen onze hand. En wat is nu een elektron?

Sommige filosofen hebben zelfs gezegd dat we tenslotte slechts indrukken hebben **in** ons lichaam, en dat de gehele buitenwereld dus slechts een subjectief bestaan heeft. We zouden, volgens hen, niet mogen zeggen dat die wereld in werkelijkheid buiten ons staat.

Onze kennis van het stoffelijke is in elk geval heel oppervlakkig. Daarentegen kunnen we de geestelijke dingen veel beter kennen als ze ons geopenbaard worden door Iemand die ze zelf in hun wezen kent. En dit is toch het geval met God.

Door openbaring kennen we zelfs God. Allereerst door Christus, die de Vader openbaart. In 2 Cor. 4: 6 spreekt Paulus van de lichtglans van de kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Christus.

Denk ook aan Joh. 14: 9: „***Die mij gezien heeft, heeft de Vader gezien***”.

Vervolgens kennen we God door het geschreven Woord. Door het geloof.

Na de opstanding zullen we echter rechtstreeks kennen, want onze geest zal dan zijn normale vermogens hebben. Denk bijv. aan 1 Cor. 13: 12: „**Nu ken ik ten dele, maar dan zal ik kennen, gelijk ook ik gekend ben**”; 1 Joh. 3: 2: „**Wij weten dat als Hij geopenbaard zal zijn, wij Hem gelijk zullen zijn, want wij zullen Hem zien zoals Hij is**”.

Verder zegt Paulus in Fil. 3: 10: „**Opdat ik Hem kenne en de kracht zijner opstanding**”. Die volkomen en rechtstreekse kennis is mogelijk als ons vernederd lichaam zal veranderd zijn tot gelijkvormigheid aan Zijn heerlijk lichaam (Fil. 3 : 21).

De Here, al was Hij waarlijk mens, beschikte over zijn normale geesteskracht. Hij zag en hoorde de Vader, hij kende de mensen en dingen zoals ze werkelijk zijn. Zijn vermogens toch waren niet verzwakt door de zonde.

Laat ons nu nog eens terug komen op het feit dat de begrippen die gelden in de stoffelijke wereld niet toepasselijk zijn op de geestelijke wereld. We zijn echter steeds geneigd ze wel toe te passen. Wat denken we gewoonlijk als we spreken van iets dat *in* ons of *buiten* ons ligt? Dan denken we onwillekeurig aan ons lichaam. Nu is dit wel juist als het over iets stoffelijks gaat: die tafel is buiten mijn lichaam, mijn hersenen bevinden zich in mijn lichaam. Maar als we over onze geest spreken, mogen we deze dan begrenzen tot de ruimte ingenomen door ons lichaam? Dat zou zuiver materialisme zijn. Zo komt men tot de conclusie dat, aangezien nooit iemand ziel of geest heeft kunnen ontdekken in ons lichaam, deze geen werkelijk bestaan hebben, niet reëel zijn.

Zullen we dan veronderstellen dat onze geest min of meer de grenzen van ons lichaam te buiten gaat? In hoever?

Neen, wat we moeten doen, is ons begrip „ruimte”, gangbaar voor het stoffelijke, niet toe passen op het geestelijke. Voor de geest bestaat er geen afstand.

Zo is het ook met de tijd. Ons gewoon tijdsbegrip geldt alleen voor de stoffelijke wereld. We zijn tot dat begrip gekomen bijv. door een gevoel van honger of vermoeienis, door het waarnemen van de positie der zon enz. Dat begrip geldt niet voor de geest.

Daarom moet het ons niet zozeer verwonderen dat een mens, wiens geesteskracht niet verzwakt is door de zonde, alles kan kennen van het verleden en van de toekomst. Bij de profeten was er een tijdelijke inwerking van Gods Geest, die hen toeliet een blik te werpen in de toekomst. We moeten dit niet aanzien alsof de Heilige Geest hen een of ander meedeelde in de zin van woorden, maar wel in de zin dat door de levendmakende kracht van de Geest, de menselijke geest zelf iets kende wat nog in de toekomst lag. De profeet drukte dan zijn gezicht uit op zijn eigen manier al werd hij ook hierin door de Heilige Geest gedreven. Zo begrijpen we dat de Schrift, al is ze door God ingegeven, niet noodzakelijk een dictaat is, maar het karakter van de schrijvers draagt. Natuurlijk zijn er ook delen die door Gods Geest als het ware gedicteerd zijn.

In een zekere zin mogen we zeggen, dat door het bezit van een geest, d.i. door het feit dat we naar Gods beeld geschapen zijn, we het vermogen kunnen hebben alles volkomen te kennen, ook verleden en toekomst. Maar die kennis dringt niet door tot ons bewustzijn en bestaat dus in feite niet voor ons.

In het verheerlijkte lichaam zullen we, naar onze wil, bewust kunnen worden van wat we verlangen te kennen. In bijzondere gevallen kunnen ook nu, zonder Gods inwerking, sommige mensen bewust worden van kennis die in het onderbewuste ligt. Zo kan men vele „paranormale” feiten uitleggen:

helderziendheid, waarzeggen, spiritisme, enz. maar die kennis is gebrekkig, onzeker en kan daardoor gevaarlijk zijn. Daarbij kan er ook nog een inwerking van boze geesten komen, In onze bedeling moeten we dan ook al wat in verband staat met dergelijke dingen, zorgvuldig vermijden.

Het Goddelijk voornemen

door S. v. M.

No. 1.

INLEIDING.

In ons werk "***De Wetenschap, de Rede en het Geloof***" hebben wij de vraag naar het bestaan van God onderzocht. Wij hebben getracht aan te tonen, dat het redelijker is te geloven in het bestaan van een boven de mensen staande God dan er niet in te geloven en dat wij vaak door een bewuste of onbewuste weerzin om onze autonomie te verlaten; dus door een gevoel en niet door de rede, er toe gebracht worden te twijfelen aan het bestaan van God.

In ons werk ***De Openbaring*** hebben wij verschillende vragen bestudeerd, die betrekking hebben op de uitleg en de ingeving van de Bijbel.

Deze twee studies kunnen beschouwd worden als een inleiding tot dit werk, dat het resultaat is van een methodisch onderzoek van de Bijbel en waarvan het doel is een kort overzicht te geven van de inhoud van die Bijbel, vooral met het oog op de verwerkelijking van het „***Goddelijk Voornemen***".

We komen hier voor het feit, dat zekere conclusies verschillen van de opvattingen, die door vele theologen en gelovigen aanvaard worden. Men zou ons kunnen tegenwerpen, dat wij zodoende de oorzaken tot twist en scheiding slechts vermeederen. Welnu, wij hebben niet de bedoeling voor alles iets „nieuws" aan te bieden, maar veeleer om tot elke prijs beter de waarheid te leren kennen en trachten te ontkomen aan zekere verwarring, die tegenwoordig heerst. Wij hebben deze studie ondernomen om zelf te komen tot een persoonlijke overtuiging met betrekking tot een aantal vragen, maar mogelijk kan deze arbeid ook anderen helpen.

De draagwijdte van onze werken gaat in werkelijkheid ver uit boven de verdediging van dit of dat gezichtspunt. Het gaat vooral om de uiteenzetting en toepassing van een methode en om het in beweging brengen van een innerlijke houding, die, naar wij menen, het de mens van goede wil vergunt beter de waarheid te vatten op welk gebied ook.

Om uit te leggen, waarin deze methode bestaat, hebben wij in ***De Wetenschap, de Rede en het Geloof*** herinnerd aan het contrast, dat er bijvoorbeeld bestaat tussen de voortgang, die gemaakt is in de verschillende gebieden van de kennis. In de Natuurwetenschap is er een aanzienlijke voortgang gemaakt, die overgeslagen is naar de industrie en de materiële dingen van het leven. Men heeft, door een samenwerking van alle geleerden, een „systeem" op kunnen bouwen, dat een geheel vormt en onbepaald vatbaar voor vervolmaking. Men volgt slechts één weg, die tot de waarheid schijnt te brengen.

Daarentegen is er in de wijsbegeerte en theologie weinig voortgang en er bestaat een felle vijandschap tussen de verschillende "systemen", die denkers en gelovigen verdelen. Men volgt uit elkaar liggende wegen, die dus over het algemeen afwijken van de waarheid.

Vanwaar dit verschil? Het antwoord is, dat de Natuurwetenschap de „natuurlijke” methode is blijven volgen, die het aan een jong kind toelaat zich in het begin van zijn leven snel te ontwikkelen, om zich bewust te worden van de werkelijke wereld, waarvan het deel uitmaakt. Bij nader onderzoek naar deze „natuurlijke” methode, waarvan de geleerde een „wetenschappelijke” methode heeft gemaakt, constateert men, dat deze, min of meer onbewust, steunt op de volgende beginselen:

1e: Door een voorafgaand geloof geeft men het bestaan van een werkelijk Al toe, zonder innerlijke tegenspraken en min of meer begrijpelijk voor ons. Men verwijdt niets a priori (vooringenomen), men zondert niets af.

2e: Men neemt kennis van de elementen van dit Al, zonder vooroordelen, zonder de tussenkomst van een partijdig gevoel (liefde of afkeer). Uitgaande van deze elementen, probeert men tot een synthese te komen, het Al te reconstrueren. Als men moeilijkheden tegenkomt, tegenstellingen of zelfs schijnbare onmogelijkheden, erkent men nederig, verre van zijn voorafgaand geloof in de steek te laten en een of andere tweesprong te volgen op de weg der waarheid, dat deze hinderpalen te wijten zijn aan onze eigen onvolmaaktheid of aan een voorlopige hypothese (vooronderstelling), die afwijkt van de waarheid. Het kind en de man van de wetenschap offeren dus dergelijke denkbeelden op, zij „beker” zich, belijden hun zwakheid en komen tot een betere oplossing.

3e: Het voorafgaande veronderstelt dus een zekere nederigheid en een onoverwinlijke liefde voor de waarheid, die er toe aanspoort zichzelf op te offeren, om zichzelf niet als het middelpunt van het heelal te beschouwen, om niet alles te meten aan zijn eigen middelmatigheid.

4e: Men volgt dus de „methode” van het geloof en de liefde, maar van een volkomen redelijk geloof, dat alle vermogens van de geest tot hun recht doet komen. Het gaat niet om een onverdedigbare lichtgelovigheid. Deze methode is niet uitsluitend „intellectueel”, maar heel ons wezen grijpt in. Het is een volkomen doorleefde methode.

Wanneer de toepassing van een dergelijke methode of het in beweging brengen van een dergelijke houding ons iets heeft doen vorderen, begrijpen wij, waarom deze methode van geloof en liefde resultaat afwerpt: omdat deze houding insluit, dat wij ons vernederen voor God, dat wij niet weerstaan aan de Geest, die ons wil vernieuwen en verlichten, van ons volkomen mensen wil maken, ons het volmaakte Leven wil geven. Wij begrijpen dan ook, dat de gebruikelijke methoden geen volledig resultaat kunnen afwerpen, omdat men in dat geval steunt op eigen krachten, die uit zichzelf onvoldoende zijn om de waarheid te leren kennen, om werkelijk te vorderen, om het Leven te verwerven. Er bestaat dan een zekere zelfzucht, egoïsme of trots, die, hoe onbewust ook, de ontwikkeling van ons wezen tegenstaat, ons verlamt en er naar streeft ons te vernietigen, omdat wij gescheiden zijn van de Bron.

Wij menen, dat de Natuurwetenschap resultaten verkregen heeft, omdat zij, op haar beperkt terrein, de „natuurlijke” methode is blijven volgen, die van geloof en van liefde.

Waarom is een dergelijke voortgang niet in de andere wetenschappen verwerkelijkt, vooral niet in wijsbegeerte en theologie? Omdat zich hier in veel sterkere mate twee tegenovergestelde invloeden doen gelden: die van uitwendige oorsprong, het kwaad in de wereld, en die van inwendige oorsprong, het kwaad in het ik.

Om rechtvaardig te zijn moet men toegeven, dat het gebied der natuur beter toegankelijk is voor de mens zoals hij is, daar hij zijn geest „gekeerd heeft naar de stof”, dan dat waarmee de wijsbegeerte en de theologie zich bezig houden.

Daar wij het voorrecht gehad hebben geoefend te zijn in de „wetenschappelijke” orde, daar wij erkend hebben, dat de „natuurlijke” of „wetenschappelijke” methode tot snelle voortgang leidt, hebben wij deze methode op de studie van de Bijbel willen toepassen. Uitgegaan van het agnosticisme en laat in aanraking gekomen met de Schriften, hebben wij toch niet a priori dit Boek verworpen, voor zoveel aangaat zijn goddelijke openbaring. Wij hebben „wetenschappelijk” willen blijven en de mogelijkheid onder ogen willen zien, dat de Bijbel verschilt van alles, wat de mens heeft voortgebracht. En toch verenigde zich tegen een dergelijke beschouwing: de uitwendige invloed, de opvoeding, de ingeboren zelfzucht.

Een voorafgaand onderzoek toonde, dat de verwijten of beschuldigingen vaak slechts zekere **uitleggingen** van de tekst betreffen, maar niet noodzakelijk de Bijbel zelf. Dit Boek scheen bovendien de elementen te kunnen leveren voor een volledig systeem, waarvan het ene deel het andere verklaart. Waarom het boek niet in zijn geheel te beschouwen, zoals het is, zonder het beoordelen volgens een ander systeem? Zou het mogelijk zijn een systeem te leveren, dat beter is en vollediger dan de andere?

Als men de wetenschappelijke methode wil toepassen op het onderzoek van de Bijbel, moet men dus:

1e. Het geloof hebben (of tenminste een voorlopig geloof, dat kan vormen wat de man van de wetenschap noemt een „werkhypothese”) in de eenheid en de geloofwaardigheid van het Boek.

2e. De liefde voor de waarheid hebben, voor heel de waarheid, dus bereid zijn desnoods zijn eigen overtuigingen op te offeren en alle overleveringen van menselijke oorsprong.

Wij hebben ons uitvoerig bezig gehouden met deze houding van voorafgaand geloof in het geheel der Schriften in ons werk **De Openbaring**. Volgens onze mening heeft de moderne kritiek een fundamentele dwaling begaan. Niet in haar „kritiseren”, dat wil zeggen in het onderzoeken van de gegevens met behulp van het redenerend verstand, door het verstand te gebruiken, door verkeerde uitleggingen terzijde te stellen, maar in de eerste plaats door te veronderstellen, dat de Wetenschap steunt op de methode: Studie-Geloof; en vervolgens door deze laatste methode toe te passen op het onderzoek van de Bijbel. De wetenschappelijke methode kan men als volgt samenvatten:

1e. Een algemeen geloof in de eenheid en begrijpelijkheid van het voorwerp der studie.

2e. Studie, geleid door de liefde voor de waarheid.

3e. Geloof in het bijzonder met betrekking tot kleinigheden.

De moderne kritiek heeft het eerste punt uit het oog verloren en bestrijdt dus hevig het voorafgaand geloof in de eenheid en geloofwaardigheid van de Bijbel. Zij zou gelijk hebben als bewezen was, dat deze geloofshouding, dus het aanvaarden van de volle inspiratie van de tekst, niet verdedigd kon worden door een verlicht en redelijk mens. Dit bewijs is evenwel niet geleverd. Integendeel, zoals wij hebben trachten aan te tonen in **De Openbaring**, weerstaat de tekst niet alleen iedere menselijke kritiek, maar wordt zelfs altijd bevestigd door de **feiten**, zelfs indien zij gedurende bepaalde perioden door **theorieën** veroordeeld schijnt te worden. Na een langdurig onderzoek van deze vraag beweren wij dus, dat de rede en de wetenschap, wanneer het gaat om bepaalde gevolgtrekkingen en niet om voorlopige theorieën, altijd de volstreekte eenheid en geloofwaardigheid van de tekst bevestigen, een verschijnsel, dat geen enkel ander geschrift vertoont.

Tot dit belangrijk resultaat gekomen wordt men er toe geleid de tekst nauwgezet te bestuderen en te vertolken door Schrift met Schrift te verklaren, zoals de man van de wetenschap de gegevens van de Natuur bestudeert en vertolkt. Door de wetenschappelijke methode consequent toe te passen kan men een „Wetenschap van de Bijbel” samenstellen, die steeds meer de waarheid naderbij komt. En

als verschillende onderzoekers deze methode volgen, desnoods met opoffering van de hun het meest dierbare opvattingen, daar ze zich steeds laten verbeteren door de Waarheid, kan er bijna eenstemmigheid bestaan.

Dit is de methode, die wij getracht hebben te volgen, en de lezer moet zich niet verbazen wanneer wij zekere overgeleverde ideeën en bepaalde menselijke uitleggingen opofferen. Wij kunnen met hem meevoelen, wanneer hij geroepen wordt een opvatting te laten varen, die hem dierbaar is en die hem soms gedurende jaren tot zegen is geweest, want wij hebben vaak onze eigen overtuigingen moeten opofferen. Maar is de Waarheid niet veel kostbaarder? Men denkt soms dingen van waarde te verliezen en vervolgens geeft men zich rekenschap van de geweldige winst, die men maakt door te laten varen wat slechts gedeeltelijk waar is en wat een ernstige hinderpaal kan vormen in het geestelijk leven.

Deze methode, die bewijzen van zijn doeltreffendheid heeft gegeven in het geval van de Wetenschap, en die zonder twijfel nuttig toegepast zou kunnen worden op de Wijsbegeerte, heeft ons onmiddellijk goede resultaten te zien gegeven, toen wij die volgden voor het onderzoek van de Bijbel. Zij heeft een groot deel van theologische moeilijkheden verwijderd, die de gelovigen verdelen, en heeft tot een synthese kunnen leiden, tot het vormen van een „systeem”, dat vollediger is dan de andere en niet alleen voldoening geeft aan het verstand, maar ook aan het „hart”. Men kan op deze wijze toegang hebben tot een sterk en nauwkeurig geloof, men kan snel voorwaarts gaan op de weg der behoudenis en een innerlijke, geestelijke gemeenschap met God verwerkelijken.

De Brief aan de Galatiërs

door G.J.P.

No. 1.

INLEIDING.

Het thema.

De Brief aan de Galatiërs is er een van strijd, strijd voor het apostelschap van Paulus en voor het evangelie der Voorhuid dat hem van Godswege was toevertrouwd. Dit is het onderwerp van de Galaten brief.

De trots van de Jood was gewond. Niet alleen van de niet in Christus gelovende Israëliet, dit was zeer vanzelfsprekend. Maar ook van hen die Christus als Messias hadden aangenomen. Men moet Hand. 11 maar opslaan om te zien hoe Petrus ter verantwoording werd geroepen toen hij tot een heidens man was gegaan. Petrus verdedigde dit door uitvoerig zijn opdracht van God te verhalen. Men nam hiermee toen genoegen. Echter, de strijd was niet over en werd, zij het op andere wijze, voortgezet. Hierin geeft ons Galaten een blik.

De Jood in het algemeen meende dat de Mozaïsche wet maatgevend was voor alle mensen, ja volken. In zekere zin had hij gelijk. Paulus spreekt in Galaten over de wet als over „***de eerste begin-selen der wereld***”, d.i. waarnaar God de wereld eenmaal reguleren zal. Maar de wet heeft ook een einde. Dit vergat de Jood.

Ook de gelovige Jood had hier geen gezicht op. Men zie de strijd in Hand. 15. De gelovige Joden, althans een deel, wilden dat de heiden gelovigen ten volle de Mozaïsche wet zouden onderhouden. De vergadering in Jeruzalem weerde dit af en gaf slechts enkele voorschriften. Maar de ijveraars

voor de Wet zetten hun leer voort hierin, dat zij minstens de Wet als ter volmaking van de gelovige onontbeerlijk hielden.

Hiermee kwamen zij in botsing met het evangelie dat Paulus predikte en tevens met zijn apostelschap. Want ook dit werd in de strijd betrokken.

Een oplossing voor het „probleem Paulus” was spoedig gevonden: er waren tweeërlei apostelen: de echte, zij die met Christus verkeerdd hadden vanaf Zijn eerste optreden en de tweederangs apostelen, zij die als Paulus zich apostel, gezant, noemden, die nu wel Christus predikten, maar die in wezen niet ten volle apostel waren: zij waren door Hem niet onderwezen, hadden Hem niet gekend of maar gezien en konden met de Twaalf niet gemeten worden. In dat licht moeten we nu Paulus' verdediging van zijn apostelschap in Galaten (en ook in Corinthen) zien.

In het bijzonder in Galaten draagt dit een sterk persoonlijk karakter. Dit is geen egoïsme maar van fundamenteel belang. Zijn levensgang staat in nauw verband met de waarheid die hij te brengen heeft en de ondermijning van zijn leer werd steeds voorafgegaan door de aantasting van zijn apostolisch gezag. Daarom wijst hij telkens weer op wat God hem geopenbaard heeft, dus op historische feiten in zijn leven en vinden we in Galaten 1 veel bijzonderheden van de tot dan afgelegde levensweg. Meerderen vinden we alleen hier en niet bijv. in Handelingen. Dit is begrijpelijk daar niet in Handelingen maar in de Paulinische Brieven „*zijn evangelie*” wordt uiteengezet en de bijzonderheden die hij geeft moeten dit dienen.

Het is een deel van Paulus' levensstrijd geweest aan te tonen dat hij een apostel is, maar niet van dezelfde groep als Petrus. Wel geen apostel tegenover Petrus, maar er een naast deze, met evenveel gezag bekleed maar een andere boodschap brengend. Geen andere Christus, maar iets aangaande Christus dat de Twaalf niet leerden noch hun bekend was of opgedragen. In Galaten nu vinden we èn zijn apostelschap èn zijn evangelie ontfouwd. Wat het eerste betreft, moest zijn verdediging wel een sterk persoonlijk karakter dragen, wat het laatste betreft kon de uiteenzetting kort zijn daar hij hun al eerder dit onderricht gegeven had. In zijn Romeinenbrief vinden we een meer volledige uiteenzetting van het bijzondere Paulinische evangelie.

Over de bewoners.

Galatië is een landstreek, een hoogvlakte in het binnenland van Klein Azië. Het had gedeeltelijk vruchtbare streken, en was gedeeltelijk steppenland.

De Galatiërs waren de afstammelingen van een tak der Galliërs, die, daar ze hun land te klein vonden, langs de Donau naar het Oosten trokken. Waar Donau en Save samenvloeien, splitsten ze zich in drieën; elke groep had een leider. De groep die door Tracië verder trok, stak de Bosporus over, kwam in Klein-Azië en verhuurde zich aan Nicodemus, de koning van Bithynië.

Deze was in strijd gewikkeld met zijn broeder Zipetus. Als loon voor hun dienst mochten zij zich in het midden van Klein-Azië vestigen. Daar vermengden ze zich met de Griekse bevolking maar overheersten die zo dat het koninkrijk de naam kreeg van Gallögraecia (Gallo-Griekenland) of Galatië.

De Galliërs bleven, daar ze lang niet in aanraking kwamen met beschaafde volken, lang een ruw en onontwikkeld volk. Nu ontbrak het hun niet aan de neiging en het vermogen om onderwijs te ontvangen. Toen Paulus er kwam en hun het evangelie predikte, waren ze zo verrukt dat ze zich de gelukkigste stervelingen achtten en alles wel voor hem wilden doen. (Gal. 4: 15): Zijn prediking en de wonderen die hij deed hadden zulk een uitwerking op hen dat ze met hun heidendom braken en het evangelie omhelsden. Ze vormden een aantal gemeenten, bekend als de „gemeenten van Galatië”.

Uit de Schriften

DEEL XXI

No. 2

FEBRUARI 1949

Tot nuttige Stichting

No. 2.

HET WARE VERMAAK.

“Ik zal mij vermaken in Uw inzettingen; Uw woord wil ik niet vergeten” Ps. 119 : 16.

Waarmee vermaken we ons? Waar houden wij ons mee bezig? Zijn het de dingen van het tegenwoordige leven? Gaan we daarin op. Zijn onze zinnen daar uitsluitend op gericht. Hoe arm zijn we dan. Immers, ze zijn voor een tijd. Zeker, we mogen ons over veel goeds van de tijd verblijden en God voor veel zegeningen danken. Maar vermaken we ons daarin alleen?

De Psalmist had een ander vermaak. Hij had lust aan Gods inzettingen en hield zich aan Zijn Woord, Zijn getuigenissen waren zijn vermaken, vs. 24. En nu ging het hem niet alleen om de kennis van die inzettingen of getuigenissen maar hij verlangde er zijn leven naar in te richten.

„Ik zal den weg Uwer geboden lopen”, vs. 32. *„Ik zal Uw inzettingen betrachten”,* vs. 48b. *„Ik heb mijn hart geneigd om Uw inzettingen eeuwiglijk te doen”,* vs. 112.

Laten wij ons meer en méér gaan vermaken in Gods Woord. Het wordt veel te weinig gekend. Maar laat het ons als we met de studie ervan aanvangen, leren kennen met het hart. In het hart komen verstand, gevoel en wil samen. Het Woord moet invloed uitoefenen op ons leven. Wat baat ons anders de kennis er van. Het moet ons opheffen tot Hem die er in spreekt. Dan wordt het vermaak er in eigenlijk tot een zich vermaken in God, dan is het Woord het middel om met God te verkeren, dan wordt het tot een sprake van Hem, een spreken van Hem tot ons. Dan wordt ons vermaak tevens tot gebed *„O Heere, beschaam mij niet”,* vs. 31b. *„En dat mij Uw goedertierenheden overkomen, o Heere, Uw heil naar Uw toezegging”,* vs. 41.

De biddende Zoon Gods.

No. 8.

Men heeft de Persoon van Christus willen verklaren. Men heeft gesproken van Zijn twee naturen en gezegd: naar Zijn Goddelijke natuur kon Hij niet bidden, naar Zijn menselijke wel. Men dacht dat nu het raadsel was opgelost. Maar men stond weer voor een ander. Nadat men eerst de Ariaanse twisten die liepen over de vraag of Christus eens wezend was met de Vader waarbij tevens de verdere leer der Drie-eenheid besproken werd, beslecht had, rees de vraag of Christus een of twee naturen had. De Nestorianen leerden het laatste, de Eutichianen het eerste. De laatsten werden veroordeeld en er werd dus aanvaard dat Hij er twee had (Concilie van Chalcedon, 451) en deze op het aller nauwst verbonden waren. Toen rees weer een nieuwe vraag: Zijn er ook twee willens in Christus. Of slechts één? Het laatste leerden de Monotheleten (mono = een, theleoo = willen). Dit standpunt werd veroordeeld op het concilie van Constantinopel in 680.

Zo ontwierp de zich al weer verrooomsende kerk dit als beeld van Christus: Twee naturen in een Persoon, maar één wil. Hiermee maakte men één der naturen onpersoonlijk: of de Goddelijke of de menselijke. Immers de persoonlijkheid zetelt mede in de wil. Indien er een persoon is, is er een wil, dus zijn er of geen twee naturen of is de een onpersoonlijk. Indien er nu alleen is de Goddelijke wil, was Christus op aarde God in een lichaam van vlees en bloed. Maar dan heeft Zijn bidden absoluut geen zin. Indien er alleen de menselijke wil was, was Christus op aarde mens maar wordt de Goddelijke natuur onpersoonlijk. M.a.w. dan wordt de Godheid een Hét, een niet-willend Wezen. Hiermee heft men de persoonlijkheid Gods op.

Bezien wij nu in het licht der oude leer de biddende Zoon.

Als God kan Hij niet bidden. Hij doet het dus als mens. Zijn mensheid vergeet Zijn Godheid. Waar was nu Zijn andere, hogere natuur zo vaak Hij bad? Waar Hij met de twee naturen volgens die leer een dubbel bewustzijn had, een menselijk en een Goddelijk, een lager en een hoger, was Hij dan niet in Zichzelf gedeeld? Of sluimerde het ene bewustzijn als het andere ontwaakt was en zweeg Zijn Godheid als Hij in Zijn mensheid tot de Vader bad? Hij bad tot God, maar was Zelf God. OP grond van Zijn hogere natuur behoorde Hij tot de Godheid die Hij aanriep. Zo riep Hij dus Zichzelf, of beter nog, een deel van Zichzelf aan. Maar waarom sprak, Hij dan luid en als tot een Ander wanneer Hij toch tegelijkertijd tot Zichzelf sprak? Of bad Hij niet tot de gehele Godheid, maar slechts tot het andere deel van dat Wezen tot Hetwelk Hijzelf onafscheidelijk behoorde? Al deze vragen rijzen op. Wij geven nu ons eigen gevoelen. Op de volledige behandeling van deze dingen kunnen we hier niet ingaan.

De Persoon van de Here Jezus Christus heeft Zich, volgens Fil. 2 ontledigd (niet: vernietigd, zoals de S.V. zegt). Hij is vlees geworden, mens, in de volle zin des woords. Maar tevens in andere zin. Zijn Goddelijk Ik is neergedaald tot ons niveau. Op grond van Zijn Schepper zijn droeg Hij alle naturen in Zich, want in Hem is alles geschapen. Hij hield alleen de menselijke over of beter werd daarin geboren nadat Hij Zich ontledigd had. Als mens wandelde Hij hier rond en als zodanig kon Hij bidden en heeft Hij gebeden. Hij is de Mens Jezus Christus en bidt tot de Vader Die Hem in de wereld zond. Zijn Persoon is een transformatie. Hij was Beeld Gods, Hij werd mens. Daarna weer God. Dit is de verborgenheid van Christus.

„En buiten alle twijfel, de verborgenheid der godzaligheid is groot: God is geopenbaard in het vlees, d.i. vlees geworden, is gerechtvaardigd in de Geest” 1 Tim. 3 : 16.

Onze gemeenschap met Christus

door S. v. M.

No. 2.

Onze geestelijke gemeenschap.

Na dit alles zijn we beter voorbereid om te spreken over de geestelijke gemeenschap.

Allereerst beklemtonen we dat die gemeenschap een diepe realiteit is, al is ze niet zichtbaar of voelbaar. Vervolgens heeft ze niets te stellen met onze gewone begrippen van ruimte en tijd. Als Paulus zegt: „Ik ben met U in de geest”, dan is hij werkelijk aanwezig. Het is geen spraakfiguur. Als we onze aandacht op iemand vestigen, dan zijn we werkelijk in gemeenschap met hem, dan zijn we bij hem. En wellicht oefenen we een zekere invloed uit op hem.

Daar het zo moeilijk voor ons verstand is iets te „begrijpen” dat we ons niet kunnen voorstellen door een stoffelijk beeld, zou ik bijv. de volgende vergelijking kunnen maken.

Laat ons denken aan de ruimte in een kamer. We brengen er twee gassen in, bijv. waterstof en zuurstof. U weet dat men aanneemt dat elk gas bestaat uit een groot aantal moleculen, die zich in alle richtingen bewegen, met een gemiddelde snelheid die in verband staat met wat we „temperatuur” noemen. Die twee gassen vermengen zich volkomen in de hele ruimte, maar de moleculen waterstof zijn niet in ware verbinding met de moleculen zuurstof. Al is er overal nabijheid, in alle delen der ruimte, toch is er geen ware gemeenschap tussen die twee gassen. Om ze te veroorzaken moet er nog iets anders gebeuren: bijv. door een vlam kan men de verbinding teweeg brengen, dan is er een ware gemeenschap: waterstof en zuurstof vormen dan water.

Misschien kunnen we dit beeld gebruiken om min of meer te begrijpen hoe de geesten van alle mensen feitelijk alle stoffelijke ruimte overheersen, overal bij elkaar zijn, en hoe ze toch niet in „contact” of gemeenschap zijn. Dat gebeurt slechts door een inspanning van de wil.

Hoe staat het nu met onze gemeenschap met God? Welnu, ik meen dat de Schrift ons leert dat naar zijn Wezen God zo geheel anders is dan welk schepsel ook, dat er geen onmiddellijke gemeenschap mogelijk is. ***Het is alleen door Christus dat we gemeenschap met God kunnen hebben, en alles hangt dus af van onze gemeenschap met Christus.***

Laat ons nu in het kort nagaan hoe die gemeenschap begint en hoe ze zich ontwikkelt. Ze hangt namelijk af van onze geestelijke positie.

Als „natuurlijke” mens worden we geboren; door de zonde zijn we vervreemd van het leven Gods, kinderen des toorns. Er is geen geestelijke gemeenschap mogelijk. Alleen door tussenkomst van de schepping „spreekt” God tot ons: Gods kracht en goddelijkheid worden uit Zijn werken gekend (Rom. 1 : 19-20).

De eerste stap tot de gemeenschap is de geboorte van boven, door een inwerking van Gods Geest, die volgt op een zich keren tot God als Schepper. Zo plaatst Hij ons in de positie van „kind van God”, en wordt een zekere gemeenschap met Christus mogelijk. Deze gemeenschap wordt in Joh. 15 voorgesteld door het beeld van de wijnstok en de ranken. Let er op dat die soort gemeenschap afgebeeld wordt door iets uit het plantenrijk. Het onvolmaakte van die gemeenschap blijkt ook uit haar onzekerheid: die ranken kunnen „buitengeworpen” worden.

Van de menselijke kant bekeken ontstaat die gemeenschap door het geloof. Joh. 6: 47 en 54: In het eerste vers staat: ***„Die in Mij gelooft, heeft het aionische leven”***. In de Schrift duidt „vlees en bloed” gewoonlijk de gehele persoon aan. Hier gaat het over Christus als mens. Eten en drinken zijn spraakfiguren voor een zich toe-eigenen, een in gemeenschap komen (zie bijv. Jer. 15 : 16; Ezech. 2 : 8) Ook 1 Cor. 10: 16 spreekt over dit eten en drinken. De twee aangehaalde verzen uit Joh. 6 leren ons dus dat, zoals vlees en bloed in gemeenschap komen met ons lichaam door het eten en drinken, we in geestelijke gemeenschap met de Here komen door het geloof. Voor de meer volmaakte gemeenschap in verband met andere posities, zullen we ook zien dat ze ontstaat door het geloof (zie bijv. Ef. 3 : 17 : ***„Zodat door het geloof Christus in uw harten woont”***).

Doch het „kind” is nog in slavernij, ***„onder de beginselen der wereld”***, Gal. 4 : 3, ***„gevangen van de wet der zonde”***, Rom. 7 : 23. Het kind, de wedergeborene, ***wil*** soms wel, maar ***kan*** niet, Rom. 7 : 15-24. Het is nog vleselijk en behoort nog tot de oude, Adamitische, natuurlijke mensheid. Als kind is men nog zondaar, d.i. nog niet gerechtvaardigd.

De tweede stap voert tot het zoonschap. Terwijl men als kind „*gevangen was van de wet der zonde*”, is men, *als zoon, vrij van die wet*, Rom. 8:2. Die overgang geschiedt door het „*der zonden sterven*”, Rom. 6 : 2, *door de doop in de dood van Christus*, vs. 3, *door het met Hem gekruisigd zijn van de oude mens*, vs. 6. *Dan is men gerechtvaardigd* vs. 7. *We zijn zonen Gods door het geloof in Christus Jezus*, Gal. 3 : 26, „*want zovelen gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan*”, vs. 27. *Christus leeft in hem die de zoonspositie heeft*, Gal. 2 : 20. *Hij moet zich voor God levend aanzien in Christus Jezus*, Rom. 6:11.

We zien dat dergelijke teksten zowel spreken van de gemeenschap, als van de wijze waarop ze ontstaat. Hoe dikwijls gebruikt Paulus niet de uitdrukking „*in Christus Jezus*” om de innige gemeenschap van de zoon uit te drukken. Door die gemeenschap is men „*voor God levend*”, Rom. 6: 11, *heeft men het aionische leven*, v, 23, *is er geen veroordeling*, Rom. 8:1, *is men vrij van de wet, gerechtvaardigd, is men overgegaan tot de nieuwe schepping*, 2 Cor. 5 : 17, *is er verzoening*, Vs. 19.

Zie welk belang die gedachte van ware geestelijke gemeenschap (onafhankelijk van tijd en ruimte) heeft: zo alleen konden we persoonlijk deel hebben aan het sterven op het kruis. ***Christus stierf niet in onze plaats, maar te onzen behoeve en wij stierven met Hem.*** Zo alleen konden we gerechtvaardigd worden van de zonde, wat níét kon door het sterven van een ander in onze plaats.

Maar die gemeenschap is nog begrensd. Het is slechts in de gevangenschapsbrieven, als het gaat over de „*volmaakten in Christus*”, over de Gemeente der Verborgenheid, dat we lezen over een gemeenschap die zich uitstrekt tot Christus’ opwekking en plaatsing in het bovenhemelse:

Kol. 2:12: „*In wien gij ook medeopgewekt werd door het geloof in de werking Gods, die Hem uit de doden heeft opgewekt*”.

Kol. 3:1: „*Indien gij dan met Christus opgewekt zijt*”.

Ef. 2 : 6: „*God wekt ons mede op en zet ons mede in de bovenhemelse gewesten in Christus Jezus*”. Zie ook Ef. 2:13.

Door die volmaakte gemeenschap (Fil. 3:15) zijn we *gezegend met alle geestelijke zegeningen in het bovenhemelse*, Ef. 1 : 3, *hebben we volkomen verlossing*, vs. 7, *zijn we erfgenamen*, vs. 11, *zijn we verzegeld met de Heilige Geest*, vs. 13, *zijn we een woonstede Gods*, vs. 22, *vermogen we alles*, Fil. 4: 13. ***Maar zo hebben we ook gemeenschap met het lijden van Christus.***

Sommige aspecten van die gemeenschap worden omschreven door uitdrukkingen zoals: „*Zodat Christus door het geloof in uw harten woont*”, Ef. 3 : 17.

„*Te leven is mij Christus*”, Fil. 1 : 21.

„*Christus ons leven*”, Kol. 3:4.

Die gemeenschap met Christus voert tot de gemeenschap met God: in het overhemelse, ***“ons leven verborgen in God”***, Kol. 3 : 3.

Door die gemeenschap met Christus en van de leden onderling, ontstaat het Lichaam waarvan Christus het Hoofd is. Let wel dat het geen beeld meer is uit het plantenrijk, maar dat het hier een geestelijk organisme aanduidt. En U weet dat het einddoel Gods is, dat allen tot die volmaakte gemeenschap komen: ***God alles in allen.***

Nu nog enkele woorden die tot doel hebben bepaalde tegenwerpingen te vermijden.

Allereerst moet het duidelijk zijn dat onze geestelijke gemeenschap niet noodzakelijk tot gevolg heeft dat we er op de een of andere wijze van *bewust* zijn, bijv. door een soort gevoel. Dat kan misschien wel in zekere mate en op sommige ogenblikken, maar vóór alles is het door het geloof en niet door het gevoel dat we die gemeenschap kennen. Dat geloof steunt op wat God zelf aan ons openbaart en vormt dus een vaste grond en geeft een zekere kennis.

Vervolgens, moet men uit die gemeenschap geen valse gevolgtrekkingen maken. Sommigen zullen zeggen: als er dus een reële gemeenschap met God is, dan heeft men ook het aionische leven, in de zin dat, al zijn we dood voor wat het lichaam betreft, we naar de geest niet meer kunnen sterven. Men loochent dan als het ware de dood.

Dat nu is geheel verkeerd. Terwijl we nu *leven* in een natuurlijk, vergankelijk lichaam, kan dat leven een uitwerking zijn van wat God in ons werkt, kan Christus waarlijk ons leven *zijn* door onze reële gemeenschap met Hem. Dit zal nog in meerdere mate het geval zijn als we zullen *leven* in een verheerlijkt lichaam, De gemeenschap laat ons in beide gevallen toe Hem uit te leven. Maar als er geen leven is, dus in de dood, dan kunnen we ook niet Christus' leven uitwerken. In de doodstoestand bestaan we nog wel, maar leven we niet. Er is geen cellenleven, geen zinnenleven en ook geen geestesleven. Ook onze geest is inactief. We kunnen niet willen of handelen. De slaap geeft ons min of meer een beeld hiervan, maar met dit onderscheid, dat er dan nog cellenleven is. In de slaap kunnen we wel dromen, d.i. op passieve wijze dingen „zien” of „horen”, maar we kunnen niet willen of handelen. Ons leven, behalve dat van onze cellen, wordt als het ware elke nacht onderbroken door de slaap. Dit nu heeft op meer volkomen wijze plaats in de dood.

Doch, als reactie tegen de gedachte dat de doden leven, mag men niet zeggen dat onze geestelijke gemeenschap in ons tegenwoordig leven niet reëel is. We mogen geen tegenstelling maken tussen „geestelijk” en „reëel”. Het is niet pas bij de opstanding dat onze gemeenschap een realiteit wordt. Wat er dan gebeurt, is dat we zowel naar lichaam als naar geest in gemeenschap komen en dat onze geest zijn volle kracht krijgt en volkomen bewust wordt van die gemeenschap. Dan is het geloof overbodig. Dan kennen we rechtstreeks zoals we gekend zijn door God. De opstanding is dus niet iets bijkomstigs, maar van het grootste belang. Dan zijn we volkomen verlost.

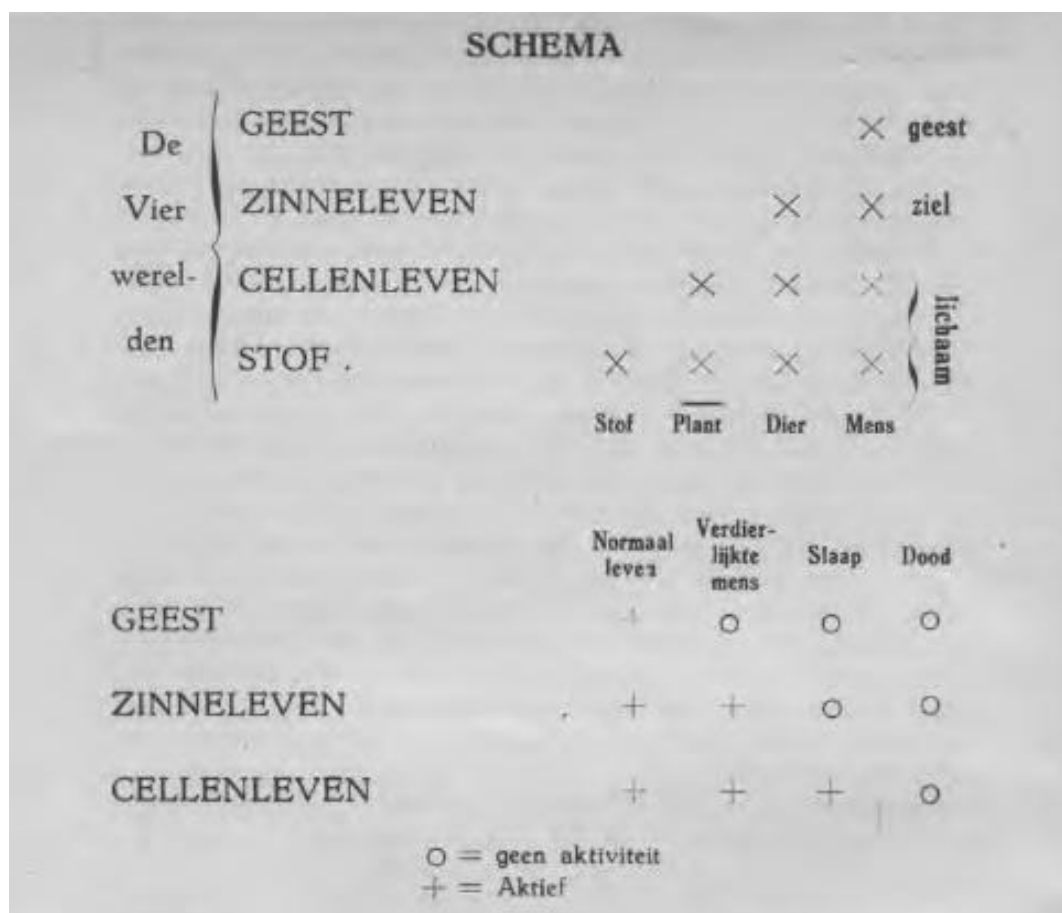
Niets moet ons dus beletten te geloven dat onze gemeenschap met Christus reeds nu een realiteit is.

Besluit.

Ik meen dat het van het grootste belang is voor ons geestelijk leven, in te zien dat onze geestelijke gemeenschap een diepe werkelijkheid is en dat die gemeenschap slechts haar volmaaktheid bereikt voor de leden der Gemeente waarvan Christus het Hoofd is.

De Here is niet „verre” van ons, maar „nabij”, zoals Paulus in Fil. 4: 5 zegt. Ons leven moet werkelijk Christus' leven zijn. Door Hem kunnen we al doen wat naar Gods wil is, en alleen zo kunnen we het doen.

Velen, nog vasthoudende aan ceremoniën, spreken van „genademiddelen”, die de Goddelijke genade „bevatten” en „geven”. We hebben beter dan dat: ware, reële gemeenschap met de Bron van alle genade. Maar om tot die gemeenschap te komen is er geloof nodig, dus kennis. Hoe beter we kennis nemen, door de verlichtende werking van Gods Geest, van wat God in Zijn geschreven Woord openbaart, hoe verder ons geloof kan reiken, hoe inniger onze gemeenschap kan worden, hoe meer en hoe beter we God kunnen verheerlijken.

Het Goddelijke Voornemen

No. 2.

Na deze weinige algemene opmerkingen wensen wij bepaalde punten van onze houding nader aan te geven. Eerst een enkel woord aan het adres van zekere moderne theologen.

In ons werk *De Openbaring* hebben wij getracht te antwoorden op het verwijt van hen, die denken, dat het voorafgaand geloof in het opperste gezag van de Schriften strijdig is met de eisen van de geest. Tegenover „de letter” stellen zij „de geest” van het geschrift, of zelfs tegenover een theologische verstandelijkheid of een „biblicisme”, het geestelijk leven.

Als God de schrijver van de Bijbel is, kan er geen enkel geldig bezwaar zijn om als opperst gezag te aanvaarden wat Hem goed gedacht heeft ons te doen kennen en het is niet dan redelijk, dat wij ons buigen voor dat Woord. De eis van de geest kan niet voortdurend de Waarheid verwerpen. Deze „letter” richt zich tot ons verstand, maar dient slechts tot tussenschakel. Want zij spreekt van geestelijke dingen en de verstandelijke aanvaarding moet, of zou moeten, gelijk opgaan met de doorleefde ervaring van wat is te kennen gegeven en begrepen. Weliswaar zijn bepaalde mensen misschien te veel blijven staan bij de enkele „letter”, maar dat is nog geen reden om deze „letter” op te offeren en slechts de „geest” te willen behouden.

De „letter” is aangepast aan onze toestand van gevallen mens, wiens geest verduisterd is en niet in

staat regelrecht de Waarheid te vatten. God werkt in ons, maar openbaart ons niet alles, hoofd voor hoofd. Deze toestand komt overeen met die, welke betrekking heeft op de natuurlijke wereld, waar onze geest zich moet bedienen van de zintuigen als tussenschakel. Wij zijn niet in staat om met ons eigen bewustzijn iets anders te bereiken dan een zeer vaag idee van de Waarheid. De Geest verlicht onze geest, opdat wij zouden kunnen begrijpen, niet een openbaring, die ons persoonlijk zou betreffen, maar wat Hij voor eens en altijd nauwkeurig heeft geopenbaard aan zekere uitverkoren mensen en door middel van een geschreven stuk.

De zuiver „verstandelijke” kennis van de „letter” kan kennelijk niet voldoende zijn, maar een verstandelijke aanvaarding van deze „letter” is een onontbeerlijk middel om er in te slagen te leren kennen wat God heeft geopenbaard en de Heer anders dan op een zeer vage manier te beminnen. Onze liefde hangt af van de kennis van de beminde persoon en zelfs de apostel Paulus streefde er naar de Heer beter te kennen. De „letter” is dus niet een einddoel, maar een middel, en een onontbeerlijk middel. Als God zelf tot ons spreekt met de juiste woorden, zonder enige vergissing of tegenspraak toe te laten, kunnen wij een verlicht geloof hebben, kunnen wij zeker zijn van veel bijzonderheden. Wanneer echter de Bijbel een verzameling feilbare getuigenissen is, nog niet geheel ontwikkelde formules van wat bepaalde mensen hebben begrepen met behulp van hun normale „godsdienstige bewustzijn” kunnen wij er nooit zeker van zijn of en wanneer zij nauwgezet spreken over bepaalde vragen. Als men consequent wil zijn blijft er dus niets anders over dan een vage min of meer „christelijke” godsdienstigheid. En verre van het beginsel van gezag ter zijde te stellen, zal de beroepstheoloog de neiging hebben zijn eigen menselijk gezag in de plaats te stellen van het op-pergezag van het Woord. De gelovigen zullen zich dan groeperen onder de leiding van bepaalden van deze gezagsdragers, individueel of collectief en de „geloofsbelijdenis” van een kerk of sekte zal de plaats innemen van de Schrift.

Laten wij nu enkele woorden wijden aan de „eenvoudige” gelovigen. Waarom al deze ingewikkeldheden, deze verwijzingen naar de Wetenschap, de Wijsbegeerte en de Theologie? Waarom niet eenvoudig aannemen, wat de Bijbel leert?

Laten we misverstanden vermijden. Er is aan de ene kant een eenvoudigheid die bestaat in het niet weerstaan aan de Waarheid, aan het niet zijn eigen ideeën er tegenover stellen, maar die toch niet het denken, de rede en een zekere kritiek uitsluit. Het domein van het goddelijke is stellig op rede gegrond en moet het meest nauwgezet kritisch onderzoek kunnen doorstaan. Als God in ons werkt door Zijn Geest, dient dat niet om ons dom te maken, maar integendeel om onze geest, ons verstand, onze rede, te verlichten. Wij zullen bovendien een volledig kritische houding aan moeten nemen met betrekking tot **uitleggingen** van het Woord, zelfs die van „autoriteiten”. Er bestaat dus een eenvoudigheid, die de Waarheid aanneemt, wanneer zij zich voordoet, steeds al de vermogens van de geest in acht nemend en uitoefenend. In deze zin begrijpen wij het woord: „**Zalig zijn de eenvoudigen van geest**”. Weliswaar beveelt de Schrift ons de eenvoudigheid aan van een kind, maar het gaat juist om de hoedanigheid waarvan wij zo even spraken en die ons er toe brengt ontvankelijk te blijven voor de Waarheid. Het gaat dus niet om een afstand doen van alle rede en verstand. De apostel Paulus geeft het duidelijk aan:

„Broeders, weest geen kinderen in het verstand, maar in de boosheid; wordt in het verstand volwassen.” (1 Cor. 14:20).

Aan de andere kant is er de eenvoudigheid, die slechts lichtgelovigheid is, die al te gemakkelijk aanneemt, zelfs de dwaling, die geen voldoende poging doet om volledig te begrijpen wat God ons te kennen wil geven. De Bijbel zelf nodigt ons immers uit om te onderzoeken en na te denken. Hier volgen enige teksten van dien aard:

„Als tot verstandigen spreek ik (be) oordeelt gij hetgeen ik zeg.” (1 Cor. 10 : 15)

„Beproeft alle dingen en behoudt het goede. Onthoudt u van alle schijn des kwaads”. (1 Thess. 5 : 21, 22).

„Benaarstig u om uzelfen Gode beproefd voor te stellen, een arbeider, die niet beschaamd wordt die het woord der waarheid recht snijdt”. (2 Tim. 2 : 15).

„onderzoekende dagelijks de Schriften, of deze dingen also waren”. (Hand. 17 : 11).

Zonder twijfel spreekt de tekst in vele gevallen, wanneer het gaat om belangrijke maar elementaire zaken, duidelijk tot wie wil luisteren. Ieder mens zal op deze wijze kunnen leren hoe de eerste stappen te doen op de weg der behoudenis. De dingen worden echter meer ingewikkeld, wanneer het er om gaat verder gevorderd onderwijs goed te begrijpen, en wanneer er sprake is van instellingen, voorschriften, gebruiken, het maatschappelijk leven. Het is niet voldoende te zeggen, dat dit of dat gevonden wordt in de Bijbel. Men moet goed leren onderscheiden tot wie bepaalde woorden gericht worden, om welke tijd of „bedeling” het gaat. God zelf verandert niet, maar de omstandigheden op aarde veranderen en God bestuurt de wereld op verschillende manieren en spreekt niet tot het geestelijk „kind” zoals hij spreekt tot de „volwassen man”. Al Zijn voorschriften worden niet altijd aan iedereen gegeven. Voor de grote Vloed moest de mens vegetariër zijn; nadien mag hij vlees eten. Het volk Israël moet wetten en voorschriften gehoorzamen, die niet als zodanig volstrekt van toepassing zijn op de heidenen. Er was een tijd, dat de discipel van de Heer niets met zich mocht nemen, wanneer hij op reis ging, zelfs geen geld en vooral geen wapens; maar op een ander ogenblik heeft de Heer Zelf deze aanwijzingen veranderd (vergelijk Luk. 22: 35-36 met Luk. 9: 3). De lezer zal in dit werk vaak dergelijke onderscheidingen tegenkomen. Het is dus niet voldoende een of andere tekst uit te zoeken en die toe te passen onverschillig wanneer en onverschillig op wie. Men moet rekening houden met het geheel van de Bijbel, waar elk deel zijn juiste plaats heeft. Men moet dus de Schrift bestuderen en steeds blijven bestuderen.

Maar dit vraagstuk heeft nog een ander punt. De Bijbel drukt in gewone menselijke taal uit wat God ons wil zeggen. Zo worden de natuurverschijnselen beschreven zoals de mens ze ziet gebeuren: de zon gaat op. Het is helemaal geen *vergissing* of *dwaling* om zich op die manier uit te drukken, zolang men niet beweert het verschijnsel objectief te beschrijven, zoals het zich in volle werkelijkheid voordoet. Men begrijpt, dat God zich „moest” bedienen van de gangbare taal om begrepen te worden.

Deze taal bevat ook vele stijlfiguren en bijzondere zinswendingen.

Welnu, wij moeten de Bijbel weliswaar letterlijk opvatten, en wij hebben zelf daarop aangedrongen in ons werk over *De Openbaring*, maar men geve zich rekenschap van het gevaar, dat de mens loopt, die niet ten volle gebruik maakt van zijn verstand: men kan dergelijke subjectieve uitdrukkingen en figuren gemakkelijk al te letterlijk opvatten. Men herinnert zich het drama met betrekking tot de vraag of de aarde onbeweeglijk is of niet: steunend op een te letterlijke uitlegging van de Schrift heeft men gemeend, dat zij onbeweeglijk was en heeft men de man veroordeeld, die het tegengestelde beweerde. Op deze manier loopt de onverstandige gevaar een dwaling te verdedigen!

Wij moeten dus „volwassenen” worden, niet alleen met betrekking tot de liefde, maar ook met betrekking tot het verstand, want God is niet alleen Liefde, maar ook Waarheid. Laten wij dus ten volle de Waarheid liefhebben. De Waarheid is immers het voorwerp, dat eigen is aan het verstand. Men moet de liefde niet opofferen aan het verstand, noch deze laatste aan de liefde. Deze twee kunnen zich niet ten volle verwerkelijken zonder hun wederzijdse steun.

Volgens tamelijk gangbare opvattingen onderscheidt men de „oude bedeling” (die van de „Wet”,

vervat in het Oude Testament) van de „nieuwe bedeling” (die van de genade, vervat in het Nieuwe Testament). Onze studie toont aan, dat dit onderscheid een kern van waarheid bevat, maar onvoldoende is. Consequent gezien geeft het aanleiding tot vele onoplosbare problemen, die, daar ze verkeerd gesteld zijn, de christenheid verdelen. Het is van het allerhoogste belang de verschillende manieren, waarop God de wereld bestuurt, goed te onderzoeken. Men moet ook goed onderscheiden tussen de verschillende geestelijke etappes van de gelovige op de weg der behoudenis. Van dergelijke onderscheidingen zal de uitleg afhangen, die men aan vele passages moet geven, en de oplossing van vele moeilijkheden.

Deze „bedelingen” zijn door een groot aantal ernstige schrijvers onderzocht, vooral in de Angelsaksische wereld. Maar het moeilijkste probleem in dit opzicht is dat met betrekking tot de tijd, die volgt op de kruisiging: de periode, beschreven in de **Handelingen der Apostelen** en de huidige periode. Welnu, het is een feit dat alle denkbeelden die betrekking hebben op het begrip „Kerk”, op de organisatie, de voorschriften en gebruiken, alles wat betreft de maatschappelijke betrekkingen van de gelovige, afhangt van de oplossing, die men geeft aan dit probleem. Deze fundamentele kwestie schijnt niet met voldoende aandacht en met voldoende objectiviteit door de theologen te zijn onderzocht. Vandaar de grondige verschillen tussen Kerken en sekten.

De oplossing, die wij hier bieden, is allengs nauwkeuriger omschreven, zoals een wetenschappelijk probleem, door de studies van verschillende mensen, die de „wetenschappelijke” methode volgden, waarvan wij spraken. Het betaamt hier in het bijzonder pioniers onder de aandacht te brengen als Dr. E. Bullinger en Mr. Ch. Welch.
Parijs, 1946.

De Brief aan de Galatiërs

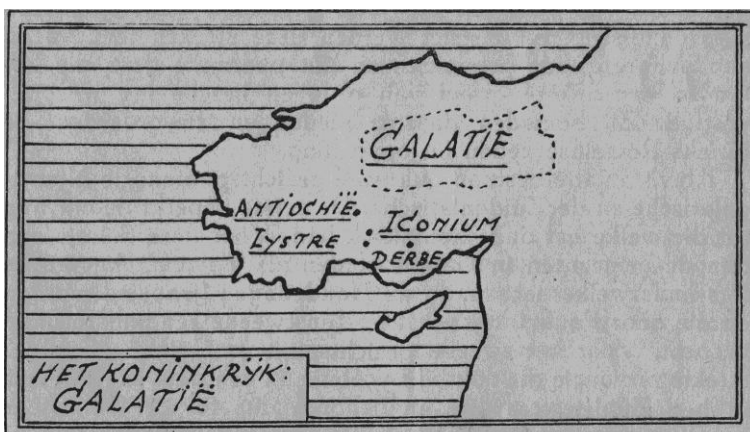
door G. J. P.

No. 2.

Galatië.

We zeiden dat Galatië in het binnenland van Klein-Azië lag. Door de nieuwe onderzoeken van Prof. Ramsay is echter gebleken dat er tweeërlei Galatië is, het oude koninkrijk en de latere Romeinse provincie. Hun grenzen dekken elkaar niet. De Romeinse provincie is veel groter zoals door vergelijking van bijgaande kaartjes duidelijk blijkt.

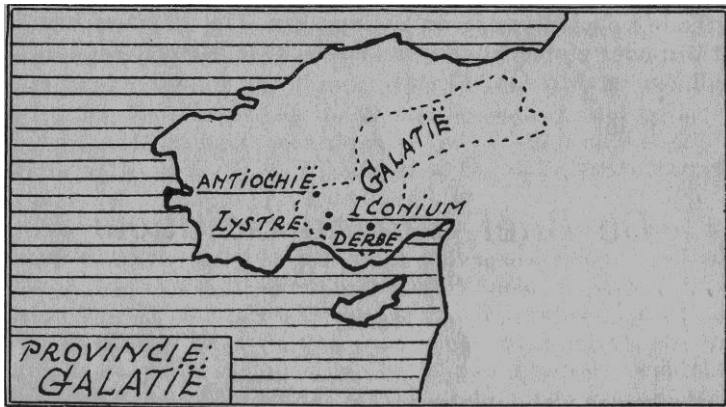
Het koninkrijk Galatië.

Men ziet dat de steden Antiochië, Iconium, Lystre en Derbe, die Paulus op zijn eerste zendingsreis

bezoekt hier buiten vallen. Als dit het Galatië is van het N.T., dan heeft Paulus daar eerst gemeenten gesticht op zijn tweede zendingsreis.

De provincie Galatië.

Tot de Romeinse provincie behoren de steden die we hierboven reeds noemden. De streken Pisidië (Hand. 13: 14) en Lycaonië, (Hand. 14: 6) zijn er in opgenomen.

Het Romeinse rijk vormde in de vreemde landen die het veroverde, een provincie. Indien de bevolking onrustig en opstandig was, werden koningen met een staand leger aan het hoofd van zulk een provincie geplaatst, maar stap voor stap en district bij district werden deze streken toegevoegd aan aangrenzende provincies en dat naarmate door die koningen een zekere graad van orde en beschaving was gevestigd. Zij bouwden daartoe steden en bevorderden de Grieks-Romeinse zeden en opvoeding.

T.o.v. Galatië bestaan dus twee gezichtspunten: de Noord Galatische en de Zuid Galatische. De eerste beperkt de omvang tot die welke het oude koninkrijk had. Voor deze theorie zijn dan de gemeenten in Galatië steden als Tavium, Ancyra en Pessimus welke nergens in de Handelingen genoemd worden en die door Paulus pas op zijn tweede zendingsreis zijn bezocht. Voor het tweede gezichtspunt is Galatië de uitgestrekte provincie die ook bij Lycaonië en een deel van Phrygië in het Zuiden omvatte en behoren dus tot de Galatische gemeenten de in Hand. 13 en 14 genoemde steden. Ziet de Noord Galatische visie dus het begin der vestiging van de gemeenten van Galatië eerst aanvangen in Hand. 16: 6, de Zuid Galatische ziet dit reeds in Hand. 13 en 14 geschieden en ziet 16: 6 als een tweede bezoek aan de gemeenten van Galatië.

Romeinse schrijvers bevestigen de mening dat de provincie Galatië zich uitstreckte van de Zwarte Zee tot aan Pisidië in het Zuiden. En als Paulus van Achaye, Azië, Macedonië en Illyricum spreekt, noemt hij de namen van Romeinse provincies. Zo doet hij ook t.o.v. Galatië.

De naam Galatië komt tweemaal voor in Hand. n.l. hfdst. 16: 6 en 18: 23. Hand. 16: 6 luidt: „En als zij Phrygië en het land van Galatië doorgereisd hadden”, Hand. 18 : 23, “hij (Paulus) doorreisde vervolgens het land van Galatië en Phrygië”. Men kan hier lezen: het land Phrygië-Galatië.

Zoals gezegd waren aan de Romeinse provincie Galatië meerdere streken toegevoegd. Zo Phrygië en Lycaonië. Men kan dus spreken van Phrygio-Galatië en hierin lagen Antiochië en Iconium en van Lycoanio-Galatië en hierin lagen Lystre en Derbe. In Hand. 13 wordt dus eerst Phrygio-Galatië

doorkruist, dan Lycaonio-Galatië en op de terugreis omgekeerd. Maar beiden behoorden tot de provincie Galatië. De gemeenten van Galatië zijn dus zeker mede in de in Hand. 13 genoemde steden te vinden al willen we hiermee niet zeggen dat er in het overige Galatië niet meer waren.

Dit zou kunnen blijken uit Hand. 19: 1. Paulus doorreisde „*de bovenste delen van het land*”. Hier moeten we niet denken aan de delen die op een kaart boven zijn, dus de noordelijke streken maar aan de hogere streken, de bovenlanden. En daar lag dan allereerst Galatië.

Van niemand in Galatië wordt de naam genoemd. We weten verder van die gemeenten niets, of er veel of weinig, of ze klein of talrijk waren. In 2 Tim. 4: 10 vinden we alleen dat Crescens er heen gereisd was, dus dat het contact bewaard is gebleven.

Wanneer geschreven.

Kunnen we alleen uit de Galaten brief iets van de omstandigheden der gemeenten van Galatië opmaken, we kunnen de tijd waarin deze Brief geschreven is, met minder zekerheid vaststellen dan dit met de andere Brieven het geval is. Sommige stellen die heel vroeg en houden Galaten voor Paulus' oudste Brief. Zij menen zelfs dat hij geschreven is vlak na de vergadering in Jeruzalem in Hand. 15 en voordat hij zijn tweede reis naar Galatië ondernam, dat is in 51 n. Chr. Anderen echter stellen hem in ongeveer 57. We willen hierover ook een enkel woord zeggen. Eerst aan de voorstanders der eerste mening. Zij zeggen: Het onderhoud met Jacobus, Kefas en Johannes had plaats op Paulus' tweede bezoek aan Jeruzalem. Het eerste was dat dan van Hand. 9: 26, dus voor zijn eerste zendingsreis. Toen hij na die reis een lange tijd in Antiochië-Syrië verbleef, gingen de „valse broeders” naar Galatië en bedierven zijn evangelie; haast weken zij af. Gal. 1 : 6. De verordeningen van de Jeruzalemse vergadering worden nergens in de Brief vermeld. En juist deze stelden de heidenen vrij van de Mozaïsche wet. Dat zij niet vermeld worden is een sterk bewijs dat Paulus de Brief schreef voor hij naar Jeruzalem opging.

Indien hij na Hand. 15 geschreven is, waarom dan de besluiten van Jeruzalem niet als wapen gebruikt. Wel schijnt Gal. 4: 20 op een aanstaand hernieuwd bezoek te wijzen, maar Paulus is hiertoe niet gekomen omdat hij naar Jeruzalem ging.

Uit de Schriften

DEEL XXI

No. 3

MAART 1949

Tot nuttige Stichting

No. 3.

HOE KOSTELIJK ZIJN GODS GEDACHTEN.

„Daarom, hoe kostelijk zijn mij o God, Uw gedachten, hoe machtig vele zijn haar sommen”.

Ps. 139 : 17.

Steeds weer wordt de mens getrokken tot menselijke gedachten. Ontdekkingen, uitvindingen, pers, radio, sport, heel de cultuur strekt zich uit naar wat uit en door de mens is. We worden, als we niet oppassen, mede voortgestuwd in die tijdstroom. Wat heet! We worden er door verzwolgen, we gaan onder in het menselijke, in 's mensen doen en streven, in zijn vernuft en werken, in zijn kunst en wetenschap, in zijn sport en spel. Hoe weinig denken we over Gods gedachten, hoe gebrekkig tellen we de sommen van Zijn mogendheid op.

David verblijdde zich over 's Heren openbaring en doorzocht Zijn gedachten. Met de betrekkelijk geringe kennis van die dagen en met de zeer beperkte Godsopenbaring dacht hij na over de gedachten Gods. Hoe beschamend is dit voor ons gelovigen van de tijd waarin het Woord Gods tot zijn volheid is gebracht en we veel rijker openbaringen hebben mogen ontvangen.

Gods Woord openbaart ons Gods gedachten. In wezen zijn dit gedachten van vrede. Hij heeft ons in de Schrift een schepping geschonken die een wijsheid en kennis geeft waarbij de aardse het niet halen kan. Niet dat deze verzaakt zou moeten worden, maar Gods gedachten bevredigen hoofd en hart, brengen rust te midden van de jacht des levens en zijn zo rijk en verheffend dat veel gemist kan worden voor dat bezit.

Laat ons weer over Gods gedachten nadenken. We zullen ze, nu Hij er na David nog veel meer openbaard heeft, zeker niet minder kostelijk vinden en zien dat haar sommen nog veel groter zijn. Ze openbaren waarheid en liefde.

P.

De biddende Zoon Gods.

No. 9.

3. ZIJN BIDDEN IN VERBAND MET ZIJN WONDERMACHT.

We stonden eerst stil bij het bidden van de Heer Jezus in het algemeen. In nauw verband daarmee moeten nu Zijn wonderen worden genoemd. Zij staan met elkaar in onlosmakelijk verband. Bij Zijn grote daden verhief de Heer oog en hart ten hemel. Zijn bidden geeft ons de sleutel in de hand ter verklaring Zijner wondermacht.

Doorgaans horen wij de wonderen van Christus voorgesteld worden als daden van Zijn almachtige wil, als daden verricht door Zijn Godheid. Schijnbaar staat men hiermede sterk. Met een enkel machtwoord worden blinden ziende, doven horende, lammen krachtig, melaatsen rein gemaakt; gehoorzamen Hem zelfs zee en winden, ja worden, nog sterker, doden opgewekt. Hij schijnt geheel te handelen in eigen kracht en de Almachtige te wezen. Maar dringt ons oog wat dieper door, dan brengt Hij Zelf ons van dit denkbeeld terug en leren wij in Zijn wonderen daden zien die God door Hem heeft verricht.

Laat de Schrift dit bewijzen.

Hij verkondigt in het openbaar: „**De Zoon kan niets van Zichzelf doen, tenzij Hij de Vader dit ziet doen**”. Joh. 5: 19. **En gelijk Zijn leer de zijne niet was, maar die des Vaders die Hem gezonden had**, Joh. 7: 16. (Zie ook 12: 19 en 14: 10), **zo sprak Hij het ook openlijk uit dat de Vader die in Hem was de werken deed welke men Hem, de Zoon, zag verrichten**. Joh. 14: 10. (Zie ook 8: 28 en 10: 12). Zo wordt het ons door Zijn eigen woorden al duidelijk dat Hij Zijn wonderen in afhankelijkheid van de Vader verrichtte. Het wordt ten volle bevestigd als wij Hem voor Zijn grote daden de blik ten hemel zien slaan om te danken voor de verhoring van Zijn gebed in dezen.

Tot drie keer toe vinden we in de Evangelieverhalen van een hoor- of zichtbaar gebed des Heren voor het doen van een wonderwerk melding gemaakt. We gaan ze na.

De eerste maal vinden we dit als Hij in de woestijn aan de oever van de zee van Tiberias door een schare van meer dan 5000 mensen omringd wordt. Aan de vermoeide schare die hongerig is en in de woestijn geen spijs kan krijgen, wil Hij, voor ze Hem verlaat, toch nog brood en toespijs ter verzadiging schenken. De discipelen hebben slechts vijf broden en twee vissen. Dan beveelt Hij dat allen moeten gaan zitten. Vervolgens treedt Hij in het midden van de nauwelijks overzienbare kring, neemt de broden en ziet eerst opwaarts naar de hemel en zegent ze. Zo luidt het eenstemmig verhaal der drie eerste Evangelisten. Mt. 14: 19, Mk. 6: 41, Lk. 9: 16.

Johannes zegt: “**Jezus nam de broden en gedankt hebbende, deelde Hij ze aan de discipelen**”. Hij maakt geen uitdrukkelijke melding van de ten hemel geslagen blik en in plaats van het zegenen der andere Evangelisten gebruikt hij het woord **danken**. Joh. 7: 11.

Moeten we hier aan de gewone zegenbede, aan het tafelgebed denken dat de huisvader of gastheer bij het begin van de maaltijd uitsprak? Zo wordt het vaak voorgesteld. We geloven echter dat de zaak anders ligt. Ook bij andere wonderen richtte Hij naar we zullen zien, het gebed tot de Vader en daarom geloven we ook dat Hij hier om iets anders bad. Als men Hem later te Kapernaüm zoekt, lezen we dat schepen van Tiberias komen, nabij de plaats waar zij het brood gegeten hadden **als de Here gedankt had**. Joh. 5: 23. Dit legt een bijzondere klemtoon op het danken des Heren en we mogen daaruit opmaken dat de dank- of zegenbede ook in het oog van Johannes in het nauwste verband met het daarop volgende wonder heeft gestaan. Hij heeft zeker gebeden dat Hij in staat gesteld mocht worden om door de weinige middelen waarover Hij slechts kon beschikken, deze schare te verzadigen en dat de Vader Hem naar Zijn oneindige macht en liefde niet zou willen beschamen. Maar Hem ook nu in staat zou stellen de blijken van Zijn, des Vaders, liefde te geven. Toen voelde Hij in Zich de zekerheid der verhoring en Hij die in geloof leefde, heeft door dit geloof de spijs uitgedeeld in een dusdanige mate dat er nog twaalf korven overbleven. Zo heeft Hij dat wonder in biddend opzien tot God gedaan en klom daarna Zijn dankgebed op tot de Vader van Wie Hij wist dat Hij Hem altijd hoorde omdat Hij volkomen bad naar Diens wil en Hem daarom welbehaaglijk was.

P.

Het Goddelijk voornemen

door S. v. M.

No. 3.

I. VOOR DE AIONEN.

Het „begin” van Gen. 1: 1 is het begin der schepping. Maar vóór de schepping, buiten alle tijd en ruimte, is God. Hij IS (Hebr. 11: 6), zonder enige beperking.

Hij is de Absolute, die ons begrip en kennis geheel te boven gaat. Alleen door zijn zichtbare werken en door wat Hij van zichzelf openbaart, kunnen we hem in zekere mate leren kennen. Zo weten we dat we, al is Hij één in wezen, kunnen onderscheiden tussen Vader, Zoon en Heilige Geest. De Zoon is Gods Beeld (Kol. 1: 15; Hebr. 1: 3; Joh. 17: 5), dat zich later aan ons openbaarde en in de Schrift aangeduid wordt met de namen Jehovah, de Engel des Heren, de Zoon.

Na zichzelf „vernietigd”, of beter: „van zijn heerlijkheid ontledigd” te hebben (Fil. 2: 7), verscheen de Zoon als mens, „Jezus” genaamd in zijn vernedering, de Christus (gezalfde) door de profeten aangekondigd. De Zoon is God, maar **werd** schepsel (Kol. 1: 15), om te scheppen. Van Hem wordt dan ook gezegd dat Hij het begin der schepping is (Op. 3: 14), Alles werd in Hem (Kol. 1: 16) en door Hem (Rom. 11: 36) geschapen. Hij werd niet alleen Middelaar ten opzichte van het gevallen schepsel, maar vóór alles Middelaar om te scheppen: de Vader schiep door middel van de Zoon. Hij heeft ook de aionen gemaakt (Heb. 1: 2). Alle dingen bestaan tesamen in Hem, alle leven, al het „zijn” komt van Hem (Hand. 7: 28).

Vóór het „begin” van Gen. 1: 1, was er dus het „begin” van Joh. 1: 1: „***In den beginne was het Woord***”. Eer de wereld was, bevond de Zoon zich in heerlijkheid bij de Vader (Joh. 17: 5). Vóór de schepping en de aionen, was er voor ons een hoop des levens (Tit. 1: 2), een genade (2 Tim. 1: 9), een wijsheid tot heerlijkheid (1 Cor. 2: 7).

De Zoon werd schepsel om te scheppen en om zijn schepsel te voeren tot de heerlijkheid Gods. Als er geen zonde, en geen val geweest was, had Hij zich niet hoeven te ontledigen, de gestaltenis van eens slaaf te hoeven aannemen, zich moeten vernederen, moeten gehoorzamen tot de dood, de dood des kruizes (Fil. 2: 7, 8). Het Goddelijke leven was in Hem (1 Joh. 5: 11) en kon dan ook door geestelijke gemeenschap met Hem het schepsel ten deel zijn, want alles was voor Hem geschapen (Kol. 1: 16; Rom. 11: 36). Dan zou God „alles in allen” geweest zijn. De schepselen, van nature sterfelijk en verderfelijk, zouden dan gekomen zijn tot onsterfelijkheid en onverderfelijkheid.

Maar de zonde van het schepsel is tussenbeide gekomen, en heeft Gods voornemen wat meer ingewikkeld gemaakt, zoals we zullen zien. Als dit voornemen uitgewerkt zal zijn, zal de vernederde „Jezus” niet slechts „uitermate verhoogd” zijn, zoals Hij nu reeds is (Fil. 2: 9), maar zal geheel als Beeld Gods hersteld zijn.

De aionen hebben dus een eindige duur, tot het doel bereikt is, tot heerlijkheid van de Vader en de Zoon. Deze kan niet Middelaar blijven. Zijn werk moet eens voleindigd zijn.

II. HET BEGIN DER SCHEPPING.

God schept uit liefde. Hij wordt door niets genoodzaakt, maar werkt in de volheid zijner vrijheid en liefde. Hij schept een schepsel, dus een wezen dat geen God is, dat geen bestaan en geen leven heeft in zichzelf, dat onvolmaakt is. maar aangezien God absoluut is, wil Hij ook op absolute wijze het bestaan van dit schepsel. Van de onvolmaakte toestand, moet het tot volmaking komen, en wel door een volkomen gemeenschap met God.

God schept niet alleen „dingen”, maar ook redelijke en vrije schepselen, hun Schepper waardig. Zonder vrijheid zouden die schepselen niet meer dan „mechanismen” zijn, Gode onwaardig. In deze zin is het bestaan van vrije schepselen een bewijs van het bestaan van een ware God, d.i. een God van liefde, een almachtige, volmaakte, absolute God.

De schepping ontstond dus niet „uit niets”, maar uit God (1 Cor. 8:6). Ze is echter geen emanatie Gods. Na de schepping blijft God wat Hij steeds is. In brede zin is de schepping niet begrenst tot het begin, maar omvat de doorgaande werking Gods, die het onvolmaakte schepsel tot volmaaktheid wil brengen, tot de eindtoestand, waar God alles in allen is (1 Cor. 15:28), tot de volkomen gemeenschap of vereenzelving met God. We hebben dus hier een zekere evolutie, een vooruitgang, een weg tot de volmaaktheid van het schepsel. Die weg moet het schepsel vrijwillig volgen. Alleen zó kan het doel bereikt worden, in vrijheid en liefde, want zonder deze zou het vrije schepsel, Gode waardig, ophouden te bestaan en een „ding” worden. Alle dwang vermindert de vrijheid en werkt de ware vooruitgang tegen. Het schepsel moet dus bewust worden van zijn eigen waardigheid en bestemming en van Gods wil. Het moet leren uit te werken, in vrijheid en liefde, wat God in hetzelfde wil werken. Het moet gebruik maken van de mogelijkheden die God, uit genade, aanbiedt. Het moet er toe komen zich volkomen aan Gods wil te onderwerpen, in liefde, en inzien dat het, verre van zo zijn vrijheid te verliezen, alleen op deze wijze tot de volkomen vrijheid en heerlijkheid kan komen.

Onder vrijheid verstaan we het tegenovergestelde van noodzakelijkheid of slavernij. Zo heeft men de keuze tussen goed en kwaad. Goed is: wat overeenstemt met Gods wil. Door een goed gebruik der begrensde vrijheid, komt men in nauwere gemeenschap met God en is men dus minder onderworpen aan het kwaad, dus vrijer. Omgekeerd, voert een slecht gebruik tot groter slavernij. Daarbij kan men aanmerken, dat een goed gebruik der vrijheid, een zich onderwerpen aan het goede, aan Gods wil, redelijk is. Het redelijke wezen verwezenlijkt zichzelf dus ten volle als het vrijwillig, uit liefde, Gods wil aanvaardt. Omgekeerd is het schepsel onredelijk als het dat niet doet. Het heeft dan de neiging zichzelf te vernietigen: er is gebrek aan rede, aan vrijheid, aan liefde.

Indien het oorspronkelijke schepsel dan vrijheid bezat, hoe heeft deze het dan gebruikt? We kunnen op deze vraag antwoorden door ons te beroepen op twee dingen:

1. wat we leren uit de zichtbare wereld (inbegrepen onszelf),
2. wat God ons leert in zijn Woord.

Onze natuurlijke vermogens laten ons toe in de tegenwoordige, zichtbare wereld Gods macht en goddelijkheid te erkennen (Rom. 1: 20). maar we zien even duidelijk dat die wereld niet volkomen goed is, maar integendeel overal door het kwade bevlekt is. Men ziet overal Gods meesterwerk, maar het is beschadigd. De stof vergaat, de planten sterven, de dieren bestrijden en doden elkaar. Voor wat de mens betreft, moeten we erkennen dat Gods Woord de waarheid zegt:

„Vervuld zijnde met alle ongerechtigheid, hoererij, boosheid, gierigheid, kwaadheid; vol van nijdigheid, moord, twist, bedrog, kwaadaardigheid; oorblazers, achterklappers, haters Gods, smaders, hovaardigen, laatlunkenden, vindere van kwade dingen, de ouderen ongehoorzaam, onver-

standigen, verbondbrekers, zonder natuurlijke liefde, onverzoenlijken, onbarmhartigen". (Rom. 1: 29-31)

Uit dit alles blijkt dus duidelijk dat het schepsel misbruik gemaakt heeft van zijn vrijheid en van Gods genadegaven. Het heeft zijn doel gemist en heeft zich verwijdert van de Bron van alle Liefde, Leven en Vrijheid.

Dikwijls heeft men de vraag gesteld hoe het mogelijk is dat een volmaakte God een wereld heeft geschapen waar het kwaad regeert. Om tot een oplossing te komen hebben sommigen de tegenstelling tussen God en het kwaad trachten te vermijden, hetzij door te veronderstellen dat God niet volkomen goed of machtig is, hetzij door het bestaan van het kwaad te negeren. maar als men rekening houdt met de vrijheid, dan kan men vasthouden beide aan een ware God en aan de werkelijkheid van het kwaad.

Anderen hebben gemeend, dat God zelf het kwaad in de schepping heeft gebracht. maar dit is niet redelijk, want „kwaad” is juist wat God niet wil. Al wat God doet is noodzakelijk goed.

Laat ons nu, in het kort nagaan wat de Schriften ons openbaren aangaande de oorspronkelijke schepping. We moeten dus een poging doen om de eerste verzen van het boek Genesis goed te begrijpen. Nu toont echter de uiterst omvangrijke literatuur aangaande dit onderwerp dat men die teksten op meerdere wijzen kan uitleggen. We zullen die exegese kiezen, die, steunende op de grondgedachte der volledige inspiratie der Schriften, het best mogelijk overeenkomt met andere aanduidingen van Gods Woord, en die niet in strijd is met waargenomen ***feiten***. We zullen ook rekening houden met de volgende opmerkingen:

1. Het hebreeuwse werkwoord dat door „scheppen” vertaald is, wordt nooit gebruikt voor een menselijke daad. Het betreft een werking Gods, die ook kan plaats grijpen na de oorspronkelijke schepping, die schepselen voortbrengt die niet kunnen ontstaan door de innerlijke krachten reeds aanwezig in wat reeds bestaat (dus door een „natuurlijke evolutie”).

2. Het Hebreeuws heeft geen bijzonder woord voor „heelal”. Men moet dus gebruik maken van de uitdrukking „hemel en aarde” om al het bestaande aan te duiden. Natuurlijk kan „hemel en aarde”, na de oorspronkelijke schepping, ook een deel van het heelal aanduiden: bijv. de aarde en de luchthemel.

3. De eerste verzen spreken niet uitdrukkelijk van de schepping van geestelijke wezens; deze zijn begrepen in het heelal, door „hemel en aarde” aangeduid.

4. Gen. 1 : 2 „***De aarde nu was woest en ledig, en duisternis was op den afgrond***” geeft voorzeker de indruk van de chaos. God schept echter geen chaos, want zijn werken zijn volmaakt (Deut. 32 : 4). Deze chaos moet het gevolg zijn van een wereldcatastrofe, die overigens waarschijnlijk aangeduid wordt door het Griekse woord „katabolè”, meerdere malen gebruikt in het Nieuwe Testament om een heel belangrijke mijlpaal in de wereldgeschiedenis aan te duiden.

Als men met deze opmerkingen rekening houdt, menen we dat de beste uitleg der eerste verzen van het boek Genesis, de volgende is:

A. In een tijd, die totaal onbepaald blijft, was er schepping van een heelal, Gode waardig, en waartoe ook een ontelbaar aantal geestelijke wezens behoorden, later vermeld in de Schrift. De bestaanswijze van die oorspronkelijke kosmos gaat onze gedachten volkomen te boven. Een dergelijke schepping was geheel onbekend aan het heidendom, dat gewoonlijk het bestaan aanvaardde van een primitieve, vormeloze stof, of van een chaos.

B. Er was een val van zekere machtige geestelijke wezens, zoals we verder zullen zien. Dit heeft dan tot gevolg gehad een verwoesting van een deel van de oorspronkelijke kosmos, op een onbepaalde datum. Zo ontstond dan mogelijk het stoffelijk, chaotisch heelal dat door onze sterrenkundigen onderzocht wordt. Zekere sterren schijnen te bestaan sinds miljoenen jaren. De aarde schijnt gevormd te zijn ongeveer 3000 miljoen jaren geleden. Gen. 1 : 2 kan betrekking hebben ofwel op de vloeibare toestand der aarde (want het woord „wateren” kan elke vloeistof aanduiden), ofwel op een latere toestand, waar de vaste aarde, althans voor een groot deel, bedekt was met water, en waar ze omringd was met dichte wolken, en de zonnestralen dus geheel werden tegengehouden. Eerst op de „vierde” dag zou het zonlicht doorbreken. Reeds Origenes had de gedachte van een dergelijke wereldverwoesting.

C. Daarna komen de „zes dagen” van Gen. 1: 3 tot 31, waar God inwerkt, want de innerlijke krachten van de overblijfselen der oorspronkelijke schepping konden geen leven, geen gevoel, geen geest voortbrengen. Er was dus waarschijnlijk een zekere „evolutie”, maar gewerkt door God, dus van scheppende aard. We zullen hierop terugkomen in het volgende hoofdstuk.

Wezen en werking der zonde

door G. J. P.

No. 6.

Samenvatting.

Er zijn in de schepping niet twee beginselen die lijnrecht en eeuwig tegenover elkaar staan: het goed en het kwaad. Er zijn geen twee goden van gelijke rang: de goede en de kwade. Er is geen Perzisch dualisme. Niettemin zijn er in wezen twee gedachten, twee gevoelens, twee willen: die van de Schepper met Zijn absolute, en die van het schepsel met zijn betrekkelijke werkingen. Vallen zij samen, dan zijn de laatste in God gedaan. Vallen ze niet samen, dan zijn de laatste tegen God in gedaan en dan zijn zij zondig, het doel missend; zichzelf bevredigend, eigen begeerlijkheid volgend, eigen wil uitlevend. God duldt dit om de zonde moe en mat te laten worden.

Indien de zonde uit God ware, kon Hij ze niet straffen. Hij toornst er tegen. Dit reeds is voldoende bewijs dat niet alles uit en naar Hem is. Ook het feit dat de Schrift van verzoening spreekt, wat vijandschap veronderstelt, wijst er op, dat het schepsel tegenover God staat en Hem boos is. Is dit uit God? Is Hij dan een bron die zoet en bitter water opwelt? Dit is in het natuurlijke onmogelijk. En zeker in het geestelijke bij God. God is de Fontein van alle goeds. Niet die van zonde en ongerechtigheid. Hoe kan God willen dat men Hem vindt en van Hem vervuld wordt en tegelijkertijd dat men zondigt, d.i. dit doel mist? Dan moet men twee willen in God aannemen en komt men juist tot het oude Parzisme, de leer van een goede en een boze God. Wij verwerpen dit hartgrondig. Wel zien we dat er is de grote Wil Gods en de kleine beperkte van het schepsel. En nu heeft God de vrijheid gegeven tegen Hem in te gaan. Vanzelf moet het schepsel die strijd verliezen. Maar vooraf mag het zijn gang gaan, zijn loop hebben. Het is beperkt in zijn verstand, gevoelens, wil, het kan die wel tegen God in gebruiken maar niet dusdanig dat het Zijn plan onuitvoerbaar, Zijn wil onmogelijk maakt. Zijn raad zal bestaan en, eenmaal zal al het schepsel Hem zweren!

Velen in onze dagen leren dat God de zonde gewild heeft om allen genadig te kunnen zijn. Zo maken ze de zonde eigenlijk tot basis der verlossing. Naar het voorbeeld dat we reeds gaven: dat van de vader die zijn kind in het water werpt om te laten zien, hoe goed hij zwemmen en redden kan. Zeker, er staat dat God ze allen onder de ongehoorzaamheid heeft besloten opdat Hij ze allen gena-

dig zij. Rom. 11: 32. Maar dit rechtvaardigt de zonde nog niet. Dit wordt niet geschreven naar Gods oorspronkelijk plan. Het is geschreven naar het heden, naar het nu, nu de zonde er is. Ook hier geldt het woord: „*Van den beginne is het also niet geweest*”.

Tot slot dit citaat.

„De zonde (is) een onbegrijpelijk raadsel. Wij weten niet vanwaar zij is, noch wat zij wil. Zij is er en heeft geen recht van bestaan. Zij bestaat en niemand verklaart haar oorsprong. Zij is zelf zonder motief in de wereld gekomen en is toch het motief voor alle denken en handelen der mensen geworden. Zij is abstract beschouwd niets dan een privatie en is toch in concreto een macht, die allen en alles beheerst. Zij heeft geen eigen, zelfstandig principe en is toch een beginsel dat de hele schepping verwoest. Zij leeft van het goede en bestrijdt dit tot vernietiging toe. Zij is niets en heeft niets en kan niets zonder de wezens en kracht welke God heeft geschapen en organiseert deze toch allen tot de opstand tegen Hem. Zij bestrijdt met wat van God is al wat van God is. Zij is de wil van het zwakke, eindige schepsel in verzet tegen de Schepper; de afhankelijkheid, in vijandschap tegen de Onafhankelijke en zelf naar onafhankelijkheid jagend; het bestandloze worden in worsteling met de eeuwig Zijnde; de grootste tegenspraak door God in Zijn schepping geduld en door Hem in de weg van recht en gerechtigheid tot een instrument van Zijn glorie gebruikt”. (Bavink Geref. Dogm. III, blz. 125, 126.

II. WEZEN EN WERKING DER ZONDE.

No. 7.

Wat is zonde?

Wat is zonde en zondigen?

Zowel in het Hebreeuws als in het Grieks is de oorspronkelijke betekenis van zondigen „**het doel missen, tekort schieten**”. In Richt. 20: 16 lezen we: „Deze allen (n.l. 700 Benjaminiten) slingerden met een steen op een haar dat het hun niet miste”. Hier staat voor „miste” chatah dat in vele andere teksten door „zondigen” wordt vertaald. Het Griekse woord „hamarteo” betekent oorspronkelijk ook: „het doel missen”. In die zin komt het in het N.T. niet voor, daarin vinden we alleen de tweede betekenis: zedelijk tekort schieten, zondigen.

Wat zonde in zedelijke zin is, leert de Schrift duidelijk: ze is “anomia”, d.i. wetteloosheid. Dit woord is in 1 Joh. 3: 4 vertaald door „ongerechtigheid”: „**Want de zonde is de ongerechtigheid**”, dus: de wetteloosheid. Wetteloosheid is in wezen negatief, n.l. het ontbreken van wetmatigheid. Maar in haar openbaring en gevolgen is ze positief: ze wordt ongehoorzaamheid, overtreding, opstand. Het negatieve, het niet volgen van een innerlijke of uiterlijke wet wordt positief: het zich verzetten tegen God.

Het Hebr. dat niet zo rijk is aan woorden, heeft een hele reeks om de zonde te karakteriseren. Zo vinden we: chatak: het doel missen, zondigen, zedelijk tekort schieten; asham: overtreding, een schuld door dwaling of onwetendheid; aven: ongerechtigheid, in het bijzonder door afgoderij; avah: verdorvenheid, krom; aval: onrechtvaardig, oneerlijk; ra'a: boos ongerechtig; pash'a: opstand, oproer; raacha: boosheid; maal: trouweloosheid, trouwbreuk; zimmah: wel overwogen boosheid en nog anderen.

In het Grieks vinden we hamarteo: zondigen; hamartia: zonde; hamartèma: de dadelijke zonde; ponèra: boosheid; kakia: verdorvenheid; anomia: wetteloosheid; athesmos: het doorbreken van alle

perken van inzetten; asebeia: afwezigheid van vreze Gods; apetheia: ongehoorzaamheid; parakoë: onwil om te horen; parabainoo: overstappen, terzijdegaan, overtreden; adikea: kwaad doen en anderen; de lijst is niet volledig.

Het begrip zonde is nu geheel een religieus begrip geworden; het duidt een overtreding aan niet van een menselijke maar van een Goddelijke wet en geeft aan dat de mens de verhouding tot God geschonden heeft. Zonde is anomia, wetteloosheid, 1 Joh, 3: 4, tekort schieten en tevens verkrachting van de wet Gods.

Men denke hierbij niet alleen aan de wet der tien geboden. De wet Gods heeft verschillende vormen. Ze is de norm, de maatstaf die Hij geeft. Deze kan wisselen van gedaante: maar alles kan tot één verenigd worden en dan is de wet Gods in diepste wezen de wet der liefde en de wijze waarop deze vervuld wordt. Christus vat immers het wezen der wet samen in het woord: „**Gij zult God liefhebben bovenal en uw naaste als uzelve**”. Het is deze wet die geschonden is en het is deze schending die dood en ellende bracht.

Deze wet is de mens ingeschapen. Oorspronkelijk stonden en Satan en de gevallen engelen en de mens volkomen in de wet der liefde. Bij de mens is er nog veel van de ingeschapen wet overgebleven. De heidenen doen van nature, d.i. naar hun natuurlijk mens zijn, de dingen die der wet zijn. Rom. 2: 14. Het werk der wet is in hun hart geschreven. Bij afwijking daarvan beschuldigen zij zich, bij volbrenging daarvan geeft het hun genoegdoening.

Zonde is ingaan tegen Gods wet. Gen. 13:13; 20: 6; 39: 9; Ex. 10: 16; 32: 33; 1 Sam. 7: 6; 14: 33; 2 Sam. 12: 13; Ps. 51: 6; Jes. 42: 14; Jer. 14: 7, 20 enz. De bede der vromen was dat hun wegen gericht werden om Zijn inzetten te bewaren, Ps. 119: 5. Christus handhaaft niet alleen ten volle Gods wet, Mt. 5: 17-19, 23 e.v., 21: 12, 23: 3, 23; 24: 20 maar verscherpt het zondebegrip en -besef. Mt. 5. Zo wordt het karakter der zonde te meer openbaar. Dan blijkt dat zij een macht is die haar dienaren tot slaven maakt, Joh. 8: 34; 6: 20, die in het vlees met zijn begeerlijkheid haar zetel heeft, Rom. 7: 18; Joh. 1: 14.

Deze macht is een beroving van iets. Het is geen zelfstandigheid die bij de mens bijgekomen is. Indien de zonde een zelfstandigheid ware, zou er iets zijn dat God niet tot auteur had of zou God haar oorzaak zijn. Dit nu is uitgesloten. De zonde is uit het schepsel naar we zagen, en geen zelfstandigheid maar juist ontkenning ervan. Ze is beroving. Evenals kou gemis aan warmte is, blindheid aan gezichtsvermogen, zo is de zonde beroving van of tekort schieten aan de juiste wetmatigheid.

Toch is dit nog maar één zijde der zaak. Zonde is niet alleen maar een gemis, een louter niet-zijn, maar ze is tevens een verdervend beginsel, een ontbindende verwoestende macht.

Kou is gemis of tekort aan warmte, maar tevens een kracht die alles doet verstijven, die van water ijs maakt dat heel andere eigenschappen heeft dan water. Blindheid is gemis aan gezichtsvermogen maar tevens veroorzaakt ze een geheel andere instelling op de dingen. Zonde is in wezen een beroving van en gemis aan liefde. Maar dit gemis geeft een positieve reactie en wordt gezien als overtreding, verkeerdheid, ongehoorzaamheid, onwettelijkheid.

Zonde is een toestand en een daad van het diepe innerlijke ik van de mens. Ze is niet met de schepping gegeven maar door het schepsel teweeggebracht. Zonde is in wezen het in de verkeerde stand staan tegenover God, het ombuigen der oorspronkelijk goede verhouding in een van Hem afgerichte en tevens daardoor ook een tegen Hem in gerichte. Ze is geen stoffelijk of natuurkundig iets, maar een vervorming van wat oorspronkelijk goed was. Ze is geen blote negatie maar een privatie, geen zuivere ontkenning, maar een beroving. Een plant ziet of hoort niet; dat behoort niet tot haar wezen. Het niet zien of horen is hier een negatie. Maar bij een blinde of dove is het een privatie, een weg-

neming van wat oorspronkelijk bij hem paste. „*Zonde is een beroving van die zedelijke volmaaktheid welke de mens behoorde te bezitten*”. (Bavinck.)

De Brief aan de Galatiërs

door G. J. P.

No. 3.

Wij voor ons kunnen ons hierin niet voegen en geloven dat de Brief van later tijd dateert. En wel hierom:

I. In Gal. 1 spreekt Paulus over zijn „beking”. Deze had plaats in ongeveer het jaar 37. (We berekenen dit hier niet nader.) Daarna kwam hij na drie jaar, dus in het jaar 40 weer te Jeruzalem om Petrus zijn geschiedenis te vertellen. Maar dit kan men niet aanmerken als Paulus tweede bezoek in Hand. 11: 30, want dat was tijdens de regering van Keizer Claudius en die begon pas in het jaar 41 te regeren. Nu zou Saulus’ beking wat later gevallen kunnen zijn, bijv. in 38, maar we geloven niet dat de hongersnood direct begonnen is toen Claudius begon te regeren. Dit kan ook later geweest zijn, zodat men dan vastloopt met de drie jaar en de verdere gegevens betreffende Paulus’ leven. Maar dit is niet het belangrijkste. Er is iets anders. In Gal. 1 en 2 vinden we drie „daar na’s”. Moeten we die telkens rekenen vanaf Paulus’ beking of volgt het ene op het andere. Dus: moeten we die veertien jaar rekenen vanaf het jaar 37, het door ons aangenomen jaar van de gebeurtenis op de weg naar Damascus, of vanaf het eerste „daarna”, Gal 1: 18, dus vanaf het jaar 40. In het eerste geval komen we tot het jaar 51 of wat later, in het tweede tot het jaar 54 of nog later. Het tweede „daarna”, Gal. 1:21 beslist waarschijnlijk hierin. Het wordt vanaf het eerste gerekend: na drie jaar naar Jeruzalem, na die drie jaar naar Syrië en Cilicië. En nu na dit feit, en wel veertien jaar, weer opgegaan naar Jeruzalem. En pas daarna de Galatenbrief geschreven.

II. Is dit een mogelijke gedachten speling, er zijn duidelijker aanwijzingen voor een latere datum.

In Gal. 4: 13 en 14 spreekt Paulus over zijn eerste bezoek aan de gemeenten. Dat was in zwakheid des vleses. Mogelijk leed Paulus aan een oogziekte die toen een acute periode had en hem veel deed lijden. Laat dit op de eerste reis geweest zijn. Deze had mogelijk plaats van 46-49 of 50. Denkt men nu dat Paulus al in 51 kon schrijven dat de Galatiërs onderhielden „*dagen en maanden en tijden en jaren*”? Het verkeerde evangelie had, al weken ze snel af, toch zeker wel wat langer nodig om vast te stellen dat er tijden (bijv. grote verzoendag, loofhuttenfeest) en jaren (sabbatsjaar) onderhouden werden.

III. Paulus schrijft mede uit naam van een aantal broeders Gal. 1: 2. Nu kan men deze nemen voor de broeders in Antiochië-Syrië van Hand. 13. Maar we vinden in Hand. 20: 4 ook broeders vermeld die Paulus vergezelden n.1. Sopater, Aristarchus, Secundus, Gajus, Timotheus, Tichicus en Trofimius. Dit was ongeveer in het jaar 57, het voor ons vermoedelijke jaar dat Galaten geschreven is.

IV. Gal. 4:16 wijst op een tweede bezoek. Na het eerste toen zij hem aannamen als een engel Gods ja als Christus, is hij hun de waarheid zeggende, een vijand geworden. Dit is niet gebeurt in Hand. 14 toen zij de zielen der discipelen versterkten, vs. 22, maar daarna.

V. Maar hoe met het „zo haast” van Gal. 1 : 6? We merken op dat dit niet een bijwoord van tijd

behoeft te zijn, betekend „zo korte tijd na uw bekering”, maar van wijze; de Galatiërs waren zo overhaast afgeweken. Maar al wil men het als bijwoord van tijd opvatten dan nog behoeft het niet te betekenen: zo snel na mijn eerste reis maar zo spoedig nadat de valse broeders gekomen zijn. Die waren er nog niet bij het tweede bezoek in Hand. 14 en kwamen dus pas later. Het kan zeer wel enige jaren na de stichting der gemeenten geweest zijn.

VI. Het inwendig getuigenis van de Brief wijst aan dat hij in de tijd van de Romeinenbrief geschreven is. Vergelijk Rom. 8:15 met Gal. 4:6, Rom. 7:14-25 met Gal. 5:17, Rom. 1:17 met Gal. 3:11 en Abrahams geloof in Rom. 4 met dat van Gal. 3. Dit zijn slechts bijzondere punten. Als we het karakter van beide Brieven in hun geheel vergelijken, dan zien we een treffende gelijkenis tussen beiden wat bewijst dat het ontwerp van de eerste (Galaten) verdere uitwerking had t.o.v. de laatste (Romeinen). Dit is nog treffender als we de verschillende omstandigheden nagaan die tot deze Brieven aanleiding waren: Galaten een verontwaardigde berisping onder de drang van het ogenblik, Romeinen een kalm betoog tot een gemeente met en aan wie hij persoonlijk onbekend was. Natuurlijk is het weten of gissen wanneer een bepaald Schriftboek geschreven is niet van dusdanige betekenis dat de inhoud er door beheerst wordt. De datumbepaling, althans de vermoedelijke, hangt samen met de tekstverklaring en vloeit zo zijdelings voort uit de gegevens in de Brief. Daarom wijden we er een enkel woord aan.

Over de betekenis van Galaten voor de historie en voor onze tijd spreken we aan het slot.

Structuur van Galaten.

Als structuur, d.i. bouworde, van Galaten, geven we die uit het werk *The Apostle of the Reconciliation* van onze Engelse geestverwant **Chas. H. Welch**.

- A1.** 1:1 - 2:14. Het gezag en het evangelie van de Apostel. Behoudenis.
 - B1.** 2:15 - 4:11. Leerstellig onderwijs. Geloof tegenover werken. Vrijheid tegenover dienstbaarheid.
 - B2.** 4:12 - 6:16. De praktijk. Geest tegenover vlees. Vrijheid tegenover dienstbaarheid.
- A2.** 6:17, 18. De lidtekenen van de Heer Jezus. Zegening.

We zouden gaarne meer structuren geven maar willen ons ter wille van de beknoptheid en om de bespreking niet te zwaarwichtig te maken hiertoe beperken. Structuren toch geven een geheel nieuw veld van onderzoek dat meer de technische bouw betreft.

Voor wie met een nog eenvoudiger indeling wil volstaan, dit:
In Galaten bespreekt de Apostel drie dingen:

1. Zijn apostelschap, hfdst. 1:1 - 2:15.
2. Zijn evangelie, hfdst. 2:15 - 4:31.
3. De vrijheid in Christus, hfdst. 5 en 6.

Tot nuttige Stichting

No 4.

IK BEN VLESELIJK. (I).

„Want wij weten dat de wet geestelijk is, maar ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde”
Rom. 7 : 14.

Wie spreekt hier, de onwedergeboren of de reeds wedergeboren Paulus? Nog steeds is hierover strijd en deze is al zeer oud. We laten die wat hij is, maar willen onze houding hierover aangeven. En dan scharen wij ons aan de zijde van hen die menen dat Paulus deze ervaring heeft verkregen na zijn wedergeboorte.

Men weet dat wij de wedergeboorte van de rechtvaardiging onderscheiden. Alleen zo komt er duidelijkheid in de weg der behoudenis. Welnu, de ervaring van Rom. 7 is van een die, nadat hij tot Christus gekomen is, d.i. Jezus heeft aanvaard als de Christus, (waaruit blijkt dat hij levend gemaakt is), nu door God verder wordt geleid. En dan wordt een pijnlijke ervaring de zijne; hij ziet dat hij vleselijk is, nog erger; dat hij verkocht is onder de zonde. Bij de zonde vergeving die voor en na de wedergeboorte zijn deel werd, scheen alle zonde en zondegevoel verdwenen. Maar daar komt het gebod tot hem: ***„Gij zult God liefhebben uit geheel uw hart en uit geheel uw ziel en uit geheel uw kracht en uit geheel uw verstand en uw naaste als uzelfen”***. Lk. 10: 27; Mt. 22: 37-39 en dit klinkt steeds doordringender in zijn geest. En steeds duidelijker wordt hem zijn van nature ellendige staat: Ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde.

Het is een pijnlijke en zeer verbijsterende weg. We menen vaak er te zijn met ons geloof in Christus en nu worden we geestelijk ontbloot en wordt ons vlees al meer en meer geopenbaard. We proberen ons nog zo lang mogelijk als aan een strohalm vast te klampen, ons zo nodig aan te sporen, op te zwepen denkende zo tot God te kunnen gaan. Maar het mag niet baten. Onweerstaanbaar dringt ons de Heilige Geest in een hoek, isoleert ons voor ons hart uit Gods tegenwoordigheid en we ervaren het woord: Ik ben vleselijk, zondig vleselijk.

Wat een pijnlijk proces. Hoe beangstigend. Want alle hoop op redding van onze zijde wordt finaal afgesneden. Vleselijk, zondig. En in het vlees, als zondige staat van de natuurlijke mens, schept God geen behagen. Daarom is hij verdoemelijk voor God.

P.

De biddende Zoon Gods.

No. 10.

De tweede maal lezen we van een biddend opzien in Mk. 7: 34. Pas teruggekeerd uit de landpalen van Tyrus en Sidon naar Galilea, bevond de Heer Zich in de streken van Decapolis toen men een doofstomme tot Hem bracht met de bede dat Hij die ongelukkige de handen zou opleggen. Hij is direct bereid om te helpen. Hierbij wordt onze aandacht bijzonder getroffen door de wijze waarop

Hij dit wonder verrichtte. Markus zegt: „*En hem van de schare alleen genomen hebbende, stak Hij Zijn vingers in zijn oren en gespuwd hebbende, raakte Hij zijn tong aan. En opwaarts zende naar de hemel, zuchtte Hij en zeide tot hem: Effatha, dat is: wordt geopend*”.

Hoe moeten wij deze bijzondere bewegingen van de Heer verklaren? Het is in zoverre duidelijk dat de Heer tot de dove spreekt door gebaren en Zich van zinnebeeldige tekens bedient, niet alleen om de aandacht van de lijder te trekken maar ook en vooral om hem daardoor voor Zijn weldaad ontvankelijk te maken en met het verlangen naar hulp ook geloof in Zijn macht bij hem op te wekken. Daartoe brengt Hij hem apart en isoleert hem op die manier. Daartoe raakt Hij ook met Zijn vinger de zieke delen aan. Daartoe dient mede het speeksel waaraan door de Oosterling een heilzame kracht werd toegekend en al gebruikte de Heer het evenmin als bij de genezing van de blinde van Joh. 9 als natuurlijke artsenij, het was ook daar uitnemend geschikt om op de verbeelding en het geloof van de lijder in te werken. De Heer had voor Zichzelf zeker al die voorbereidselen en tekenen niet nodig. Hij oefende vaak, ook zonder de lijder te zien, soms op aanmerkelijke afstand, Zijn wondermacht uit. Al wat Hij deed gebeurde alleen ter wille van de dove. Het geloof in Zijn wondermacht dat Hij als voorwaarde, en middel vorderde om Zijn weldaad te ontvangen en dat Hij elders door Zijn woord wekte, wekt Hij hier op door Zijn gebaren waarvan Zijn liefde zich bedient om de onverdeelde aandacht van de arme lijder te trekken en hem af te stemmen, op vertrouwen in Zijn helpende hand.

Maar waartoe dient bij dit alles die blik ten hemel en die sterke zucht eer Hij Zijn: „Effatha” spreekt. Men zegt: De Heer kon tot de dove niet spreken want deze verstond er geen woord van. Maar des te beter kon hij die ten hemel geslagen blik zien en de beweging van de zucht voelen; deze waren hem een verstaanbare kracht waardoor hij voorbereid werd op de werking der kracht die op hem zou worden aangewend. Maar al zou hiermee het opzien des Heren uitgelegd kunnen worden, is daarmee Zijn zuchten wel aannemelijk verklaard? Het voert wel ver om van het voor een alleen maar lichamelijke werking van Christus te houden, en niet begrijpende waarom naast het aanraken van tong en oren en het zien van de ten hemel geslagen blik nog zulk een „schok” moest dienen en betwifelende of die „schok” bij slechts een aanraking van de lijder wel zo heel „krachtig” kon zijn (indien een zucht al zulk een krachtige beweging in ’s Heren eigen lichaam teweeg had kunnen brengen), denken wij dat die zucht zielkundig verklaard moet worden als een zuchten van Christus tot God.

Al stemmen vele verklaarders er mee in dat het zuchten van de Heer niet gebeurde ten behoeve van de doofstomme, velen houden het niet voor een bede tot de Vader. Luther bijv. meent dat het een algemeen zuchten is geweest over alle tongen en oren, ja over de harten van alle mensen, van Adam af tot de laatste toe. Christus zou dus over de zonden gezucht hebben, volgens Luther. Wij willen aannemen dat Christus dit ook wel gedaan zal hebben al is dit niet bepaald opgeschreven maar dat men dit alles in die zucht moet zien samengevat, achten we vergezocht. Of de Heer bij een blik op die lijder in deze ongelukkige een beeld der totale mensheid heeft gezien met al haar ellende en daarom bij Zijn verzuchting ook aan haar heeft gedacht weten we niet. We willen het zelfs als iets natuurlijks aannemen. Maar zeker heeft de Heer in de eerste plaats aan deze lijder gedacht.

Hij ziet hem aan. Zijn liefde is gereed Zijn banden te slaken. Dan slaat Hij de ogen ten hemel en met die blik zendt Hij een stille verzuchting op. Verkondigde nu die blik aan de dove dat uit de hemel zijn hulpe zou komen, dan verkondigde hij ook aan de wereld dat ’s Heren wondermacht, althans hier, werkte in vereniging met ’s Vaders hemelse kracht. Die zucht klom tot de Vader op als een stille en vurige bede; ze drukt tevens een innige bewogenheid uit over het lot van deze mens, over Israël, ja over de mens in het algemeen maar is tevens Zijn bede tot God. Het verheven „Effatha” is het woord van de Zoon en de opening van de oren van de lijder is het „Amen” van de Vader.

Vraagt men op welke gronden we hier aan een zuchtend bidden van de Zoon moeten denken, dan kunnen wij zeggen dat het heerlijke wonderverhaal van Joh. 11 ons leert dat Christus bij het doen van dat wonder tot de Vader gebeden heeft en dat we dit ook hier aannemen.

P.

Het Goddelijk voornemen

door S. v. M.

No. 4.

Laat ons nu nagaan wat Gods Woord ons openbaart aangaande de geestelijke wezens en de val van sommigen van dezen.

Job spreekt van de „Zonen Gods” (Deut. 14: 1) die tegenwoordig waren bij de grondvesting der wereld (Job 38: 7). De naam „Zonen van Elohim” vinden we nog in andere teksten (Gen. 6: 2; Job 1: 6; 2: 1; 38: 7; Ps. 29: 1; 39: 7), die ons duidelijk maken dat hij geestelijke wezens aanduidt, wier „verblijfplaats” gewoonlijk de „hemel” is. Deze wezens worden ook „heiligen” (heilige engelen) genoemd (Job 5: 1; 15: 15; Ps. 89: 6, 8; Dan 4: 13; 8: 13; Jud. 14).

Daar ze niet voortplanten (Mat. 22: 30), waren ze in den beginne in overgrote getallen geschapen. Daniël (Dan. 7: 10) en Johannes (Op. 5: 11) spreken van tienduizend maal tienduizenden, die zich in Gods aanwezigheid bevonden. De bedoeling is: een ontelbaar getal. De brief aan de Hebreeën vermeldt de „vele duizenden engelen” (Hebr. 12: 22), terwijl Lukas wijst op „een menigte van hemelse heirlegers” (Luk. 2: 13), Het Oude Testament spreekt vaak van dit hemelse „leger”.

Verder zijn er ook „Overheden”, „Machten”, „Krachten”, „Heerschappijen” (Ef. 1: 21), „Cherubs” (Gen. 3: 24; Ez. 9 en 10; Op. 4: 6) en „Serafs” (Jes. 6: 2, 6). Twee van deze geestelijke wezens worden bij name genoemd: Michaël (Dan. 12: 1; 10: 21; 1 Thess. 1: 16; Jud. 9; Op. 12: 7), de Archangel, en Gabriël (Dan. 9: 21-23).

Uit wat de Schrift ons aangaande die geestelijke wezens meedeelt, kunnen we besluiten dat sommigen aan God gehoorzaam zijn, anderen tegen Hem in opstand kwamen. Hier zien we dus dat ook deze wezens in vrijheid geschapen zijn en sommigen die vrijheid misbruikt hebben, uit hoogmoed. Sommige schriftdelen werpen een bepaald licht op de houding van een der meest verheven geestelijke wezens. Ezech. 28 spreekt eerst van de vorst van Tyrus, maar de tekst gaat veel verder en spreekt dan van een geestelijk wezen, in vs. 12 „Koning van Tyrus” genoemd, waarvan de menselijke vorst slechts een aards beeld is.

We lezen hier: ***„Gij verzegelaar der som, vol van wijsheid en volmaakt in schoonheid. Gij waart in Eden, Gods hof; alle kostelijk gesteente was uw deksel, sardis stenen, topazen en diamanten, turkooizen, sardonix stenen en jaspisstenen, saffieren, robijnen, en smaragden en goud; het werk uwer trommelen en uwer pijpen was bij u, ten dage als gij geschapen werdt, waren zij bereid. Gij waart een gezalfde, overdekkende cherub; en Ik had u alzo gezet; gij waart op Gods heilige berg; gij wandelde in het midden der vurige stenen. Gij waart volkomen in uw wegen, van de dag af, dat gij geschapen zijt, totdat er ongerechtigheid in u gevonden is. Door de veelheid uws koophandels, hebben zij het midden van u met geweld vervuld, en gij hebt gezondigd; daarom zal Ik u ontheiligen van Gods berg, en zal u, gij overdekkende cherub, verdoen uit het midden der vurige stenen”*** (Ez. 28: 12-17).

Jes. 14 geeft ook enkele aanduidingen, die men moeilijk anders kan toepassen dan op hetzelfde wezen:

„Hoe zijt gij uit de hemel gevallen, o morgenster, zoon des dageraads; hoe zijt gij ter aarde neder gehouwen, gij die de Heidenen krenktet. En zeidet in uw hart: Ik zal ten hemel opklimmen, ik zal mijn troon boven de sterren Gods verhogen; en ik zal mij zetten op de berg der samenkomst aan de zijden van het noorden. Ik zal boven de hoogten der wolken klimmen; ik zal de Allerhoogste gelijk worden” (Jes. 14: 12-14).

We vernemen dus een en ander aangaande een wezen dat in de schepping een positie bekleedde verheven boven al wat we ons kunnen voorstellen en dat eerst rechtschapen was, maar hoogmoedig werd. Niet alleen heeft het zich van God afgewend en zichzelf tot middelpunt genomen, maar het heeft aan God gelijk willen zijn. Daar het de waarheid verloochende, is het vervallen tot de leugen. Johannes zegt van de duivel dat er geen waarheid in hem is, dat hij de vader der leugen is (Joh. 8: 44) en dat hij van den beginne zondigt (1 Joh. 3: 8). Dat dit wezen niet alleen was in zijn opstandigheid, blijkt duidelijk uit de schrift plaatsen waar er sprake is van een strijd

„tegen de Overheden, tegen de Machten, tegen de Geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen geestelijke boosheden” (Ef. 6: 12).

Er wordt dikwijls gesproken over deze geesten, die in de toekomst een laatste poging zullen doen om het rijk der duisternis op te richten (Op. 12: 7; 13 enz.). We begrijpen dus dat er ook een reiniging moet komen van de hemelse dingen (Hebr. 9: 23). We zullen later nog handelen over de wandaden dezer gevallen engelen en hun voortdurende strijd tegen allen die Gods wil trachten te volbrengen.

We beperken ons tot dit kort overzicht, om te besluiten dat Gods Woord meerdere aanduidingen geeft over de wijze waarop de redelijke schepselen van hun oorspronkelijke vrijheid gebruik gemaakt hebben: sommige hebben begrepen dat het niet alleen redelijk is zich aan God te onderwerpen, maar dat ze alleen door hun liefde tot Hem tot hun doel kunnen komen; anderen hebben zich tegen Hem verzet.

Het oorspronkelijke schepsel, in zijn geheel genomen, heeft dus geen goed gebruik gemaakt van Gods genadegaven, en de gevolgen van deze houding konden niet anders dan catastrofaal zijn. Het is niet gemakkelijk ons in gedachten uit ons tegenwoordig mensenleven te verheffen tot die oorspronkelijke toestanden: we hebben te veel de neiging alles te herleiden tot onze menselijke gedachten. Het prachtige schepsel Gods keerde zich af van Hem die bron van alles is. Het verhief zich tegen Hem die Licht, Eenheid, Waarheid, Leven is. Daaruit kon niet anders ontstaan dan duisternis, chaos, leugen, dood.

We kunnen ons afvragen wat er gebeurd zou zijn als het oorspronkelijke schepsel zijn doel niet gemist had, en door liefde, in volle gemeenschap gekomen was met de Schepper. De aïoon, die nu eindigde met de verwoesting van een deel der schepping, had dan onmiddellijk gevoerd tot de eindtoestand, waar God „alles in allen” is.

Zo zouden we dan het volgende schema gehad hebben:

God
Schepsel
God alles in allen

Terwijl nu, door de val, het volgende schema toepasselijk is:

God alles in allen
Schepping
Val
Nieuwe schepping
God
Herstelling

In de volgende hoofdstukken zullen we nagaan op welke wijze God handelt om tot de herstelling te komen.

We voegen hier nog aan toe, dat de val der oorspronkelijke schepselen geen noodzakelijkheid was, veroorzaakt door hun onvolkomenheid. Die val was een gevolg van een verkeerd gebruik van wat goed was, een gevolg der zonde. Het onvolmaakte schepsel is niet noodzakelijk een zondig schepsel. Het vervalt in de zonde, als het God weerstaat door zijn eigen wil te plaatsen tegenover Gods verlangen. Het is de zonde die de nederwerping tot gevolg had en een herstelling noodzakelijk maakte.

Gedurende het totale tijdperk der herstelling heerst de zonde. Het gaat hier niet slechts over een verbetering en volmaking, een zich verheffen tot Gods heerlijkheid. Eerst moet het schepsel zelf, uit vrije wil, maar niet in eigen kracht, zich tot God omkeren.

Men moet proberen zich eens voor te stellen welke verschrikkelijke gevolgen de zonde had: er ontstond een conflict tussen Gods gerechtigheid en Gods liefde. Op grond van het Recht moet God veroordelen, maar op grond van de Liefde moet het schepsel tot zijn doel komen. Beide volstrekte Liefde en Gerechtigheid moeten ongeschonden blijven. Men ziet dat voor de mens hier een tegenstelling bestaat, een onmogelijkheid. Maar wat voor ons onmogelijk is, is dat niet voor God. Alleen de Schrift geeft ons de oplossing.

Wezen en werking der zonde

door G. J. P.

No. 8.

Het verlies van het beeld Gods.

Men heeft mogelijk vernomen van het verschil tussen de Rooms-katholieke en Protestants-Calvinistische visie van het verloren gaan van Gods beeld. De Roomse theologie leert dat de mens de bovennatuurlijke genade die hem wegens zijn geschapen zijn naar Gods Beeld eigen was, verloren heeft. Deze was als het ware een teugel die zijn lagere begeerten in toom hield, de ruiters die het paard bereed en bedwong. Door de zonde verloor hij die bovennatuurlijke gave en hield hij alleen de natuurlijke gaven over, die nu verkeerd gingen werken. Het Calvinisme leerde daarentegen dat

de mens geen enkel vermogen of kracht verloor maar dat de zonde alle vermogens aantastte. De mens verloor volgens deze leer, geen bovennatuurlijke gave terwijl de natuurlijke gaven onaangetaast bleven, maar de natuur van die gaven en vermogens, de gezindheid en de richtingen veranderden. In plaats van Gods wil is nu de wil van het vlees, van de verkeerd gerichte persoon, gekomen. Het beeld Gods is verworden en naarmate de zonde doorwerkt, wordt het meer en meer een karikatuur.

We geloven dat beide richtingen gelijk en beide ook weer ongelijk hebben. Als we de Schrift aanvaarden die zegt dat door één mens de zonde in de wereld is gekomen, dan had de ene mens reeds gezondigd voor de schepping der vrouw en is er toch ook iets in substantiële zin verloren n.l. het ongedeeld-mens-zijn, de volheid der natuur. Dit is geen bovennatuurlijke gave geweest, maar een „natuurlijke”, dat is er een die bij het ware wezen paste. Adam voor de zonde, was een mens als Christus, hij had een ongedeeld, een mannelijk-vrouwelijke natuur. Die behoort tot het wezen van de ware mens. Deze heeft hij moeten missen. God schiep die om; daarin komt reeds Zijn genade uit. Eerst schiep Hij de ene ongedeelde levende ziel; daarna schiep Hij man en vrouw Gen. 1: 26; 2: 7. Hiermee heeft de eerste mens iets verloren: de eenheid en volkomenheid. Hij is een twee-mens, een gedeelde persoon geworden. Hij werd man of vrouw. De ene volle natuur werd gescheiden en nu over twee personen en dat ongelijkmatig verdeeld: het mannelijke en vrouwelijke dat eerst één was, ontstond. Zo heeft de ene mens toch iets verloren. Daarom kon Paulus schrijven dat geen enkel mens zondigt in de gelijkheid der overtreding van Adam. En daarom zijn allen, ook Eva in Adam gestorven.

Heeft de Roomse leer dus ook een zijde van waarheid, al drukt ze zich onjuist uit, ze is onjuist t.o.v. het behoud der natuurlijke gaven. Dat de mens de gaven heeft die hij heeft, is vanwege een scheppingsdaad Gods. God heeft de zondige mens omgeschapen. Scheppen is iets ergens stellen dat er eerst niet was. God schiep man en vrouw, stelde twee wezens daar die er eerst niet waren en schiep ze zodanig dat ze het menselijk geslacht in stand konden houden, zonder hen zondeloos te herscheppen. Hij vormde uit de een de twee. Dit deed Hij om de ontwikkeling van het geslacht mogelijk te maken. Men vergeet echter niet, dat het huwelijk er is vanwege de dood. Zij die in de opstanding uit de doden de engelen gelijk worden trouwen niet meer omdat zij niet meer kunnen sterven. Luk. 20 : 35. Het huwelijk met zijn voortplanting is er dus vanwege het intreden van de dood. Ware de dood er niet gekomen, de dood als macht waaronder men ligt, dan ware er geen huwelijk nodig geweest dat het geslacht moet voortzetten en het vernieuwt terwijl de oudere generatie afsterft. Het huwelijk is dus **bewijs** voor de zonde. Het is niet zondig op zichzelf, omdat God man en vrouw uit de ene mens herschapen heeft; het is de correctie der zonde. Maar zijdelings bewijst het de zonde.

Ook het Calvinisme is onjuist. Dit zoekt de oerzonde in het eten van de boom der; kennis van goed en kwaad. Maar dan komt de zonde door **twee** mensen in de wereld of althans niet door Adam het eerst, wat Paulus juist wel leert. De oerzonde zit in de begeerte van de ene mens. Indien Adam niet reeds gezondigd had voordat Eva er was, kan 1 Cor. 15 niet zeggen dat **allen** in Adam sterven. Dan zou Eva er buiten vallen. Maar dat is niet zo. Ook zij sterft in Adam. Door de zonde heeft de mens dus wel degelijk iets verloren.

Wat het Calvinisme overigens van de zonde leert, kunnen we onderschrijven.

De Brief aan de Galatiërs

door G. J. P.

No. 3.

II. EERSTE HOOFDDEEL. GAL. 1: 1 - 2: 14.

HET GEZAG EN HET EVANGELIE VAN DE APOSTEL.

1. Galaten 1.

Het eerste hoofddeel omvat Gal. 1: 1 - 2: 14. Men weet dat de hoofdstukverdeling in onze Bijbel gebrekkig is en niet overeenstemt met de eigenlijke geledingen.

Hfdst.1 : 1—2 : 14 vormt een hoofddeel dat in vieren is in te delen, n.l. vs. 1 : 1—5, 1 : 6—10, 1 : 11 — 14, 1 : 15—24 en 2 : 1 — 14. We willen deze delen nagaan.

I. INLEIDING. SCHRIJVER. LEZERS. GROET.

1. Paulus, een apostel

(geroepen) niet van mensen noch door een mens, maar van Jezus Christus en God de Vader die Hem uit de doden opgewekt heeft.

2. en al de broeders die met mij zijn:

Aan de gemeenten van Galatië.

3. Genade en vrede zij u van God onze Vader en de Here Jezus Christus; 4 die Zichzelf voor onze zonden gegeven heeft opdat Hij ons uit de tegenwoordige boze eeuw zou uittrekken overeenkomstig de wil van onze God en Vader. 5 Wie zij de heerlijkheid in de eeuwen der eeuwen. Amen.

„Paulus een apostel”.

De Brief opent zeer kort. Behalve zijn naam en zijn ambt staat er hier geen verdere bijvoeging. Pas in vs. 10 noemt hij zich een dienstknecht van Christus.

Wie 1 Thess. en 1 en 2 Cor. leest, kan het niet zijn ontgaan, dat het apostelschap van Paulus telkens in twijfel is getrokken, zijn evangelie verminkt, zijn gezag verworpen en zijn gelijkheid met de Twaalf ontkend. In deze Brieven moet hij zich telkens t.o.v. een of meer punten verdedigen. Ook Ga laten is zulk een brief. Hiermee loopt 2 Cor. in meer dan een punt parallel. Men vergelijk slechts:

Gal. 2: 6	met	2 Cor. 11: 5;
Gal. 1: 6-9	met	2 Cor. 1: 4;
Gal. 2: 4	met	2 Cor. 11: 26;
Gal. 2: 8	met	2 Cor. 11: 5;
Gal. 4: 13-20	met	2 Cor, 11: 3 en 12: 20;
Gal. 5: 10	met	2 Cor. 7: 16;
Gal. 6: 17	met	2 Cor. 11: 24. 25;

Gal. 1: 20 met 2 Cor. 11: 31;
Gal. 5: 15 met 2 Cor. 11: 20 en 12: 20.

Het afwijken van de waarheid zowel naar de leer als naar de praktijk, is in beide gemeenten nauw verbonden met het in twijfel trekken en loochenen van Paulus' apostelschap. Iets wat we heden ten dage nog zien.

Wat ontbrak Paulus nu in veler ogen dat de Twaalf wel hadden? Wel, hij had de Heer niet gekend **„beginnende van de doop van Johannes”**. Hij kende Hem niet naar het vlees. Hij heeft Hem zeer waarschijnlijk nimmer in de dagen Zijns vleses gezien daar hij juist in die tijd niet in Jeruzalem is geweest al had hij dan voor Christus' optreden aan de voeten van Gamaleël gezeten.

Dan, hem was geen troon over Israëls stammen toegewezen. Mt. 19: 28. Die is Matthias ten deel gevallen nadat Judas uitgevallen was. We weten dat dit betwist is en wordt en menig uitlegger meent dat aan Paulus en niet aan Matthias de twaalfde troon moet toegekend worden. Maar dit is ten onrechte. Niet Paulus voldoet aan de eis die Petrus in Hand. 1 stelt: **„met ons omgegaan al de tijd in welke de Here Jezus onder ons in- en uitgegaan is”**. Hand. 1: 21. Dit is wel met Matthias het geval geweest en daarom heeft men deze beslissing onder leiding van de Geest en na gebed genomen. Vs. 24.

Is Paulus dan geen apostel? Hij zelf beantwoordt die vraag in 1 Cor. 9: 1 **„Ben ik niet een apostel? Heb ik niet Jezus Christus onze Heer gezien. Zijt gijlieden niet mijn werk in de Here?”**

Paulus is een apostel; hij is echter de eerste apostel van een andere orde n.1. van die welke de opgestane Heer uit de hemel heeft geroepen. Hij heeft genade en het apostelschap ontvangen, Rom. 1: 5. En daarbij is hij ook in dit opzicht een apostel van een andere orde: hij is apostel der Heidenen, d.i. Volken. Rom. 11: 13; 1 Tim. 2: 7 en 2 Tim. 2: 11.

In Gal. 1 wijst hij ook op zijn bijzondere apostelschap. Met deze woorden: **„(Geroepen) niet van mensen, (bijv. de Twaalf), noch door een mens (bijv. Petrus), maar door Christus Jezus en God de Vader”**,

Deze woorden moeten nog wat nader bekeken worden.

„Niet van mensen, noch door een mens”.

Het woord „van” is de vertaling van het Griekse voorzetsel „apo”, dit betekent „weg van”, hier: „vanwege”. Het woord „door” is in het Grieks „dia”, d.i. „door middel van”. Verder lette men er op dat er eerst staat „van mensen”, in het meervoud dan „door een mens” in het enkelvoud. Paulus is er de man niet naar om zinloze woorden neer te schrijven; hij is vaak zo kort en bondig dat er in zijn brieven juist daardoor sommige plaatsen moeilijk te verstaan zijn. Des te meer moeten we op zijn woorden letten.

De valse broeders in Galatië, die, zoals uit de Brief opgemaakt kan worden, in hoofdzaak gelovigen uit de Besnijdenis en Farizeeën waren, strooiden dingen rond die Paulus' gezag ondermijnden. Ze zeiden, en dit met een zekere schijn van waarheid, dat Paulus nooit de Heer Jezus had gezien, zoals de Twaalf, dat hij zijn opdracht niet van de Heer persoonlijk had ontvangen en dat de positie die hij innam, hem door anderen gegeven was. Ook was zijn leer afwijkend van die der Twaalf, de echte apostelen. De Galatiërs, aldus deze bestrijders, zouden er verstandig aan doen, indien ze hierin een bewijs zagen dat hij zelf veel van deze leer had uitgevonden en zo over het geheel een eigengereid apostel was en zelfs ook maar niet enigszins vergeleken kon worden met de „Pilaren” van Jeruzalem”. Hiertegen verzet Paulus zich vastberaden en in klare, kloeke taal. Hij zegt dat zijn apostel-

schap er niet een is vanwege mensen noch door enig mens, dus niet door vlees en bloed, maar door Jezus Christus en God de Vader.

Neen, Paulus is zeker niet geroepen door een mens. Het was op de weg naar Damascus dat de Here hem verscheen. Dit wordt ons drie maal in Handelingen verhaald, n.l. in hfdst. 9, 22 en 26, een bewijs dat deze verschijning van de grootste betekenis is. Hier werd hij in beginsel geroepen en gegrepen door Christus Zelf. Welk een verbijstering zal het voor de opperste voorstander der Farizeeën geweest zijn, toen op zijn vraag: „**Wie zijt gij Here?**” het antwoord klonk: „**Ik ben Jezus die gij vervolgt**”. De dood gewaande en doodverklaarde Jezus van Nazareth daar in een heerlijkheid boven de glans der zon! Hier werd Paulus een „**ontijdig geborene**”. Hier werd vooruitgegrepen op de tijd dat Israël door zien de Meerdere dan Jozef zal her- en erkennen. Hier werd, met verandering der omstandigheden, herhaald wat Saulus’ voorvaderen naar het vlees eveneens geschied is: de God der heerlijkheid verscheen hem. Hier had hij de eerste Jaweh-ontmoeting en verscheen hem de O.T. HERE als verheerlijkte Messias, Jezus Christus: Een afgrond opende zich voor hem, de afgrond der grote vergissing van zijn leven. Dus toch hadden de vervolgdgen gelijk. Welk een geweldige ontroering zal zich in het sterke gemoedsleven van de zoon van de Farizeeërs gemaakt hebben. Maar ook, met welk een eenvoudig middel heeft de Heer Jezus deze gewelddrijvende Farizeeër in hetzelfde ogenblik de letterlijke ogen verblind en de geestelijke geopend.

„**Ik ben Jezus die gij vervolgt**”. En dan komt dadelijk de opdracht: „**Maar richt u op en sta op uw voeten. Want hiertoe ben Ik u verschenen om u te stellen tot een dienaar en getuige der dingen die gij gezien hebt (Mij in opstanding- en heerlijkheidslichaam) en in welke Ik u nog zal verschijnen**”. Hand. 26: 16. En nu komt de ommekeer: „**En hij predikte terstond Christus in de synagogen dat Hij de Zoon Gods is**”. Hand. 9: 20. Zie ook Gal. 1 : 23. Zo werd hij geroepen door Jezus Christus de HERE.

„**En God de Vader**” Dit wordt uitgelegd door vs. 15 en 16: „**Maar wanneer het God behaagd heeft, Die mij van mijner moeders lijf aan afgezonderd heeft en geroepen heeft door Zijn genade Zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik Hem onder de Heidenen (Volken) zou verkondigen**”. Paulus is door Jezus Christus geroepen. Maar Hij is het ook door God, want Deze werkt door de Zoon en Zij werken in volkomen overeenstemming.

Met deze woorden wil Paulus laten uitkomen dat hij niet alleen een apostel is maar dat hij tevens een onafhankelijk apostel is. Hij is niet zoals geleerd wordt, de twaalfde apostel noch ook de dertiende, maar is er een van een andere reeks naast hen zoals ook Barnabas er een was. Hij is niet afhankelijk van de apostelen van Jeruzalem, maar van Christus en God in de hemel. En wanneer hij iets anders leert dan de Twaalf, dan doet hij dat op Goddelijk gezag. Zij zijn geroepen door de Heer op aarde, hij is het door diezelfde Heer maar die nu in de hemel is. Hij stelt zich niet boven hen, hij staat met hen naar zijn roeping op een lijn aangezien het dezelfde Heer is die hen en hem riep maar naar zijn onderwijs brengt hij een andere boodschap. Niet over een andere persoon maar over een ander deel van het werk van deze Persoon en de vrucht van Diens werk.

„**Die Hem uit de doden opgewekt heeft**”.

Christus’ opstanding is de grondslag van het Paulinische evangelie. Zie 1 Cor. 15: 4. En tevens uitgangspunt. Het bewijs had hij in de verschijning op de weg naar Damascus. Van de diepere betekenis der opstanding werd hij door Goddelijk onderricht ten volle doordrongen.

„**Al de broeders met mij**”.

Wij zagen al hiervoor wie dit geweest kunnen zijn. Zij erkennen èn Paulus' apostelschap èn zijn evangelie. Al schrijft hij niet mede in hun naam, dan had hij die er bij moeten vermelden zoals hij er

in andere Brieven een of meer vermeldt, toch laat hij zien dat meerderen hem volgen en wat hij schrijft ten volle door hen wordt aanvaard.

„Genade en vrede zij u van God onze Vader en de Here Jezus Christus”,

Dit is de groet in al de Brieven aan de gemeenten. Genade is bijzonder de groet voor de Heiden gelovige, vrede voor de Joodse gelovige. In beide ligt de gemeenschap met God en Zijn zegening vervat.

„Die Zich gegeven heeft voor onze zonde”.

Hier hebben we de andere helft van Paulus' evangelie. ***„Gestorven vanwege onze zonden, opgewekt vanwege onze rechtvaardiging”***, schrijft hij in Rom. 4: 25. In Gal. 1 brengt hij eerst Christus' opstanding naar voren, dan Zijn sterven. Christus is tot zonde gemaakt, ook tot zondoffer, maar door dit alles heen heeft Hij het doel bereikt en is Hij opgewekt omdat Hij de Rechtvaardige is en God in Hem rechtvaardig stelt.

„Opdat Hij ons uit de tegenwoordige boze eeuw zou uittrekken, naar de wil van God onze Vader”.

Hier staat niet „wereld”, kosmos, zoals de S.V. ten onjuiste zet, maar „eeuw”, aion.

De eeuw of aion waarin we nu leven heet de boze aion. Satan is de god dezer eeuw. Hij regeert door vorsten, overheden, machten enz. Zie Ef. 6: 12. Onder het mom van vooruitgang en beschaving voert hij deze wereld steeds verder van God af. Uitwendig gaat alles vooruit: techniek, beschaving, ontwikkeling, wetenschap, cultuur, kunst, enz. Al deze takken der menselijke ontwikkeling hebben hun promotors (voortbewegers) en verdedigers. In dit alles zijn vele goede dingen die we met dankzegging mogen aanvaarden en genieten. Maar ondanks en ook met dit alles gaat deze eeuw een somber einde tegemoet: zij zal uitlopen op de vergoddelijking van de mens en haar top- en tevens eindpunt vinden in de Mens der zonde, de zoon des verderfs en ondergaan in een geestelijke zwarte nacht. De god dezer eeuw verblindt daartoe de zinnen voor het licht van het evangelie.

De woorden „boze eeuw” duiden hier op de Gode vijandige wereldgang. De Apostel wijst hiermee niet alleen een tijdsperiode aan, de tijd tussen de zondvloed en Christus' wederkomst, maar door het woord „boze” geeft hij de beginselen aan die daarin maatstaftgevend zijn. In het bijzonder aan het einde van deze eeuw. En nu zegt hij twee dingen:

1^e. Dat Gods Zoon ons geestelijk vrijmaakt van de Gode vijandige beginselen en

2^e. Dat Hij lichamelijk uit die tijdsloop zal uittrekken.

God trekt de gelovigen naar de geest uit deze boze eeuw. Wanneer zij met Christus gestorven zijn, dan staan zij in wezen in een andere sfeer, die der nieuwe schepping. En dan zal deze groep ook eenmaal naar het lichaam uit deze wereldgang getrokken worden. Dat is de opname de Here tegemoet in de lucht. Dan krijgen zij een geestelijk lichaam, worden veranderd in een punt des tijds en zijn het aardse en vergankelijke ook lichamelijk te boven.

De opname heeft niet plaats voor de grote verdrukking. Ook niet er na. Maar: er uit. Volgens 1 Thess. 1: 10 wordt deze groep verlost uit de toekomstige toorn. „Uit”. Niet „van” de toekomstige toorn zoals de S.V. heeft, iets waarop men zich telkens ten onrechte beroept. De gelovigen van deze groep worden in de laatste bazuin veranderd, grondtekst 1 Cor. 15: 52, d.i. voor het einde van de tegenwoordige eeuw (wereldgang); zij worden uitopgewekt (grondtekst 1 Cor. 6 : 14). Voor Christus nederdaalt op de Olijfberg wordt Hij tegemoetgegaan door de erewacht. Daarom heeft de opname plaats **niet voor**, ook **niet na**, maar tijdens de toekomstige toorn, is er dus een **uit** die toorn. Deze

gelovigen zijn er dus in, al behoeft die toorn hen nog niet te treffen. 1 Thess. 1: 10 wil zeggen, dat zij op aarde leven tijdens die toekomstige toorn. En tijdens die toorn worden zij behouden. Van een opname te allen tijde en voor de grote verdrukking weet de Schrift t.o.v. deze gelovigen niets af.

Deze opname, deze uittrekking uit de boze eeuw is naar de wil van God en de Vader. Christus gaf Zich voor de zonde om dit te bewerken. Daarmee volvoerde Hij Gods wil en zal dit eenmaal bij de opname ook weer doen. Daarom dankt Paulus God en lof prijst Hem. En die lofprijzing zal God van tallozen verder en in volheid ontvangen in de eeuwen der eeuwen, de toekomstige eeuwen als Hij het werk Zijner handen aan de schepping zal openbaren.

Uit de Schriften

DEEL XXI

No. 5

MEI 1949

Tot nuttige Stichting

No. 5.

IK BEN VLESELIJK (II).

„Maar ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde”. Rom. 7 : 14b.

Ik ben vleselijk. Wil dit zeggen dat de Schrijver in grove zonden leefde? Helemaal niet. Wil het zeggen dat hij zich zo tot het aardse voelde aangetrokken? Neen. Paulus had wettische rechtvaardigheid wat mede inhield dat hij zich voor de uiterlijke zonde wachtte en het niet in het aardse maar de wet zocht wat toch ook iets hogers inhield.

Het: „Ik ben vleselijk” ligt op een ander terrein. In Rom. 7 beschrijft Paulus de inwendige toestand des harten zoals deze door de Geest werd blootgelegd.

In ons innerlijk zijn drie sferen te onderscheiden: het bewuste leven, het onderbewuste leven en dan een nog dieper levensterrein, de diepte des harten, de „nieren” zoals de Schrift het wel uitdrukt. Het bewuste leven speelt zich aan de oppervlakte af. In het onderbewuste leven bewaren we alle indrukken, let wel: alle, die we in ons leven opdoen. Een deel ervan kunnen we naar welgevallen weer in het bewustzijn terugroepen; dit vermogen noemen we het geheugen. Een ander deel duikt dieper weg. Van uit de derde sfeer komen de impulsen, de woelingen, de innerlijke spanningen en intuïties; Van dit deel zijn we het minst heer en meester. Hier liggen de wortels van ons bestaan, onze aanknoping met het voorgeslacht, onze diepere mens, de inwendige mens die we zelf niet ten volle kennen. (1 Kon. 8: 39).

Wat doet nu de Geest Gods. Hij doorgrondt het hart, werpt het peillood uit, laat het zinken tot op de diepste bodem en brengt daaruit datgene naar boven wat onze karakterzonde is en onze levensband met Adam. Hiervan zegt David: „**Here, Gij doorgrondt en kent mij... Gij verstaat van verre mijn gedachten**”.

Het is dit terrein waar de eigenlijke mens zetelt, waar de oerdriften huizen. Dit is (dat deel van) het hart waaruit de zonden opborrelen die de Heer in Mk. 7 noemt. En als de Geest ons nu daar ook iets van ontdekt, als Hij ons de motieven onzer daden of iets van ons leven laat zien, als Hij openbaart dat wij in wezen God niet gezocht hebben, al waren we misschien nog zo vroom, dan is het eindresultaat van deze pijnlijke maar heilzame operatie de uitroep: Ik ben vleselijk.

P.

De biddende Zoon Gods.

No. 11.

De derde maal lezen we van een gebed bij het graf van Lazarus. Laten we ons in de geest daarheen verplaatsen.

De Heer Jezus staat bij de al afgewentelde steen. In gespannen verwachting zien Maria en Martha met de andere omstanders Hem aan. De jongeling van Naïn was dood, maar eerst kort te voren gestorven. Zo niet met Lazarus. Vier dagen geleden is bij hem de dood gekomen en hij is al tot ontbinding overgegaan. Wat zal er nu gebeuren? Daar heft Christus biddend de ogen hemelwaarts en plechtig klinkt het aan het geopende graf:

„Vader! Ik dank U dat Gij mij gehoord hebt. maar ik wist dat Gij mij altijd hoort; maar om der schare wil die rondom staat, heb ik dit gezegd opdat zij zouden geloven dat Gij mij gezonden hebt”. Joh. 11 : 41, 42.

We komen later op dit gebed terug. Hier merken we alleen op dat Christus zijn wonderen werkelijk als gebedsverhoringen beschouwde en ze dus ook in de kracht Zijns Vaders en biddende verricht heeft.

De Heer spreekt bij het graf van Lazarus van verhoring. Hij moet dus vroeger gebeden hebben. Hij dankt omdat Hij verhoord is. Aan zijn danken moet dus een bidden vooraf zijn gegaan en wel een vurig, want de danktoon is hoog gestemd. Hij heeft dus gebeden eer Hij dit wonder verrichtte. Wanneer dit gebeurd is, weten we niet. Misschien wel direct na het ontvangen van het bericht van Lazarus' ziekte. Of ook pas toen hij gestorven was. Mogelijk vindt men dit in tegenspraak met de woorden: ***„Lazarus, onze vriend, slaapt en Ik ga heen om hem uit de slaap op te wakken”***. Joh. 11 : 11.

We antwoorden hierop dit. Toen de Here aan Israël regen zou geven, voorzei Hij dit aan Elia. 1 Kon. 18: 1. Maar hoewel deze dit al wist, toch weerhield dit deze niet er daarna om te bidden. Vs. 42-44. De zekerheid des geloofs sloot het bidden niet uit. Zo kan het ook bij onze Heer geweest zijn. Hoewel verzekerd dat Hij Lazarus zou opwekken, heeft Hij toch in afhankelijkheid om de kracht er voor gebeden, daarmee de almacht des Vaders en Zijn bestel in alles ten hoogste erend.

Christus bij het graf van Lazarus, Hij wist dat Hij het wonder zou doen. Hij wist dat Zijn Vader hem hoorde. Dat Deze hem steeds hoorde was omdat Hij steeds deed wat Hem welbehaaglijk was. En een der dingen die Hem behaagde was dat Christus bad bij Zijn werk.

Al wisten we van Zijn gebed bij het wonder der broden of van Zijn verzuchting bij de genezing van de doofstomme niets, dan nog zouden we, in het licht van Zijn danken bij Lazarus' graf aan Zijn bidden voor de verrichting van elk Zijner wonderen moeten geloven. Hij heeft ook hier, zoals bij al Zijn wonderen, het hart ten hemel verheven en de Vader gebeden dat Deze Zijn macht door en in hem mocht openbaren. Alleen gaat het anders stille bid- en dankgebed bij de opwekking van Lazarus in een luide ontboezeming over.

Vraagt men waarom Hij hier openlijk doet wat Hij anders in stilte deed, dan vinden we daarop het bevredigende antwoord in 's Heren eigen woorden: „Om der schare wil die rondom staat heb Ik dit gezegd opdat zij zouden geloven dat Gij mij gezonden hebt”. Vs. 42. Niet om Zichzelf doet Hij het, Hij kon ook in stilte tot de Vader spreken. Evenmin uit verrassing over zo grote gebedsverhoring.

Hij wist dat Hij altijd verhoord werd; het is om der schare wil. En Zijn gebed is een dankzegging opdat de schare niet zou denken dat Hij slechts hoopte op het wel gelukken van het wonder, maar zeker zou weten dat God hem verhoorde en ook in welke kracht Hij dit en al zijn wonderen deed. Hij wil dat men zijn wonder zal toeschrijven aan Gods kracht en het oog zal richten op de enige waarachtige God.

Hiermee stelt Hij zijn betrekking tot de Vader in het helderste licht en openbaart haar hier als die der diepgevoelde afhankelijkheid, maar ook als die der innigste gemeenschap. Ook al had Hij niet openlijk gedankt, Hij was daarom niet minder verzekerd geweest dat Lazarus zou worden opgewekt. Maar Hij zei dit opdat de Vader er door verheerlijkt zou worden. Hij roept Hem aan om van Hem te getuigen. Hij maakt Zijn laatste en grootste wonder en daarmee middellijk al Zijn wonderen voor Gods troon voor een grote schare van getuigen uit Jeruzalem tot een zegel Gods voor Zijn Goddelijke zending. Christus deed Zijn wonderen dus onder biddend opzien tot God en dankte de Vader voor de verhoring, ook al worden beide niet steeds uitdrukkelijk vermeld.

Maar, zal men vragen, vermindert dan dit bidden Christus' grootheid niet? Zo Hij het niet was die de wonderen deed, maar de Vader, komt Hij dan niet op één lijn te staan met de O.T. profeten. Staat Hij dan niet gelijk met een Elia die ook een dode opwekte na gebeden te hebben? Het antwoord is dit: Het was ook door de O.T. profeten dat God wonderen deed, maar daarom staat Christus, als God dit ook door hem doet, nog niet met hen op één lijn. Wie heeft ooit zo kunnen bidden en danken als Hij? Wie was zo vast van de verhoring zijner gebeden verzekerd dat hij openlijk voor de verhoring kon danken nog voor het wonder verricht was. Wie heeft ooit kunnen verklaren dat hij altijd verhoord werd? Wie anders dan de biddende Zoon Gods. Wie anders dan Hij kon zeggen: **„De Vader heeft mij niet alleen gelaten, want ik doe altijd wat Hem behaaglijk is”** en: **„De Vader heeft de Zoon lief en toont hem alles wat Hij doet”**. Joh. 8: 29; 5: 20. Terwijl Elia bij het dode kind God nog om de herleving smeken moest, dankt de Heer Jezus bij de al tot ontbinding overgegangene Lazarus voor de verhoring. In alles is Hij meer dan enig ander. Hij is de Gezondene bij uitnemendheid, de Zoon van Gods welbehagen.

Echter, een nieuw bezwaar kan oprijzen. Moeten we dan zeggen dat Christus alleen maar passief was bij het verrichten der wonderen, dat Gods kracht alleen maar door hem heenging, hem zonder meer bewoog en zo het wonder tot stand kwam? Volstrekt niet. Al zegt Christus: **„De Zoon kan niets van Zich zelve doen tenzij hij de Vader dit zie doen”**, hij voegt er bij: **„Want zo wat de Vader doet, dat zelve doet ook de Zoon desgelijks”**. Joh. 5: 19. Al klom zijn verzuchting naar boven, Zijn: „Effatha” was toch een machtwoord in het bewustzijn zijner kracht geuit. En al dankt hij de Vader, zijn **„Lazarus kom uit”** was toch een bevel aan de dode door hem als machthebbende gesproken, mede een daad van zijn eigen wil.

Er zijn hier twee zaken aan de orde. Zonder bijstand en kracht van de Vader had Christus geen wonderen kunnen verrichten en net zo min als zijn broeds naar het vlees vermocht Hij op aarde iets zonder gemeenschap met God. Maar anderzijds heeft Hij zijn wonderen geheel in eigen geloof verricht en zo werden ze ook tot een eigen daad.

Afhankelijk van God zijnde, bezat de Heer niet onmiddellijk in Zichzelf de Goddelijke almacht. Dit moet goed worden ingezien. Hij had deze bij zijn vleeswording juist af gelegd. Van toen af was zijn levenskracht alleen van God. Dit is juist zijn dienstknechtgestalte Buiten gemeenschap met de Vader kon Hij geen hogere krachten doen werken. Maar in gemeenschap met Hem was hij tot alles in staat waartoe de Vader hem geroepen en gezonden had. De krachten vloeiden hem toe uit God en er bestond een gedurig geven, nemen en verwerken. De toevloeiing vond plaats door Christus' gebed en de uitwerking in geloof.

Hier een enkel woord over Christus' geloof.

Het geloof van Christus is een zijde van Zijn mensheid die bijna steeds uit het oog wordt verloren. Toch wordt het meer dan eens in de Schrift vermeld, in totaal 8 maal, n.l. in Rom. 3: 22, 26; Gal. 2: 16; 3: 20, 22; Fil 3: 9; Ef. 3: 12 (in de betere handschriften) en Openb. 14: 12. Zoals nu het geloof van hen aan wie Hij Zijn wonderen verrichtte het orgaan was waardoor zij ontvankelijk waren voor de werkingen Zijner kracht, zo was het geloof van Christus de factor waardoor Hij zijn wonderen deed. „**Alle dingen zijn mogelijk dengene die gelooft**”, zegt Hij zelf. En: „**Indien gij een geloof hadt als een mosterdzaad, gij zoudt tot deze berg zeggen: Wordt ontworteld en in de zee geworpen**”.

Hij brengt in deze teksten het geloof niet alleen in het nauwste verband met het ontvangen maar ook met het verrichten van wonderwerken. Zo was ook het geloof dat in Hem in volheid woonde en werkte de verklaring Zijner wonderkracht. Die kracht was juist daarom zo groot omdat Zijn geloof zo groot was. Door dat geloof wist Hij dat de Vader steeds in Hem was.

Christus droeg positieve wondermacht en -kracht in Zich maar niet onmiddellijk. Niet buiten de gemeenschap met de Vader. Zijn macht was de Zijne niet maar de almacht Gods die met Hem was. Maar deze macht was niet alleen instrumenteel, zoals water door een zeef vloeiend verdeeld wordt en verder stroomt. De kracht van God vloeiده wel uit Deze uit maar werd ontvangen door de Zoon en beheerst door des Zoons wil. Hij werkte niet zonder de Vader, maar Deze niet zonder Hem. Hij spreekt dan ook van de Vader die in Hem is. En de Vader bleef ten volle in Hem omdat Hij, de Zoon, altijd deed wat de Vader welbehaaglijk was en in de gemeenschap des Vaders bleef.

Het hele leven van de Here Jezus was een leven van geloof en des gebed. Het gebed was de behoefte van Zijn ziel juist door Zijn sterk geloof. In het bidden vond Hij Zijn licht en Zijn kracht en versterkte Hij telkens opnieuw Zijn geloof. Afhankelijkheid, vertrouwelijkheid, ziedaar wat de biddende Mensen- en Gods zoon ons te zien geeft. En het is hierin wat Hem juist de ware Zoon des Vaders doet zijn.

Het Goddelijk voornemen

door S. v. M.

No. 5.

III.DE OUDE WERELD.

Alleen de Schrift kan ons, door openbaring, leren hoe God te werk ging bij het herstel der schepping. Deze werd tot een chaos door de zonde; de eerste aïoon eindigde met een wereldramp. God wil nu op grond van zijn liefde alles opnieuw voorbereiden, en wel meer in het bijzonder een nieuwe aïoon (Hebr. 11: 3). Gen. 1: 3-31 geeft ons een kort, meesterlijk overzicht van Gods ingrijpen gedurende de „zes dagen” der herstelling der aarde.

Een grondig onderzoek laat geen twijfel dat die „zes dagen” overeenstemmen met de grote geologische perioden. Er bestaat inderdaad een goede overeenstemming tussen de **hoofdkenmerken** van deze oude tijden, die men min of meer kent uit het onderzoek der aardlagen, en de gegevens der Schrift. aangezien ten tijde van Mozes, of zelfs daarna, dit alles nog onbekend was, vindt men hier een tastbaar bewijs der ingeving der Schrift. De moderne wetenschappelijke methoden laten toe zich een gedachte te vormen van de tijden waarop die gebeurtenissen plaats vonden. De tijdsruimte door de vier laatste „dagen” ingenomen, bedraagt waarschijnlijk méér dan 500 miljoen jaren.

De oorspronkelijke tekst gebruikt het woord „scheppen” slechts in verband met de dieren der zee en de mens. Gedurende de tweede „dag” „maakte” God de „hemel”, die misschien niet alleen de aardse atmosfeer omvat, maar veel verder reikt in ruimte en in wezen.

Men kan hierbij aanmerken dat het werk van de tweede „dag” niet „goed” genoemd wordt, zoals dat van de andere. Men kan veronderstellen dat dit te wijten is aan de geestelijke wezens die oorzaak van de nederwerping waren, en die zich in die „hemel” bevonden.

Adam werd de zesde „dag” geschapen. Uit de verdere gegevens mogen we besluiten dat dit ongeveer 4000 of 5000 jaar vóór Christus was (3), wat ook weer volkomen aansluit met wat de opgravingen ons leren over het eerste ware mensenras, dat begon met het nieuwe-steentijdperk. Alle vroegere wezens, die min of meer op de mens geleken, en die mogelijk al enkele 100.000-den jaren op aarde waren, kan men niet als echte mensen aanmerken. Het nieuwe-steentijdperk is gekenmerkt door de plotselinge verschijning van een nieuw ras, dat het land bebouwt, huisdieren heeft, en in gemeenschappen leeft. De opgravingen bevestigen niet alleen de tijdsopgave en de levensomstandigheden die de Schrift ons levert, maar ook de plaats, waar dit nieuwe ras begon: in de omstreken van de Tigris en de Euphraat.

God vormde de eerste mens uit het „stof der aarde”, d.w.z. dat hij van aardse oorsprong is, in tegenstelling met de „tweede mens” Jezus Christus, die van hemelse oorsprong is (1 Cor. 15: 47).

De mens is niet alleen geschapen als „levende ziel” zoals de dieren, maar daarbij naar Gods Beeld. Meerdere Schriftplaatsen leren ons dat Christus Gods Beeld is (2 Cor. 4: 4; Kol. 1: 15; Heb. 1: 3; Joh. 17: 5). Maar dat Beeld Gods is schepsel geworden: **„de eerstgeborene der ganse schepping”**, en Hij scheidt nu de mens naar zichzelf, dus naar Gods Beeld. Behalve de stoffelijke, uitwendige vorm, leek Adam dus op de Zoon door zijn hogere vermogens: rede, bewustzijn, wil. Het was een vrij wezen, dat „volkomen”, hoewel niet volmaakt was. Het had geen leven in zichzelf, was dus niet onsterfelijk. Om zijn leven te onderhouden had hij de „boom des levens” nodig (Gen. 3: 22). Toen deze niet meer toegankelijk was, begon Adam een stervensproces door te maken (Gen. 2: 17). God alleen is onsterfelijk (1 Tim. 6: 16) en onveranderlijk (Mal. 3: 6; Num. 23: 19; Jak. 1: 16 en 17). Hij is dus naar zijn wezen geheel verschillend van alle schepselen, die slechts een kleine „voorraad” leven van Hem ontvangen heeft. De mens in het bijzonder is dus steeds geheel afhankelijk van de Bron van alle leven: God, of, méér bepaald: de Zoon als Middelaar Gods.

De zevende „dag”, hield God op te „maken” en te „scheppen”. Dit wil niet zeggen, dat Hij rustte, als iemand die vermoeid is (Heb. 4: 4; Joh. 5: 17).

We kunnen ons afvragen waarom God de mens geschapen heeft. Uit meerdere Schriftplaatsen (o.a. Mat. 25: 34) leren we, dat er vanaf de nederwerping sprake is van een Koninkrijk Gods. Ook op aarde. We kunnen veronderstellen dat de mens bestemd was, onder de algemene heerschappij van God, koning te zijn op aarde. Lezen we niet, dat Adam moest heersen over zee, hemel (de atmosfeer) en aarde? (Gen. 1: 26-28). Psalm 8 zegt zelfs: **„En hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen (Hebr. elohim), en hebt hem met ere en heerlijkheid gekroond. Gij doet hem heersen over de werken uwer handen; gij hebt alles onder zijn voeten gezet”**. Adam moest heersen om op aarde een werktuig te zijn in Gods hand en mee te werken tot de herstelling, om andere schepselen er toe te bewegen zich tot God te keren, zijn genade niet te weerstaan. maar vóór alles moest Adam zelf zijn verkiezing vast maken, en door gehoorzaamheid en volkomen overgave aan God, in werkelijkheid komen tot de positie waartoe God hem bestemd had. Hij moest zichzelf worden, door gebruik te maken van Gods genadegaven. Het kwade, d.w.z. wat in strijd is met Gods wil, moest hem vreemd zijn. Steeds moest hij handelen en denken in overeenstemming met God, en niet streven naar een zelfstandige positie, door zelf te bepalen wat goed en kwaad is.

Het is zeer moeilijk ons een getrouw beeld te vormen van Adam, want hij was in zijn eerste staat van onschuld geheel verschillend van ons. In alle opzichten was hij een volkomen mens. In het bijzonder waren zijn geestvermogens niet aan de stof en de zinnen onderworpen. Een voor ons boven-normale kennis maakte het hem bijv. mogelijk aan elk dier een naam te geven die de uitdrukking was van zijn wezen. Wat over Adam medegedeeld wordt moet naar een geheel andere standaard beoordeeld worden, rekening houdende met Adams volkomen-mens-zijn en met zijn bijzondere levensvoorwaarden.

De Schrift leert ons hoe Adam zich liet afwenden van Gods wil en een zelfstandige positie innam. In plaats van tot zijn doel te komen, ging hij de verderfenis tegemoet. Laat ons nader nagaan wat er gebeurde, steunende op de hebreeuwse tekst.

Onze vertalingen spreken van een „slang”, maar het zo vertaalde woord betekent „blinkende”, en kan dus een ander wezen dan een dier aanduiden. Verder leze men in plaats van de vertaling „dier” of „gedierte” in Gen. 3: 1 : „levend wezen”. Daarbij spreekt vs. 24 van cherubim en vormen de verzen 1 tot 24 een geheel, dat, zoals alle delen der Schrift, een bijzondere „structuur” heeft:

Structuur van Gen. 3 : 1-24

- A1 vs. 1-5 De „blinkende”.
 - B1 vs. 6 De boom des levens.
 - C1 vs. 7 Invloed op man en vrouw.
 - Menselijke handeling: schorten.
 - D1 vs. 8-12 Vraag gesteld door God aan de man.
 - E1 vs. 13 Vraag gesteld door God aan de vrouw.
 - F1 vs. 14 Oordeel over de „blinkende”.
 - F2 vs. 15 Belofte van het zaad.
 - E2 vs. 16 Goddelijk oordeel over de vrouw.
 - D2 vs. 17-19 Goddelijk oordeel over de man.
 - C2 vs. 20 Invloed op man en vrouw.
 - vs. 21 Goddelijke handeling: klederen.
 - B2 vs. 22-24 De boom des levens.
- A2 vs. 24 De cherubim.

Men bemerkt dus het verband tussen A1 en A2, B1 en B2, C1 en C2 enz. De cherubim van vs. 24 staan tegenover de „blinkende” van vs. 1 en, omdat deze cherubim geestelijke wezens zijn, moet de „blinkende” ook een hooggeplaatst geestelijk wezen zijn. Andere schriftdelen bevestigen, dat het hier niet gaat over een letterlijke slang, maar over Satan, die „slang” of „blinkende” genoemd wordt (2 Cor. 11: 3; Op. 20).

We hebben al gezien in het vorige hoofdstuk, dat Satan een „gezalfde, overdekkende cherub” was, een schitterend („blinkend”) wezen. De overeenstemming tussen vs. 1 en vs. 24 is dus zeer goed.

Men herinnere zich ook hoe de Apostel Paulus, na gesproken te hebben over de verleiding van Eva door de „slang”, ons zegt dat Satan zich voordoet als een engel des lichts (2 Cor. 11: 24). Alles leidt er ons dus toe, in Gen. 3 : 1 aan Satan zelf te denken.

We besluiten uit dit alles, dat Satan, de gevallen cherub, zich tegenover God plaatste, en de verwezenlijking van het Koninkrijk wilde tegenwerken. Hij deed zich aan Eva voor in zijn schitterende engelengestalte, boezemde twijfel in aangaande wat God bevolen had, en schreef aan God valse voornemens toe. Eva, zeer onder de indruk dier verschijning, liet zich verleiden haar eigen wil te

plaatsen tegenover die van God: dit wilde dus zeggen een scheiding, een val. Adam nam deel aan de houding van zijn vrouw en droeg dus ook de volle verantwoordelijkheid. Ten volle bewust van de ernst zijner beslissing en van de gevolgen die er uit zouden voortvloeien, beschouwde hij zijn eigen oordeel als norm, miskende dus God als zodanig en kwam in gemeenschap met de aardse sfeer. Hij miste daardoor het doel waartoe God hem in de hof van Eden had geplaatst: hij zondigde. Hij had kunnen willen wat goed is, d.w.z. wat overeenstemt met Gods wil, maar volgde zijn eigen wil. Deze zonde kon hem ten volle toegerekend worden en kon niet anders dan haar logische gevolgen achter zich aan slepen.

Noch Adam, noch Eva hebben zich tegen God gericht in dezelfde zin als Satan, maar ze hebben zich van Hem afgewend. De scheiding van de Bron des levens en der heerlijkheid had tot gevolg een gebrek aan leven en heerlijkheid. Ze „stierven” naar de geest, door hun afscheiding van de Geest, en werden ook lichamelijk „stervend”, omdat ze slechts een kleine voorraad leven hadden. Ze beschikten niet meer over hun normale geestvermogens en werden onderworpen aan de zinnelindrukken. Ze derfden de heerlijkheid Gods (Rom. 3: 23). In plaats van Koninklijke heerschappij op aarde, hadden ze nu de strijd tegen dieren en elementen. De aarde zelf nam deel aan hun val, de grond werd vervloekt (Rom. 8: 22).

Adams kinderen waren in zijn gelijkenis (Gen. 5: 3). Een onrein wezen kan geen reine wezens verwekken (Job 14: 4). Alle nakomelingen van Adam werden dus in dezelfde ongunstige omstandigheden geboren: geestelijk gescheiden van God, zonder heerlijkheid, de geest verduisterd, aan het verderf onderworpen, stervend, slaven der zonde. Ze stierven niet omdat ze zelf zondigden, maar omdat ze van nature zondaars waren, als zonen van Adam. Ze werden niet *gestraft* voor wat Adam gedaan had, maar ze ondergingen de gevolgen van de toestand waarin ze geboren werden, van hun gemeenschap met Adam.

Maar alles was niet verloren: God is genadig en Hij sprak nu van „het Zaad der vrouw”. Het mensdom zou dus niet Ophouden te bestaan en het Zaad zou Satans kop vermorzelen, Door dat Zaad zou het dan weer mogelijk zijn Gods plan ten uitvoer te brengen en het Koninkrijk op te richten, maar niet zonder strijd.

Satan nam onmiddellijk zijn maatregelen: de „zonen van Elohim”, de gevallen engelen, kwamen op aarde in menselijke gestalte en bezoedelden de aarde door hun monsterachtig zaad (Job 1: 6; 2: 1; 38: 7; Ps. 29: 1; 89: 7; Dan. 3: 25, 28). Die boze geesten en hun zaad verdierven de hele aarde (Gen. 6: 5-12). Alleen Noach, een „rechtvaardig” en rechtschapen mens, werd niet bezoedeld. Om tot zijn doel te komen, zuiverde God eerst het meest verdorven deel der aarde: hier door de Zondvloed, die het einde der tweede aïoon aankondigt. Wederom schijnt alles verloren te zijn door die geweldige ramp, maar God bereidt een nieuwe aïoon, die waarin we nu leven.

Het schema van het einde van vorig hoofdstuk moet dus als volgt volledig worden:

De vijf aïonen

God alles in allen

Nieuwe schepping

Schepping

Koninkrijk

Voorgenomen Koninkrijk opgericht

De mens gescheiden van God, in slavernij

De val van Adam heeft de onmiddellijke oprichting van het Koninkrijk op aarde onmogelijk gemaakt. Het gehele mensdom is nu geestelijk afgescheiden van God; eerst moet het terug komen tot Hem, dan het Koninkrijk opgericht worden en de schepping vernieuwd worden in heerlijkheid. Dan pas kan het einddoel bereikt worden, waar God alles in allen is. Zo ziet men dat het mensdom en de

schepping door 5 aionen heen moet gaan om zijn bestemming te bereiken.

In onze tegenwoordige aioon is de mens niet alleen zondaar, gescheiden van God, maar in strijd met de boze machten, die God tegenwerken, en grotendeels aan die machten onderworpen. Op welke wijze zal God nu inwerken om tot zijn doel te komen?

De Brief aan de Galatiërs

door G. J. P.

No. 5.

II. GEEN AFWIJKEND EVANGELIE.

Gal 1 : 6-10.

6 Het verbaast mij dat gij zo snel van hem die u in de genade van Christus geroepen heeft overgaat tot een ander (soortig) evangelie 7 dat geen ander is. Maar er zijn sommigen die u in verwarring brengen en het evangelie van Christus willen verdraaien. 8 maar al ware het ook dat wij of een engel uit de hemel u een evangelie verkondigden afwijkend van hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt! 9 Gelijk wij vroeger reeds gezegd hebben, zo zeg ik thans nog eens: Indien iemand een evangelie verkondigt, afwijkend van hetgeen gij ontvangen hebt die zij vervloekt. 10 Tracht ik nu mensen te overreden? Of zoek ik mensen te behagen? Indien ik nog mensen trachtte te behagen, zou ik geen dienstknecht van Christus zijn.

Paulus verwondert er zich over dat zij zo spoedig, zo snel afgeweken zijn van hem die hen in de genade, d.i. in de sfeer der genade geroepen had. Deze genade belooft aan zondaars rechtvaardiging door het geloof, toegerekende gerechtigheid. En nu zijn zij overgebracht (metathitèmi) tot een ander evangelie.

„Een ander evangelie dat geen ander is”.

Zoals de S.V. overzet, is het niet duidelijk. En ook nog onjuist.

Onduidelijk. Het Grieks heeft hier twee woorden: „heteros” en „allos”. „Heteros” betekent: een of iets van een andere soort, „allos” een of iets van dezelfde soort. Er staat nu: overgebracht tot een heteros (andersoortig) evangelie dat geen allos (ander) is.

Onjuist. Zoals de S.V. het zegt, lijkt het alsof er geen ander evangelie is. Dat is niet zo. Gal. 2: 7 bewijst dit. Daar toch worden twee evangeliën genoemd, dat der Besnijdenis, dus voor Israël, en dat der Voorhuid, dus voor de Heidenen, de Volken buiten Israël. Maar daar blijft het niet bij.

De Schrift noemt nog meerdere evangeliën, meerdere goede boodschappen van God. Aan Abram werd een evangelie verkondigd, Gal. 3: 8. Zo ook aan Israël in de woestijn. Hebr. 4: 2, 6. Dan is er het „eeuwig evangelie”, Openb. 14: 6, 7. Voorts „het evangelie van het koninkrijk”. Mt. 24: 14, Mk. 1: 14; “het evangelie Gods”, o.a. 1 Thess. 2 : 2 en de reeds genoemde twee: “het evangelie der Besnijdenis en der Voorhuid”.

In Gal. 1 : 6-10 is sprake van het “Paulinische evangelie” en van een evangelie dat door valse broeders aan de Galatiërs verkondigd werd. Dit laatste is geen evangelie, zegt Paulus. Het eerste wel.

Meerdere vertalingen schieten bij de overzetting van vs. 6 en 7 te kort. Zo Menge, Van Tichelen en de Leidse. Beter is de Nieuwe Vertaling. Zij zet: „tot een ander evangelie wat geen evangelie is”. Dit is de betekenis.

Al de genoemde evangeliën zijn boodschappen van God, al zijn ze bestemd voor verschillende personen en verschillende tijden. Het zijn geen verschillende, d.i. andersoortige evangeliën, want ze zijn allen van God. Maar wat de valse en farizee broeders als evangelie in Galatië predikten, leek op een evangelie, maar was iets andersoortigs, een evangelie niet van God maar van eigen vinding en maaksel. Het was dus eigenlijk in het geheel geen evangelie. Dit zegt Paulus echter niet met deze woorden. Hij schrijft: een evangelie van een andere soort dat niet van dezelfde soort is als het zijne. Ook niet een als dat der Besnijdenis. Zijdelings volgt hieruit dat het een vals evangelie is.

De predikers van dat „evangelie” brachten geen goede boodschap van God. Ze lieten dit wel voorkomen en dat maakte het gevaarlijk. Ze leerden in wezen dat Paulus' evangelie met zijn rechtvaardiging uit genade niet voldoende was en dat er nog iets bij moest: onderhouding der wet. Over deze dingen verbaast Paulus zich nu. De afwijking waartoe de gemeenten, het was er niet één maar allen, waren gekomen, was van ernstige aard. In Corinthe wandelde men onwaardig en moest Paulus zich daartegen verzetten, in Galatië week men ingrijpend van de leer af. In plaats van een rechtvaardiging uit genade, die Paulus hun geleerd had, wilde men een rechtvaardiging door de wet. Daardoor zou Christus geen betekenis meer hebben, ijdel worden. Inderdaad een zeer groot gevaar.

Tot tweemaal toe spreekt Paulus over hen die een andersoortig evangelie brachten of wilden brengen de vervloeking uit. Dat hij er een engel bij noemt, wil zeggen dat God geen onderscheid zou maken t.o.v. de vervloeking. Zelfs een engel zou er onder vallen. Laat staan dan zulken die de verwarring stichtten. Van zulken wenste Paulus dat zij afgesneden mochten worden. Gal. 5: 12.

Paulus spreekt eerst onderstellend: „wij of een engel”. Vs. 8. Daarna is het meer persoonlijk. Vs. 9, De woorden „die wij verkondigd hebben” staan tegenover „hetgeen gij ontvangen hebt”. Dit is niet zonder reden. De Judaïsten, zij die Paulus' evangelie bedierven en verwrongen, beweerden mogelijk dat de Galatiërs Paulus niet goed verstaan hadden. Hij snijdt dit af door te zeggen dat zij het ontvangen hadden, wat mede inhoudt dat zij het aangenomen en voor waar erkend hadden.

„Die zij vervloekt”. „Die zij anathèma”. Dat klinkt ons vreemd toe. Paulus, de man met het ruime evangelie, spreekt een vervloeking uit. Maar, het is niet Paulus die spreekt, het is Zijn Heer die hem dit zegt.

Wat is onder het „vervloeken” te verstaan. Velen menen dat dit betekent: de eeuwige of eindeloze verdoemenis deelachtig worden. Maar die wordt nergens door Paulus geleerd. Het Griekse woord „anathema” is de vertaling van het Hebr. woord „cheren”, d.i. verbannen. Verbannen is: de Heer overgeven, geheel voor God afzonderen, Hem toewijden. Het verbannene was in het O.T. de Here een heiligheid. Jericho werd verbannen. Zo ook Achan die van de ban nam. Zij werden volkomen Gode toegewijd, Hem overgegeven. De mens moest er verder afblijven. Zo doet Paulus nu ook met de valse leraars. Hij geeft ze aan God over ter bestraffing. Hier is er niets met hen te beginnen. Daarom plaatst hij hen op de stoel van het Godsgericht. God zal over hen beschikken.

Het anathèma van Paulus gaat niet over de predikers van het evangelie der Besnijdenis waarin de wet onderhouden wordt. Het gaat uitsluitend over de vervalsers van zijn evangelie. Paulus was de Joden geworden als onder de wet. Maar de Heidenen als zonder de wet. Wat alleen mocht nu niet? Geleerd worden dat de wet nodig was om zich Gode aangenaam te maken. Daartegen gaat zijn ver-

oordeling.

„Tracht ik nu mensen te overreden of God? Of zoek ik mensen te behagen”.

De St. Vertalers zetten voor „overreden” „prediken”. „Overreden” betekent: iemand zo bepraten dat hij toegeeft of erkent dat hetgeen gezegd wordt goed of waar is. Wat Paulus gezegd heeft aangaande de vervloeking over de predikers van een andersoortig evangelie, heeft hij niet gezegd om de goedkeuring van de mensen te verkrijgen. Het is hem alleen te doen om de goedkeuring van God. Hij die een dienstknecht, een slaaf van Christus is, gehoorzaamt Hem en hij wil alleen Hem behagen. Indien dit niet zo zou zijn, zou hij Zijn dienstknecht niet zijn.

Tot nuttige Stichting

No. 6.

IK BEN VLESELIJK (III).

„Maar ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde” Rom. 7 : 14b.

„Ik ben vleselijk”. Dit houdt in onze val. Want dit zegt ons dat we van een levende ziel die we in Adam waren, zijn afgedaald tot een ziellijke gestalte waarin de zinnen en de gevoelens overheersen die ons van het voorgeslacht door de verwekking overgebracht zijn en die we verder door eigen aandrift ontwikkeld hebben. Dit sluit uit dat we ons uit eigen kracht weer in de Levenssfeer zouden kunnen plaatsen, iets wat bijv. de Rozenkruisers willen door hun streven naar „persoonsverwisseling”. Niemand kan uit een onreine een reine geven.

„Ik ben vleselijk”. In diepste wezen gaan onze gedachten tegen God in. Niet direct opzettelijk maar uit de oerdrift van onze Adamietische natuur. We hebben door geboorte reeds de zondige en opstandige kiemen in ons. ***“Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God, want het onderwerpt zich der wet Gods niet. En, het kan dit ook niet”***. Rom. 8 : 7 .

Het is Gods Geest die ons dit openbaart. Dit is geen vrucht van eigen bedenken. Hij is het die van zonden overtuigt maar ook van de zonde. En daar gaat het in Rom. 7 eigenlijk over. De zonde, dat is de totale doelmissing van ons eigen bestaan. De Geest openbaart ons dat wij, vleselijk zijnde, in wezen God niet kunnen behagen. Dan zijn we voor God verdoemelijk, hoofd voor hoofd.

En dan gebeurt er iets: dan wordt de zonde ons de dood. Dan voelen en ervaren we dat ons persoonlijk leven omstrengeld is door een geweldige macht waarvan we niet los kunnen komen. Het zijn de ketenen van de zonde. Het zijn dan niet de zonden die we van jongs af gedaan hebben, ook die zien we scherper, maar het is deze macht: Wij keerden ons een iegelijk naar zijn weg. En die weg is in wezen de weg tegen God of de weg van het God terzijde laten, waarbij Hij niet het hoogste goed is dat we zoeken. Dit nu is het vleselijke in de mens.

Dit is in wezen een tekort aan liefde. Zo openbaart de Geest ons het gemis aan liefde, aan ware liefde, aan het Gode volkomen toewijden van hart, ziel, verstand en kracht, in geheel ons leven.

P.

De biddende Zoon Gods

No. 12.

4. De hoogste aanbeveling van het gebed.

Christus' bidden leert ons het gebed uit het treffendste en meest verheven oogpunt beschouwen en het geeft ons de hoogste aanbeveling tot gebed.

Er zijn onverschilligen die in het geheel niet bidden of niet meer bidden. Zij hebben zich voor God gesloten of zich van Hem losgescheurd. Zij gaan aan de Springader van het levende water voorbij en hakken voor zichzelf gebroken bakken uit. Armen die ze zijn.

Anderen vragen: Wat is bidden? Wat baat het bidden eigenlijk? Het is een ijdele, een lege vorm. Alles gaat toch zoals het gaan moet. We kunnen de loop der dingen er niet mee veranderen. Zij be-seffen het wezen van het gebed niet. Het is voor hen een middel om de dingen naar hun eigen zuchtig willen of in hun voordeel te veranderen.

Voor hen die wel willen bidden maar voor wie het zo moeilijk is, wijzen we op de gestalte van de biddende Zoon. Ziet, Jezus bidt. Zie op Hem en laat dan de geest van het gebed (weer) ontwaken. Hij buigt de knie of slaat het oog opwaarts en bidt. En hij brengt de Vader der lichten dank en hulde.

Christus' bidden is maar niet iets plichtmatigs geweest, een werkzaamheid die Hij doen moest omdat ze Hem was voorgehouden of voorgeschreven. Het bidden was voor Hem een hoge, een onuitsprekelijk hoge eer! God, de Koning van het heelal, wilde Hem gehoor geven. Hij voelde de onmetelijke afstand tussen Schepper en schepsel doordat Hij in de dienstknechtgestalte was ingegaan. De mens acht het een hoge eer als hij vrije toegang mag hebben tot de paleizen der vorsten. Maar is de pracht van de koningen der aarde wel iets meer dan ijdelheid vergeleken bij de luister die de troon van de Eeuwige omstraalt? Ere, hoge ere is het, zelfs voor de machtigste monarch, op aarde vrije toegang te mogen hebben tot de hoge God voor wie zelfs het hemelse heer in aanbidding neerzinkt. (Op. 4: 9, 10; 7: 11) en Hem lof zingt (Op. 5: 13). En deze God geeft het schepsel de hoge eer in de geest in het paleis Zijner heiligheid, Zijner Goddelijke verheven en afgezonderdheid binnen te treden en door Hem ontvangen te worden. Of wat is het gebed anders dan een toegang tot Gods troon, een ingaan in het Heilige der heiligen, een naderen voor Zijn aangezicht! Wie het bidden dan een voor de mens vernederende verrichting acht, de Godvrezende acht het een eer God in het gebed te mogen ontmoeten. Het gebed is voor hem de meest plechtige en meest verheven daad van zijn leven, het hoogste recht, zijn adel. Het geeft hem het gevoel van Gods geslacht te zijn en hij dankt God dat hij zich er door boven het rijk der vergankelijkheid mag verheffen.

Maar nu de Here Jezus Christus. Nooit stond een bidder dichterbij God. En toch sprak geen enkele bidder met dieper eerbied tot God. Die aanblik treft en verheft ons. Wij zien in de verhevenste Bidder welk een ere het is met God gemeenschap te mogen uitoefenen.

Ziet, Jezus bidt! Ja ook **Hij** bidt. Kan er een grotere aanbeveling voor het bidden gevonden worden? Zo iemand, dan moet Hij, die in de innigste levensgemeenschap met de Vader stond, de betekenis en de waarde van het gebed gekend hebben. Dit was Hem meer dan een plicht, zelfs dan een heilige plicht, het was Hem een eer, ja meer, een levensbehoefte. Wat moet het voor ons dan niet zijn.

P.

Het Goddelijk voornemen

door S. v. M.

No. 6.

IV. DE TEGENWOORDIGE BOZE AIOON.

a. De abrahamietische verbonden.

Na de zondvloed veranderden de levenscondities, tenminste in de omgeving waar zich het Adamietische ras ontwikkelde. Er was geen regen vóór de zondvloed (Gen. 2: 6). De regenboog kon dus pas gezien worden na de zondvloed. Hij herinnerde aan het verbond met Noach, met zijn zonen en met alle levende wezens (Gen. 9: 13, 16). Zolang de aarde in die toestand zou blijven, dus gedurende de hele tegenwoordige aioon, zou het zaaien en het oogsten, de koude en de warmte, de zomer en de winter, de dag en de nacht niet ophouden te bestaan (Gen. 8: 22). De nieuwe levenscondities waarin het Adamietische ras zich bevond, hadden natuurlijk een grote invloed op de mensen. De levensduur, die vóór de zondvloed gewoonlijk 800 tot 900 jaar bedroeg, verminderde snel, en na een stabilisatieperiode, kwam men tot de tegenwoordige waarde, die in gunstige omstandigheden 80 jaar bedraagt (Ps. 90: 10). We zullen ook verder nog zien hoe de aionen in meerdere opzichten van elkaar verschillen. Er schijnt echter een zekere overeenkomst te bestaan tussen de eerste en de vijfde, en tussen de tweede en de vierde. Zo weten we dat gedurende de vierde aioon, waarin het 1000-jarig Koninkrijk op aarde gevestigd is, de levensduur weer veel langer zal zijn, zodat een man van 100 jaar nog als „jong” beschouwd zal worden (Jes. 65: 20).

God gebruikt Noach, de enige onbevleete mens, en geeft hem de aarde en de zee in handen (Gen. 9: 1-17). Daarna gaat de zegening over tot Sem (Gen. 9: 26). De 70 volken worden over de aarde verspreid. Satan werkt tegen, zoals altijd, en het was waarschijnlijk door zijn toedoen dat Nimrod Babylon bouwde, om die verspreiding te beletten (Gen. 11: 4). maar deze poging tot verzet tegen Gods wil wordt verijdeld (Gen. 11: 7, 8).

De mensen kennen God uit zijn werken, maar verheerlijken Hem niet. Zo worden ze aan onzuiverheid en boosheid overgegeven (Rom. 1: 18-32). God werkt niet rechtstreeks in hen, maar Hij verkiest enkele personen, die dan een bijzondere taak moeten uitvoeren ten behoeve van de anderen. We zien dus reeds hier het beginsel der uitverkiezing, niet tot behoudenis der uitverkorenen, maar tot het uitvoeren van een opdracht: ze moeten de niet-uitverkorenen er toe brengen de goddelijke zegeningen vrij te aanvaarden, en op die wijze, dus door Gods genade, behouden te worden.

God sluit een reeks verbonden met Abraham, die Ur moet verlaten, zich van de wereld moet afscheiden. Hem werd beloofd: „***Ik zal u een groot volk maken***”. Een volk nu, bewoont een land, heeft een hoofdstad en een koning. Het heeft een reeks wetten en een godsdienst. De belofte omvat dit alles. Vele beloften, zoals: „Ik zal u zegenen”, „Ik zal uw naam groot maken”, „Ge zult een bron van zegening zijn” werden slechts ten dele vervuld. Abraham werd hier in een positie geplaatst, die in alle opzichten de positie overtrof van hen voor wie hij een bron van zegening moest zijn.

Als hem beloofd wordt: „***A1 de geslachten der wereld zullen in u gezegend worden***” dan lette men er op dat dit naar Abraham persoonlijk wijst. Er staat niet „in u en uw zaad”, zoals dat bijv. met Jakob het geval was in Gen. 28: 14. We lezen dan ook: „***Doch ik zeg u, dat velen zullen komen van Oosten en Westen, en zullen met Abraham, en Izaak, en Jakob aanzitten in het koninkrijk der hemelen***” (Mt. 8: 11). We mogen hieruit besluiten dat Abraham zelf tegenwoordig moet zijn, d.m.v.

opstanding, vóór die beloften geheel vervuld kunnen worden. We mogen ook vermoeden, dat die in Abraham een hogere zegening is, die tot in onze tijd slechts voor enkelen een werkelijkheid geworden is, zodat we nog ver zijn van de tijd waarop „al de geslachten der aarde” in Abraham gezegend zullen zijn. Eens zal Abraham erfgenaam *der wereld* zijn (Rom. 4: 13). Dit alles geeft ons dus aanduidingen aangaande de wijze waarop God zijn voornemen zal uitvoeren.

Laat ons hier nog een woord aan toevoegen in verband met wat men „onvoorwaardelijke” beloften noemt, zoals deze waarover het hier gaat. God alleen handelt hier. De mens behoeft geen enkele voorwaarde te vervullen. Men is dus zeker dat die beloften verwezenlijkt zullen worden. En aangezien het over een goddelijke handeling gaat, zullen ze **volledig** vervuld worden. Dit toont ons ook weer dat die abrahamietische beloften nog niet vervuld zijn.

Toen Abraham voldaan had aan wat God van hem vroeg (Gen. 12: 1) en hij niet alleen zijn land, zijn vaderland, maar ook „zijns vaders huis” verlaten had (toen hij zich van Lot afscheidde), werden de beloften met nog meer nauwkeurigheid uitgedrukt: „***Want al dit land, dat gij ziet, zal ik u geven, en aan uw zaad, tot in eeuwigheid***” (Gen. 13: 15).

Laat ons op drie dingen letten:

- 1- Het gaat hier over de aarde en niet over de hemel.
- 2- Niet alleen het zaad, maar Abraham zelf zal dat land bezitten.
- 3- Dit gebeurt gedurende de toekomstige aïoon.

Men moet niet denken dat Abraham dat land reeds bezeten heeft, want we lezen: „***En Hij gaf hem geen erfdeel in hetzelfde, ook niet een voetstap***” (Hand. 7 : 5) en „***Door het geloof is hij een inwoner geweest in het land der belofte, als in een vreemd land***” (Hebr. 11 : 9). Men ziet ook dat Izaak en Jakob dit land ook niet bezeten hebben, maar dat ze er als vreemdelingen woonden „in tenten”. Er was toen nog geen stad, noch Koning. We zullen later zien hoe het „zaad van Abraham” dat als het stof der aarde is (Gen. 13: 16) zich ontwikkelt tot een volk: Israël. Het is Israëls toekomst die in die beloften vervat is. Want het zaad dat „als het stof der aarde is” duidt Israël aan. Andere gelovigen hebben geen belofte in verband met het bezit van het land Kanaän. Zij vormen het zaad dat even talrijk is als de sterren des hemels (Gen. 15: 5). Het is van belang er op te letten, dat de belofte van het hemelse zaad gevolgd wordt door de woorden „***En hij geloofde in de Here, en Hij rekende het hem tot gerechtigheid***”. In onze werken over *Het Onderwijs van de Apostel Paulus* en *De Weg der behoudenis* tonen we aan dat het geloof in Christus en de rechtvaardiging de kenmerken zijn van een groep gelovigen van tussen de besnijdenis en de voorhuid (Rom. 3: 30; 4: 11-13) die te onderscheiden is van de gelovigen der besnijdenis die het land van Kanaän beërven. Het is met deze laatsten, d.w.z. het volk Israëls, dat God een verbond zal oprichten, dat gedurende de gehele toekomstige aïoon ononderbroken van kracht zal blijven (Gen. 17: 7, 8). We zullen zien dat dit verbond door Jeremia het „Nieuwe Verbond” (Jer. 31: 31) genoemd wordt, in tegenstelling met het Oude Verbond van de Sinai. Zoals alle beloften die aan Abraham gegeven werden, is ook het Nieuwe Verbond onvoorwaardelijk, d.w.z. het behoeft geen voorwaarde om vervuld te worden en de vervulling is zeker, omdat God belooft en vervult. Abraham zal dan „vader” zijn van een menigte volken (Gen. 17: 4, 5) die door hem geleid zullen worden. Hij zal dus niet alleen het land beërven, maar heersen over alle volken, dus ook de aarde beërven (Rom. 4: 13). Het hemelse zaad zal deel hebben aan deze laatste erfenis (Gal. 3: 9, 29).

Men heeft soms moeite met de uitdrukking „***uw zaad, hetwelk is Christus***” (Gal. 3: 16) te begrijpen. Betreft die belofte dan geen menigte mensen? Waarom zo de nadruk leggen op het feit dat er staat „zaad”, en niet „zaden”? Zonder hier op een moeilijkheid te stuiten, vinden we er de sleutel der onvoorwaardelijke beloften. Om zijn doel te bereiken, kon God niet op mensen steunen. We hebben gezien hoe van val tot val, het schepsel zich steeds meer van Hem afwendt. God moest dus

niet van uit de verte tussenkomen, maar van nabij: Hij zond zijn eigen Zoon. Door Hem kon er zekerheid zijn dat de belofte vervuld zou worden, omdat Hij God is, al „ontledigde” Hij zich van Zijn heerlijkheid om Zijn werk te verrichten en al nam Hij de gestaltenis eens mensen aan. Door het geloof kunnen de mensen met Hem in werkelijke gemeenschap komen en op deze wijze deel hebben aan de zegeningen (Gal. 3: 19). Die gemeenschap van Christus met de gelovigen, heeft tot gevolg dat er slechts één Zaad is, en geen zaden. Het ware Zaad is Christus, maar anderen zijn met Hem verenigd, en worden daarom ook tot het Zaad gerekend. We zien dus dat men het hoedanigheidwoord „onvoorwaardelijk” niet moet opvatten in de zin dat de mensen geen voorwaarde te vervullen hebben om deel te hebben aan de beloften. Ze zijn onvoorwaardelijk in de zin dat God zelf ze vervult, door middel van zijn Zoon, zonder op mensen te rekenen. maar deze moeten door het geloof in gemeenschap staan met het Zaad om er deel aan te hebben.

Tot aan de komst van Christus op aarde, lezen we over een reeks gelovigen die deel maken van het Zaad: Izaak (Gen. 21: 12, 13), Jakob (Gen. 28: 3, 4), Juda (Gen. 49: 10).

Men ziet hoe het Zaad telkens weer aangevallen wordt door Satan: Toen Abraham nog aarzelde Haran te verlaten (Gen. 11: 31) in plaats van onmiddellijk aan de Here te gehoorzamen, bezetten de Kanaänieten het beloofde land (Gen. 12: 6). Deze wezens behoorden tot het vervloekte ras der „zonen van Elohim”, dat door Israël vernietigd moest worden. Andere aanvallen zijn: de hongersnood die Israël naar Egypte dreef, het vermoorden der mannelijke kinderen Israëls (Ex. 1: 16), de verdrukking in Egypte, de vervolging door de Rode Zee (Ex. 14: 8). Later zullen we nog andere gevallen tegenkomen.

We vestigen ondertussen de aandacht op het Pascha bij de uittocht uit Egypte. Het was het symbool der toekomstige verlossing van Israël en van zijn terugkomst naar het land, nadat het ware Lam geslacht zou zijn. Evenals in Egypte de Israëlieten zich moesten besprengen met het bloed van het lam om aan de dood te ontsnappen, zo zullen ze ook in gemeenschap met de Here moeten komen, en dus geestelijk door zijn bloed besprengd worden, om het aionische leven op aarde te genieten.

Wezen en werking der zonde

door G. J. P.

No. 9.

Adams overtreding.

Men heeft mogelijk bezwaren tegen onze visie over Adams zonde en zal wijzen op Rom. 5 : 14: de overtreding van Adam, op 1 Tim. 2 : 14: de overtreding van Eva en vragen of we dan toch in die beiden niet de ene mens van Rom. 5:12 moeten zien. Wij voor ons menen van neen.

Rom. 5 : 12 zegt nadrukkelijk dat door **één** mens de zonde in de wereld is ingekomen en door de zonde de dood. Indien hier „een” twee is en evenzo in vs. 15b, waarom is dan in 15 c één mens (Jezus Christus) wel één en ook geen twee? Zo ook in vs. 17. Vs. 18 spreekt van één misdaad (dus niet van Adams overtreding en Eva's overtreding wat er twee zijn), vs. 19 van de ongehoorzaamheid van die éne mens, Dit alles heeft ons tot de overtuiging gebracht, dat de ene mens de ongedeelde Adam is geweest.

Maar hoe dan met de beide hier boven genoemde teksten? Wel zo: Ze zien niet op hetzelfde feit. Er is een overtreding van Adam en een van Eva. Adam heeft overtreden toen hij levende ziel was en nog alleen. Hierop wijst Rom. 5 : 14. **Hij heeft moedwillig zijn innerlijke levenswet overtreden.** Hij had de volle menselijke natuur in zich en behoefde niet te zoeken naar een vrouwelijk wezen. Zijn overtreden lag in zijn zoeken naar een hulpe. Gen. 2 : 20 (zijn zonde in zijn afdwalen van de Here die hem telkens verscheen). Dit is een opzettelijk ingaan geweest tegen de hem ingeschapen wet van zijn wezen. Dit leert Paulus ons en hij noemt dit in Rom. 5 : 14 een overtreding.

1 Tim. 2 : 14 ziet op de overtreding van het verbod om van de boom der kennis te eten. Hierbij is Eva de hoofdpersoon en is Adam verleid geworden. Een ander feit dus.

Het komt meermalen voor dat ons later iets geopenbaard wordt van wat eerst verzwegen is. We vinden dit t.o.v. het Nieuwe Jeruzalem aan Abraham, Heb. 11, t.o.v. de duur van Saul's regering en de tijden der Richters in Hand. 13, t.o.v. bijzonderheden uit Paulus leven die Lukas in Handelingen niet geeft, maar die we in de Brieven vinden, t.o.v. de uitwerking van het Paulinische evangelie, t.o.v. de verzwegen verborgenheid van Rom. 11 : 25. En zo ook t.o.v. Rom. 5 en Gen. 1-3. Hier grijpt Paulus terug naar de achtergrond van Adams zonde en overtreding. Door één mens is de zonde **in** de Adamietische mensheid ingekomen, Rom. 5 : 12, door een overtreding is ze doorgewerkt, 5 : 14 door een misdaad, d.i. val, kwam de dood, 5 : 15.

Adams zonde ligt o.i. dieper dan men meestal meent. Ze ligt voor Eva's schepping in de ene mens. Daarom heeft niet "Eva het eerst gezondigd, noch zelfs de man Adam maar de ene mens Adam. Beide, man en vrouw overtraden als gevolg daarvan. De zonde lag voor de overtreding en viel er niet mee samen. Paulus heeft voor ons in Rom. 5 niet het oog op het eten van de vrucht van de boom der kennis en Adams ongehoorzaamheid is daar niet die van Gen. 3. Dat blijkt uit de vergelijking met Christus' gehoorzaamheid.

Christus' gehoorzaamheid stelt de velen tot rechtvaardigen, vs. 19. Maar is die gehoorzaamheid één daad geweest? Of bestond Zijn hele leven in een leven der gehoorzaamheid? Christus' gehoorzaamheid uitte zich in Zijn daden maar was een voortdurend gehoorzaam zijn. Hij deed steeds Gods wil. Het was Zijn natuur, Zijn lust, Zijn begeerte om te gehoorzamen. Dit was niet tot een daad beperkt maar was Zijn hele dienende leven. Fil. 2 : 8 wijst daar op. Hij is gehoorzaam geworden tot de dood. Zijn hele leven was één gehoorzaamheid die zich uitstreckte tot het willen sterven om ook daarin gehoorzaam te zijn. Adams ongehoorzaamheid bestond niet in één daad, maar was een afwijken van de gehoorzaamheid. Met een kleine afwijking begonnen, de begeerlijkheid, werd zij steeds groter en openbaarde zij zich in het overtreden van de levenswet van het levende-ziel-zijn. Evenals Christus' dood het einde was van Zijn gehoorzaam geworden zijn in Zijn gehele leven, zo was Adams overtreden het einde, van een ongehoorzaam geworden zijn in dat deel van zijn leven dat lag tussen de begeerlijkheid en het zoeken naar een hulp. In beide gevallen is de al of niet gehoorzaamheid een **proces**. Geen enkelvoudige daad: De ongehoorzaamheid is een verkeerde gezindheid, een weerspanningheid.

Het Griekse woord, in Rom. 5 : 19 gebruikt, komt nog twee maal voor in het N.T. n.1. 2 Cor. 10 : 6 en Heb. 2 : 2. In 2 Cor. 10 : 5 en 6 lezen we: „**Dewijl wij de overleggingen ternederwerpen en alle hoogte die zich verheft tegen de kennis Gods en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus en gereed hebben hetgeen dient om te wreken (straffen) alle ongehoorzaamheid wanneer uw gehoorzaamheid zal vervuld zijn**”.

Het zijn hier geen daden van ongehoorzaamheid maar allerlei ongehoorzame gezindheid. Nog duidelijker spreekt Heb. 2 : 2: „**en alle overtreding en ongehoorzaamheid rechtvaardige vergelding ontvangen heeft**”. Hier staat ongehoorzaamheid naast overtreding; wijst de overtreding op de daad, de ongehoorzaamheid wijst op de gezindheid, zo men wil: de toestand.

In Rom. 5 is geen sprake van Adams overtreding in Gen. 3 maar van zijn ongehoorzame gezindheid. Van hem wordt gezegd dat hij zondigde, dat hij uitviel, vertaald door misdaad in vs. 15, 17 en 18, dat hij overtrad, in vs. 16. Dit alles deed de ene mens. En het gevolg was dat hij gesplitst werd, de eenheid van zijn oorspronkelijke natuur ook lichamelijk verloor en nu door verdere overtreding in de Hof zichzelf tegen God stelde.

Tot de gevallen mens komen uiterlijke geboden; de ongefallen mens kan met uitleven van de wet van zijn wezen volstaan. Nergens lezen we van Christus dat de Vader Hem uiterlijke geboden gegeven heeft. Alles was innerlijk uitleven. Had dit gefaald, dan was er ongehoorzaamheid geweest. Zo had het ook bij Adam moeten en kunnen zijn. Waar hij de innerlijke wet van het levende-ziel-zijn niet handhaafde, was hij ongehoorzaam en overtrad.

Tot besluit van dit onderdeel het volgende. Rom. 5 leert een **achtvoudig „een”** van Adam:

Vs. 12 Door één mens de zonde ingekomen.
Vs. 15 en 17 De misdaad van één.
Vs. 16 Eén heeft gezondigd.
Vs. 16 en 18 Eén misdaad.
Vs. 17 Door die één.
Vs. 19 De ongehoorzaamheid van één mens.

En een **viervoudig „een”** van Christus:

Vs. 15 Eén mens, Jezus Christus.
Vs. 17 Door die Eén.
Vs. 18 Eén rechtvaardigheid.
Vs. 19 De gehoorzaamheid van Eén.

Indien één in de laatste vier teksten één is, is het dan niet in de eerste acht?

De overtreding in de Hof van Eden.

Sommigen leren dat Gen. 3 leert dat de mens uit de dierlijke staat tot menselijk bewustzijn gekomen is en dat de val de eerste aanvang van het zedelijke leven is. Echter, Gen. 2 leert ons niet dat de mens in dierlijke staat was. Integendeel, hij had zo veel intuïtie dat hij de dieren doorzag en kende. Men kon hem dus niet op één lijn met hen stellen. Anderen menen dat hij door het eten van de toestand van onnozelheid opklom tot zelfbewustzijn. Maar Gen. 2 laat zien dat Adam en Eva volwassene waren. Geen onnozele kinderen. Zij waren huwbaar en verenigd door het huwelijk. Nog anderen verklaren de kennis van goed en kwaad als de keuze om eigen weg te gaan, het kiezen, d.i. het zelf uitmaken wat goed en kwaad is. Daarin werd de mens nu God gelijk, volgens het woord van de Slang. Door van de boom te eten, heeft hij zich buiten en boven de wet gesteld en zelf uitgemaakt wat goed en kwaad is. De kennis van goed en kwaad is niet de kennis van het nuttige en het schadelijke, maar de bevoegdheid goed van kwaad te onderscheiden. Het gaat hier, om de vraag of de mens zich al of niet in onafhankelijkheid wilde ontwikkelen, of hij al of niet zich aan Gods gebod onderwierp. Door zijn overtreding maakte hij zich aan God gelijk, hierin, dat hij eigen weg koos en eigen geluk beproefde. De kennis van goed en kwaad is het zelf kiezen van wat goed en wat kwaad is.

Wij voor ons menen dat de kennis van goed en kwaad het verkrijgen was van iets dat hij nog niet bezat maar dat we dit empirisch, proefondervindelijk, moeten verstaan. Adam kende alleen het goed van levende ziel te zijn; nu zou hij leren kennen de ervaring van het goed en het kwaad in de toestand van stervende ziel. Het woord „kennen” is in het O.T. vooral een ervaringsbegrip. Het woord

„kennis” betekent hier niet het kiezen wat goed of kwaad is, maar het ervaren van het goede en het kwade. In Gen. 4 : 1 lezen we: En Adam bekende Eva zijn vrouw. Bekennen is hetzelfde woord als kennen. Adam leerde Eva kennen n.l. als vrouw. Dit was een praktische ervaring. Geen kiezen van Eva tot vrouw. Het woord „goed” heeft in Gen. 2 : 9 geen betrekking op zedelijk goed, betekent niet „recht”. Het Hebr. woord komt zevenmaal voor Gen. 2 : 9 voor n.l. in Gen. 1:4, 10, 12, 18, 21, 25, 31. In geen dezer teksten heeft het een zedelijke betekenis. Een dier kan goed zijn, Gen. 18:7, graan kan goed zijn, Gen. 41 : 22. Geen van beide zijn zedelijk goed. Gezondheid, leven, vermaak, overvloed, vreugde, kracht, vrede, een lang leven, eer, enz. rekenen we tot de goede dingen. Sommigen ervan kunnen ook kwaad zijn, bijv. overvloed of rijkdom door oneerlijke middelen verkregen. Ze zijn niet goed of kwaad in zichzelf maar t.o.v. de bezitter of het geweten. Het woord „kwaad” heeft niet te maken met zonde. Ziekte, dood, pijn, gebrek, armoede, verdriet, zwakte, oorlog, een korte levensduur, oneer, rekenen we tot de kwade dingen. Niet steeds kennen we deze dingen. Ze kunnen ons ten deel vallen. Paulus ervoer de meeste er van. Toch was hij ’s Heren uitnemendste apostel en waren ze hem goed. Ze zijn in zichzelf niet goed of kwaad of onzedelijk. In de Schrift heten de dagen der jeugd goed, die des ouderdoms kwaad, Pred. 12: 1. Maar de goede dagen der jeugd zijn niet steeds zedelijk goed of rechtvaardig. Noch zijn de dagen des ouderdoms steeds kwaad, d.i. zedelijk onrecht. Als regel (en vooral in onze dagen) nu God de mensen laat wandelen in hun wegen, komt het goede tot ons als gevolg van ons eigen toedoen of door dat van anderen en is het kwade om dezelfde redenen ons deel.

Maar we zijn niet in staat het komen van het goede en het kwade te beheersen en te controleren. Daarom moeten we steeds tot God gaan om genade, wijsheid en kracht te verkrijgen elk ervan te dragen. En het goede en het kwade kunnen we in eigen wijsheid en kracht niet aan.

Het goed en het kwaad komen tot ons op drieërlei wijze.

- Ten eerste door eigen toedoen en daad.
- Ten tweede door krachten die boven onze controle en beheersing uitgaan.
- Ten derde rechtstreeks van God. In Jes. 45 : 7 lezen we t.o.v. dit laatste: „***Ik formeer het licht en schep de duisternis; Ik maak de vrede en schep het kwaad***”. Dit woord wil niet zeggen dat God de auteur is van alle kwaad, of dat alle kwaad rechtstreeks van Zijn hand komt. In 2 Cor. 4 : 4 lezen we van een duisternis die God niet geschapen heeft. „***In dewelken de god dezer eeuw de zinnen verblind heeft***”. En in Ps. 35 : 12 lezen we van een kwaad dat niet God bewerkte „***Zij vergelden mij kwaad voor goed***”. Toen God echter Israël honger liet, was Hij wel de auteur van dat kwaad en dat Hij deed komen om hen te spijzigen. Deut. 8 : 3. Waar Hij Israëls Koning was en Zich persoonlijk met Zijn volk bemoeide, kon het O.T. Zijn zegen goed, Zijn onttrekking kwaad noemen. Maar daarom gaat het nog niet op alle goed en alle kwaad aan Hem toe te schrijven. In onze dagen doen velen dat om Hem niet van Zijn oppermacht te beroven. Ze menen alles aan God te moeten toeschrijven want er is geen wil buiten Zijn wil. Met het laatste gaan we akkoord. Met het eerste beslist niet. Het schepsel heeft zekere beperkte wil en kan zich tegen Hem verzetten. Het heeft dit ook gedaan.

Keren we echter terug tot de zaak waarover het gaat.

Het is God geweest die de boom der kennis heeft doen uitspruiten. Hierover laat de Schrift geen twijfel bestaan. „***En de Here God had alle geboomte uit het aardrijk doen uitspruiten de boom des levens en de boom der kennis des goeds en des kwaads***”. Sommigen menen dat de vrucht van de laatste vergiftig is geweest, product als deze boom was van een woest en ledig geworden aarde. Maar, was dit de boom des levens niet?

De vraag rijst: Waarom heeft God deze boom doen opwassen. En bovenal, waarom heeft Hij aan het eten ervan de dood verbonden. Het is zeer wel mogelijk, dat deze boom een vrucht opleverde

die inderdaad schadelijk voor het organisme van de mens was. Er zijn in de natuur tal van krachten die tegen hem zijn. Het vuur verteert hem, het water doet hem verdrinken, de bliksem doodt hem, de kou bevriest hem. En zo meer. Toch zijn deze krachten op zichzelf niet verkeerd maar ze passen niet voor de mens. En zo kan het met deze vrucht ook geweest zijn. Maar dan rijst toch de vraag: Waarom heeft God hem daar geplaatst?

Over het algemeen gelooft men dat het was tot Adams opvoeding. Hij moest kennis maken met de twee beginselen die in de wereld waren en in de twee bomen hun symbool vinden. Nu is het waar dat hij moest weten te verwerpen het kwade en te kiezen het goede. Maar 's mensen innerlijke kennis van God berust niet op een tegenstelling van goed en kwaad en wordt niet geleerd door de ervaring ervan. Ze was in de mens geschapen en moest zich alleen ontwikkelen. Adam moest van volkomen mens, mens die alle delen ten volle in zich had, komen tot volmaakte mens, tot de volle en evenredige uitgroei der delen. Hij had door zijn geest gemeenschap met God. Nog niet in de volle omvang maar toch centraal. Het beginsel der wet was hem ingeschapen en behoefde niet uiterlijk door ge- of verbod tot hem te komen. Daarom treft het ons dat hem een uiterlijk gebod wordt gegeven met het: Gij zult en ge wilt niet en geloven we dat de dingen nog anders liggen.

God heeft de zonde voorzien. Ze is Hem niet overvallen. Hij heeft ze niet gewild, maar met haar mogelijkheid ten volle rekening gehouden. Hij heeft geweten dat ook Adam zou afwijken en de begeerlijkheid de zonde zou baren. Hij heeft de begeerlijkheid niet verboden en kon deze dus niet toerekenen hoewel de gevolgen dodelijk waren. Door het z.g. proefgebod bracht Hij de begeerlijkheid en de zonde tot openbaring. Het beginsel der begeerlijkheid die Adam ten val bracht, werkte door in beide mensen en bracht de zonde die nog verborgen was, tot openbaring.

Met de wet aan Israël was het in wezen evenzo. Ze werd aan Israël gegeven om Israëls zonde te openbaren. Ze was uitwendig nodig, om het innerlijk te kort aan te wijzen. God voorzag ook het te kort schieten van Adam en gaf om dit te openbaren het „proefgebod”.

Gaan we nu na wat de Schrift geeft.

Adam wordt geschapen, Gen. 2: 7 en staat buiten de Hof, 2: 8, 15. Hij moet de dieren namen geven, 2: 19, 20. Het betreft hier al het vee, de vogels en al het gedierte des velds. Adam doorziet deze dieren en geeft hun namen. Hij ziet ze gepaard. Nu begint zijn begeerte te werken en de zonde komt in, want de begeerlijkheid ontvangt. Nu zien we iets anders gebeuren. God heeft een hof geplant, een afgezonderd gebied. Niet door innerlijke aandrang gaat Adam er heen, hij wordt niet meer door de Geest geleid, maar de Here stelt hem in die hof, Gen. 2: 8. Hij neemt hem en zet hem er in, Vs. 15. Hij geeft Hem een opdracht: de hof te bouwen en te bewaren, Vs. 15. En het „proefgebod”. Adam die eerst de dieren, een hogere wereld; doorzag, moet nu een uiterlijk bevel krijgen aangaande een boom, een schepping uit een lagere wereld, die hij dus niet doorziet. Hier is iets onzuivers. Er moet daarom iets gebeurd zijn dat zijn inzicht verduisterd heeft. Het dierenrijk doorzien, het plantenrijk niet. Of althans van binnen uit niet Gods wil kennen. Het is dit gebrek dat op zonde wijst. Genesis spreekt hierover niet nader maar Rom. 5 legt deze achtergrond bloot.

Op een punt zij hierbij nog gewezen. Eerst stond de mens alleen. Dat was toen hij de dieren namen moest geven. Dan wordt gezegd dat het niet goed is, dat hij alleen is. Ook hier een verandering.

Zo vinden we dan: Gen. 1 : 27a: „**En God schiep de mens (de Adam) naar Zijn beeld, naar het beeld Gods schiep Hij hem**”. Dit is een volmaakte schepping. Wat moest daar nog bij. Het Beeld Gods is Christus. Adam was naar dat Beeld Gods geschapen. Is het volledig of is er gebrek aan? Dan komt later Gen. 2: 18: „**Het is niet goed dat de mens (de Adam), alleen zij**”. Dus nu is de schepping naar Gods Beeld niet goed. Hier tussen moet wat gebeurd zijn. Dat dit zo is, bewijst Gen. 1: 26b: „**man en vrouw schiep Hij ze**”. Er zijn hier twee scheppingen: eerst van Adam, deze is naar

Gods Beeld; daarna van man en vrouw. Het was dus nodig de eerste door de tweede te vervangen. Tussen de eerste dezer scheppingen en de tweede ligt het proces dat Paulus in Rom. 5 aangeeft.

Hiermee komt het „proefgebod” in een ander licht. Het wijst er op dat de mens het intuïtieve, het ingeschapen vermogen tot kennen in zekere mate verloren heeft; hij kan eerst wel de dieren doorgronden, weet later niet meer uit innerlijk weten wat Gods wil is en heeft een uitwendig gebod nodig. De boom der kennis dient dus tot openbaring zijner zonde.

Dat het ware inzicht reeds bij Eva ontbrak, bewijst Gen. 3 : 3. Zij zegt dat ze de boom niet mocht aanroeren. Dat had God niet gezegd. Zij voegt er dus iets bij en kent zo dus niet ten volle. Indien zij volkomen was geweest, had zij volmaakt Gods woord geweten. Verder staat zij niet onder de invloed van de geest maar van de zinnen: zij ziet aan wat voor ogen is:

“En de vrouw zag dat die boom goed was tot spijs (begeerlijkheid des vleses) en dat hij een lust was voor de ogen (begeerlijkheid der ziel) ja een boom die begeerlijk was om verstandig te maken (begeerlijkheid des geestes)” Gen. 3 :6.

Dit is niet de uiting van een mens die in gemeenschap met God staat. Al wat van Eva geopenbaard wordt, staat in het teken der zinnen en bewijst dat zij staat in de sfeer van de begeerlijkheid des vleses, der ogen en der grootsheid des levens. En dat is niet uit de Vader maar uit de wereld. 1 Joh. 2: 16. Adam valt zonder enig verzet zijn vrouw bij en bewijst zo mede in die sfeer te staan. Zo bewijzen beiden dat zij niet (meer) in de ware gemeenschap met God staan en er reeds voor Adams verleiding en Eva's overtreding iets gebeurd moet zijn waardoor dit verklaarbaar is. Dit noemt Paulus de overtreding, de misdaad en de ongehoorzaamheid van één mens.

Uit de Schriften

DEEL XXI

No. 7

JULI 1949

Tot nuttige Stichting

No. 7.

VERKOCHT ONDER DE ZONDE.

„Maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde”. Rom. 7 : 14b.

„Ik ben vleeselijk”. Dit reeds is heel droevig. Maar, we lieten er al iets van doorschemeren, het is een macht die ons vasthoudt. Die macht treedt op als een slavenhouder aan wie we niet kunnen ontkomen omdat we aan hem verkocht zijn. Hij heeft ons gebrandmerkt, hij slaat ons in ketenen, hij bakent onze weg af, hij dwingt ons te doen wat hij wil, hij drijft ons tot daden naar zijn welbehagen, hij zweept ons voort naar zijn goeddunken, in één woord, hij heerst over ons. Wij zijn zijn slaven, we zijn onder hem verkocht. En hij is een geweldige slavendrijver.

Deze slavendrijver is de zonde. Dat zagen we eerst niet. Later zagen we het nog zo sterk niet. Maar toen Gods Geest ons de eis der liefde, de centrale wet van het redelijke leven voorhield, toen werd ons steeds meer duidelijk: Daaraan hebben we niet voldaan. Waarom niet. Omdat we iets anders bedachten dat tegen die „wet Gods” inging. Dat was de wet der zonde. Deze is de grote slavenhouder onder welke we verkocht zijn. Dat nu leert ons Gods Geest. En dan gaan we verstaan dat mogen we dan al eens iets goeds, d.w.z. betrekkelijk goeds gedaan hebben, er in ons vlees geen goed woont (vs. 18), dat het ware goed, dat is de beantwoording aan de wet der liefde, in ons **niet** woont.

Ellendige toestand. Heilzame openbaring. Treurige staat. Heerlijke voortleiding!

Wat zeggen wij? Heilzaam en heerlijk? Maar waarop moet dit uitlopen? Op het kruis van Christus. Neen niet zo dat we er een blik op werpen of dat we aan de voet van het kruis komen. Het gaat veel verder, veel dieper en, veel Goddelijker. De enige oplossing is; dat we met Christus gekruisigd worden, opdat we der zonde sterven en zo gerechtvaardigd worden. In zulk een staat willen ook wij van niets anders weten dan van Christus en Die gekruisigd.

P.

De biddende Zoon Gods

No. 13.

De behoefte van de mens aan gebed in de ruime zin des woords van gemeenschapsoefening met God, wordt door de mensheid zelf luid verkondigd. Alles bidt. God heeft het de mens ingeschapen. Het afhankelijkheidsgevoel dat in de mens tegelijk met zijn zelfbewustzijn ontwaakt, wekt ook zo natuurlijk het Godbewustzijn in hem op. De mens is tot bidden geschapen omdat de gemeenschap met God de basis van zijn natuur is. Zijn hart is ledig en koud en onrustig zolang het God niet gevonden heeft.

Alles bidt. Niet slechts de Christelijke kerken maar ook de synagogen der Joden, de minaretten der Muzelmannen, de pagoden der Chinezen storten er de spraak van uit. Zelfs de Heiden knielt neer voor de stomme afgoden of voor de hemellichamen, de wilde voor zijn fetisj. Ook de zoon die in de duisternis wandelt, zoekt het Licht.

Alles bidt. Eenvoudigen en wijzen, aanzienlijken en minderen, vorsten en bedelaars. Het bloeiende kind. de sterke jongeling die leeft vanuit de idealen van de wereld, de man die met de stormen des levens kampt, de bruid op haar trouwdag, de moeder die huilend neerzit bij het bed van haar stervend kind, de vrouw die getroffen wordt door de rampen des levens, de matte grijsaard aan de rand van het graf, de jongeling die zijn pad rein tracht te bewaren, de verloren zoon die de weg naar huis zoekt.

Alles bidt. Is zelfs niet het zuchten van het schepsel een bidden? Het ganse schepsel zucht en is in barensnood. En in die nood bidt het, bewust of onbewust, flauw of vurig.

Wat wil dit alles nu zeggen? Dat de mens bidden móét, dat het gebed de polsslag is van zijn geestelijk leven, het is waar, er zijn er die niet bidden. Er zijn er ook die zich hebben laten doodhonger. Volgt daar nu uit dat het verlangen naar spijs geen natuurlijke behoefte van de mens is? Of is het gevoel van behoefte om naar God uit te gaan, Hem aan te roepen in de nood, Hem te smeken om licht en zegen, Hem te danken voor vreugd en voorspoed een waan, of althans iets minder edels in de mens, iets minderwaardigs voor hem, een gevolg van de lage trap in zijn ontwikkeling, maar eigenlijk geen karaktertrek de stoere vrije mens waardig? Zou de mens, op de hoogste trap van zijn ontwikkeling gekomen, die behoefte wel hebben?

Men heeft dit beweerd. Kant (dit was een Duitse Filosoof), meende bijv. dat de mens, bij voortgaande ontwikkeling, geen behoefte meer zou hebben aan het bidden. Al schijnt hij de geest van het gebed te willen behouden, de vorm ervan acht hij onnodig. Wat we van zulk een geest zonder enige vorm moeten denken, zegt hij ons niet. Hij ontkent verder, dat de behoefte aan gebed een gevolg is van 's mensen hoge en Goddelijke aanleg. Volgens hem zou de volmaakte mens geen behoefte meer voelen om op te zien naar de hemel en zijn hart voor God uit te storten. Zullen we hem geloven?

We kennen iemand die meer is dan Immanuël Kant. Jezus van Nazareth. Wel geen wijsgeer naar de smaak dezer wijsheid zoekende eeuw, maar meer dan alle wijsgeren, de Wijze, wat zeggen we, de waarheid Gods. Indien Kant gelijk had, zou althans deze Mens niet meer hebben moeten of willen bidden. Reeds als mens had Hij Zich dan boven de vorm moeten verheffen. En hoeveel te meer als Zoon van God. maar zie. **Hij bidt.**

Dit bidden is niet uit schijn of uit gewoonte, maar vloeit voort uit innige behoefte van de ziel. Telkens en telkens weer zocht Hij de eenzaamheid op om tot Zijn Vader te spreken. En in het bidden zoekt Hij niet slechts de gemeenschap Zijns Vaders, het gebed is voor Hem ook de rijkste en onuitputtelijke bron van licht en raad, van troost en sterkte. Zijn gebed is bede en dankzegging. Hij kan zonder bidden niet leven, niet alleen omdat Hij de Vader liefheeft en gaarne met Hem bezig is, maar ook omdat Hij Zich afhankelijk van Hem weet.

Ziet, de Zoon des mensen bidt! Wie waagt het nog te zeggen dat bidden niet de behoefte des mensen is? Hij die de adel onzer natuur in al zijn reinheid en luister toonde, vond er Zijn spijs en vreugde in en nooit omstraalde de luister Zijner grootheid Zijn edel gelaat met hogere glans dan in die heilige ogenblikken waarin Hij Zich tot de Vader wendde en Zijn geest zich verhief op de vleugelen des gebeds.

P.

Het Goddelijk voornemen

door S. v. M.

No. 7.

b. De Wet en het Oude Verbond.

Tot dan toe was de zonde in de wereld, maar ze werd de mensen niet toegerekend (Rom. 5: 13) omdat ze zich geen juiste rekenschap konden vormen van hun zondige toestand. Ze waren dus niet ten volle verantwoordelijk. Om in de weg der vrijheid te kunnen ontsnappen aan de slavernij ten opzichte van de zonde, om weer in gemeenschap met God te kunnen komen, moesten ze in de eerste plaats bewust worden van de toestand waarin ze geboren waren. Ze moesten dus op zeer duidelijke wijze weten wat zonde is, d.w.z. wat tegen Gods wil is. Ze moesten dus in kennis gesteld worden met Gods „wet”. De Schrift zelf zegt zeer duidelijk dat de zonde een overtreding der wet is (1 Joh. 3: 4). De wet bestaat uit een reeks geboden die overeenstemmen met Gods wil en die aangepast zijn aan de omstandigheden waarin diegenen leven aan wie de wet gericht is. maar de wet die zegt wat de mens moet doen, stelt hem niet in staat het te doen. Hoe zou een zondaar kunnen voldoen aan Gods wil? Hij die, zoals de kinderen Israëls, werkelijk in een levende God gelooft, en die kennis neemt van Gods wil, zou onmiddellijk moeten bekennen dat hij niet in staat is in overeenstemming met die wil te handelen, dus zijn staat van zonde moeten erkennen en bekennen. De enige uitweg is dan, zich tot God zelf te keren om hulp.

Maar de natuurlijke mens is verblind en onredelijk, juist omdat hij zondaar is. De ondervinding leert, dat de mens allerlei verkeerde houdingen aanneemt tegenover Gods wil. Soms beweert hij in staat te zijn aan die wil te voldoen, soms denkt hij dat God te veel van hem verlangt en onrechtvaardig is, soms blijft hij geheel onverschillig, soms loochent hij dat het Gods wil is of zelfs Gods bestaan.

Omdat God een volk had uitverkoren met het doel dat het alle mensen in gemeenschap met Hem zou brengen, moest in de eerste plaats dat volk zelf zich rekenschap geven van zijn zonde en van de noodzakelijkheid toevlucht te nemen tot Gods genade om van de zonde verlost, Gods wil te kunnen doen. God gaf het daarom een wet, geheel aangepast aan de toestand van dit volk in die tijd. Men kan deze wet onderverdelen in:

- 1- De geboden voor Israël (Ex. 20 : 1—26).
- 2- De wetten die het sociale leven regelden (Ex. 21 : 1—24 : 11).
- 3- De godsdienstige ceremoniën (Ex. 24 : 12—31 : 18).

Dit alles samen vormt de „Wet” waarover de Schrift meer in het bijzonder spreekt en die uitsluitend aan het uitverkoren volk gegeven werd en, in de oorspronkelijke vorm, alleen in het land zelf waargenomen kon worden.

Men moet zich goed rekenschap geven van het feit, dat al zijn vele bepalingen van zeer primitief karakter, omdat ze aangepast waren aan de toenmalige toestand van het volk, de hoofdgeboden van die wet zijn:

„Zo zult gij de Here uw God, liefhebben met uw ganse hart, en met uw ganse ziel, en met al uw vermogen” (Deut. 6 : 5; 10 : 12, 13).

„Gij zult uw naaste liefhebben als uzelfen” (Lev. 19 : 18). Het wezen der wet is dus Goddelijk, al is de vorm der wet in zekere opzichten menselijk en tijdelijk. Men weet dat de Here Jezus Christus later niet een hogere wet bekend heeft gemaakt, maar meer de nadruk heeft gelegd op het wezen der wet en op het feit dat van die twee hoofdgeboden de gehele wet en de profeten afhangen (Mat. 22: 36-40). Zonder die basis hadden de wetten, instellingen en ceremoniën geen zin. De profeten hebben hierop reeds de nadruk gelegd).

Ze hebben er ook op gewezen, dat de lichamelijke besnijdenis slechts een teken is van het meest belangrijke: de besnijdenis des harten (Jer. 9: 26).

De Schrift zegt ons steeds weer, dat de Wet „aionisch” is, dus ook gedurende de toekomstige aion nog van toepassing blijft (Ex. 27: 21; 28: 43; 29: 28; 31: 16, 17; Lev. 3: 17; 23: 14 enz.). In alle tijden waar Israël als Gods volk gerekend wordt, en dan ook een nationaal bestaan heeft in zijn land, blijft de Wet toepasselijk, of de kinderen Israëls in Christus geloven of niet. De Here heeft uitdrukkelijk verklaart:

„Want voorwaar zeg ik u: totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota noch één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied” (Mat. 5 : 18).

Welnu, de hemel en de aarde zullen slechts vergaan op het einde der toekomstige aion, als er een „nieuwe hemel en een nieuwe aarde” komt (Op. 21: 1; 2 Petr. 3: 10). Dan pas zal Israël zijn opdracht tegenover de andere volken volbracht hebben; dan pas zal zijn uitverkiezing ophouden, omdat het doel van deze uitverkiezing bereikt zal zijn. In de nieuwe schepping is er noch Jood, noch Heiden.

Een ander, onmiddellijk bewijs van het feit dat de Wet ook nog gedurende de toekomstige aion vervuld moet worden, vindt men in de zeer uitvoerige beschrijving van Tempel en ceremoniën door Ezechiël gegeven (Ez. 40 - 45).

De stoffelijke inzettingen, de vorm der Wet, kunnen enigszins verschillen van die van vroeger, omdat ze aan nieuwe levensvoorwaarden aangepast zijn. De besnijdenis des vleses en het offeren van dieren zijn echter nog van kracht (Ez. 44: 9).

Ook zullen we verder nog zien dat onze zienswijze in deze door de Schrift bevestigd wordt en dat het vasthouden aan ceremoniën helemaal niet in strijd is met het geloof in Christus en de bedeling der genade. De ceremoniën stelden in zichtbare vorm de hoofdwaarheden voor. Zo sprak de tabernakel van de weg tot God door middel van Christus. De offeranden stelden het offer van Gods Lam voor, de overgave van de mens in Gods hand, de herstelling van het onrecht, de boetedoening en verzoening. De godsdienstige feesten hadden betrekking op belangrijke gebeurtenissen in Israëls geschiedenis. Alles had tot doel ze te leiden tot Christus en tot hun bekering en behoudenis.

Het volk was dus onderwezen door de Wet, kende Gods wil (Rom. 2: 18). Dit volk had zich dan rekenschap moeten geven van zijn eigen zwakheid, zonde, schuld (Rom. 3: 19), want door de wet komt de kennis der zonde (Rom. 3: 20) en wordt de misdaad te meerder (Rom. 5: 20; 7: 13; Gal. 3: 19).

Wat deed Israël echter? Zelfs vóór ze gehoord hadden wat God van hen zou verlangen, verklaarde het ganse volk: **„Al wat de Here gesproken heeft, zullen we doen”** (Ex. 19: 18). Ze herhalen die belofte ook nadat ze in kennis gekomen zijn met de geboden en wetten (Ex. 24: 1-3, 7, 8).

Men ziet dus dat hun grote fout was te denken dat ze aan de eisen van de Wet konden voldoen in eigen kracht, en dat ze op deze wijze gerechtvaardigd konden worden. Zeker, het is waar wat Mozes zei: **„de mens die deze dingen doet zal door dezelve leven”** (Rom. 10: 5), maar de vraag was: hoe konden ze die dingen doen? Want het volbrengen der Wet wil zeggen het voldoen aan de twee

grondregels: liefde tot God en de naaste. Ze hadden hun onmacht hierin moeten inzien en beroep moeten doen op Gods genadige werking op en in hen, om hen toe te laten aan zijn wil te voldoen.

Maar, omdat ze niet gesteund hebben op de genade, zijn ze slaven der Wet geworden (Gal. 4: 3), ze hebben zichzelf **onder** de Wet gesteld (Rom. 6: 14), onder de vloek (Gal. 3: 10, 13), omdat ze uit eigen kracht de Wet niet konden houden en ze zelf amen gezegd hadden op de woorden „**vervloekt zij, die de woorden dezer wet niet zal bevestigen, doende dezelve**” (Deut. 27: 26; Gal. 3: 10). Die vloek en de daaropvolgende verdrukkingen zullen hen eens tot bekering leiden, tot het beroep doen op Gods genade.

Uit dit alles blijkt, dat we goed onderscheid moeten houden tussen het Oude Verbond en de Wet. Het eerste betreft het feit dat God een volk heeft uitverkoren, het eerst zelf van de zonde wil verlossen en het wil gebruiken tot zegen van het overige mensdom. Dat volk moest dus Gods wil kennen en doen. Dat Verbond legt de nadruk op het vervullen der Wet, maar niet op het feit dat Gods genade alleen hen in staat kon stellen om tot die uitslag te komen. Israël neemt op zich dat verbond te houden, Gods wil te volgen, zonder daartoe zijn toevlucht te nemen tot Gods genade. De tweede, de Wet, is de uitdrukking van Gods verlangen in verband met Israël en staat niet slechts in betrekking met het Oude Verbond. Want als dat Oude Verbond vervangen zal worden door het Nieuwe Verbond, opgericht met hetzelfde volk, dan zal de Wet nog steeds van kracht blijven. Dat N.V. is inderdaad een verbond der genade, dat hen niet alleen vraagt aan Gods wil te voldoen, maar ook het middel aanbiedt om er aan te voldoen. Zij die aan dat Verbond deel hebben, zullen een vermaak in de Wet hebben (Rom. 7: 22), de Wet zal in hun hart geschreven zijn (Hebr. 8: 10; 10: 16; Jer. 31: 31-34). Ze zijn dus niet meer slaaf der Wet, niet meer **onder** de Wet, maar nog steeds **in** de Wet (Rom. 2: 12; 3: 19).

We zullen verder nog de gelegenheid hebben om in te zien hoe belangrijk het is een juist begrip te hebben van deze dingen, wil men een goed inzicht krijgen aangaande de tijd der Handelingen en de bedeling waarin we nu leven.

De vijf eerste boeken der Schrift worden ook door de naam „Wet” aangeduid. Ze bevatten veel profetieën aangaande de toekomst van Israël, de verspreiding, de terugkeer naar het land, en de vervulling der abrahamietische beloften. Laar ons hier enkele delen aanhalen:

„En de Here zal u verstrooien onder alle volken, van het ene einde der aarde tot aan het andere einde der aarde; en aldaar zult gij andere goden dienen, die gij niet gekend hebt, noch uwe vaders, hout en steen. Daartoe zult gij onder deze volken niet stil zijn, en uwe voetzool zal geen rust hebben; want de Here zal u aldaar een bevend hart geven, en bezwijking der ogen, en mattigheid der ziel. En uw leven zal tegenover u hangen; en gij zult nacht en dag schrikken, en gij zult van uw leven niet zeker zijn” (Deut. 28 : 64[^]66).

„ Voorts zal het geschieden, wanneer al deze dingen over u zullen gekomen zijn, deze zegen of deze vloek, die ik u voorgesteld heb, zo zult gij het weder ter harte nemen, onder alle volken, waarheen u de Here, uw God, gedreven heeft; en gij zult u bekeren tot de Here uw God, en zijn stem gehoorzaam zijn, naar alles, wat ik u heden gebiede, gij en uw kinderen, met uw ganse hart en met uw ganse ziel. En de Here, uw God, zal uw gevangenis wenden, en zich uwer ontfermen; en hij zal u weder vergaderen uit al de volken, waarheen u de Here, uw God, verstrooid had. Al waren uw verdrevenen aan het einde des hemels, van daar zal u de Here, uw God, vergaderen, en van daar zal hij u nemen. En de Here, uw God, zal u brengen in het land, dat uw vaders erfelijk bezeten hebben, en gij zult dat erfelijk bezitten; en hij zal u weldoen, en zal u vermenigvuldigen boven uwe vaders “. (Deut. 30 : 1—5)

„Maar gij zult omkomen onder de Heidenen, en het land uwer vijanden zal u verteren. En de overgeblevenen onder u zullen om hun ongerechtigheid in de landen uwer vijanden uitteren; ja, ook om de ongerechtigheden hunner vadersen zullen zij met hen uitteren. Dan zullen zij hunne ongerechtigheid belijden, en de ongerechtigheid hunner vadersen met hun overtredingen, waarmee zij tegen mij overtreden hebben, en ook dat zij met mij in tegenheid gewandeld hebben; dat ik ook met hen in tegenheid gewandeld, en hen in het land hunner vijanden gebracht zal hebben. Zo dan hun onbesneden hart gebogen wordt, en zij dan aan de straf hunner ongerechtigheid een welgevallen hebben. Dan zal ik gedenken aan mijn verbond met Jakob, en ook aan mijn verbond met Izak, en ook aan mijn verbond met Abraham zal ik gedenken, en aan het land zal ik gedenken; als het land om hunnentwil zal verlaten zijn geweest, en aan zijn sabatten een welgevallen gehad hebben, wanneer het om hunnentwil verwoest was, en zij aan de straf hunner ongerechtigheid een welgevallen zullen gehad hebben; daarom, en omdat zij mijn rechten hadden verworpen, en hun ziel aan mijn inzettingen gewalgd had. En hierboven is dit ook: als zij in het land hunner vijanden zullen zijn, zal ik hen niet verwerpen, noch van hen walgen, om een einde van hen te maken, vernietigende mijn verbond met hen; want ik ben de Here, hun God. Maar ik zal hun ten beste gedenken aan het verbond der voorouderen, die ik uit Egypteland voor de ogen der Heidenen uitgevoerd heb, opdat ik hun tot een God ware; ik ben de Here” (Lev. 26 : 38—45).

Om tot hun doel te komen moesten ze, zelfs na de verstrooiing, gehoorzamen aan Gods stem, de geboden bewaren, zich tot de Here keren, dat wil zeggen zich bekeren (Deut. 30: 10). Israël was vrij te kiezen tussen God en Satan, maar ze werden nadrukkelijk gewezen op de gevolgen van die keuze (Deut. 30: 15-20). Ze werden uitgenodigd het leven te kiezen, opdat ze in het land mochten blijven en onmiddellijk hun opdracht ten opzichte van de volken vervullen.

De intocht in het beloofde land is bijna veertig jaar uitgesteld door gebrek aan geloof, en als ze het land bereiken, vinden ze het bezet door Satans zaad, dat ze moeten vernietigen. Ze doen dit slechts ten dele en ondervinden de zware gevolgen van deze ongehoorzaamheid.

Telkens weer vinden we verwijzingen naar betere tijden en naar de oprichting van een Koninkrijk. Als ze aan Samuël vragen hun een koning te geven zoals de andere volken er een hebben, zegt de Here:

„Hoor naar de stem des volks in alles, wat zij tot u zeg gen zullen; want zij hebben u niet verworpen, maar zij hebben mij verworpen, dat ik geen Koning over hen zal zijn”. (1 Sam. 8: 7).

David is een beeld van de ware Koning. Men kent zijn strijd tegen het zaad van Satan. Hij vestigt zich te Jeruzalem, en dit is een stap in de richting van het oprichten van het ware koninkrijk op aarde. Men heeft nu inderdaad reeds: het zaad, het volk, het land, een koning, een koningsstad. maar de ware Koning is er nog niet. De beloften aan David zijn echter zeer duidelijk: ***„Wanneer uw dagen zullen vervuld zijn, en gij met uw vadersen zult ontslapen zijn, zo zal ik uw zaad na u doen opstaan, dat uit uw lijf voortkomen zal, en ik zal zijn koninkrijk bevestigen”*** (2 Sam. 7: 12).

Met Salomo schijnen betere tijden aan te breken. maar de afgoden zijn nog niet verwijderd en weer wordt Israël gewaarschuwd dat het uit het land verdreven en verworpen zal worden indien het zich nog meer van God afwendt, om Satan te dienen (1 Kon. 9: 6, 7). Salomo zelf laat zich verleiden door Kanaänietische vrouwen, die afstammen van het vervloekte ras der gevallen „zonen van Elohim”.

Dan volgt de treurige geschiedenis der talrijke latere koningen, de verdeling in 10 en 2 stammen, het dienen der afgoden. Steeds weer lezen we over de pogingen van Satan om de komst van het beloofde Zaad te beletten, het Zaad, dat hem het hoofd zal verbrijzelen.

Ook gedurende die tijden hoort men nog steeds de stem die tot bekering uitnodigt (2 Kon. 17: 13). Ten slotte volgt het oordeel waarvan ook later nog menigmaal gesproken zal worden:
„Ga henen, en zeg tot dit volk: horende hoort, maar verstaat niet, en ziende ziet, maar merkt niet; maak het hart dezès volks vet, en maak hun oren zwaar, en sluit hun ogen, opdat het niet zie met zijn ogen, noch met zijn oren hore, noch met zijn hart versta, noch zich bekere, en hij het zegene” (Jes. 6 : 9, 10).

De 10 stammen worden naar Assyrië weggevoerd, daarna de twee stammen naar Babylon. Jeruzalem en de Tempel worden verwoest. Nu schijnt het Koninkrijk wederom ver te zijn: **„Ik zal de kroon omgekeerd, omgekeerd, omgekeerd stellen”**. maar dit is slechts een tijdelijk oordeel: **„Ja, zij zal niet zijn, totdat hij kome, die daartoe recht heeft, en die ik dat geven zal”**. (Ez. 21 : 27).

Hier vinden we weer een onvoorwaardelijke belofte: het ware Zaad zal het Koninkrijk verwezenlijken, het oordeel brengen en de aarde herstellen. Intussen is Israël „Lo-Ammi” d.w.z. „niet-mijn-volk” (Hos. 1: 9).

Met Ezra en Nehemia is er een nieuwe hoop: de stad en de Tempel worden herbouwd. maar we lezen dan ook onmiddellijk over een reactie van Satan (Ezra 4: 9; Neh. 4: 7; 13: 24). Zerubbabel en Jesua zullen geen koning zijn, het volk zal moeten wachten op Hem wiens naam „Spruite” is:
„Hij zal de tempel des Heren bouwen, en hij zal het sieraad dragen, en hij zal zitten, en heersen op zijn troon; en hij zal priester zijn op zijn troon, en de raad des vredes zal tussen die beide wezen” (Zach. 6 : 13).

Die spruit wordt menigmaal vermeld en wordt voorgesteld door vier gedaanten, die overeenstemmen met het kenschetsende der vier Evangelien:

Koning	Dienaar	Mens	God
„Ik zal aan David een rechtvaardige Spruit verwekken; Die zal, Koning zijnde, regeren” Jer. 23 : 5, 6.
„Zie, uw Koning” Zach. 9 : 9.	„Ik zal mijn knecht, de Spruit, doen komen” Zach, 3 : 8.
„Ziet, mijn Knecht” Jes.42 : 1.	„Zie, een man, wiens naam is Spruit” Zach. 6 : 12.	„Des Heren Spruit” Jes. 4 : 2.
„Zie, hier is uw God” Jes. 40 : 9.
Evangelie naar Mattheus	Evangelie naar Markus	Evangelie naar Lukas	Evangelie naar Johannes

De Brief aan de Galatiërs

door G. J. P.

No. 6.

III. PAULUS EEN BIJZONDER APOSTEL

IV.

Gal 1 : 11-24.

11 „Want ik maak u bekend, broeders, dat het evangelie hetwelk door mij verkondigd is, niet is naar de mens 12 Want ik heb het ook niet van een mens ontvangen of geleerd maar door openbaring van Jezus Christus. 13 Gij toch hebt van mijn vroegere wandel in het Jodendom gehoord, dat ik de gemeente Gods buitengewoon vervolgde en uitroeide 14 en dat ik in het Jodendom velen van mijn tijdgenoten onder mijn volk overtrof als hartstochtelijk ijveraar voor mijn voorvaderlijke overleveringen. 15 Maar toen het Hem die mij van mijner moeders schoot aan afgezonderd en door Zijn genade geroepen heeft, behaagd heeft Zijn Zoon in mij te openbaren, 16 opdat ik Deze onder de Volken zou prediken, ben ik terstond niet met vlees en bloed te rade gegaan; 17 ook ben ik niet naar Jeruzalem opgegaan tot hen die reeds voor mij apostelen waren, maar ik ging naar Arabië en keerde weder naar Damascus. 18 Daarna, na drie jaar, ging ik op naar Jeruzalem om met Kephas kennis te maken en ik bleef vijftien dagen bij hem 19. En ik zag geen ander van de apostelen maar wel Jakobus de broeder des Heren. 20 Wat ik u schrijf, zie (ik betuig) voor God dat ik niet lieg. 21. Daarna ben ik naar de streken van Syrië en Cilicië gegaan. 22 En ik was van aangezicht niet bekend aan de gemeenten van Christus in Judea. 23 Maar zij hadden alleen gehoord: Hij die ons vervolgde, verkondigt nu het geloof dat hij eertijds verwoestte, 24 En zij verheerlijkten God in mij”.

„Niet naar de mens”.

Het door Paulus gepredikte, letterlijk: geëvangeliiseerde evangelie, is niet naar de mens. Het door de valse broeders gebrachte was dit wel. Dit was in overeenstemming met de begeerte van de mens: bij te dragen tot eigen verlossing. Christus doet dan wat en de mens doet dan wat: een leven leiden naar de wet tot het verkrijgen van eigen gerechtigheid. Paulus' evangelie sluit dit finaal uit want daarin moet men met Christus gekruisigd worden, met Hem sterven. En dit wil de mens, zelfs de leven gemaakte (wedergeboren) mens van nature niet. Hiertoe moet hij gebracht worden. Daarom is het Paulinische evangelie niet naar de mens, naar zijn natuur, al is het voor hem. De Galatiërs bewijzen dat.

De Brief aan de Galatiërs heeft nog lang niet zijn betekenis verloren. Hij is nog voor allen die dreigen, na de levendmaking, d.i. na de geboorte van Boven, de wettische kant op te gaan, voor hen die de wet willen gaan houden als richtsnoer voor hun leven, als leiddraad voor hun wandel daarbij hopen dat het houden van die wettische inzettingen God toch wel aangenaam zal zijn en zal bijdragen hun gerechtigheid te verhogen. Zij willen het kruis niet, zijn er vijand van; zij willen eigen gerechtigheid die ze hebben (uit de wet) of menen te hebben, niet verliezen, niet ontkleed worden van eigen deugden en niet naakt voor God komen te staan ja te hangen, onmachtig om op aarde te leven en om de hemel binnen te gaan. Zij willen Christus' gang niet. Zij willen in de oude schepping blijven en schuwen het tot de nieuwe te komen; want dit is een gang waarbij men zich geheel en al moet verliezen, geestelijk moet sterven. En dat, neen, dat niet. Maar zo komen zij ook niet tot in Christus en zien de heilzaamheid, de grote verlossing van het kruis niet. En dit is de enige weg tot volkomen vrijmaking, tot het komen tot een nieuwe schepping. De oude natuur, ook die van de ge-

lovige, is niet geneigd deze weg Gods te gaan. Dit nu moest niet zo, maar is zo.

Wij die de zaak mogen beschouwen, kunnen de oorzaken wel aanwijzen. Er zijn er twee: de mens en Satan.

De mens. Het zit ons in het bloed zelf wat te doen, zelf bij te dragen tot eigen behoudenis. De werkeilichheid is ons als het ware aangeboren. Wat Israël wilde doen in Paulus' dagen, de gerechtigheid zoeken uit de werken der wet, is geen historisch verleden. Het is door blijven gaan, en al is het niet ten volle wat Israël deed, het is toch een gematigd streven geworden. Men wil Christus wel aanvaarden maar dan gaan werken om eigen gerechtigheid op te richten. Dat nu is het andersoortige, het verschillende „evangelie” dat geen andere goede boodschap is.

Satan. Deze heeft het gaarne dat men zo doet. Van het kruis moet hij niets hebben. Daar toch wordt hij tentoongesteld en van zijn macht ontdaan. Daarom houdt hij de mens van de weg van het kruis af en maakt hem tot vijand er van.

Het Paulinische evangelie is niet naar de mens. Maar des te meer bewijst het zijn Goddelijke oorsprong. Paulus ontving het dan ook niet van de mens en het werd hem door geen mens onderwezen. Hij kreeg het door openbaring van Jezus Christus.

Was reeds het evangelie der Besnijdenis in het O.T. ontsluitend, nog meer was dit het geval met dat der Voorhuid, dat buiten Israël omging. De Twaalf kenden het daarbij ook niet. Van hen kon Paulus het niet geleerd, ontvangen of overgenomen hebben. Vanwaar kwam het dan? Van de verrezen Heer die het, toen Hij op aarde was nog niet kon bekend maken. Mogelijk moest hij daarvoor naar Arabië gaan, naar de woestijn tussen Sinaï en Kanaän en is de Heer hem daar verschenen en heeft Hij Paulus persoonlijk onderwezen.

Het door Christus aan Paulus geopenbaarde evangelie is niet hetzelfde als dat der Twaalf apostelen Israëls. Indien dat het geval was, zou er geen bijzondere openbaring nodig zijn geweest, Christus heeft Paulus iets bekend gemaakt dat tot dusver onbekend was. Het is het evangelie der Voorhuid zoals het in Gal. 2 genoemd wordt. Dit is een aparte boodschap en niet die van Petrus en zijn mede apostelen. We zullen dit later aantonen.

Paulus is een uitzonderlijk apostel. Ten eerste om Christus' naam te dragen het allermeeft in de Heidenwereld opdat ook uit hen een volheid toegevoegd zou worden aan de groep die eens met de gelovige Abraham gezegend zal worden. Daarna is hij de apostel die voor de tijd na Israëls verwerping in Hand. 28 een nieuwe en geheel onbekende bedeling opent ter voorbereiding van het Lichaam van Christus. Maar welk een verandering heeft hij daartoe ondergaan. Als zoon van een Farizeeër, opgevoed in stipte onderhouding der wet en van de tradities der Farizeeën, zelf overtuigd Farizeeër naar de nauwgezetste sekte van de Joodse godsdienst, overtrof hij de jongeren en ouderen zijner tijdgenoten in ijver en vuur. Zijn leven was voorbeeldig. Zijn hartstochtelijke ijver voor de voorvaderlijke overleveringen gaf hem een faam als geen ander in zijn tijd. Saulus van Tarsen was de man van het Jodendom. Hij was een echte Jood. Zelf getuigt hij later van zichzelf dat hij naar de gerechtigheid die uit de wet is onberispelijk was en dat hem dit gewin was. Men lette er op: er staat niet dat hij dit gewin achtte d.i. meende te zijn, het was het hem. Fil. 3: 5, 6. Aan het houden van de geboden Gods was en is een zeker loon verbonden. Deze Saulus nu zag een grootse taak voor zich: het Jodendom te verdedigen en te beleven tegen de opkomende „sekte der Nazareners”. Waar de wet de doodstraf vorderde tegen alle valse profeten en leraars en hij als zodanig de in Christus gelovigen aanmerkte, is het niet te verwonderen dat hij een welbehagen had in Stefanus' dood, dat hij daarna de heiligen in de gevangenschappen sloot, hen strafte in de synagogen, ze dwong te lasteren, in één woord, dat hij de gemeente Gods buitengewoon vervolgde en uitroeide. Hand. 9: 1; 26: 4, 5, 10, 11. Deze vervolgingen moet men niet als bloeddorstige wreedheid zien maar opkomend uit ijver voor de wet en de voorvaderlijke inzettingen. Voor hem was er slechts de keuze: de voorvaderlijke

inzettingen of Christus. Hij koos het eerste en meende daarom tegen de naam van Jezus van Nazareth vele wederpartijdige dingen te moeten doen. Hand. 26: 8. God heeft hem laten worden totdat Zijn tijd gekomen was. Toen heeft Hij ingegrepen en is de felle Farizeeër de man geworden die overvloediger voor Christus gearbeid heeft dan allen. maar niet hij maar Gods genade deed dit.

Tot nuttige Stichting

No. 8.

IK DANK GOD.

„Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods. Ik dank God door Jezus Christus onze Heer”. Rom. 7 : 25.

In de overgang van wedergeboorte tot rechtvaardiging worden we door ons zelf ontdekt, worden we tot zondaar gesteld. Dit is een heilzaam, een Goddelijk proces, een daad van Gods liefde. Want nu gaan we intens voelen dat, waar in ons vlees geen goed woont, al het heil, al het goed, buiten ons ligt, dat God moet neerdalen en dat alleen het kruis de oplossing biedt. In dat kruis wordt het zondige vlees voor God opgeheven, aan Hem getoond. Vandaar Christus' verhoging aan het kruis, voor Hem in al zijn verderfelijke geopenbaard en dan rekent Hij er mee af. Hij doet het te niet. Hij vernietigt het niet. Neen, Zijn liefde weet een uitnemender weg. Hij delgt de zonde uit. Door de doelmissing heen voert Hij tot een nieuw punt, een nieuw begin, een nieuwe schepping. Hij doet dit door ons volkomen te vereenzelvigen met Christus, Hij brengt ons door het kruis in Hem in. En dan is er geen verdoemenis meer. Zij die in Hem zijn, zijn met Zijn gerechtigheid bekleed. Een heerlijke gerechtigheid. De gerechtigheid Gods. Onze oude mens sterft met en in Hem, een nieuwe mens wordt geschapen. De wedergeboorte waarin we tot Christus kwamen gaat over in de rechtvaardiging waarbij we in Christus kwamen. Van nu af staan we in de nieuwe schepping.

Dat blijkt duidelijk. Het: Ik ellendig mens, die niet weet hoe hij verlost moet worden, die deze weg eigenlijk niet wil omdat ze tegen het vlees ingaat, wordt van de mineur uitroep overgebracht in de majeur zang der verlossing. Want wat het vlees onmogelijk was, omdat het krachteloos was door de zonde, heeft Christus mogelijk gemaakt. Hij is te onzen behoefte gekruisigd opdat wij in de geest en door de Heilige Geest mede gekruisigd kunnen worden en op opstandingbodem staande de Vrijkooper van de macht der zonde en in Hem God aanbeddend kunnen danken en zeggen: Ik dank God door Jezus Christus onze Heer.

P.

De biddende Zoon Gods

No. 14.

Laat ons dan bidden te allen tijde. Wat de vogel is die met verlamde vleugel ter aarde stort, dat is de mens zonder gebed. Hoe meer de mens waarlijk mens wordt, des te sterker zal de behoefte aan het gebed in hem spreken en zal hij zeggen: „***O God, mijn God, mijn ziel dorst naar U***” Of: „***Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God***”, (Ps. 63: 1 en 42 : 3). Die schone grondtoon van Davids psalmen is in wezen de zielekreet der hele mensheid. En heeft de Zoon de scheiding door de zonde nimmer gekend die achter deze zielekreten verborgen ligt, toch heeft Hij gebeden en gaf Hij daarmee uiting aan een der woorden van Asaf: „***Het is mij goed nabij God te wezen***”. (Ps. 73 : 28). Dit woord van Asaf spreekt niet alleen van behoefte maar ook van vreugd en geluk. Al hadden wij bij onze arbeid en strijd, onze zwakheden en noden het gebed niet van node, dan nog zou de gemeen-

schap met God door het gebed een bron van onuitputtelijke vreugde zijn.

Het bidden gaf onze Heer de grootste vreugde. Die uren van stille afzondering, waarin Zijn geest zich boven de wereld verhief, waren Hem de heerlijkste ogenblikken van verademing en rust. In de aanschouwing Zijns Vaders verzonken, smaakte Hij een rijke vergoeding voor de uren van moeite en strijd die Hij weder had doorgemaakt. Was ook Zijn lichaam vermoeid, het gebed was Zijn nachtrust en versterkte Hem ook lichamelijk, In geheel enige zin vreemdeling op aarde, gevoelt Hij Zich hier bij Zijn Vader thuis. Vond Hij op aarde geen hart dat Hem geheel verstond, hier spreekt Hij met de Vader die alle dingen weet, in Wie Hij leeft en tot Wie Hij zal wederkeren. De plaatsen die Hij door Zijn gebeden heeft gewijd, waren Hem meer dan de oasen der woestijn voor de reizigers zijn. Zij waren Hem niet slechts rustplaatsen, maar verzadigingen met het goede van Gods Huis, met het heilige van Zijn Paleis, drenkingen uit de beek van Gods wellusten, ontmoetingen met de God der blijdschap en der verheuging Zijns harten!

Zo intens hemels kan de omgang van de zoon van het stof met God niet wezen. Want wie kan zo van aangezicht tot aangezicht tot de Oneindige Vader spreken als Hij? Maar het beginsel ervan kan toch ook in ons gebed aanwezig zijn. Het is de gemeenschapsoefening met God en opent ook voor ons de poort tot innerlijke verheuging. De indruk der grootheid en nabijheid van God verheft en heiligt het biddend hart. De vreugde wordt vreugde in God. Men leert iets zien van het licht der hogere gewesten. Tot de Godheid naderend, voelen we ons opgeheven en innerlijk verrijkt. Er daalt vrede in onze door zonde en zorg, strijd en moeite bewogen boezem. En elk godvruchtig gemoed smaakt in het gebed iets van die vrede die in al zijn Goddelijke volheid de heerlijke Zoon des mensen vervuld heeft en die door de wereld niet verstoord kon worden, de vrede die alle verstand te boven gaat, die opneming was in Gods onbewogen rust zelf. Zo gesterkt heeft de Zoon Zijn reis vervolgd. Zo gesterkt kunnen wij het doen, als we leren met Hem te bidden. Welk een inhoud heeft het:

Ziet Hij bidt!

P.

Het Goddelijk Voornemen.

door S. v. M.

No. 8.

c. De getuigenis der Profeten.

Vóór we verder nagaan hoe God zijn voornemen ten uitvoer brengt, menen we dat het nuttig is aan te tonen hoezeer de profeten de nadruk leggen op het herstel van Israël. Het volk was Lo-Ammi, maar zou het niet steeds blijven. Het is van fundamenteel belang in te zien dat Israël in de toekomst weer naar zijn land zal terugkeren, een nationaal herstel zal kennen en, door God weer aangenomen als zijn volk, zijn wereldzending zal ten uitvoer brengen. Als men dit uit het oog verliest, kan men Gods Woord niet begrijpen. Men loopt dan het gevaar allerlei dingen te vergeestelijken, ze verkeerd toe te passen of te verstaan. Zo komt men er dan toe in vele gevallen Gods wil niet te kennen en daarmee in strijd te handelen. We menen dat hier de hoofdfout ligt van menige kerk en sekte.

Jesaja.

- 2: 2 De volken stromen naar Jeruzalem.
- 9 : 5 - 6 De Zoon op de troon Davids.
- 11: 1-10 De veranderde toestanden gedurende het messiaanse Rijk.
- 11: 11-16 De terugkeer van Israël. „Ten tweeden male”.

Zie ook Jes. 49.

- 14: 1-3 Israëls herstel.
- 29: 18-19 Messiaanse zegeningen.
- 32: 15-18 Het uitgieten van de geest uit de hoogte is een teken dat het Koninkrijk nabij is.
- 35: 3-6 De wonderlijke genezingen zijn een teken van de komst van het Koninkrijk.
- 44: 3 „***Ik zal mijn geest op uw zaad gieten***”.
- 44: 6 „***De Here, de Koning van Israël en zijn Verlosser***”.
- 44: 25 Door de Here zal het zaad Israëls gerechtvaardigd en verheerlijkt worden.
- 46: 13 „***Ik zal heil geven in Zion, aan Israël mijn heerlijkheid***”.
- 51: 4 De Wet. Gods recht tot een licht der volken.
- 53: 1-12 De Behouder.
- 54: 6-8 Israël vergeleken met een vrouw die voor een korte tijd verlaten wordt, maar die weer aangenomen wordt met grote liefde.
- 60: 21 Het aionische bezit van het land,
- 61: 1-2 De dag der wrake had moeten volgen op de tijd der Evangeliën. Daarna komt het Koninkrijk.
- 61: 6 De Joden zullen „priesters des Heren” heten. Zie ook Ex. 19 : 6: „***Gij zult mij een priesterlijk koninkrijk en een heilig volk zijn***”; Jes. 66 : 21: „Priesters” en „Levieten”.
- 62: 1-3 Jeruzalem.

65: 17-25 De nieuwe toestanden in het Koninkrijk. De nieuwe hemel en aarde zijn niet die van Op. 21, zoals blijkt uit volgende tabel:

	Jesaja 65	Openbaring 21
Naam	Jeruzalem	Nieuw Jeruzalem
Plaats	Op een berg	Van de hemel komende
Voorrechten	Vers 18-20	Vers 4
Karakter	Zondaars, Tempel	Noch zondaars, noch tempel
Toestand	Gebouwen, beplantingen	Volmaakt

66: 19 **„En zij zullen mijne heerlijkheid onder de Heidenen verkondigen”.**
 66: 23 De Sabbatten.

Jeremia.

3: 17-18 Jeruzalem de troon des Heren. Alle volken verzamelen er zich. Juda en Israël, terug in het land, noemen de Here hun Vader.
 16: 15 **„Ik zal hen wederbrengen in hun land, dat ik hun vaderen gegeven heb”.** Zie ook vs. 16 dat van de „vissers” spreekt, dus van hen die zullen trachten het volk naar zijn land te laten komen, en van de „jagers”, dus van hen die Israël zullen vervolgen. Men kan hierbij denken aan het Zionisme en het antisemitisme.
 23: 3-8 **„Ik zal het overblijfsel mijner schapen zelf vergaderen uit al de landen, waarhenen ik ze verdreven heb”.** De Koninklijke „Spruit” uit David. Juda en Israël. Parallel tussen de uittocht uit Egypte en de terugkeer van het „zaad van het huis Israëls” uit al de landen. **„Ze zullen wonen in hun land”.**

Hoe kunnen we anders dan dit alles zo letterlijk mogelijk opvatten? Wat niet verhindert er ook een geestelijke betekenis aan te hechten. Nog nooit is de Spruit werkelijk Koning geweest, de gerechtigheid heerst nog altijd niet op aarde. Moet men voor Israël „de Kerk” lezen, dan kan men vragen wanneer deze laatste verworpen en tussen de volken verstrooid werd. Zal men op haar ook de vloeken toepassen die Israël getroffen hebben en nog treffen?

24: 7 **„En ik zal hun een hart geven om mij te kennen, dat ik de Here ben; en zij zullen Mij tot een volk zijn, en ik zal hun tot een God zijn; want zij zullen zich tot mij met hun ganse hart bekeren”.**
 30: 3-11 **„Want zie de dagen komen spreekt de Here, dat ik de gevangenis van mijn volk, Israël en Juda, wenden zal, zegt de Here; en ik zal hen wederbrengen in het land, dat ik hun vaderen gegeven heb, en zij zullen het erfelijk bezitten”.** De Koning David.
 Kan men op duidelijker wijze spreken?
 31: 31-34 Het Nieuwe Verbond **met Israël en Juda**, in contrast met het Oude Verbond dat ook **met Israël en Juda** gesloten was. De Wet in het hart.
 31: 35-37 **„Indien de hemel daarboven gemeten, en de fundamenten der aarde beneden door grond kunnen worden, zo zal ik ook het ganse zaad Israëls verwerpen, om alles, wat zij gedaan hebben, spreekt de Here”.**
 32: 40 Het aionisch verbond.
 50: 4-6 Terzelfder tijd zal Israël en Juda terugkeren en God zoeken. Het aionisch verbond, De verloren schapen.

Ezechiël

- 11: 17-20 **„Ik zal ulieden vergaderen uit de volken, en ik zal u verzamelen uit de landen, waarin gij verstrooid zijt, en ik zal u het land Israëls geven”.** Nieuwe geest en nieuw hart. **„Opdat zij wandelen in mijn inzettingen, en mijn rechten bewaren, en ze doen”.**
- 16: 60-63 **„Evenwel zal ik gedachtig wezen aan mijn verbond met u, in de dagen uwer jonkheid, en ik zal met u een eeuwig verbond oprichten”.** Verzoening.
- 28: 25 **„Als ik het huis Israëls zal vergaderd hebben uit de volken, onder welke zij verstrooid zijn, en ik onder hen voor de ogen der Heidenen zal geheiligd zijn, dan zullen zij in hun land wonen, dat ik aan mijn knecht, aan Jacob, gegeven heb”.**
Is het niet een letterlijk land, dat aan Jacob gegeven werd?
- 33: 11 Vraag tot bekering.
- 34: 12-24 Terugkeer in hun land, op de bergen Israëls, van de, tussen de volken, verstrooide schapen.
- 36: 24-29 **„Ik zal u uit de Heidenen halen, en zal u uit al de landen vergaderen; en ik zal u in uw land brengen. Dan zal ik rein water op u sprengen, en gij zult rein worden; van al uw onreinigheden en van al uw drekgoden zal ik u reinigen. En ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u; en ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vlezen hart geven. En ik zal mijn geest geven in het binnenste van u; en ik zal maken, dat gij in mijn inzettingen zult wandelen, en mijn rechten zult bewaren en doen. En gij zult wonen in het land, dat ik uw vaders gegeven heb, en gij zult mij tot een volk zijn, en ik zal u tot een God zijn”.**
- 37 Het gezicht van de beenderen: Israëls herstel. **„Deze beenderen zijn het ganse huis Israëls”.** **„Ik zal u brengen in het land Israëls”.** „En ik zal mijn geest in u geven”.
- 37: 25-28 **„Mijn knecht David zal hunlieder Vorst zijn”.** Aionisch verbond. Heiligdom, tabernakel. „Zij zullen wonen in het land dat ik mijn knecht David gegeven heb, **waarin uw vaders gewoond hebben.”** **„De Heidenen zullen weten dat ik de Here ben”.**
- 39: 29 **„Wanneer ik mijn geest over het huis Israëls zal hebben uitgegoten, spreekt de Here”.**
- 40 tot 46 Tempel. Offers. Priesters. Sabbatten. Pascha. Besnijdenis des harten **en des vleses** (44 : 9). De verdeling van het land tussen de 12 stammen.

Daniël.

- 9: 24-27 Zeventig weken bestemd over Israël en hun heilige stad.
- 12: 1 Michaël die grote vorst, die voor de kinderen Israëls staat. Tijd van benauwdheid. Opstanding.

Joël.

- 2: 11-32 De dag des Heren, groot en verschrikkelijk. Oproep tot bekering. Belofte aan Israël. De geest op alle vlees. Geestelijke gaven.

Amos.

- 9 : 1 1 Het huis Davids weder opgericht. Zegeningen. **„Ik zal de gevangenis van mijn volk Israël wenden”.** **„En zij zullen niet meer worden uitgerukt uit hun land”.** Dit is zeer zeker nog niet vervuld.

Zacharia.

Hij profeteerde **na** de gevangenschap van Israël. Zijn profetie kan dus zeker niet toegepast worden op de terugkeer der 10 stammen uit Babylon.

8: 22-23 Zegeningen tot de volken door Israël.

8: 9-10 De komst des Heren, de Koning Israëls, in vernedering.

11: 21-45 De politieke Antichristus.

12: 1-10 Verdrukking. „**Over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem, zal ik uitstorten de geest der genade en der geboden; en zij zullen mij aanschouwen, dien zij doorstoken hebben**”.

14: 4, 5 De komst des Heren in heerlijkheid.

14: 16 De volken zullen te Jeruzalem de Koning komen aanbidden.

Velen hebben de neiging al die profetieën, ofwel reeds als vervuld te beschouwen, ofwel als moesten ze niet vervuld worden ter oorzaak van Israëls ongehoorzaamheid, ofwel alsof men ze alleen „geestelijk” zou moeten verstaan. Geen dezer oplossingen kan men aanvaarden als men Gods Woord werkelijk als door God ingegeven beschouwt.

Zekere profetieën hebben een begin van vervulling gekend, maar het is duidelijk dat een groot deel nog niet vervuld is. Men kan heel goed aannemen dat vele dingen een geestelijke of symbolische betekenis hebben, zelfs als men voor alles ook de letterlijke vervulling aanvaardt. Indien Israël een symbolisch volk is, een „type”, dan moet men zijn geschiedenis **als een geheel** (verleden en toekomst) als type nemen. Dus hetgeen op dit volk betrekking heeft niet in twee delen snijden en de letterlijke vervulling van het toekomstige loochenen. Hoe dikwijls beweert men dat het verleden letterlijk en geestelijk genomen moet worden, maar dat de toekomst alleen in geestelijke zin vervuld zal worden. Is het niet redelijk zowel een volmaakt symbool te aanvaarden, als een volmaakte geschiedenis, dus een letterlijke vervulling te verwachten?

Het is ook van belang in te zien, dat de toekomstige persoonlijke zegening van een zeker aantal Joden, nadat ze zich tot Christus bekeerd hebben, niet beschouwd kan worden als een ware vervulling der profetie. Deze spreekt ook van een letterlijk land, een letterlijke stad en tempel, van 12 stammen en een letterlijke Koning, enz. Het is waar, dat vele Joden eens zullen geloven in hun Messias, en dus in die zin „christenen” zullen zijn, maar op nationaal standpunt blijven ze nog steeds Joden en blijven dus, in die zin, afgescheiden van de gelovigen der andere volken. Indien de lezer enige moeite moest hebben in een dergelijk onderscheiden van groepen gelovigen, nodigen we hem uit een weinig geduld te hebben, tot we de gelegenheid zullen hebben dit nader te onderzoeken, en te spreken over de verschillende sferen van zegening. Behalve de aardse sfeer, waar Israël steeds het uitverkoren volk is (ook gedurende de toekomstige aïoon), spreekt de Schrift van een hemelse sfeer, die in nauwere gemeenschap met God staat, „in Christus”, en waar noch Jood, noch Heiden is. We zullen zelfs nog een derde sfeer leren onderscheiden, waar de gemeenschap volkomen is, en waar men van een vereenzelviging met Christus kan spreken. Zie ook **Het Onderwijs van de Apostel Paulus en De Weg der Behoudenis**.

De wijze waarop de profeten zich uitdrukken, laat toe te onderscheiden tussen twee komsten van de Here: de eerste in vernedering (zie bijv. Jes. 53) en de tweede in heerlijkheid, gevolgd door de op-richting van het Koninkrijk op aarde. Er is ook sprake van de bekering van Israël als volk, vóór het begin van het Koninkrijk. De eerste komst was nodig voor het offer voor de zonde (Jes. 53 : 10).

De treurige geschiedenis van het mensdom vanaf Adam, toont dat de gevallen mens zich uit zich zelf niet tot God keert, hij is „onder” de zonde en kan het goede niet werken. Indien God hem een Wet geeft, de uitdrukking van zijn wil, dus van wat goed is, is het niet in de eerste plaats opdat hij

die Wet moet volbrengen, maar opdat hij zich rekenschap geve dat hij ze, in eigen kracht, niet kan volbrengen. Hij moet leren zich tot God te keren, om van Hem de nodige genade te ontvangen. De Wet moest dus de mens, en vóór alles de Israëliet, tot Christus voeren, door wie de genade zou komen. (Joh. 1: 17)

Dit wil niet zeggen dat ze moesten wachten tot Christus op aarde zou komen om die genade te ontvangen. Velen hebben er deel aan gehad vóór de eerste komst. Naar menselijke begrippen wordt het werk van Christus volbracht op een zeker ogenblik van de tijd. Maar dit tijdsbegrip geldt alleen voor ons. God is niet aan de tijd gebonden, en in werkelijkheid is Christus' werk dus onafhankelijk van de tijd. Niemand behoefde dus te

wachten op de geschiedkundige gebeurtenissen, om deel te hebben aan Gods genade.

Het begrip der genade en het werk van Christus, dat de uitdeling dier genade mogelijk maakt, toont ons het fundamenteel verschil tussen wat de Schrift ons leert en de „godsdiensden” en ethische systemen. Deze kunnen wel, in zekere mate, voorschrijven wat de mens zou moeten doen of zijn, maar ze geven hem de mogelijkheid niet om er toe te komen. Ze hebben misschien tot doel de mens te verbeteren maar dan uit eigen kracht, wat noodzakelijker wijze tot een faillissement moet voeren.

Toen de Christus tot hen gekomen was, vergrootte dit nog Israëls verantwoordelijkheid. Niet alleen konden ze in God geloven en zich tot Hem richten (zoals elk mens dat kan doen, door Gods voor komende genade), niet alleen hadden ze de Wet ontvangen, maar nu hadden ze Hem voor ogen, die de zonde kon vergeven, die hen kon brengen tot de wedergeboorte en hen in staat kon stellen, door de kracht van de Geest, te doen wat God verlangt, wat goed is.

De profeten spreken van de zegeningen van hen, die God niet gekend hebben zoals Israël Hem kende. Het Nieuwe Testament bevestigt dit, en leert ons dat de zegeningen tot de volken in het algemeen kunnen komen, als het ware vóór de normale tijd, om Israël tot jaloersheid te bewegen (zie bijv. Rom. 11: 11, 15), en dat volk er toe te leiden Gods genade niet te verwerpen.

Doch Israël zou doof blijven voor dit alles en daarom zou er een tijd van zware verdrukking komen, het laatste middel om dat volk tot bekering te leiden. In de diepte van deze verdrukking zou Israël zich eindelijk tot God richten. Men lette er echter wel op, dat het hier niet gaat over de bekering van sommigen, of zelfs van vele Joden, als afzonderlijke personen beschouwd, maar van Israël **als volk**. Het is een nationale bekering, die alleen kan plaats hebben na een nationaal herstel in het beloofde land. Als de tempel weer opgericht zal zijn, zal Israël terug „Ammi”, Gods volk, zijn. Na dit alles zal de Messias in heerlijkheid verschijnen en het Koninkrijk op aarde beginnen.

Zo zien we dan hoe God tot zijn doel komt, niettegenstaande alles, en zonder de mens van zijn vrijheid te beroven en er een pop van te maken. Alle tegenstand, ook van Satan, die des te groter wordt hoe dichter de vervulling nabij is, zal mede gebruikt worden door God om zijn voornemen uit te voeren en zijn naam te verheerlijken. De schijnbare mislukkingen zijn overwinningen. Het beste voorbeeld hiervan is het kruis: alles laat toe te veronderstellen dat Satan er tenslotte in gelukt is het zaad der vrouw uit te roeien, en toch is het juist het kruis dat de overwinning mogelijk maakt. De grootste zonde brengt de grootste genade. God toont in alles zijn goddelijkheid, niet alleen in alle delen der schepping, doch ook in al zijn wegen met zijn redelijke schepselen. maar de mens toont steeds in alles zijn zonde. Al wat hij bereikt door zijn voortdurend weerstaan aan Gods genade, is beproeving en verdrukking, maar deze gebruikt God ten goede om hem, in de weg der vrijheid, tot beter inzicht te brengen.

We zien dus hoe Gods voornemen zich geleidelijk begint af te tekenen. In den beginne moest het bedekt zijn. Het was een verborgenheid, een geheim. Als we de Schrift doorlopen, vinden we dat die algemene verborgenheid meer en meer bekend gemaakt wordt: het is de verborgenheid van Christus, de Middellaar Gods. Steeds zien we hoe Satan tegenwerkt als iets méér van dit geheim bekend gemaakt wordt, maar zijn tegenstand werkt ten slotte mede om Gods voornemen te verwe-

zenlijken. Als de verborgenheid te vroeg geopenbaard zou zijn geweest, dan zou Satan anders gehandeld hebben. De geleidelijke openbaring, laat hem, evenals aan de mens, de volle verantwoordelijkheid zijner handelingen. Deze zijn in zichzelf boos, al gebruikt God ze ten goede. Want alles hangt af van de bedoeling. Daarbij moet men nog rekening houden van het feit, dat zelfs hetgeen ten dele geopenbaard is, nog niet begrepen wordt. De zonde maakt blind. We zullen ook dit, later nog beter leren inzien.

Laat ons nog de nadruk leggen op het feit, dat de profeten niets zeggen van een *lange* tijdruimte tussen de twee komsten van Christus. Ook dit kon toen niet geopenbaard worden. Hieruit volgt echter dat we gedurende die tussenruimte niet moeten zoeken naar een vervulling der profetie. De profeten spreken alleen over de tijden gedurende dewelke Israël Gods volk is. Allerlei wereldgebeurtenissen kunnen ten slotte wel tot die vervulling heenvoeren, maar geen dezer gebeurtenissen is op zichzelf een vervulling. Meer nog, vele dingen kunnen tijdelijk in een geheel andere richting wijzen. Hoe velen hebben zich niet vergist door geen rekening te houden met dit alles.

Verder lette men er op dat alle profeten het er over eens zijn, dat de Wet met al haar voorschriften, inbegrepen offeranden en andere ceremoniën, weer van toepassing zullen zijn voor Israël, gedurende het Koninkrijk op aarde.

We nodigen de lezer uit zich in gedachten in Israëls plaats te stellen vóór de komst van Christus in vernedering en zich niet te laten afleiden door allerlei begrippen die ons nu wellicht beïnvloeden, en die misschien ten dele berusten op een verkeerde uitleg van wat later geopenbaard werd, of die voortkomen vanuit menselijke overleveringen die zich tegen Gods Woord richten.

De oude geschriften leren ons, dat de verwachting van een Verlosser zeer verbreid was, vlak voor het begin onzer jaartelling. Men kan dit uitleggen door de profetie van Daniël betreffende de 70 jaarweken, profetie, die waarschijnlijk door verstrooide Israëlieten aan de volken werd bekend gemaakt. Confucius, Zoroaster, de Siamezen, de Hindoes, Tacitus, Suetonius, Virgilius en anderen, spreken van die verwachting van een Messias.

Wezen en werking der zonde

door G. J. P.

No. 10.

III DE GEVOLGEN DER ZONDE.

De zonde in het kennen, gevoelen, willen.

De eerste zonde van de ene mens heeft voor hemzelf en later voor zijn nakomelingen verschrikkelijke gevolgen gehad en een oceaan van ellende doen ontstaan.

„Het menselijk geslacht in zijn geheel en ieder lid er van in het bijzonder is daardoor met schuld beladen, door onreinheid bevekt aan dood en verderf onderworpen” „De verschillende godsdiensten met hun priesters en altaren, offeranden en boetedoeningen zijn alle op de veronderstelling der zonde gebouwd; dogma en cultus (godsdienstige vormen), gebed en lied, religie en filosofie hebben allerwegen en soms op roerende wijze, aan het zondebesef der mensheid uitdrukking gegeven”. Bavinck, Geref. Dogm. III blz. 54.

„Door één mens is de zonde in de wereld ingekomen...” Rom. 5 : 12. Wat veroorzaakt die zonde nu? Ze tast alle vermogens van de mens aan; zowel het ken- als het begeer- als het wilsvermogen worden in de verkeerde richting gestuurd;

1. Het kenvermogen.

„Het gedichtsel (d.i. de gedachten) van 's mensen hart is boos van zijn jeugd af” Gen. 8: 21.

„Arglistig is het hart meer dan enig ding” Jer. 17 : 9.

„Uit het hart der mensen komt voort kwade gedachten onverstand” Mk. 7:21.

Hij is verduisterd in het verstand, Ef. 4 : 18, verdorven van verstand (d.i. rede, inzicht), 2 Tim. 3 : 8.

„Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God”, Rom. 8: 7. Over 's mensen verstand en rede ligt een sluier, zodat hij de dingen niet meer juist kan onderscheiden. Daarom wandelt hij in de ijdelheid des gemoeds (d.i. rede, inzicht). Ef. 4 : 17.

2. Het begeervermogen.

„Zo wie een vrouw aanziet om dezelve te begeren..” Mt. 5: 28.

„Want van binnen, uit het hart der mensen, komen voort overspelen, hoererijen” Mk. 7: 21.

„Gij hebt wellusten gevolgd”, Jak. 5: 5.

Velen wandelen naar hun goddeloze begeerlijkheden, Jud. 18. De begeerlijkheid des vleses drijft hen, Ef. 2: 3; 2 Tim. 3: 4. De Schrift noemt ook de begeerlijkheid zonde, Rom. 7: 7, en de wet verbiedt ze, Ex. 20 : 7.

3. Het wilsleven.

De zondaar doet de wil des vleses en der gedachten, Ef. 2: 3. Het vlees onderwerpt zich der wet Gods niet, Rom. 8: 7. Uit het hart komen voort doodslagen, dieverijen, boosheden, bedrog, ontuchtigheid, Mk. 7: 21, 22. De verkeerd gerichte wil zet aan tot daden tegen God en de naaste gericht. Die in het vlees zijn kunnen Gode niet behagen, Rom. 8: 8. Velen geven zich over tot ontuchtigheid om alle onreinheid gieriglijk (begerig) te bedrijven, Ef. 4: 19. Sommigen verkopen zichzelf om kwaad te doen, 2 Kon. 17: 17. Wie zondigt, is een dienstknecht der zonde, Joh. 8 : 34.

Waar onze persoon een zeer samengesteld wezen is, vloeien de zonden van deze drie sferen vaak ineen; de Schrift onderscheidt niet zo theoretisch deze zielkundige terreinen. De zonde der gedachte kan het volgende ogenblik een der begeerte zijn en weldra een van de wil. De zonde is zo met ons wezen verweven dat ze er bijna een bestanddeel van schijnt uit te maken.

Betrekkelijke deugd.

Het bovenstaande wil niet zeggen dat de Schrift leert dat ieder mens alle mogelijke dadelijke zonde doet. Verre daarvan. Er is zelfs sprake van het hebben van een gerechtigheid uit de wet en het doen der goede dingen. Fil. 3: 6. Vele natuurlijke mensen kunnen door verlichting van het geweten en uit liefde tot de deugd, welke oorspronkelijk de mens is ingeschapen en die nu nog min of minder sterk blijft nawerken, vele goede dingen doen. De Heidenen doen van nature, d.i. uit eigen wezen, de dingen die der wet zijn, dus die God geboden heeft, Rom. 2: 14. Ook uit vrees voor straf of schande wordt veel verkeerd nagelaten. Velen leiden een zeer deugdzaam leven en dat dikwijls krachtens innerlijke aandrang. Velen bestrijden het verkeerde in zich, hun rede gaat tegen hun begeerlijkheden in. De mensen doen tal van goede daden van menslievendheid, opofferingsgezindheid, edelmoedigheid en andere deugden, Er zijn vele natuurlijke mensen die Godzoekers zijn en vele nietwedergeborenen die trachten door goeddoen, heerlijkheid en eer onverderfelijkheid te verkrijgen, Rom. 2 : 7.

Dit alles moeten we niet over het hoofd zien of er minachtend aan voorbijgaan. De Schrift doet dit zeer zeker niet. De hoofdman van Kapernaüm, de rijke jongeling, tal van Farizeën en Schriftgeleerden zijn deugdzaam en voorbeeldige mensen geweest. En zo zijn er nog velen, ook in de tegenwoordige tijd. „Van nature” d.i. naar ingeschapen wezen, worden tal van dingen gedaan die naar

Gods wil zijn. Het is veel beter goed dan kwaad te doen,

Hoe moeten we zulke mensen nu bezien en beoordelen met betrekking tot het wezen der zonde. De Schrift geeft ook hier het antwoord.

Er is ten eerste tweërlei gerechtigheid: die uit de wet en die uit het geloof van Christus. Fil. 3: 9. De eerste is een betrekkelijke. „Uit de wet” wil zeggen: uit het doen van de geboden der wet, aan Israëel voorgeschreven en die corresponderen met wat God eens ingeschapen heeft. Deze worden „van nature” uit eigen aandrif door velen gedaan. Komen deze mensen in dit leven niet verder, dan zal God hen beoordelen naar hun werken. Zij zullen beloond worden voor hun goede daden. De Schrift leert uitdrukkelijk een oordeel naar de werken. Dit betreft voor de nietwedergeborenen de betrekkelijke deugd en de goede daden die verricht zijn. Vanzelfsprekend zal ook het verkeerde in Gods weegschaal gelegd worden.

Ten tweede leert de Schrift dat niemand aan de absolute eis beantwoordt en de gehele wereld voor God verdoemelijk is. Rom. 3: 19. Ondanks vele van nature goede daden die de mens zeer wel kan verrichten, is er in zijn diepste wezen, in zijn grondrichting, in zijn ikheid, een van God afgekeerd zijn. De mens kan slechts een van beide zijn: of op God of van God gericht. Hij kan niet beide zijn. Is hij niet op God gericht, dan moet hij van Hem af gericht zijn. Waar de Schrift allen onder de zonde besluit, zijn allen dus van God af gericht en daarom voor Hem veroordelenswaardig.

Men moet de grondrichting niet verwarren met de betrekkelijkheid der daden. De wortel is goed of kwaad in absolute zin. Maar de uitgroei kan nog betrekkelijk veel goeds te zien geven. De takken van een door vermolming aangetaste boom kunnen nog vele en schone bladeren en vruchten dragen. Maar daarmee is de boom in wezen niet te redden, al zoekt het vee zijn schaduw en geeft hij nog vruchten voor de mens. De mens doet „van nature” nog veel goeds, maar dat is de nawerking der oorspronkelijke natuur. Het wezen zijner natuur is echter aangetast, is niet goed meer, is tegen God gericht, beantwoordt niet aan de eis der liefde. In wezen keert het gevallen schepsel zich naar eigen weg. We geven toe dat dit als regel onbewust is. Niet velen gaan bewust tegen God in. Maar daarom zijn zij nog niet te verontschuldigen. Ook de verborgen afdwaling is afdwaling, Ps. 19: 13. En de verborgen zondige staat stelt zondig en veroordelenswaardig voor God.

Veel goeds. Echter: Allen zondaars.

De leer van het totale bederf der menselijke natuur houdt niet in dat de zondige geneigdheid uitbot tot zondige daden. Horizontaal bezien, d.w.z. in de gang van zijn leven en in die der historie, is er veel goeds. Natuurlijke liefde, zedelijke opvoeding, gunstige omstandigheden, beoefening van schone deugden, opgaan in ideële dingen, enz. kunnen de mensen tot nobele verschijningen maken. Maar, daarmee wordt de zondige neiging niet weggenomen of uitgeroeid. Deze kan steeds opwellen in gedachten en begeerten en uitbotten tot daden. En dan geldt het woord der Schrift: „***Wie zal een reine geven uit een onreine?***” In diepste wezen keert elkeen zich, zij het hoe gering ook, naar eigen weg en is er geen absolute gerechtigheid meer. Men kan veel goeds doen, zelfs veel goeds voor God, maar er is een onbekwaamheid om de volheid te geven. Allen missen het doel, allen ontbreekt iets: het vermogen God ten volle lief te hebben, Hem ten volle te kunnen behagen. Er is een onmacht van de wil, niet omdat die wil op zichzelf verkeerd is, maar omdat het er achterliggende „ik” iets verloren heeft dat het uit zichzelf nooit ofte nimmer meer kan hervinden, herwinnen of bereiken. Het is afgesneden van de Bron des Levens, uitgevallen uit zijn levenseenheid met God. Het beantwoordt niet meer ten volle aan Gods maatstaf, aan de Goddelijke wet der liefde, n.l. om Hem lief te hebben uit ***geheel*** het hart en uit ***geheel*** de ziel en uit ***geheel*** de kracht en uit ***geheel*** het verstand en de ***naaste*** als zichzelf. Lk. 10 : 27. Hij kan zich aan die wet Gods niet meer onderwerpen. Rom. 8 : 7. En dit alles is nu zijn zonde.

Dit nu is bij alle mensen het geval. Hoe goed en edel en braaf zij ook mogen zijn, de complete toewijding aan God, het ononderbroken en met alle macht steeds doen wat Hem behaaglijk is, wordt bij allen gemist. Daarom zijn allen hoeveel goeds ze ook mogen hebben of doen, zondaars. Dat is de tragiek der mensheid. De mens is uitgevallen uit de wet des levens en gevallen in de wet der zonde en des doods.

De twee wetten.

Er zijn in de verhouding tot God twee hoofdwetten: de wet des levens en de wet der zonde en des doods. De wet des levens werkte in Adam toen hij een levende ziel was. Hij beantwoordde geheel aan wat God in hem ingeschapen had. Daarom heet hij een **levende** ziel. Dit wordt slechts éénmaal van hem gezegd, in Gen. 2: 7, toen hij als een mens geschapen werd. Toen hij uit die wet uitgevallen was, kwam er een andere wet in hem heersen, de wet der zonde en des doods. Wet betekent een regelmatige steeds terugkerende werking van een kracht of levensrichting. Voor de steeds naar God uitgaande levensrichting kwam nu die welke steeds van God afwendde en voor Hem koud en onverschillig maakte. God heeft deze laatste afgeremd en doet dit telkens nog zodat er nog betrekkelijk veel goeds is overgebleven en nawerkt. Maar Hij heeft de wet der zonde en des doods niet direct opgeheven. Ze werkt steeds door en verhindert in eigen kracht tot de wet des levens terug te keren.

De wet des levens is zich richten naar God, de wet der zonde en des doods is zich richten naar zichzelf of enig ander schepsel. Brengt het één een steeds meer opgaan in God mede, het ander is een leven buiten Hem, mogen er ook nog veel krachten van Hem in het leven nabloeien. Nu leert de Schrift dat in diepste wezen allen zich naar eigen weg keren. „***Wij keerden ons een iegelijk naar zijn weg***”. Jes. 53: 6. Dit nu is de weg van de wet der zonde en des doods.

Deze afkering van God ligt, ondanks alle deugd en zedelijke grootheid, in ieders hart. En moge ze voor de mens of voor zijn bewustzijn verborgen zijn, voor Hem voor wie alle dingen naakt en open liggen, is ze een zeker feit. Allen liggen in de zonde en in allen werkt de wet der zonde en des doods.

Levendmaken

I.

Men kan wellicht denken dat „levendmaken” betekent: uit de lichamelijke dood doen opstaan. Maar die betekenis heeft het nergens in het N.T. Deze leert juist iets anders.

Om het woord „levendmaken” te verstaan, moeten we twee dingen wel onderscheiden. Ten eerste dat er verschil is tussen dit werkwoord (zōopoieó) en „opwekken” (egeirō). De Vader wekt op en maakt levend, Joh. 5 : 21. We geloven dat God geen woorden verspilt en dat dus opwekken en levendmaken twee verschillende daden zijn. Dit bewijst ook Ef. 2 : 5 en 6 waar sprake is van mede levendmaken (grondtekst) mede opwekken en mede **zetten**. Waar mede zetten niet hetzelfde is als mede opwekken, is mede levendmaken niet hetzelfde als mede opwekken. Er is dus verschil. Ten tweede moeten we onderscheid maken tussen lichamelijke en geestelijke levendmaking. In Joh. 5 : 21 gaat het over de lichamelijke en dan is de volgorde: opwekking-levendmaking. In Ef. 2 : 5 en Col. 2 : 13 gaat het over een geestelijke zaak; daarbij gaat het levendmaken voorop, dan volgt het opwekken.

Nemen we eerst de lichamelijke levendmaking.

1 Cor. 15 leert dat in Christus allen levend gemaakt zullen worden, vs. 22. Christus Zelf is de eersteling van deze reeks, vs. 23a: Hij is levend gemaakt in de geest, d.i. in Zijn opstandinglichaam.

1 Petr. 3 : 18. In de toekomst zullen velen ook levend gemaakt worden, 1 Cor. 15 : 23b, maar een deel hunner is dan nog niet lichamenlijk gestorven en wordt dus niet eerst opgewekt zoals het andere deel, 1 Cor. 15 : 52b maar veranderd. Allen doen dan de onsterfelijkheid aan. Dit nu is de lichamenlijke levendmaking. Christus heeft de levendmaking verkregen in Zijn opstandingslichaam, zij die van Christus zijn verkrijgen die mede in hun opstandingslichaam. Ze worden opgewekt en levend gemaakt volgens Joh. 5 : 21.

Nu de geestelijke levendmaking.

Dit is de geboorte van Boven, het inplanten van een nieuw levensbeginsel waardoor ons ik in verbinding komt met God, waardoor de kern van ons wezen een nieuwe hebbelijkheid en mogelijkheid verkrijgt, zodat het in beginsel (de uitwerking is dikwijls vooral in het begin nog zwak) uit de dood in het leven is overgegaan, uit God geboren is. Deze levendmaking geschiedt door de Geest, Joh. 3 : 8, 6 : 63. Hierbij grijpt Deze de kern van ons wezen aan, richt deze op God en stort er een kracht in die eerst ontbrak maar waardoor nu een verlichting van het verstand, een verandering van het gevoel en een anders gericht worden van de wil mogelijk is. Het is een uit de (geestelijke) dood overgaan in het (geestelijke) leven, het vormen van een centrum in de geest waardoor we de Here willen gaan volgen en van waaruit we al onze krachten en vermogens op Hem willen richten. Dan gaat men zijn lust vinden in Gods Woord want die uit God geboren is hoort de woorden Gods, Joh. 8 : 47 niet met uiterlijk oor maar met een geestelijke toegenegenheid des harten. Eerst dan kan men tot Christus komen, Joh. 6 : 44, 45, omdat de Vader hen verzegeld heeft, Joh. 6 : 27, en tot Hem trekt, Joh. 6 : 37, 44.

Tot nuttige Stichting

No. 9.

EEN STERKE TOREN.

„De Naam des Heren is een sterke toren, de rechtvaardige vlucht daarheen”

Spr. 18 : 10.

De Naam des Heren houdt ten eerste in dat Hij persoonlijk is. Ten tweede dat Hij aanspreekbaar is. Ten derde dat Hij Zich in enig opzicht daarin openbaart. We werken dit thans niet uit maar wijzen er op dat dat de onderbouw van deze overdenking is.

De Naam des Heren. We zouden hier „des Heren” als een bijstelling kunnen opvatten, dus lezen. De Naam, (dit is) de Here en daarin dan uitgedrukt vinden dat de wezensnaam is HERE (JHVH - Jahveh; oudtijds en nog wel Jehovah). Hij heet hier niet God, de Beschikker, maar HERE, de Zijnde, de Eeuwige, Hij die was en is en zijn zal.

Van Hem lezen we nu dat Hij een sterke toren is waarin men kan vluchten.

Een sterke toren. Dit wijst er op dat er een vijandelijke macht is, een die te vrezen, die gevaarlijk, die sterk is, die het op de ondergang der rechtvaardigen gemunt heeft.

Wat de O.T gelovige in een beeld van zijn tijd uitdrukt, oudtijds vluchtte men bij gevaar naar sterke torens (men denke aan Gideons geschiedenis bijv.), geldt nu nog. Ook wij leven op vijandelijk terrein. De wereld ligt in de Boze en we leven in de boze aïon. En al wekt Ef. 6 op de wapenrusting aan te trekken en daarin te staan, zelfs de meest sterke gelovige zal nog vaak de HERE nodig hebben tot zijn toevlucht om bij Hem òf te schuilen voor een tijd òf kracht te verkrijgen voor de nieuwe strijd òf heling van de opgelopen geestelijke verwondingen in het strijdperk van dit leven.

Hoe rijk is het een HERE te hebben. Want „HERE” betekent, geestelijk bezien, „mijn God”. Het maakt de Godheid niet alleen tot een persoonlijk God maar tot Degene die onze God wil zijn en is. En verder tot Een die machtig is te bewaren te beschutten en bij Wie kracht te verkrijgen is.

Nieuwtestamentisch overgebracht zien we dat deze HERE de machtige Here Jezus is die nabij is en Wiens Naam, d.i. heerlijk wezen ook nu alle macht heeft om te beschermen en bewaren ook voor de muil van de leeuw.

P.

De biddende Zoon Gods

No. 15.

HOOFDSTUK II.

1. Verschillende Gebedsvormen,

Er wordt op verschillende wijzen gebeden. Het gebed is in zijn eerste openbaring verre van eenvormig of gelijkvormig. Maar in wezen is het steeds een gemeenschapsoefening met God, evenals het danken.

Het aanroepen van God kan onder verschillende vormen geschieden. Zonder of met hoorbare woorden, een uitgesproken of een stil gebed. Het kan in aanwezigheid van anderen of in de eenzaamheid worden uitgesproken.

Het is eigenaardig dat we nergens lezen dat Christus met anderen bad. Hij deed het wel voor anderen, maar Zelf bad Hij in de eenzaamheid. Na een door prediking en wonderdaden verheerlijkte Sabbatsdag verliet Hij *„des morgens vroeg als het nog diep in de nacht was opgestaan zijnde”* de stad Kapernaüm. Diep in de nacht. Dat is in de morgenwake die van 3-6 uur duurde. Reeds toen stond Hij op *„en ging henen in een woeste plaats en bad aldaar”*. Hij deed dit totdat Simon Petrus en de andere discipelen Hem daar kwamen zoeken. Mk. 1 : 35, 36. Na de spijziging der 5000 liet Hij de schare van Zich, zond de discipelen met hun vaartuig vooruit naar de overzijde van het meer en *„klom op de berg alleen om te bidden”*. Mt. 14 : 23. Hier bleef hij tot de vierde nachtdaak. Vs. 25. Ook Lk. 11: 1 vermeldt dat, de Heer in een zekere plaats biddende was.

Over die gebedsuren en -nachten hangt een sluier. Zeker is dat Hij daar in de eenzaamheid was. Hij plaatste Zich persoonlijk voor Zijn Vader, begaf Zich tot Hem ter gemeenschapsoefening. Zeer waarschijnlijk verdiepte Hij Zich zonder anderen in de aanschouwing van Gods onnaspeurlijke grootheid, overpeinsde Zijn aanbiddelijke wegen en overdacht de gang die God Hem deed gaan. Hij gaf Zich rekenschap over Zijn handel en wandel, zocht raad, licht en sterkte bij God, wijdde Hem Zijn vreugde toe, legde Hem Zijn behoeften voor en zocht in Zijn gemeenschap kracht voor de verdere taak.

De houding, taal en toon van de biddende Zoon Gods zijn steeds waardig en verheven, eerbiedig en toch vertrouwelijk geweest. Vooral Zijn Afscheidsgebed is hiervoor een bewijs. Er ligt over dit hele gebed een waas van diepe eerbied. Elk woord is waardig. Toch kenmerkt het zich door grote eenvoud. Er komen geen gekunstelde of figuurlijke woorden in voor. Het is duidelijk, verheven, rijk en diep en is voor ons het hoogste voorbeeld.

Men heeft dikwijls aanmerkingen gemaakt op de herhalingen in het Afscheidsgebed. Maar ze zijn verre van een ijdel verhaal van woorden waartegen Hij Zelf gewaarschuwd had. Mt. 6 : 7, 8. Ze zijn de natuurlijke uitdrukking van een gebed dat geen afgepast formulier noch een bestudeerde reden moet zijn. Zulk een gebed is de ongedwongen, ongekunstelde, vrijen natuurlijke ontboezeming van een diep bewogen, vurig en hartgrondig biddend gemoed.

Mochten de gelovigen bij hun gebeden de Heer in dit opzicht navolgen. Het gebed is bij velen menigmaal tot een ijdel verhaal van woorden verlaagd en de eenvoud en waarheid zijn vaak verre te zoeken. Veelal is er, al kennen wij, Protestanten geen paternosters, ave-maria's- en rozenkransdwaasheden een langgerekte opeenstapeling van woorden of hoogdravende uitdrukkingen. Vaak horen we in de aanspraak een opsomming van Gods namen, deugden en heerlijkheden. Hoe treffend eenvoudig is de Heiland met zijn: Vader! Heilige Vader! Rechtvaardige Vader! Menigmaal is het

gebed een onbezielde deun of een onstuimige en oneerbiedige hemelbestorming. Het lijkt ook vaak dat men om de veelheid der woorden meent verhoord te zullen worden. Hoe eenvoudig is daartegenover de Heer Jezus.

Bij het spreken tot Zijn verheven Vader is Christus enerzijds diep vervuld van het besef der Goddelijke Majesteit. Maar anderzijds toont Hij Zijn innige betrekking tot God steeds diep en helder bewust te zijn. Er is naast eerbied vrijmoedigheid, vertrouwelijkheid en gemeenzaamheid. Telkens horen we de Vadernaam. „*Ik dank U, Vader, Heer des hemels en der aarde*”, Lk. 10:21. In Gethsemané is het: „*Abba, Vader, In de Paaszaal: „Vader. Heilige Vader. Rechtvaardige Vader*”. Joh. 17. De Zoon nadert de Vader eerbiedig en vertrouwelijk, afhankelijk en vrijmoedig. In het gevoel van Zijn afhankelijkheid en tevens Zijn gemeenzaamheid met de Vader zegt Hij op een toon die alleen aan Zijn gebeden voegt en die in innige harmonie staat met Zijn gehele betrekking tot God: „*Vader, de ure is gekomen; verheerlijk Uw Zoon opdat ook Uw Zoon U verheerlijke. Vader, Ik wil dat waar Ik ben ook die bij Mij zijn die Gij mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen die Gij mij gegeven hebt, want Gij hebt mij liefgehad voor de grondlegging der wereld*”. Joh. 17 : 2, 24.

P.

Het Goddelijk voornemen

door S. v. M.

No. 9.

d. De Evangelien.

We lezen hier over het begin der vervulling van de profetieën betreffende Israël. Om dit duidelijk te maken, willen we in het kort de volgende stellingen onderzoeken:

1. ***Jezus Christus is het „Zaad der vrouw”***. Mat. 1: 1 noemt Hem „Zoon van David, de zoon van Abraham”, Zodra Satan Hem als zodanig kent, grijpt hij in, zoekt Hem te doden (kindermoord te Bethlehem) of onschadelijk te maken door verzoeking en die tot doel hadden Hem te verleiden tegen Gods wil te handelen (Mat, 4).
2. ***Jezus is de Christus, d.w.z. de Messias die door de profeten aangekondigd was***, Mat, 1 : 16: “Jezus, gezegd Christus”, Mat. 16: 16; Luk, 2 : 11, 26; Joh, 1: 45; 11: 27, De naam Christus betekent „gezalfd” en komt overeen met de hebreeuwse naam „Messiah”, De naam “Jezus” wordt in de Schrift steeds gebruikt in verband met zijn vernederde toestand, ofwel als demonen, of als mensen die Hem verloochenen of kruisigen, van Hem spreken, We doen dus goed Hem, als regel, niet eenvoudig „Jezus” te noemen, wat niet overeenstemt met zijn tegenwoordige heerlijkheid.

Zijn doop in water moest aan Israël (dat zeer vertrouwd was met het dopen in water) tonen dat Hij de beloofde Messias was, Mat. 3: 15-17; Joh. 1: 31-34. De zalving was steeds begeleid met een doop, Ex. 29: 4-7; Lev. 8:6, 12.

Ook de wonderen moesten een teken zijn, en Hem als Messias doen erkennen. Mat. 8: 16, 17; 9: 1-8, 18-33; 11: 2-5; 12: 28; 14: 33; Joh 5: 36; 10: 24, 25. Zie ook Jes. 29: 18; 35 :4-6; 42: 7; 53 : 3; 61 : 1-3,

De „schapen”, de Joden van goede wil, zouden Hem door dergelijke tekenen leren kennen, maar de anderen niet, Joh. 10: 26, 27. Daarom deed Hij weinig wonderen in de streken waar er weinig geloof was, Mat. 13: 58. In principe bewijzen wonderlijke dingen niets, want ook de valse Christussen en valse profeten doen wonderen, Mat. 24: 24. Men moet de waarde van dergelijke feiten beoordelen volgens hun oorsprong en hun uitwerking en niet stelselmatig alle wonderlijke dingen aan God toeschrijven. De tekenen die Christus deed, maakten deel uit van een geheel en hadden slechts waarde als deel van dit geheel. Het was in de eerste plaats nodig te geloven in de gehele Schrift om die wonderen naar waarde te schatten. Joh. 20: 30, 31. Ook de andere vervullingen der profetie waren tekenen. Mat. 21: 1-9 (Zach. 9: 9). De Here zelf verklaart dat Hij de Christus is. Mat. 26: 63, 64 (Dan. 7: 13); Joh. 5: 36. Hij is door God gezonden. Joh. 13: 3; 17: 3; Jes. 61: 1.

3. We moeten in Hem een letterlijke Koning der Joden zien.

Laat ons naar de getuigen luisteren:

De wijzen: „*Waar is de geboren Koning der Joden?*” Mat. 2:2.

De engel Gabriël: „*God, de Here, zal Hem de troon van zijn vader David geven. En hij zal over het huis Jakobs Koning zijn*” Luk. 1: 32, 33.

De Profeet Zacharia: „*Zie, uw Koning komt tot u*”. Mat. 21: 5; Joh. 12: 15; Zach. 9: 9.

Nathanaël: „*Gij zijt de Koning Israëls*”. Joh. 1: 50.

De scharen: „*Hosanna de Zone Davids*”, Mat. 21: 9. „*De Koning Israëls*”, Joh. 12: 13. Zie ook Luk. 19: 38.

Pilatus: „*Deze is Jezus, de Koning der Joden*”, Mat. 27: 37; Mark. 15: 26; Luk. 23: 38; Joh. 19: 19. Zie ook Mark. 15: 9, 12; Joh. 19: 14, 15.

Een der kwaaddoeners: „*Here, gedenk mijner, als gij in uw Koninkrijk zult gekomen zijn*”. Luk. 23: 42.

De Here zelf: „*Dan zal Hij zitten op de troon zijner heerlijkheid; en voor hem zullen al de volken vergaderd worden*”, Mat. 25: 31. „*Zijt gij de Koning der Joden? en Jezus zeide hem: „Gij zegt het*”, Mat. 27:11, 12; Mark. 15: 2; Luk. 23: 39. Zie ook Joh. 18: 33-37. Nooit is er sprake van een Koning der gelovigen, in het algemeen, noch van een Koning der „Kerk”. Het betreft steeds uitsluitend Israël en een letterlijke Koning, in de volle zin van het woord. Het gaat hier dus niet alleen over een geestelijke waarheid.

4. Dit Koninkrijk zou op aarde zijn.

Jeruzalem zou er het centrum van vormen. Daar dit Koninkrijk soms „Koninkrijk der hemelen” genoemd wordt, heeft men later gedacht dat hier sprake was van een Koninkrijk *in* de hemelen, of van een geestelijk Koninkrijk, en niet van een Koninkrijk op aarde. Deze uitdrukking wijst echter op de **oorsprong** van het Koninkrijk, en niet op de plaats. De Griekse tekst gebruikt hier de genitief en men kan uit vele Schriftplaatsen concluderen, dat deze naamval dikwijls de oorzaak of de oorsprong aangeeft, en niet de plaats. Men zie bijv. Rom. 4:11 en 13 („des geloofs”).

Men wijst dan echter op Joh. 18: 36, waar we lezen: „*Mijn Koninkrijk is niet van deze wereld*”. maar wat zegt de Griekse tekst?: „*Mijn Koninkrijk is niet uit deze wereld*”. Het voorzetsel „*ek*” (uit) is hier gebruikt, en toont zeer duidelijk dat het hier gaat over de oorsprong van het Koninkrijk:

het komt niet door wereldse omstandigheden, maar door een hemels ingrijpen, We hebben inderdaad gezien hoe God, vanaf Adam's schepping, een Koninkrijk wilde oprichten op aarde, Dat Koninkrijk is dus „hemels” voor wat zijn oorsprong aangaat, en „aards” voor wat de plaats betreft. Dat Koninkrijk was bereid „van af de grondlegging der wereld”, Mat, 25: 34.

Ook de Bergrede bevestigt dat het over een Koninkrijk op aarde gaat: „Zij zullen het aardrijk beëerven”, Mat. 5 : 5 . De Here sprak dikwijls over aardse dingen, Joh. 3 : 12. Jeruzalem is de stad van de Koning, Mat. 5 : 35.

Dat Koninkrijk strekt zich uit over het ganse land, dat aan Israël beloofd werd en begrensd wordt door de rivier van Egypte en de Eufraat, Gen, 15: 18, De hoofdstad is Jeruzalem, Men leze hierover de profeten, en in het bijzonder Dan, 2: 44; 4 : 25, 26; 7: 13, 14, 27,

De uitdrukking „Koninkrijk Gods” omvat méér dan „Koninkrijk der hemelen”. Dit laatste is blijkbaar in het eerste begrepen, en is dus ook „Koninkrijk Gods” genoemd, zoals in de Evangeliën volgens Markus, Lukas en Johannes, De meer algemene uitdrukking „Koninkrijk Gods” heeft er waarschijnlijk toe bijgedragen de mening ingang te doen vinden volgens dewelke het Koninkrijk der hemelen geen Koninkrijk op aarde is. Men spreekt dan over een geleidelijk komen, en zich uitbreiden van dat Koninkrijk, Men denkt dus alleen aan een geestelijk rijk, aan een vermeerdering van het aantal gelovigen en aan een grotere onderworpenheid der wereld aan Christus, We zien echter dat er niet de minste Schriftuurlijke gronden zijn die een dergelijke opvatting steun geven, De feiten spreken daarbij die opvatting tegen, We bevinden ons nu in een boze aïoon, waarvan Satan de god is, en we zien hoe de afval, het ongeloof en de godslastering overal toeneemt.

Indien de opdracht van wat men „de Kerk” noemt, werkelijk het oprichten was van een Koninkrijk Gods op aarde in de tegenwoordige bedeling, dan zou men ook het mislukken van die opdracht moeten erkennen.

Verre van ons in te lichten over een **geleidelijke** komst van een Koninkrijk der hemelen, zegt Gods Woord duidelijk dat dit Koninkrijk **plotseling** begint: „***Want gelijk de bliksem uitgaat van het Oosten, en schijnt tot het Westen, alzo zal ook de toekomst van de Zoon des mensen wezen***”, Mat. 24 : 27; Luk. 17 : 24.

Na de grote verdrukking (Mat. 24 : 4-21, 29. Johannes de Doper kon reeds spreken van de „komende toorn”, Mat. 3: 6, 7. Het Koninkrijk was toen nabij, en dus ook de grote verdrukking.) zullen de „stammen der aarde” de Zoon des mensen zien komen op de wolken des hemels met kracht en grote heerlijkheid.

We kunnen zeer goed begrijpen dat vele christenen niet veel voelen voor een „chiliastische” leer die een dergelijk Koninkrijk op aarde als einddoel schijnt aan te duiden voor alle gelovigen, maar er kan geen bezwaar tegen een schriftuurlijk chiliasme zijn, als men inziet dat er ook een hemelse sfeer is, en de toekomstende aïoon gevolgd wordt door een meer volkomene, die op haar beurt leidt tot het einddoel: God alles in allen.

5. Het volk Israël moest zich bekeren opdat het Koninkrijk kon komen.

In de tijd der Evangeliën was het Koninkrijk „nabij”. Een der voornaamste opdrachten van Johannes de Doper was die nabijheid te verkondigen: „***Bekeer u, want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen***”. Mat. 4 : 17 .

Reeds stond de Koning voor hen, al was het nog in vernedering. Eén ding was echter nog nodig: de bekering, waartoe de profeten reeds zo lang hadden uitgenodigd. Men moet er op letten hoe de Here de nadruk legt op die bekering in Mat. 18 : 3 .

Ook de 12 Apostelen moesten uitroepen: „**Het Koninkrijk der hemelen is nabij**”, Mat. 10: 7.

6. Het nabijzijn van het aardse Koninkrijk werd begeleid door zichtbare tekenen: wonderen en onderwerping der boze machten.

Zodra onze aandacht op dit feit gevestigd is, zullen we getroffen worden door Schriftplaatsen zoals:

„**Predikende het Evangelie des Koninkrijks, en genezende alle ziekte en kwale onder het volk**”. Mat. 4: 23.

„**Predikende het Evangelie des Koninkrijks, en genezende alle ziekte en kwale onder het volk**”, Mat. 9 : 35.

„**Het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen. Geneest de zieken; reinigt de melaatsen; wekt de doden op; werpt de duivelen uit**”, Mat. 10 : 8.

„**Maar indien ik door de Geest Gods de duivelen uitwerp, zo is dan het Koninkrijk Gods tot u gekomen**”. Mat. 12: 28.

We beperken ons tot het Evangelie volgens Mattheus.

Zoals we reeds gezien hebben, moesten de wonderen en krachten, voor hen die getrouw waren aan de Schrift, een teken zijn van de komst van de Messias en van het Koninkrijk. De Koning heeft macht over de natuurkrachten en kan de geestelijke boosheden aan banden leggen. Gedurende het Koninkrijk moest verwezenlijkt worden wat Adam had moeten doen vóór de val: de gehele aarde onderwerpen. De toestanden op aarde zullen dan ook geheel verschillend zijn dan die van de tegenwoordige. Zie de profetieën zoals Jes. 11: 1-20; 32: 15; 35: 6-9; 43: 19, 20; 65: 19-25; Hos. 2: 20-25; Am. 9: 11-15. De genezingen en andere wonderen behoren tot de krachten der **toekomende** aïoon (Heb. 6:5), niet tot de tegenwoordige. Zodra Israël's ongeloof tot uiting komt, wordt de komst van het Koninkrijk en de komst van de Messias in heerlijkheid tot later uitgesteld **en de tekenen houden dan ook op**. We zullen dit nader aantonen als we over de tijd der Handelingen en over de tegenwoordige bedeling spreken.

Intussen kan de lezer er zich rekenschap van geven dat teksten zoals Mat. 10: 8 en Mark. 16: 17, 18 niet op onze tijd van toepassing zijn, maar wel als het Koninkrijk „nabij” is, Israël een nationaal bestaan heeft in het land, **en als dat volk door God erkend wordt**. Door het niet onderscheiden der bedelingen, komt men er toe dergelijke teksten niet letterlijk te kunnen opvatten, of ze eenvoudig uit de Schrift te verwijderen, zoals de moderne, afbrekende kritiek dat doet.

(Het is waar dat de 12 laatste verzen van Markus 16 zich niet in twee der voornaamste handschriften (Vaticanus en Sinaïticus) bevinden. maar een dezer schriften laat een plaats open en het einde van "Markus" is in het andere in een breder handschrift. Beide tonen dus iets bijzonders op die plaats. Men moet echter niet vergeten dat al de andere handschriften (meer dan 600) en de oudste vertalingen die 12 verzen bevatten. Ook Hieronymus, die toegang had tot oudere handschriften dan die welke in ons bezit zijn, voegt die verzen toe aan zijn Latijnse vertaling. Al de „vaderen” spreken over deze Schriftplaats.)

Wezen en werking der zonde

door G. J. P.

No. 11.

De erfzonde.

„Door één mens is de zonde in de wereld ingekomen”. We zagen reeds welke gevolgen dit gehad heeft. De vraag komt echter op: Hoe kan dit. Waarom werkt de zonde door. Waarom zondigt de mens toch. Hij wordt niet verleid als Adam en toch is er reeds jong een hang, ja drift voor het verkeerde in hem. Vanwaar komt dit. Is dit doorwerking van Adams zonde?

Deze vragen stellen ons voor het probleem der erfzonde. Is ze er of is ze er niet. Zo ja, hoe wordt ze dan overgeplant. Zo neen, waarom is de mens dan toch zondaar.

Velen ontkennen de erfzonde. In de Kerkgeschiedenis is Pelagius er mee begonnen. De zonde van hen die na Adam komen is voor hem door navolging, door verkeerd voorbeeld. Er is geen zonde door overerving. De zonde is geen overgaande toestand, ze is persoonlijk. Het zou zeer onrechtvaardig van God zijn om de zonde van de een aan de ander toe te rekenen. Ook zou dan de voortplanting door het huwelijk ongeoorloofd zijn. Zo immers zouden er steeds meer zondaren komen. „Maar zo is het niet, leert Pelagius. De zielen worden nog steeds rein door God geschapen en nog steeds in dezelfde toestand geboren als waarin Adam was voor de val. Ziekte, lijden en dood zijn geen straffen voor de zonde. De mens is nog volkomen vrij en kan uit zichzelf het goede kennen. Het is mogelijk zich van alle zonden vrij te houden. Aldus Pelagius.

Wie hier dieper op ingaat, weet dat deze leer niet juist kan zijn. Alle kinderen, nog voor ze tot zelfbewustzijn gekomen zijn, hebben een hang of zelfs een lust tot het verbodene en tonen een neiging tot kwaad. Ze zijn korzelig of driftig of dwingerig en eigenzuchtig. En mogen ook al allen dit niet hebben, bij het opgroeien openbaren zij trekken die men niet verwacht had en die als zondig aangemerkt moeten worden, d.w.z. als inbreukmakend t.o.v. het zedelijke leven. Ook al is de zonde bij jonge kinderen nog niet tot uiting gekomen, al kan men van kinderlijke onschuld spreken. Jona 4 : 11 spreekt van hen die geen onderscheid kennen tussen hun rechter- en linkerhand en van Israël wordt gezegd dat het onschuldig bloed heeft vergoten, dat van hun zonen en dochters die het jong ten vuurdood aan de afgoden wijdde, (Ps. 106: 38), daarom wil dit nog niet zeggen dat de zonde ook niet bij het jonge kind sluimert. Ze is alleen nog niet tot verdere ontwikkeling gekomen. Maar dit bewijst niet dat ze er niet is. Ook bij kinderen heersen zelfzucht, ijdelheid, jaloersheid, liefdeloosheid, trots, list, bedrog, onwaarheid, koppigheid, enz. Allemaal ondeugden die bij volwassenen meer uitgegroeid kunnen zijn en die zelfs bij de beste opvoeding niet geheel te beteugelen zijn. In ons eigen leven afdalende, vinden we de zonde terug. Hoe meer men voor God in de schuld komt, des te meer gaan we in ons leven terug naar de zonde der jonkheid, wat heus niet bepaald zinnelijke of vleeselijke zonden behoeven te zijn geweest. Ps. 25: 7 bidt: **„Gedenk niet der zonde mijner jonkheid”**. En Ps. 51: 7 gaat zelfs terug tot ontvanging en geboorte.

Ook geloven we niet, dat er mensen zonder zonde geleefd hebben. Hij die dit zou beweren, zouden we of gebrek aan zelfkennis of hoogmoed of uitzinnigheid toeschrijven.

De algemeenheid der zonde is niet door navolging te verklaren. Ze gaat aan opzettelijke wilsdaden vooraf. Ze is een toestand, een zondige gesteldheid, van waaruit later de zondige daden voortkomen.

Alles overziende moeten we tot de conclusie komen, dat er een zeker verband moet zijn tussen Adams zonde en de onze. Dit verband moet zeer sterk wezen. De Schrift leert dan ook dat Adam zondigde en dat zijn nakomelingen het nog doen, al is het niet zoals hij. Dit houdt niet slechts in dat door Adams val de mens zedelijk zwak of ziek geworden is en dat zijn wil een zekere neiging tot het kwade heeft, maar het gaat hier om iets diepers: alle zonde is “anomia”, wetteloosheid. Als allen zondigen, is bij allen ongerechtigheid. Dus niet slechts verzwakking van het inzicht, van het zuiver begeren, van de goede wil, maar omkering in het tegendeel. Er is maar niet gebrekkigheid maar beroving er van. En deze algemene toestand van beroving, van het zich richten tegen de ware zedelijke norm, is nu de erfzonde, Het is niet maar een ziekte, een gebrek, een ziekte die geen eigenlijke zonde is, ze is meer: ze is schuld. Deze toestand wijst op een afkeer van de wet der liefde, op de hang om tegen God en de naaste in te gaan.

Met de kiem van deze toestand in ons worden we geboren. Hij is een gevolg van Adams val. Wat is hij nu eigenlijk? De begeerlijkheid. Deze ontvangt (reeds vroeg) en baart de zonde.

Deze verkeerde hebbelijkheid is allen eigen. Ze wordt bij de verwekking overgeplant. Daarom kan niemand een reine geven uit een onreine. Men wordt in zonde ontvangen, zegt David in Ps. 51: 7.

De mens heeft erfzonde. Dit is niet de toegerekende zonde van Adam, alsof wij voor zijn overtreding zouden moeten boeten. Bij de ontvangenis heeft de mens nog in zich geen persoonlijke zonden. Ook niet als hij in de moederschoot opgroeit. Ook niet als hij nog onbewust kind is. De persoonlijke zonden beginnen pas als het bewustzijn gaat ontwaken als het zich „ik” weet of denkt of uitspreekt. Maar vanaf de ontvangenis is er reeds erfzonde. Dat is in kiem een zedelijke verdorvenheid van de ikheid waar van de prikkels tot zonde uitgaan en doorwerken in de vermogens. De zondige drang ontstaat dus niet later maar is van meet af in de eerste kiem meegegeven en ontwikkelt zich later. Hoe, dat hangt af van de verdere aanleg.

De Schrift leert twee dingen:

1e ***dat allen in Adam gezondigd hebben***, Rom. 5 : 12;

2e ***dat allen in Adam sterven***, 1 Cor. 15 : 22.

Reeds de laatste tekst zou voldoende zijn om de erfzonde vast te stellen, want de bezoldiging der zonde is de dood. Waar dus deze bezoldiging er is, is er omgekeerd ook zonde. Dit bevestigt dan Rom. 5: 12, waarover nog nader.

Waar nu de erfzonde van dien aard is dat de dood op haar volgt, kan er niet zo maar sprake zijn van eenvoudige verzwakking, maar is er een oordeel over de zonde. Rom. 5: 14. De bezoldiging, de soldij, het loon der zonde, is de dood. Rom. 6: 23. En deze is een oordeel.

Hoe is nu die erfzonde te verklaren.

De zonde van Adam moet opgevat worden als een daad van hem en van al zijn nakomelingen. Adam bestond niet als privaat persoon maar alle mensen waren in hem begrepen. Zoals Levi door Abraham Melchizedek tienden gaf doordat hij in Abrahams lendenen was, zo vielen allen die uit Adam geboren zijn in hem.

Zij die op het standpunt van het Creatianisme staan, d.i. de leer aanhangen waarbij God telkens een aparte reine ziel schept die dan door inplanting in het substraat, dat is de draagbodem van de uit vader en moeder ontstane kiem zondig wordt, voor ons ongerijmd, hebben hier met veel moeilijkheden te kampen. Wij die menen dat de mens de mens (en niet alleen zijn lichaam) voortbrengt, die geloven dat wat uit vlees geboren is (dat is uit het persoonlijke wezen) ook weer een persoonlijk wezen is, kunnen deze dingen redelijker verklaren. God schept niet telkens aparte zielen die Hij dan op een niet persoonlijke, dus niet zondige kiem ent om ze dan zondig te doen worden maar de

mensheid is de uitgroeiing van een centrale mens zoals de boom met zijn vele takken, twijgen en bladeren uit één kiem ontstaat. Er is een gemeenschappelijke wortel, Adam, en het bloed van de ene mens vloeit in de aderen van allen die uit hem of zijn nakomelingen geboren zijn.

Indien er geen verband bestond tussen Adam en ons, zou het onmogelijk en ook onrechtvaardig zijn dat wij in zonden geboren werden. Maar zo is het niet. De mensheid is geen optelsom van afzonderlijke individuen. Niet miljarden afzonderlijke mensen vormen de mensheid evenmin als miljoenen afzonderlijke Nederlanders het Nederlandse volk. Mensheid en volken zijn meer. Ze zijn mensheid en volk door oorsprong, door geschiedenis, door gemeenschappelijke eigenschappen, gemeenschappelijke deugden en ondeugden, door goede en kwade zeden. Ze zijn geen hoop zielen op een stuk grond geplaatst, maar door allerlei banden verbonden.

Uit Adam is het Adamietische geslacht voortgekomen. Hier is een fysische (natuurlijke) eenheid. Uit een mens wordt niet een geheel ander wezen geboren dan er is. Er is ook een psychische (zielkundige) eenheid: die mensheid brengt wezens voort die ook geestelijke eigenschappen gemeen hebben. Deze overerven en zo heeft die mensheid van nu de eigenschappen van die van eertijds. De mensheid in haar geheel heeft al de lichamelijke en geestelijke eigenschappen van haar voorvaderen. De ene mens moge die eigenschappen hebben, de andere deze, het totaal vertoont vermogens die de eerste mens in zich had. En nu heeft elk mens ook in zich de zedelijke afwijking waardoor de eerste mens afweek en waardoor hij de zonde in de wereld bracht.

De Brief aan de Galatiërs

door G. J. P.

No. 7.

„Maar toen het Hem die mij van mijner moeders schoot aan afgezonderd heeft”.

Vanaf zijn geboorte, ja, zijn ontvangenis, heeft God Saulus' leven zo geleid dat het een uitverkoren vat, het geschikte instrument werd. Vanaf moeders schoot afgezonderd. Hij kreeg een streng Joodse opvoeding, zat later aan de voeten Gamaliëls, kreeg tevens een Helleense (Griekse) opvoeding, werd een Joods leraar, was begaafd met een uitnemend verstand en aanleg, had grote kennis en scherpzinnigheid en tevens een diep gevoel. In één woord, hij was voorbereid om een grote taak te vervullen. Het Jodendom prees zich gelukkig maar God legde door Christus beslag op hem en gaf hem de bestemming waarvoor Hij hem had toebereid.

„Zijn Zoon in mij te openbaren”.

O' dit te bereiken, deed hij meer dan Christus aan hem te openbaren: Gods Zoon werd ook in hem geopenbaard. De uiterlijke openbaring is voor het behoud niet voldoende. Er is iets meer nodig. Innerlijk moet de Heer Jezus op het vlak van ons hart, in onze geest, geopenbaard worden. Daar moet Hij geestelijk geboren worden en opgroeien. Dan pas is men uit de Geest geboren. Welnu, dat gebeurde met Saulus ook. Er had een geboorte van Boven in hem plaats. Gods Zoon werd in Hem geopenbaard. Meerdere vertalingen verwringen hier weer de Schrift en zetten „aan mij” te openbaren in plaats van „in mij”. Zij verstaan dit proces zeker niet. Maar Paulus zelf schrijft door de Geest neer dat Gods Zoon in hem is geopenbaard. Nu was hij niet alleen een ontijdig geborene die Christus met eigen oog gezien heeft voor Zijn wederkomst maar ook een uit God geborene. Is hij wat het eerste betreft een type van Israël, voor wat het tweede aangaat, heeft hij betekenis voor allen die uit de doodstaat van de oude natuur levend gemaakt worden d.i. geboren uit de Geest. Voor

altijd schreef die Geest in gouden letters de naam des Heren Jezus in Saulus' hart. Kon hij nu nog iets anders doen dan belijden dat Jezus is de Christus? Kon hij zijn geboorte uit God, de Heilige Geest, verloochenen? Hij was uit God geboren want „**een iegelijk die belijdt dat Jezus is de Christus, is uit God geboren**”. 1 Joh. 5: 1. En „**zo wie beleden zal hebben dat Jezus de Zoon Gods is, God blijft in hem en hij in God**”. 1 Joh. 4: 15. Het gevolg? „**Want al wat uit God geboren is, overwint de wereld**”. 1 Joh. 5: 4. Zo heeft ook Saulus overwonnen; de wereld zijns harten; zijn gevoelens, zijn gedachten, zijn wil; en ook de wereld buiten hem: hij is dit hemelse gezicht niet ongehoorzaam geweest. De Here heeft hem getoond hoeveel hij lijden moest voor Zijn naam en hij heeft dit lijden aanvaard. Maar de heerlijkheid die hem bereid is, heeft dit lijden verre overtroffen. En wat van Abraham staat: Ik zal uw naam groot maken, geldt, al heeft God hem dit niet speciaal beloofd, niet minder van Saulus, Er is na Christus geen ander in het N.T. die zo naar voren treedt als hij. En in de toekomstige eeuwen zal hij die met vele tranen gezaaid heeft, juichend maaïen en zich verblijden over hetgeen God hem gegeven en door zijn hand bereid heeft.

Naast de uiterlijke Woordenopenbaring is er voor ons nodig een inwendige Geestesopenbaring. Naast het uitwendig getuigenis der Schrift is er nodig een inwendige Geesteswerking waardoor Christus in ons geboren wordt. Dit is de geboorte van Boven, de levendmaking van en door de Geest. We herhalen dit, omdat het van de grootste betekenis is. Eerst dan zal het Woord gepaard gaan met geloof. Anders blijft het bij kennis of komt het niet verder bij ons dan geloof aan en in God, Dit had Saulus reeds: hij was geen ongelovige. Maar er is iets meer nodig: openbaring van Gods Zoon in ons. Eerst dan zullen we tot Hem komen als geëvenen des Vaders en door Hem aangenomen worden als kinderen Gods.

„Opdat ik Hem onder de Volken zou prediken”.

God heeft met Saulus' roeping, we noemen dit meestal Saulus' bekering, al is dit niet geheel juist, Zijn oogmerk gehad: hij moest Christus prediken onder de Volken, de Heidenen, zoals de S.V. zegt. Hij moest een Christus prediken aan de mensen maar tevens een die Zich in het hart der mensen openbaart. Het evangelie is niet zomaar een reeks voorschriften voor onze wandel, geen reeks aanwijzingen tot verbetering van ons leven of onze maatschappij, het is veel meer: het is de inwoning van Christus in het hart. Paulus heeft ervaren wat hij moest prediken. Daarom kon hij dit met grote kracht. En in die tijd toen het mysticisme, de valse mystiek, d.i. het opgaan in een of andere godheid hoogtij vierde, openbaarde God de weg der ware mystiek: God nederdalend in de mens, in zijn hart, daar komend om er te wonen. Ware mystiek is indaling van de Geest in het arme mensenhart om daarin vrede te geven, eerst door een Christus in ons te openbaren dan om Zijn weldaden als een tweede genade te schenken. In de heidense mysteriën werd dit ingedacht, in de Paulinische mystiek werd dit een werkelijkheid. En dit heeft hij gepredikt onder de Volken. De mens die streefde naar verlossing maar deze hoogstens door fantasie trachtte te bereiken, kreeg nu een realiteit in het hart, niet door allerlei inwijdingen maar door Gods genade. En dit predikt Paulus onder de Volken, We zullen verderop nog gelegenheid hebben hier nader op te wijzen.

Vs. 16-24 bevat bijzonderheden die we elders niet vinden. We vernemen hier, dat hij terstond niet met vlees en bloed te rade is gegaan; hij ging niet op naar Jeruzalem tot de Twaalf maar werd, zeker door de Geest, naar Arabië geleid. Mogelijk naar de Sinai want hij spreekt hier in de Galatenbrief over. Daar hadden Mozes en Elia eenmaal gestaan. Mogelijk is het daar dat Christus Zich verder aan hem geopenbaard en hem onderricht heeft. Daarna keerde hij naar Damascus terug. Toen had plaats wat hij in 2 Cor. 11: 32 en 33 verhaalt: de vlucht uit de stad door neerlating door een venster in een mand. Zie ook Hand. 9: 23, 24. Nu ging hij voor het eerst naar Jeruzalem op met het doel met Petrus kennis te maken. Dit betekent het hier gebruikte werkwoord „historeeo” dat de S.V. door „bezoeken” heeft vertaald en dat slechts één maal voorkomt. Het was niet om door Petrus of een der andere apostelen onderricht te worden. Hij zag toen van de apostelen alleen Petrus; geen ander der apostelen maar wel Jakobus. We hebben hier de vertaling wat toegespitst, zoals ze nu is, lijkt het

alsof Jakobus ook een apostel was: „**ik zag geen ander van de apostelen dan Jakobus**”. Paulus bedoelt: ik zag geen der andere apostelen, maar wel Jakobus de broeder des Heren.

Gal. 1 vergeleken met Hand. 9 noopt er toe hier een dubbele berichtgeving te zien, althans een aanvulling. Paulus is twee maal in Damascus geweest. In Hand. 9: 19 staat, dat hij **sommige** dagen in Damascus was, in vs. 23 dat **vele** dagen verlopen waren. Zo genomen klopt dit niet. Maar wel als we hierin twee tijdsperioden zien waartussen dan de reis naar Arabië ligt. Na deze reis werd hij meer en meer bekrachtigd om te bewijzen dat Jezus is de Christus.

Dat hij uit Damascus moest vluchten, verhaalt Lukas in Handelingen, maar Paulus geeft in 2 Cor. 11 hierover nog een aanvulling.

Het tot de apostelen leiden van Barnabas geeft t.o.v. Gal. 1 : 18 een moeilijkheid. Gal. 1 : 18 zegt immers dat hij alleen Petrus heeft ontmoet terwijl in Hand. 9: 27 sprake is van het tot de apostelen leiden. In 9: 28 dat hij met hen in- en uitging. Als we Gal. 1: 18 hier naast leggen, schijnt de meest voor de hand liggende oplossing dat het hier twee bezoeken betreft: eerst is Saulus naar Jeruzalem gegaan om met Petrus kennis te maken en hem zijn geschiedenis te vertellen. Saulus is toen na vijftien dagen weggegaan. Waarheen wordt niet gemeld. Daarna heeft hij Barnabas ontmoet die hem tot de apostelen leidde; dit met beter gevolg. Nu kan hij met hen in- en uitgaan. Gal. 1 : 18 spreekt dan over het eerste, Hand. 9 over een later bezoek aan Jeruzalem. Hoe dan ook uitgelegd, we nemen aan dat beide gegevens juist zijn. Na de kennismaking met de apostelen komt Saulus in botsing met de Griekse Joden die hem willen doden, Hand. 22: 17. Dan krijgt hij het gezicht in de tempel. Nu zenden de broeders hem weg naar Tarsen. Daarna gaat hij naar de gewesten van Syrië en Cilicië. Gal. 1. Daarvan verhaalt Lukas in Hand. 9: 30. Later haalt Barnabas hem naar Antiochië en werkt daar met hem. Nog weer later, in de tijd van keizer Claudius, deze begon in 41 na Christus te regeren, brengen beiden de collecte naar Jeruzalem. Hand. 11: 25-30; 12: 25.

Paulus heeft bij zijn eerste bezoek aan Petrus geen onderricht van deze gevraagd. Hij heeft hem alleen op de hoogte gebracht hoe God hem geroepen en welke opdracht God hem gegeven had. We kunnen dit het duidelijkst in Hand. 26: 16 en 17 vinden. Petrus heeft zich ook niet aangematigd deze nieuwe apostel bevelen te geven, noch ook om Matthias' keuze te herroepen om dan Paulus op de twaalfde troon te plaatsen. Al begreep hij Saulus mogelijk niet ten volle, hij had eenmaal het gezicht te Joppe en de ervaring te Caesarea met Cornelius gehad en aanvaardde Saulus als uit des Heren hand.

Met de gemeenten in Judea maakte Saulus geen kennis.

Maar al spoedig verspreidde zich onder hen de blijde tijding: Hij die ons eertijds vervolgde, verkondigt nu het geloof dat hij eertijds verwoestte, De vervolger was een prediker geworden. Dat hij een apart evangelie had, wisten ze niet. Wel, dat hij predikte dat Jezus de Christus was. Ze verblijdden zich daarin en verheerlijkten God die van zulk een heftig niets ontziend vijand zulk een overtuigd ja vurig voorstander had gemaakt. Inderdaad, een wonder van genade.

Levendmaken

II.

In 1 Cor. 15: 20-24 vinden we de drie woorden:

opwekken, Vs. 20,
opstanding, Vs. 21,
en **levendmaken**, Vs. 22.

Over elk een enkel woord.

„Christus is opgewekt uit de doden en is de eersteling geworden dergenen die ontslapen zijn”, zegt Vs. 20.

We geloven dat hier de woorden „opwekken” en „ontslapen zijn” gebruikt worden omdat het gelovigen betreft. Van Christus is dit zeker het geval; Hij is als gelovige gestorven. Zijn dood heet hier zijdelings een ontslapen, want Hij is de eersteling der ontslapenen. De dood is voor Hem en voor de Zijnen slechts als een slaap waaruit opgewekt is en wordt. Opwekken betreft hier de opstanding der gelovigen.

In Vs. 21 is sprake van de opstanding in het algemeen: De dood door ’n mens, zo ook de opstanding door ’n mens. Dit betreft alle mensen. Hier wordt Christus niet gezien als de Christus maar als de Mens. **„En door Hem staan allen op die gestorven zijn”**. Hier spreekt Paulus o.i. niet van de gelovigen. Over hen heeft hij in vs. 20 gesproken. Hier gaat het over de mensen in het algemeen. Nu gebruikt hij het woord „opstanding”.

Het derde woord „levendmaken” van Vs. 22 betreft de allen die in Adam sterven en in Christus levend gemaakt worden. Hier wordt weer Zijn verheven naam gebruikt: de Christus is Hij wie alle macht gegeven is. Nu is het niet hierover dat we het willen hebben, maar over het levendmaken van Christus, Dit leert 1 Petr. 3 : 18 dat we hiernaast moeten plaatsen. Men zie slechts: 1 Cor. 15 In Christus allen levend gemaakt.

De eersteling Christus.

1 Petr. 3 : 18 Gedood in het vlees (in Zijn aardse lichaam), levend gemaakt in de geest (in Zijn opstandinglichaam).

Ook Christus is levend gemaakt en dat niet bij Zijn opstanding, toen is Hij opgewekt, maar in Zijn opstandinglichaam, in 1 Petr. „geest” genoemd. P.

Uit de Schriften

DEEL XXI

No.10

OCT.1949

Tot nuttige Stichting

No. 10.

DE WARE OEFENING.

Oefen uzelve tot godzaligheid. 1 Tim. 4 : 7b.

Welk een oefening en beoefening laat onze tijd al niet zien. Sport en spel, kunst en wetenschap worden beoefend en lichamelijke oefening en wetenschappelijke beoefening vieren hoogtij. Welk een inspanning om de prestaties op alle terrein van het menselijk kennen en kunnen op te voeren en elkaar te overtreffen. Men traint zich geducht, en jaagt naar nieuwe ontdekkingen op wetenschappelijk gebied en men wil steeds verder en hoger in allerlei takken van kennis en kunst. Op zichzelf is dit nog niet verkeerd, alleen, de mens neigt er licht toe hiervan afgoden te maken en we kunnen niet anders constateren dan dat hij dit gedaan heeft en deze afgoden dient.

Met de ontwikkeling der lichamelijke oefening heeft de geestelijke geen gelijke tred gehouden. En toch moet de laatste in de eerste plaats komen. Oefen uzelve tot godzaligheid, zegt de Apostel. Men ziet dat ook hier een inspanning gevraagd wordt, een zich schikken om door vaste regels te betrachten verder te komen en een zeker meesterschap te verkrijgen. Er moet een oefening zijn tot godzaligheid.

Voor velen is de godzaligheid een simpelweg naar de kerk gaan geworden of het waarnemen van wat godsdienstige plichten. Men moet echter niet denken dat ze daarin alleen bestaat. Er is meer voor nodig.

Oefen uzelve tot godzaligheid houdt in, dat we lust hebben in Gods onderwijs, dat overdenken en dat we dan leren te wandelen naar de positie waartoe God geroepen heeft. En dan onze leden die op aarde zijn doden. Dit is een oefening waarbij het om wat anders gaat dan om lichamelijke kracht of behendigheid, om muzikale of kunstprestaties op te voeren. Het is om de oude mens met zijn praktijken uit te doen en de nieuwe mens gestalte te geven, om te grijpen waartoe men gegrepen is, om te worden wat in hem in ons gegeven is.

Nu behoeft men daarbij niet te doen wat het monnikwezen gedacht heeft te moeten doen: zich achter kloostermuren terugtrekken en zich alle aardse genoegens te ontfagen. Staande in deze wereld en er ook doorheen moetend, moeten we ons oefenen tot godzaligheid. Elk in zijn omstandigheden. Maar elk het gevoel aankwekend dat in Christus was, elk afleggend de zonde en jagend om de gerechtigheid op al haar terreinen te beoefenen.

Mogelijk zal menig lezer die zijn eigen hart wat nader kent zeggen: Ik kan me niet losmaken van deze of die verkeerde gewoonte; ik voel wel dat ze mijn geestelijk leven belemmert of boeit maar ik ben onmachtig er mee te breken. Wat komt er van mijn beoefening tot godzaligheid terecht. Wel u die zo uw onmacht voelt, indien het wezenlijk uw verlangen is meer van het Beeld Gods uit te stralen, belijd God uw onmacht, vraag Hem uw banden te verbreken. Indien oprecht gevraagd en ge-

smeekt, dan zal Hij dit zeker doen. En zo zal uw onmacht tot beoefening der godzaligheid Hem de gelegenheid geven Zijn kracht in u te volbrengen en wordt de eerste stap gezet om daarin toe te nemen en Hem meer en meer ter ere te leven. Laat elkeen die zegt dat Christus zijn Heer is, zich **oefenen**, voortdurend en geregeld zich zelf te verloochenen en zich voor te houden: Hoe draag ik Christus' Beeld uit.

P.

De biddende Zoon Gods

No. 16.

2. Des Bidders houding, taal en toon.

Bij het gebed kunnen uiterlijke vormen hun betekenis hebben. Niet dat de vorm voor God nodig is. Maar dikwijls is ze een menselijke behoefte. Daarvan wil of moet hij zich soms of vaak bij de vereering van God niet losmaken. En wanneer men zich nu in het gebed van het uiterlijke kleed niet ontdoen kan, dan moet het aangepast zijn aan het wezen. M.a.w., de bidder wil dan ook door houding, taal en toon God verheerlijken of in eerbied tot Hem naderen.

Wie heeft dit meer gedaan dan Gods Zoon. Hij was het die steeds op volmaakte wijze al wat liefelijk is en wèl luidt bedacht. Bij Hem was alles harmonie. Innerlijk en uiterlijk, gedachte en gedachtekleed waren in Zijn leven steeds in de schoonste overeenstemming met elkaar. Zeker heeft Hij bij het bidden de vormen niet uit het oog verloren.

Over Zijn houding bij het gebed is ons echter weinig meegedeeld. Dit is zeker niet zonder bedoeling geschied. Zou het niet hierom zijn dat ons oog door het zien naar de uiterlijke vorm niet zou worden afgetrokken van Zijn inwendige heerlijkheid? Waar Hij ons in alles gelijkend is geworden, mogen we ook veilig aannemen, dat Hij, waar Hij in het bijzijn van anderen bad, Zich ook door houding en gebaren niet van andere bidders opvallend onderscheiden zal hebben.

De mens spreekt door meer dan alleen uiterlijke lichaamshouding. Ook oogopslag en gelaatsuitdrukking drukken iets uit. Tevens zegt de toon veel. De door schuld verslagen zondaar bidt anders dan de liefhebbende Zoon. Veel hangt dus af van de gemoedsgesteldheid. Als het hart in rust is, blikte het oog open ten hemel, als de ziel ontroerd is, zinkt men zo licht op de knieën terwijl het hoofd zich ter aarde neigt.

De laatste houding nam de Heiland aan bij Zijn gebed in Gethsemané. Daar boog Hij de knieën en viel op Zijn aangezicht. Mt. 26: 39; Mk. 14: 35; Lk. 22 : 41. Hoe natuurlijk, hoe echt menselijk. Maar hoe dieptreffend tevens. De ootmoedige smekende houding is mede een sterk sprekend getuigenis voor Zijn zielenstrijd. Het was de roerende gestalte van Hem „**die met sterke roeping en tranen gebeden en smekingen offerde tot Degene die Hem van de dood verlossen kon**”. Heb. 5 : 7. Zou het niet onnatuurlijk geweest zijn, als de Evangelisten Hem in de Olijvenhof voorgesteld hadden met ten hemel geslagen ogen. Juist de schildering der Evangelisten vertoont het kenmerk der waarheid en getrouwheid.

Hoe diep ons de smekende houding in Gethsemané moge treffen, wij voelen meteen dat zulk een gestalte de Zoon van God niet voegde in de uren waarin Hij rustig tot Zijn Vader sprak. Dan paste meer het opgeheven hoofd en het ten hemel geslagen oog. Als enig menselijk penseel Hem wilde schilderen met gebogen knie en gedoken aangezicht als Hij op een van Palestina's bergen het aangezicht Zijns Vaders zocht, zou ons hart er aanstonds tegen opkomen. De schilder zou tonen dat hij de grootheid van de Zoon Gods niet begrepen had. De Evangelisten stellen Hem dan ook alleen in de Hof van Gethsemané in ootmoedige smekende houding voor. Elders spreken zij van een

„opwaarts zien”. Mt. 14: 19; Mk. 6: 41; Joh. 11: 41.

Kenmerkend is dit ook in het afscheidsgebed. Joh. 17: 1. Welk een verheven houding. Hoe natuurlijk bij de Zoon des Vaders. En toch, hoe ook echt menselijk. Waarom wendde Hij de blik zo naar boven. Zeker niet werktuigelijk, zonder nadenken, alleen uit gewoonte of navolging. Zijn ten hemel geslagen oog was de spiegel Zijner tot God verheven ziel. Zijn zielsoog zocht de Vader die in de hemelen was.

Slaat Hij in de Paaszaal het oog ten hemel, hoeveel te meer zal Hij dit daarbuiten gedaan hebben als Hij de majesteit Gods in de sterren zag schitteren en Hij de naam Zijns Vaders in het sterrenschift las. Wiens gemoed stond meer open voor de heerlijkheid der schepping? Wie verstond beter de taal der hemelen? Wie had dieper inzicht in de sferen der hemelen waarvan Hij gelezen had in de O.T. Schriften? En Wiens hart ging meer uit naar Hem die boven de hemelen woont in het ontoegankelijk licht? Zo zal Hij met Zijn Vader met opgeslagen oog gesproken hebben in de tempel der natuur. Zich daarmee als het ware tot Zijn Vader, de Heer des hemels, opheffend. P.

Het Goddelijk Voornemen.

door S. v. M.

No. 10.

7. Jezus Christus is slechts gezonden tot de verloren schapen van het huis Israëls.

„Want hij zal zijn volk zalig maken van hun zonden” Mat. 1: 21.

„Die mijn volk Israël weiden zal”, Mat. 2 : 6.

„Gij zult niet heengaan op de weg der Heidenen ... maar gaat veel meer tot de verlorene schapen van het huis Israëls”, Mat. 10 : 5, 6.

„Ik ben niet gezonden, dan tot de verlorene schapen van het huis Israëls”, Mat. 15 : 24.

Men herinnere zich ook de woorden gericht tot de SyroFenicische vrouw, Mark. 7: 26, 27.

God werkt zijn voornemen uit: nadat Hij een volk uitverkoren heeft om de andere volken te zegenen, zendt Hij het zijn Zoon. Eerst moest Israël de positie innemen waartoe dat volk uitverkoren was, vóór het de anderen kon dienen. We zullen verder zien dat door de ongehoorzaamheid van Israël, Gods zegeningen, om zo te zeggen vóór de ware tijd er was, tot de volken gekomen zijn. Dit betreft, ook in onze tijd, slechts enkelen. De massa zal eerst bereikt worden onder het Koninkrijk en door middel van Israël. De Here is dus niet gekomen om de volken rechtstreeks te zegenen.

Het spreekt vanzelf dat Jezus Christus niet gekomen is om een „nieuwe godsdienst” op te richten. Men is het er over eens, dat de gehele leer der Evangeliën als centrum heeft het grootste gebod: ***„Gij zult liefhebben de Here, uw God, met geheel uw hart, en met geheel uw ziel, en met geheel uw verstand,,. “Gij zult uw naaste liefhebben als uzelfven”*** Maar men vergeet vaak dat deze geboden reeds lang geleden gegeven waren en dat de gehele Wet er op steunt.

(Deut. 6 : 5 ; Lev. 19 : 18. In dit verband is het misschien de moeite waard te herinneren aan de overeenkomst tussen de „Bergrede” en Psalm 15.)

Men mene niet dat dit gebod zich in het O.T. beperkte tot de kinderen Israëls. Lev. 19 : 34 zegt uitdrukkelijk: ***„De vreemdeling, die als vreemdeling bij u verkeert, zal onder u zijn als een inboorling van ulieden: gij zult hem liefhebben als uzelfven”***. Het N.T. geeft ons dus geen nieuwe godsdienst of leer, maar licht de oude leer nader toe en richt zich tegen de opvatting der Farizeën.

We hebben er reeds op gewezen dat de profeten steeds de nadruk gelegd hebben op de innerlijke gevoelens van de mens, en dat God een afschuw heeft van uitwendige vormen die daar niet mee overeenstemmen. De gehele Wet moest nog gedurende de tijd der Evangelien, en daarna, gevolgd worden. Verre van een nieuwe godsdienst te stichten, wil de Here dat de bestaande godsdienst, de enige die met al zijn ceremoniën door God zelf is gegeven, getrouw nageleefd wordt.

De Here is niet gekomen om iets af te breken, maar om de Wet en de Profeten te vervullen Mat. 5: 17). Hij richtte zich niet tegen de godsdienst der Joden, maar Hij werd dienstknecht **der besnijdenis**, om Gods waarachtigheid en trouw te bewijzen door het volbrengen der beloften die aan de vaders gegeven waren (Rom. 15: 8).

8. ***De 12 Apostelen zullen een opdracht hebben voor Israël in het aardse Koninkrijk.***

We hebben reeds gezien dat, gedurende de tijd der Evangelien de Apostelen alleen moesten gaan, zoals hun Meester, tot de verloren schapen Israëls. Ze moesten verkondigen dat het Koninkrijk nabij was en Israël moest zich bekeren opdat de Messias in heerlijkheid kon komen. Welk is nu de opdracht der 12 in het Koninkrijk? Het antwoord is duidelijk: „***Wanneer de Zoon des mensen zal gezeten zijn op de troon zijner heerlijkheid, dat gij ook zult zitten op twaalf tronen, oordelende (leidende) de twaalf geslacht ten Israëls***”, Mat. 19: 28. Zie ook Luk. 22: 30. Na al hetgeen we reeds gezien hebben, is het duidelijk dat we dit letterlijk moeten opvatten. We zullen dan ook beter de volgende tekst begrijpen: „***En ik zal u geven de sleutelen van het Koninkrijk der hemelen; en zo wat gij zult binden op de aarde, zal in de hemelen gebonden zijn***” Mat. 16 : 19. De sleutelen zijn het teken van een gegeven macht. Die sleutelmacht is niet het monopolie van Petrus, maar behoort ook de andere Apostelen toe.

We zijn dus ver van de roomse uitleg van deze schriftdelen: zelfs aangenomen dat Petrus een zekere voorrang heeft, dan zal hij zijn macht slechts in de toekomst uitoefenen, na de opstanding, en niet over christenen uit de volken, maar over christen-Joden in het aardse Koninkrijk. Daarbij is het getal der Apostelen der besnijdenis begrensd tot 12, en is er geen sprake van opvolging.

Dit voert er ons toe nader te onderzoeken welke opdrachten deze Apostelen ontvingen na de opstanding des Heren. We hebben reeds gesproken over Markus 16. Deze opdracht werd gegeven „daar zij ***aanzaten***”, en met de uitvoering werd onmiddellijk een begin gemaakt. Men kan die onmogelijk in onze tijd uitvoeren, omdat Israël niet Gods volk is en het Koninkrijk niet nabij is. In de tegenwoordige bedeling bevestigt de Here de verkondiging van zijn Woord in de regel niet door wonderen.

De opdracht van Mat. 28: 18-20 werd bij een andere gelegenheid gegeven, op een berg in Galilea. De uitdrukking des Heren: „***Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde***” toont ons dat het over de toekomst gaat, als men duidelijk zal zien dat alle dingen Hem onderworpen zijn (Hebr. 2: 8)). Dan eerst moeten de Apostelen tot de volken gaan. We herinneren ons hoe de profeten telkens weer gesproken hebben over de zegeningen der volken door middel van Israël. Dat zal geschieden onder de leiding van de 12 Apostelen der besnijdenis. Dan zal een wereldzending ondernomen kunnen worden, zonder dat de zendelingen, en vooral hun kinderen, door ziekte weggemaaid worden, en die, door de bijzondere macht aan die zendelingen verleend, het grootste succes zal hebben. Gedurende de tijd der Handelingen vernemen we wel dat een der Apostelen zich bij uitzondering tot een enkeling uit de volken richtte, maar nooit hebben ze die opdracht van Mat. 28 volbracht. Nooit lezen we trouwens over een ***dopen „in de naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes”***

De Here was ook niet met hen in de volle zin des woords. Eerst later, zal Hij met hen zijn al de dagen tot de voleinding der aioon, namelijk de toekomende aioon.

9. De Gemeente waarvan sprake is in de Evangeliën, bestaat uit Joden die getrouw zijn aan de Here. Ze wordt ook „bruid” genoemd.

Dit volgt uit het voorgaande. Men moet er steeds aan denken dat, gedurende de tijd der Evangeliën, en ook daarna, de volken beschouwd worden als „honden”, en op dezelfde rang staan als tollenaars en zondaren. Nooit werden ze geduld in een vergadering van gelovige Joden. Mat. 18: 17 zegt aan gaande een joodse „broeder” die gezondigd heeft: **„En indien hij hun geen gehoor geeft, zo zeg het der gemeente; en indien hij ook der gemeente geen gehoor geeft, zo zij hij u als de Heiden en de tollenaar”**. Het bijeenbrengen van de namen „heiden” en „tollenaar” toont duidelijk dat het hier gaat over vergaderingen die alleen uit Joden bestonden, namelijk uit in Christus gelovige Joden. Na de tijd der Evangeliën waren er ook vergaderingen van gelovigen uit de volken, maar deze waren aanvankelijk afgesneden van die der christen-Joden. Het is slechts veel later dat er ook gemengde vergaderingen ontstonden. In onze tegenwoordige tijd, die waarschijnlijk niet zo heel ver meer verwijderd is van de oprichting van het aardse Koninkrijk, zien we weer dat de christen-Joden de neiging hebben afzonderlijke vergaderingen te vormen.

Gedurende het Koninkrijk wordt ook de totaliteit van de in Christus gelovige Joden, „ekklesia” of „Gemeente” genoemd (Men zie bv. Hos. 1 : 11: „De kinderen van Juda en de kinderen Israëls zullen samenvergaderd worden” en Ps. 22 : 23, 26: „In het midden der gemeente zal ik u prijzen”, „Van u zal mijn lof zijn in een grote gemeente”), zoals in Gen. 28 : 3 het gezamenlijke volk „kahal” genoemd werd. Het is van deze Gemeente der toekomende aioon dat Mat. 16 : 18 spreekt: **„En ik zeg u ook, dat gij zijt Petrus, en op deze petra zal ik mijn Gemeente bouwen”**. Hieruit volgt dat, zoals we reeds gezien hebben toen we over de 12 Apostelen spraken, de roomse Kerk geen Schriftuurlijke basis heeft, en alle discussie over bijzaken overbodig wordt.

Ook de woorden **„en de poorten der hel zullen haar niet overweldigen”** tonen aan dat het hier over een, nu nog, toekomstige Gemeente gaat. Ze hebben betrekking op de opstanding. Vóór de Gemeente van het Koninkrijk zich kan vormen, moeten de 12 Apostelen en vele andere gelovigen uit de dood opstaan. De „hel”, dat is de Hadès, waar zich de doden bevinden, zal de vorming van die Gemeente niet kunnen tegenhouden, want het is Jezus Christus die de sleutelen van de Hadès heeft (Op. 19 : 7; 21 : 9).

Deze joodse Gemeente wordt ook „bruid” genoemd. Reeds in het O.T. wordt het uitverkoren volk Israël de „bruid” of de „vrouw” des Heren genoemd (Mat. 10 : 9, 10). De gelijkenis van Matthëus 22 spreekt van de bruiloft ten tijde van het Koninkrijk. Jezus-Christus is de Bruidegom (Mat. 9 : 15; Joh. 3: 29). Het boek Openbaring spreekt over de bruiloft des Lams.

10. Een deel van wat de Here in de Evangeliën vraagt, kan slechts door Israël volbracht worden en alleen onder de omstandigheden die vlak vóór de komst van het Koninkrijk bestaan.

We willen allereerst een geval vermelden waaruit duidelijk blijkt dat men de omstandigheden goed moet onderscheiden voor men een voorschrift wil volgen.

Ten tijde van de aankondiging van het Koninkrijk op aarde, moesten de 12 geen goud, zilver, noch enig geld of wisselkledij meenemen, want: **„de arbeider is zijn voedsel waardig”**. maar zie het verschil later, als Israël het Koninkrijk te Jeruzalem verworpen heeft: **„Maar nu, wie een buidel heeft, die neme hem, desgelijks ook een male; en die geen heeft, die verkope zijn kleet, en kope een zwaard”** (Luk. 22 : 36). Jezus-Christus gaat dus zelfs zo ver, hen aan te raden een wapen te kopen om zich te verdedigen.

Is het dan niet duidelijk, dat het van het allerhoogste belang is de omstandigheden der verschillende tijden te onderscheiden, en dat men uiterst voorzichtig moet zijn in de toepassing van Bijbelteksten? Niets is zo rampzalig als datgene te willen volbrengen wat niet van ons gevraagd wordt. God vraagt ons aan te nemen wat Hij **ons** aanbiedt en Hij hoopt dat we zullen doen wat **Hij** ons vraagt. Laat ons niet doen zoals diegenen waarvan de Apostel schreef: „**Ik geef hun getuigenis, dat ze een ijver tot God hebben, maar niet met verstand**” (Rom. 10: 2). Vele sekten leggen er zich op toe datgene te volbrengen wat niet tot hen gericht is. Daar ze Gods voornemen en de weg der behoudenis niet duidelijk onderscheiden, maar in principe getrouw willen zijn aan Gods Woord, viëren ze bijv. de Sabbat, beweren geestelijke gaven te moeten hebben, volgen allerlei joodse inzettingen, hopen nu reeds het Koninkrijk te laten beginnen, enz. Zonder te spreken over de grote roomse sekte, die allerlei dingen op zich toepast, die tot Israël alleen behoren. Dat ieder zichzelf onderzoekte en zich beter reken-schap geve van de positie waarin God hem geplaatst heeft, en van wat God nu van hem verlangt. Zonder Schriftuurlijke leer is het niet mogelijk te leven in overeenstemming met Gods verlangen.

Wezen en werking der zonde

door G. J. P.

No. 12.

Een oordeel.

Toch is hiermee nog niet alles gezegd. De eenheid van het geslacht verklaart nog niet ten volle waarom allen zondig geboren worden. De vraag blijft waarom dit zo is. In het burgerlijke leven wordt de zoon niet schuldig gesteld omdat zijn vader veroordeeld is. Dit betreft de persoonlijke daden. Anders is het met de erfenis van de vader. Wie als zoon de erfenis van zijn vader aanvaardt, aanvaardt ook zijn mogelijke schuld. Nu kan iemand de erfenis verwerpen en daarmee de schuld van zich weren. Waarom gebeurt dit nu ook niet bij de mensheid in zedelijk opzicht? Waarom moeten wij schuldig gesteld worden voor wat Adam gedaan heeft, al hebben wij dit niet zelf gedaan en kunnen dit niet ontgaan?

Dit is een zeer klemmende vraag die telkens weer herhaald is en wordt. Het antwoord is: Omdat wij onder een oordeel liggen. We moeten Adams erfenis aanvaarden. En we doen dit willens en tevens onwillens. Willens: we hebben ons leven te lief dan dat we het prijs zouden willen geven, gezien het goede dat het nog voor ons heeft of de drang naar zelfbehoud die in ons ligt. Hiermee aanvaarden we Adams erfenis. Maar als de verliesposten ons duidelijk worden, kunnen we die niet van ons schudden aangezien we de zegeningen aanvaarden. Onwillens: we moeten de erfenis aanvaarden omdat niemand het op zich kan nemen zichzelf en anderen van de schuld vrij te kopen; deze blijft voor ons allen liggen.

Zo staan we in een tweeslachtige positie. We kunnen onder het Adamietische bestaan niet uit, omdat we zonder onze wil verwekt en geboren worden en we tevens bij het opgroeien ons leven willen handhaven. Maar daarmee aanvaarden we tevens Adams schuld. De menselijke gemeenschap geeft zegeningen en oordelen. Wij erven het stoffelijke en geestelijke kapitaal maar daarbij ook de schuld. We hebben er geen bezwaar tegen het eerste te doen. Maar het laatste willen we niet. Dat nu is niet juist.

Adam nam een zeer bijzondere plaats in. Een vader kan zijn gezin, een patroon zijn werklieden, een vorst zijn volk ten zegen of ten ondergang zijn omdat zij in zulk een positie staan dat hun handelingen of tekortkomingen wel of wee kunnen meevoeren. Nu is de mensheid een fysische (natuurlijke) en zedelijke eenheid. Daarom zijn allen bij Adams zonde betrokken. Een Nederlands kind ligt, zodra het geboren is, reeds onder Nederlands wel en wee. Het heeft reeds dadelijk een aandeel in Ne-

derlands aandelen en financiële schuld, ook al heeft het persoonlijk nog geen cent schuld. Indien alle Nederlanders stierven en een kleine baby overbleef, zou van dit ene kind alleen nog Nederlandse schuld geëist kunnen worden omdat hij Nederlander is en Nederland vertegenwoordigt. Vanzelf zou het dan ook al Nederlands bezit hebben. Zo is het nu ook met de mensheid. Al wie uit Adam geboren is, heeft als mens, niet als afzonderlijk persoon, debet aan Adams zonde.

God nu heeft van de mensheid veel te vorderen. Adam heeft de taak waarvoor hij gesteld was, niet volbracht. God had hem geschapen om Zijn profeet, priester en koning te zijn, middelaar tussen Hem en een gevallen schepping. Als zoon had hij in de dingen zijns Vaders moeten zijn; als zodanig had hij de taak gehad en de gevallen schepping op te richten en het aanvankelijk herstelde tot volmaaktheid te voeren. Daartoe is hij geschapen; zo althans menen wij Adam te moeten zien. Hij heeft dit niet bereikt, is reeds bij de eerste stap uitgegleden en gevallen. En in hem allen die uit hem geboren worden. God weet dat uit geen hunner ooit een zal kunnen voortkomen die uit zichzelf die positie zal kunnen bereiken. Een kind uit arme ouders geboren geldt als arm; de armoede van zijn ouders rust op hem. Hij wordt door zijn geboorte uit armen tot arme gesteld. Zijn verwekking reeds stelt hem tot arme. En zo is het nu bij de mens ook. Zijn verwekking en geboorte uit het Adamietische, ras stelt hem tot zondaar. „**Want indien door de ongehoorzaamheid** (dat is de ongehoorzame gezindheid naar we vroeger zagen) **van die éne de velen** (d.i. al de uit hem of zijn geslacht geboren) **tot zondaar zijn gesteld geworden**” Rom. 5:19.

Het zondaar zijn is er dus door saamhorigheid. Maar allermeeest door een Rechterlijke uitspraak, door een oordeel. God stelt tot zondaar. En dat vanaf de verwekking omdat Hij ziet dat geen hunner ooit het doel dat Hij gesteld had zal kunnen bereiken. Allen ontbreekt iets dat ligt reeds in hun kiem in. Daarom is het niet meer dan rechtvaardig dat God van meet af tot zondaar stelt. Gods oordeel is rechtvaardig.

De verharding.

De afwijking van Gods wet op alle terreinen brengt gevolgen mee. Ook die op zedelijk terrein. God handhaaft omdat Hij God is, de wetgever, ook de wet en laat die ook in de afwijking doorwerken. Dit is het Goddelijke in de zonde: handhaving der wetten, ook al is de richting verkeerd. Wie zondigt, stuwt daarmee de dingen in een tegen-Goddelijke richting.

In die zin hebben we de verharding van Farao, van David, van Israël, van alle zondaars te zien. Dit is **geen rechtstreekse inwerking** van God. God heeft bijv. persoonlijk Hitler niet opgedragen de Joden uit te roeien. Dan was Hij de auteur van deze daad geweest. Maar de afwijking bij Hitler in deze heeft God krachtens handhaving der wet op psychologisch en zedelijk terrein laten doorwerken. Opdat zij zou openbaar worde zonde te zijn. Door handhaving Zijner wetten blijkt juist de afwijking der wetten. Door de zonde in Adams zonen te laten doorwerken stelt Hij publiekelijk tot zondaar. Doordat God de wet in heel 's mensen wezen handhaaft, volgde in Adam en in al zijn nakomelingen op de zondige daad een zondige toestand. Zonde als daad baart zonde als toestand. Het is maar niet zo dat men het ene ogenblik de zonde kan doen en het andere met dezelfde kracht weer het goede. Door de zonde stuwt men de krachten en vermogens die God gegeven heeft, in een richting die veranderingen meevoert die men niet meer ongedaan kan maken en waarin men voortleeft, dikwijls tegen beter weten in. Farao wist wel dat hij niet goed deed. Dit erkent hij zelf. Nochtans ging hij toch weer door.

Dit nu is de verharding. De Schrift schrijft die aan God toe en neemt daarbij de gevolgen als oorzaken. God heeft Farao niet persoonlijk verhard. Maar Hij handhaafde wel de psychologische wet in Farao. Farao wilde niet gehoorzamen. Door die wil te laten uitwerken, de wilswet te laten doorwerken, openbaart God Farao's innerlijk: een welbewust ingaan tegen God. Deze openbaring van Farao's hart noemt de Schrift verharding Gods. Deze zit niet in Zijn inwerking maar in Zijn uitwerking

van de zonde. Wie Hij daartoe verkiest, is Zijn vrijmacht.

Door Adams zonde, door zijn val, is in wezen de inzet gegeven tot een ontzettende ontredde- ring waarvan men de grootte in de tweede wereldoorlog en dan nog maar ten dele, heeft kunnen zien en welke gevolgen men nog kan waarnemen. De ene zonde van Adam bracht een complete verande- ring in overleggingen, gezindheden en neigingen van de menselijke natuur. Deze kan men niet naar welgevallen terugnemen om weer tot het oude terug te keren. Dit is de verharding en de geestelijke dood.

Gods rechtvaardig oordeel.

De erfzonde wordt terecht verdeeld in erfschuld en erfsmet. Doordat men als zondaar schuldig is, wordt men als onreine geboren. Schuld en smet zijn beide gelijktijdige gevolgen van een en dezelf- de zonde geweest. Door de begeerlijkheid wortel te laten schieten, is de zonde geboren. De mens raakte zo los van het Levenscentrum, kwam buiten de Levensbron, de gemeenschap met God te staan. Zo is een zondige toestand ingetreden. In deze toestand werden nu allen geboren die uit Adam zijn. Ze zijn vlees uit vlees. Dit is de erfzonde waarin en waaronder allen liggen. God spreekt hierover Zijn oordeel uit. Hij stelt ze tot zondaars. En het vonnis, dat tevens uitvloeisel is van het uittreden uit Zijn gemeenschap is de dood. Zo sterven in wezen allen in Adam en werden in hem ook allen schuldig. Indien zij niet schuldig waren, zou de dood niet over hen heersen. Hij heerst echter wel over allen, dus moeten zij geacht worden zondaars en daarmee schuldigen te zijn. Hun veroordeling is dus rechtvaardig.

De weg waarop de oorspronkelijke zonde van Adam het deel van alle mensen wordt, is niet die van navolging, van imitatie, maar van verwekking, generatie, en door toerekening, imputatie. Aan de zondige staat gaat een oordeel Gods vooraf en krachtens dat oordeel staan alle mensen schuldig, is de hele wereld verdoemelijk (veroordelenswaard) voor God en wordt ieder mens onrein en sterven- de uit Adam geboren. Zij worden dit niet eerst op latere leeftijd doordat zij persoonlijke zonden gaan doen, zij worden het door ontvangen en geboorte. De dood waaraan zij onderworpen zijn, is geen natuurproces maar de bezoldiging, de soldij der zonde. Ook zuigelingen, ja zelfs ongebornen, zijn hieraan onderworpen. Dus moeten zij zondaars zijn.

Men verlieze bij al het voorafgaande niet uit het oog dat we niet leren dat de mensen geen goede dingen meer kunnen doen of dat alle mensen de grootste misdadigers zijn. Zo is het niet. Maar als we het zedelijk bederf van de mens leren, leggen we daarbij de grootste maatstaf aan. Zo men wil, de wet der liefde. En voor die wet schiet ieder mens te kort. Paulus verklaart dan ook dat de gehele wereld voor God verdoemelijk is. God heeft allen onder de zonde besloten. Dat is de onmacht ten goede. Elk een struikelt in een of ander opzicht, absoluut genomen, en staat zo schuldig aan alles. God stelt allen tot zondaars en dat rechtvaardig. Niet willekeurig. Daarom rust op allen een oordeel.

Bezwaren.

Velen vinden de erfzonde een vreselijke aantijging tegen de rechtvaardigheid Gods, die de zonden der ouders wentelt op de zwakke schouders van het onbewuste, hulpeloze en onschuldige kind. Zij verstaan in wezen niet wat erfzonde is. Zij spreken van het erven van de zondeN der ouders. Als men zo de erfzonde opvat, dan gaan wij ook aan de zijde van de tegenstanders van deze leer staan. Maar dat is de erfzonde juist niét. Ze is niet beladen met de zondeN der ouders alsof David moest boeten voor wat Isai misdaan had en daarom door Saul vervolgd werd. Enzovoort. De erfzonde is deze, dat de menselijke natuur, oorspronkelijk in wezen zuiver en rein, een levende ziel, verdorven is geworden, iets is gaan missen en dat deze natuur overerft en de dodelijke zonde voortbrengt. Voor ons is reeds het geboren worden als mannelijk of vrouwelijk wezen een gevolg der erfzonde en is reeds het sexuele onderscheid, dat nimmer in onze staat is op te heffen, bewijs van onze val uit

de eenheid der oorspronkelijke natuur.

Als bewijs dat de menselijke natuur niet bedorven is, wijst men op Rom. 2: 14. De Heidenen doen van nature de dingen die de wet verlangt. Een gevallen natuur drijft aan tot zondigen, zegt men, maar hier zegt Paulus dat de Heidenen „van nature” doen de dingen die der wet zijn. Men vergeet er het volgende vers bij te leren „*en de gedachten onder elkander hen beschuldigende of ook ontschuldigende*”. Ondanks het dan „van nature” doen van dingen die ook de wet vraagt, zijn er beschuldigende gedachten, wat bewijst dat dit van nature doen gepaard gaat met zonden en overtredingen.

Een andere tegenwerping is deze: De natuur, zegt men, wordt door de zonde beïnvloed en aangevochten. Ze is het middel waarvan de zonde zich bedient, het kanaal waardoor ze tot ons komt. We mogen zeker wel vragen wat die zonde die zich van de natuur bedient, toch wel is. Is ze een macht buiten die natuur die in die natuur tracht te gaan inwerken? Of is het een gemis, een gebrek, van die natuur? Indien het eerste, dan krijgen we een dualisme, dan is er een positieve kwade macht in de schepping. Men zal deze wellicht in Satan zien die men dan als zondaar geschapen ziet. De Schrift leert echter dat hij de leugen uit zichzelf spreekt en dat God hem daarvoor niet heeft geschapen of aangesteld. Wel leert ze dat hij als geest werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid. Maar hiermee bewijst ze tevens dat deze „kinderen” uit zichzelf reeds ongehoorzaam zijn en hij daarop vat heeft. Zo is de macht der zonde er dan een die in de mens zelf ligt en hem niet maar van buiten aangrijpt of beïnvloedt. Ze is een gebrek in zijn natuur inliggend.

Een derde bezwaar is dit. Men zegt dat de mens een zondaar is, een doelmisser omdat hij een stervend schepsel is. M.a.w. indien hij niet zou sterven, zou hij dus geen zondaar zijn. Hierbij maakt men drie fouten. Ten eerste maakt men de zonde tot een fysische, een natuurlijke zaak. Omdat we sterven, zijn we zondaar. Maar de zonde is een geestelijk iets: onze geest is van God afgesneden, ons zedelijke sfeer is verdorven. Niet allereerst onze lichamelijke. Dit is een gevolg ervan. Zonde en dood kunnen niet zonder meer verwisseld worden. Rom. 5: 12 onderscheidt ze: ***Door één mens is de zonde in de wereld in gekomen en door (middel van) de zonde de dood.***

Ten tweede verliest men uit het oog dat Adam, toen hij gezondigd had, niet (meer) van de levensboom mocht eten opdat hij dan lichamelijk zou blijven leven. Hoewel zondaar, zou hij dan niet sterven. Men zou dus zondaar kunnen zijn en (lichamelijk) niet sterven. Dit werpt de mening dus totaal overboord.

Ten derde, voor ons had Adam moeten willen sterven. Hij had door zijn dood Satan die toen reeds het geweld des doods had, moeten overwinnen en teniet doen.

Als priester had hij zich tevens voor de gevallen voorwereld Gode moeten offeren en door de dood heen alles tot hoger leven moeten brengen. Zoals Christus gedaan heeft. Hij had dan juist zijn doel bereikt en was geen zondaar geweest. Het is ook hierom onjuist te leren dat men zondaar is omdat men sterft. Zo moeten we ook dit bezwaar verwerpen.

Samenvatting.

Als samenvatting dit. Vuur kan zich verdelen. Evenzo water. Verdeeld vuur heet vonken, verdeeld water druppels. Maar daarmee blijft het vuur of water. De mens uit Adam die de dood inbracht, blijft een ziel. Maar geboren uit een stervende ziel, is ook hij stervende ziel. En geboren uit een zondigende ziel is hij in wezen een zondige en in de uitwerking ook een zondigende ziel.

De Schrift leert toerekening der zonde (en toerekening der gerechtigheid). Maar niet uit willekeur. Er moet een grond zijn, een rechtvaardige grond. Deze is door het schepsel zelf veroorzaakt. Zijn begeerte leidde tot het uitvallen en **uit** God en uit eigen eenheid. Beide voeren tot de doelmissing. Door ingrijpen van God: Hij schiep een man en een vrouw, werd wel de voortzetting van het ge-

slacht mogelijk gemaakt, maar het ontstane tekort niet opgeheven, omdat eerst aan Gods eis: het priesterschap voor de wereld en de overwinning over Satan voldaan moest worden. De zedelijke onzuiverheid erft mede over, dat is de erfsmet, en het niet voldoen aan Gods eis, stelt allen schuldig, de erfschuld.

God heeft de zonde en haar gevolg, de dood, als oordeel op het menselijk geslacht gelegd. Hij heeft allen onder de zonde besloten, Gal. 3: 22 en niemand kan zichzelf noch zijn naaste uit de macht van de dood bevrijden, Ps. 49: 8, 9. Dit oordeel heet de toorn Gods. Joh. 3: 36. Van nature zijn we allen kinderen des toorns, Ef. 3: 2. Eigen zonden stellen persoonlijk nog verder schuldig.

In Zijn toorn bewijst God boven de zonde en de dood te staan, ze niet te willen, openbaart Hij Zijn gerechtigheid en gaat Hij tegen zonde en dood in. Hoe zou Hij ze dan willen.

Gods oordeel, Zijn toorn, moet drijven tot Zijn genade. Juist door onder de zonde te besluiten, wil Hij de zondaar dringen naar de weg der genade. Dit is de enige uitweg die overblijft.

Uit de Schriften

DEEL XXI

No. 11

NOV.1919

Tot nuttige Stichting

No. 11.

GODS NAAM GEOPENBAARD.

„Ik heb Uw Naam geopenbaard aan de mensen”. Joh. 17 :6.

Gods Naam is Gods Wezen voor zover Hij dit aan de mens wil en kan openbaren. Ten volle kan de Godheid Zich aan het zwakke en zondige vlees niet geven. Maar Hij heeft een weg gevonden om zover af te dalen en Zich zo te openbaren als Hij maar kon. Hij heeft Zich zo nabij gebracht als mogelijk was. En dit geschiedde door Christus in het vlees.

Geen enkele godsdienststichter heeft Gods Naam geopenbaard. Geen hunner heeft Gods Wezen voor de mensen uitgedragen en tentoongespreid. Dit konden zij niet, omdat zij zondige Adamskinderen waren. Maar Christus is niet uit Adam en geen loot van de Adamietische tak. Hij is een Ent uit een andere wereld, overgebracht op de menselijke stam, een geheel nieuwe verschijning.

Is Hij een schepsel van hogere orde? Men leert dit. Men zegt dat Hij zover dit kon met Gods heerlijkheid en majesteit bekleed is geweest. M.a.w. Hij leek op de Godheid door zich in Haar gewaad te vertonen, maar was het niet. In wezen was Hij dus een schijnvertoning: een schepsel in het gewaad van de Schepper. Christus' woord van Joh. 17 : 6 weersprekt dit. Hoe toch kon een schepsel de Goddelijke Naam, d.i. Gods Wezen openbaren zonder er Zelf toe te behoren? Hoe kan iemand de adel van een geslacht ten toon spreiden als deze hem zelf ontbreekt?

Neen, Christus behoort niet tot de schepselen, (al is Hij schepsel geworden), maar tot de Godheid. En daarom kon Hij de Naam openbaren. Het is dan ook geen wonder dat alleen Hij spreekt over de verhouding van Vader, Zoon en Geest. (Joh. 14-16).

God heeft Zich geopenbaard. Wie Christus gezien heeft, heeft de Vader gezien. In Hem heeft God Zich getoond de Vader der barmhartigheid te zijn, in Hem is Zijn liefde tot de wereld verschenen. Christus is niet de lieve Christus en de Vader niet de vertoornde rechter, maar Christus draagt ten volle uit wat God wilde zijn. We hebben de verzekering dat Hij die Naam nog verder zal openbaren. Eenmaal zal die Naam heerlijk zijn op de ganse aarde. Ps. 8: 2. Maar nu reeds wordt die naam niet alleen in het Evangelie geopenbaard maar ook door de liefde Gods die Hij in onze harten uitstort. Laten we ons in en door die liefde laten koesteren, wij arme verkilde, koude zondaars.

P.

De biddende Zoon Gods

No. 17.

3. Onder de mensen.

De Heiland waarschuwde in de Bergrede tegen elk in het openbaar uitgesproken gebed om gezien te worden. Hij zegt: „**Wanneer gij bidt, zo zult gij niet zijn gelijk de geveinsden, want die plegen gaarne in de synagogen en op de hoeken der straten staande te bidden opdat zij van de mensen mogen gezien worden. Voorwaar, ik zeg u dat zij hun loon weg hebben (d.w.z.: reeds ontvangen hebben). Maar gij, wanneer gij bidt, ga in uw binnenkamer en, uw deur gesloten hebbende, bidt uw Vader die in het verborgen is en uw Vader die in het verborgen ziet, zal u in het openbaar vergelden**” Mt. 6 : 5, 6.

In het algemeen behoort het gebed niet op de straat thuis. Het is een zaak tussen de bidder en God. Het wordt een wanklank wanneer het wordt opgezonden alleen om van de mensen gezien te worden. Toch is het er ver van af dat Christus alle openbare gebeden zou hebben afgekeurd. Hij spreekt alleen van hen die bidden om van de mensen gezien te worden, De Farizeeër van Zijn dagen, met zijn brede gedenkcédels vol Bijbelspreuken en zijn gebedsvertoningen op openbare plaatsen, wordt veroordeeld. Maar hij die onder de mensen, hetzij alleen, hetzij gemeenschappelijk met anderen uit waarachtige behoefte des harten de ogen opwaarts heft en bidt, handelt niet tegen de geest van Christus want Deze geeft er ons zelf voorbeelden van.

Menigeen heeft de mening dat er nooit in het openbaar gebeden moet worden. Velen schamen zich zelfs in het bijzijn van anderen een zielzucht ten hemel op te zenden ook al dringt hun hart er toe. Zij achten de omgang met God daarvoor te teder. Toch kunnen er ogenblikken in het leven komen, waarin de bewogen ziel onweerstaanbaar dringt om zich tot God te wenden. Zulke ogenblikken komen natuurlijk niet vaak voor. Het moeten uren van sterke gemoedsbewegingen, van grote nood of van verrassende zegen, van diepe smart of van hooggestemde vreugde zijn waarin het vurig smeek- of dankgebed als vanzelf uit het hart opwekt en zich uiten moet. Breken zulke uren aan, dan onderdrukke men de aandrang niet. Dan mag de wereld wel horen, hoe een vroom gemoed bidden moet en bidden kan.

Ook Christus heeft in ogenblikken van sterke gemoedsbeweging aan de drang van Zijn hart toegegeven en het ontlast in een vurige bede of een God verheerlijkende toon van dank en aanbidding. Zag Hij vaak in stilte tot God op, meer dan eens deed Hij het luid en in het openbaar. Bij het terugkeren der zeventigen verheugde Hij zich en uitte Hij een hooggestemde dankzegging: „**dank U, Vader, Heer des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt en hebt ze de kinderkens geopenbaard. Ja Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U**”. Lk. 10: 21. Bij het geopende graf van Lazarus verhief Zijn ziel zich mede openlijk dankend ten hemel en ontboezemde Hij opzettelijk Zijn dank opdat de omstanders in Zijn heerlijkheid de heerlijkheid Gods mochten leren aanschouwen. Joh. 11: 41, 42. Aan het kruis heeft Hij tot drie maal toe openlijk Zijn God en Vader aangeroepen.

Als wij van Jezus' bidden onder de mensen spreken, denken wij niet enkel aan de gebeden, die Hij afzonderlijk ten aanhoren van anderen deed, maar ook aan die welke Hij in gemeenschap met anderen deed. Wel stond Hij in een geheel andere betrekking tot God dan allen die Hem omringden, maar, al kon Hij in Zijn gebeden een geheel andere toon aanslaan die voor ieder ander te hoog was, Hij, die als een broeder met Zijn broeders naar het vlees omging, boog zich ook in liefde tot hen neer. Schaamde Hij zich niet hen broeders te noemen, Hij schaamde zich evenmin met hen gemeenschappelijk tot God te naderen Hij ging hun voor in het gebed.

In Israël bestond de eerbiedwaardige gewoonte dat de huisvader of de gastheer bij de aanvang van de maaltijd over de toe bereide spijs een korte zegenbede uitsprak. Zo zien we ook de Heer meer dan eens als voorganger aan de gemeenschappelijke dis het tafelgebed uitspreken. Mt. 14: 19; 15: 36; 26 : 26. Ook na Zijn opstanding deed Hij dit nog bij de Emmaüsgangers, Lk, 24: 30. Op de laatste avond van Zijn aardse leven stemde Hij, naar het schijnt, nog met het grote Hallel in, Mt. 26: 30; Mk. 14: 26. En zou Hij, als Hij bij Zijn vrienden in Bethanië was, niet meermalen gebeden en gedankt hebben, evenals als Hij opging naar de tempel, het huis des gebeds? Het wordt nergens uitdrukkelijk gezegd, maar indien het tegendeel had plaats gehad, zouden Zijn vijanden Hem er dan niet om aangevallen en van goddeloosheid beschuldigd hebben? Het is waar, Hij hechtte niet aan tijd of plaats van aanbidding en elk oord was Hem heilig zoals Hij tot de Samaritaanse vrouw sprak, Joh. 4: 21, maar daarom heeft Hij de band der gemeenschappelijke Godsverering in de tempel niet doorgesneden. De ijver van Gods Huis heeft Hem verslonden. Joh. 2 : 14 ; Lk. 19: 45, 46.

Uit een en ander is zijdelings, ja vaak rechtstreeks, af te leiden dat Christus onder en met de mensen bad. Waar Hij er hen in vooring, verhief, veredelde en heiligde Hij hun gebeden, waar Hij zich als Israëliet onder de aanbiddende schare bevond, mengde Hij in die gebeden de reinste en verhevenste toon.

In dit alles zien wij tweeërlei: Gods Zoon als Broeder tot ons naderen en als Voorganger en Voorbeeld ons voorgaan. Wij lezen van Hem, de Eerstgeborene, niet slechts het gebed der stille binnenkamer maar ook dat voor en met anderen. P.

Het Goddelijk Voornemen.

door S. v. M.

No. 11.

11. De ceremoniën der Wet moesten door de Joden onderhouden worden, zelfs door hen, die in Jezus Christus geloofden.

We hebben aangetoond dat de Wet, door God aan Mozes gegeven, vóór alles vroeg om God en de evennaaste lief te hebben, en dus betrekking had op het hart des mensen. De ceremoniën hadden op zich zelf geen waarde, en de Here had er een afschuw van als ze volbracht werden door mensen wier hart niet goed gestemd was. De Evangeliën vestigen ook weer de aandacht op deze innerlijke stemming, maar zeggen nooit dat de uitwendige dingen niet moeten gehouden worden door hen aan wie ze voorgeschreven waren, d.w.z. door de Joden. Integendeel. We willen enige delen vermelden die over die ceremoniën handelen en er op aandringen dat niets verwaarloosd worde.

Mat. 5 en 6 spreken van de Wet, de Tempel, de offers, het vasten, enz. Ook Mat. 7 vraagt niets buiten de „Wet en de Profeten”.

Mat. 19: 17 vraagt de geboden te onderhouden.

Mat. 23 : 23 zegt wel dat het meest belangrijke der Wet het rechte oordeel, de barmhartigheid en het geloof is, maar er wordt bij gevoegd dat ze de andere dingen niet moeten nalaten.

Mat. 24 : 20 vermeldt het in acht nemen van de Sabbat.

Men herinnere zich ook de woorden des Heren: „*Meent niet, dat ik gekomen ben, om de Wet of de Profeten te ontbinden; ik ben niet gekomen, om die te ontbinden, maar te vervullen; want voorwaar zeg ik u: totdat de hemel en aarde voorbijgaan, zal er niet één jota noch één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles zal zijn geschied. Zo wie dan één van deze minste geboden zal ontbonden, en de mensen alzo zal geleerd hebben, die zal de minste genaamd worden in het koninkrijk der hemelen; maar zo wie ze zal gedaan en geleerd hebben, die zal groot genaamd worden in het Koninkrijk der hemelen*” (Mat. 5 : 17 —19).

De Here zelf onderhield alles zeer getrouw, evenals zijn discipelen. De vormen, de schaduwen blijven, zolang ze nuttig zijn, al was het maar voor hen, die de volle waarheid nog niet kenden.

We hebben reeds gezien dat de Profeten ons leren dat de uitwendige dingen nog zullen bestaan gedurende het Koninkrijk, en de uitvoerige beschrijvingen van Ezechiëls Tempel en ceremoniën moeten te denken geven, aan hen die menen dat de Wet niet meer gevolgd moet worden na de komst des Heren. De Wet zal in hun hart geschreven zijn (Jer. 31: 31-34) d.w.z. dat ze alles met blijdschap zullen volbrengen en in de ware gesteldheid van de inwendige mens (Rom. 7: 22; Ps. 37: 31 en de gehele Psalm 119).

Maar alle gelovigen moeten de Wet niet houden in de vorm waarin ze aan Israël gegeven werd, alleen de kinderen Israëls zelf. En deze kunnen dat alleen doen in hun land en als de Tempel bestaat. Zolang ze niet door God als zijn volk erkend worden, is het hun onmogelijk de Wet te volgen.

12. Israël zal een wereldopdracht hebben.

We verwijzen naar onze stelling Nr. 8. Onder de leiding der 12 Apostelen, moeten ze de aarde evangeliseren. Daartoe zullen ze dan de nodige geestelijke krachten hebben. De Here zal met hen zijn en zal hun woorden door tekenen bevestigen.

Ze zullen dan het licht der volken zijn en des Heren heil tot aan het einde der aarde (Jes. 49:6). Ze zullen zijn heerlijkheid onder de volken verkondigen (Jes. 66 : 19.). Daar Satan dan gebonden zal zijn (Op. 20: 2) en het schepsel zal vrijgemaakt zijn van de dienstbaarheid der verderfenis (Rom. 8: 19-22), zal hun werk vrucht dragen.

13. Het Nieuwe Verbond met Israël wordt door Christus gesloten.

De Profeten hadden aangekondigd dat een nieuw Verbond gesloten zou worden met het huis van Israël en met het huis van Juda (Jes. 55: 3). We hebben gezien dat het Oude Verbond het „aionische” leven beloofde onder voorwaarde dat aan de Wet voldaan zou worden, en dat Israël op zich genomen had alles te doen wat de Here vroeg, in eigen kracht. Dit was een verbintenis waardoor de „bruid” des Heren zich onder de slavernij der Wet plaatste. maar die Wet voorzag in het geval waarin een vrouw, die een verbintenis had aanvaard, door haar man kon vrijgemaakt worden (Num. 30: 7-9). Welnu, het Nieuwe Verbond zou de „bruid” door genade verlossen; de Here zou haar zonde niet meer gedenken na haar bekering. Dit alles heeft niets te maken met de volken. Noch het Oude, noch het Nieuwe Verbond wordt met hen gesloten. Ze zullen echter wel deel hebben aan de zegeningen van het Nieuwe Verbond, aangezien dit laatste Israël zal toelaten een volk van priesters te zijn en Gods zegeningen op aarde uit te delen.

Elk verbond maakt bloedstorting noodzakelijk (Ex. 24: 8; Hebr. 9: 20), en zonder bloedstorting geschiedt geen vergeving. Het Verbond van Jeremia 31 zou de zonde te niet doen. Het bloed van kalveren en bokken was daartoe niet voldoende. Des Heren bloed was noodzakelijk. Dit verbond kon dus alleen door Christus' dood gesloten worden (Hebr. 9: 12).

Op de eerste dag der ongehevelde broden (Mat. 26: 17), de avond van de 14de Nisan (Lev. 23: 5), vierde de Here het Pascha met zijn discipelen, en na het avondmaal (Luk. 22: 20) nam Hij de drinkbeker der dankzegging (1 Cor. 10: 16) en zei: „Deze drinkbeker is het Nieuwe Verbond in mijn bloed” (1 Cor. 11: 25). Zo dikwijls ze die beker zouden drinken, zouden de christen-Joden de dood des Heren verkondigen aan hun broeders in Israël en hen er aan herinneren dat het bloed uitgestort was, het Nieuwe Verbond gesloten, de verlossing mogelijk gemaakt. Zo verkreeg dan het Pascha, dat vroeger alleen verwees naar hun uittocht uit Egypte, zijn volle betekenis: het symboliseerde het bloed van het Lam, dat gestort was om het N.V. te sluiten en Israël van zonde te verlossen. Elk jaar herhaalden dus de in Christus gelovige Joden, dit getuigenis, en wel moesten ze dat zolang doen tot het ganse volk zich zou bekeerd hebben en de Here dus in heerlijkheid zou komen. Want het spreekt vanzelf dat, wanneer de Koning aanwezig zou zijn en het Koninkrijk ingesteld, het Pascha, hoewel nog gevierd (Ez. 45: 21), niet meer zou dienen om zijn dood te verkondigen, aangezien na de bekeering van Israël allen zouden weten dat Hij voor hen gestorven is. Het Pascha zou dan eenvoudig gevierd worden in nagedachtenis van des Heren grote liefdedaad. De Here zelf zal, in het Koninkrijk zijns Vaders, op **nieuwe** wijze drinken van die vrucht van de wijnstok (Mat. 26: 29). Het Pascha zal dan **vervuld** zijn (Luk. 22: 16). Zolang Israël niet als Gods volk beschouwd wordt, kan het Pascha niet gevierd worden.

Het is zeer vermetel uit de uitdrukking „dit is mijn lichaam” te besluiten tot de omzetting van het brood in het vlees des Heren, aangezien de daarop volgende uitdrukking „deze drinkbeker is het Nieuwe Verbond” ook niet letterlijk opgevat kan worden. maar alle grond van de roomse mis valt weg, als men inziet dat het hier het joodse Pascha betreft en dat de Here aan Mozes en Aaron heeft gezegd: „Dit is de inzet van het pascha: geen zoon eens vreemdelings zal daarvan eten” (Ex. 12: 43-48). We betreuren het ten zeerste de godsdienstige gevoelens van sommigen onzer lezers te kwetsen. We geven misschien de indruk iets af te breken, terwijl we eenvoudig een en ander zuiver willen stellen en aan Israël laten wat aan Israël behoort. Al is het N.V. niet met ons gesloten, daarom zijn onze voorrechten niet minder groot. In tegendeel, we zullen verder zien dat onze zegeningen, die niet aards zijn, verre alles te boven gaan wat in verband staat met het N.V. Zo kunnen we dan ook, al is onze „Gemeente” de „bruid” niet, in niet minder innige gemeenschap met de Here zijn. We kunnen alleen winnen, als we de waarheid inzien, zelfs indien we ze moeten „kopen” (Spr. 23: 23) door het opofferen van vele dingen die ons dierbaar waren.

14. De vergeving der zonden is voorwaardelijk en was reeds gekend door de Profeten.

Om goed te begrijpen wat de Evangeliën ons leren, is het steeds belangrijk er niet in te leggen wat pas later geopenbaard werd. Als men duidelijk wil zien wat verstaan moet worden onder vergeving der zonden, moet men vooral Paulus niet raadplegen als hij over de rechtvaardiging handelt. We zullen later terugkomen op het verschil tussen de twee. Voor het ogenblik willen we ons er toe bepalen na te gaan wat het vergeven der zonden betekent, door hetgeen de Here ervan zegt. Dat is al wat zijn toehoorders er van konden weten, en was voldoende om te begrijpen.

De gelijkenis van de koning en zijn dienstknechten kan veel duidelijker maken (Mat. 18: 23-35). Eerst lezen we dat, als gevolg op het gebed van een der dienstknechten, een belangrijke schuld „kwijtgescholden” wordt (Mat. 18: 27). Daar deze dienstknecht slecht handelt en geen medelijden heeft met een van zijn makkers, die hem een kleinigheid schuldig was, moet hij het kwijtgescholdene betalen. En het besluit is: „**Alzo zal ook Mijn hemelse Vader u doen, indien gij niet van harte vergeeft een iegelijk zijnen broeder zijne misdaden**” De „prediking op de berg” zegt overigens: „**Maar indien gij de mensen hun misdaden niet vergeeft, zo zal ook uw Vader uw misdaden niet vergeven**” (Mat. 6: 15). Het gaat hier niet over de volkomen, afdoende kwijtschelding, zonder werken, waarover Paulus later, bijv. in zijn brief aan de Efeziërs zou schrijven (Ef. 4: 32).

Men geve zich dus goed rekenschap van het feit, dat de Evangeliën niet verder gaan dan wat de Profeten reeds verkondigden. De zonde was niet weggedaan, maar „bedekt” (Rom. 4: 7) door het offeren van dieren, afschaduwing van het ware Zoenoffer (1 Joh. 2: 2). Als men zich zou bepalen tot wat de Evangeliën zeggen, zou men niets weten van ware verzoening („katallagè”, niet „hilas-komai”) en rechtvaardiging, waar de mens niet meer als zondaar beschouwd wordt en waar de zonde niet „bedekt” is, maar waar de gelovige der zonde gestorven is en rechtvaardig door zijn gemeenschap met de Here.

Dit alles is meer uitvoerig behandeld in onze werken: *Het Onderwijs van de Apostel Paulus* en *De Weg der Behoudenis*.

Wezen en werking der zonde

door G. J. P.

No. 13.

Romeinen 5 : 12.

Een zeer belangrijke tekst met betrekking tot ons onderwerp is Rom. 5 : 12. We willen er hier nader bij stilstaan en citeren hem nogmaals.

„Want gelijk door één mens de zonde in de wereld ingekomen is en door de zonde de dood en alzo de dood tot alle mensen is doorgedaan in welken allen gezondigd hebben”.

Gaan we eerst de vertaling van „*in welken*” na. Heel wat andere vertalingen zetten de in het Grieks gebruikte woorden anders over en wel door „omdat” of gelijkbetekenend redengevend voegwoord (vermits, omdat). Zo de Leidse Vert., die van Obbink-Brouwer, van Voorhoeve, de Canisius-vert., de Nieuwe Vert. van het Ned. Bijbelgenootschap, de Franse van Second en van Martin, die van Luther, de Paralelbibel, de Duitse vertaling van Albrecht, die van Menge en de Oude en Herziene Engelse vertalingen. v. d. Palm, zet: „*en door hem zijn allen zondaars geworden*”, en Bakels „*sinds welken (Adam) zij allen gezondigd hebben*”. Men ziet dat de overgrote meerderheid „omdat” heeft, zowel in woord als in opvatting. Wij willen vanwege de belangrijkheid van deze zaak wat dieper op de tekst ingaan.

Voor „in welken” staat in het Grieks „*ef hoo*”. „Ef” is de verkorte en met het oog op de volgende klinker wat veranderde vorm van „epi” dat letterlijk „op” betekent en „hoo” is de derdenaamvals-vorm van „hos” dat „die” betekent. Letterlijk staat er dus „*op die*”. Waar we na een voorzetsel voor de „d” een „w” zetten en het hier een mannelijke woordvorm is, is de letterlijke vertaling in vroeger Nederlands „*op wien*” (nu meestal: op wie).

Hiermee zijn we niet klaar, want de meest letterlijke vertaling is nog niet steeds, ja zelfs vaak niet, de weergave van de zin der woorden. Heeft het hier bijv. zin te vertalen „op wie(n) allen zondigen?”

Er komen drie woorden voor in de zin, die in het Grieks allen mannelijk zijn: mens, wereld en dood. Waarop slaat het „op wie(n)” nu terug?

Om nader licht te verkrijgen, willen we eerst nagaan of we hier, zoals vele vertalingen doen, „omdat” kunnen zetten.

We vinden de verbinding „ef hoo” vijf maal in het N.T., n.1. Lk. 5: 25; 2 Cor. 5: 4; Rom. 5: 12; Fil. 3: 12 en 4: 10 en de vrouwelijke vorm ef hē éénmaal, Lk. 11: 22.

Nemen we deze laatste tekst het eerst. „**Die neemt zijn gehele wapenrusting waar hij op vertrouwde**”, (op welke hij vertrouwde). Hier kan niet „omdat” gelezen worden.

Nu de mannelijke vorm., Lk. 5: 25 „**En opgenomen hebbende hetgeen daar hij op gelegen had**”. Dit was het „beddeken”, de matras waarop de geraakte tot Christus was gedragen. Hier heeft het een letterlijke betekenis; „op hetwelk” is niet te vervangen door „omdat”.

2 Cor. 5:4 „**Nademaal wij niet willen ontkleed worden**”.

Fil. 3 : 12 „**Waartoe ik ook van Christus gegrepen ben**”.

Fil. 4 : 10 „**om aan mij te denken waaraan gij ook gedacht hebt**”.

Kan men in 2 Cor. 5: 4 en Fil. 3: 12 „omdat” vertalen, in Fil. 4: 10 gaat dit niet. „Waaraan” drukt geen reden of grond uit maar wijst een persoon aan: „aan wie(n) gij ook gedacht hebt”.

Uit het bovenstaande blijkt, dat de zaak concordanties niet voor het grijpen ligt; slechts in 2 van de 6 teksten kan men „omdat” zetten en is het natuurlijke of letterlijke draagvlak overgegaan in een figuurlijke of redengevende, beter wellicht: oorzakelijke grond.

We geloven dat het „op wie(n)” in Rom. 5 : 12 geen redengevend voegwoord is maar terugslaat op een der drie vooraf genoemde zelfstandige naamwoorden zoals het in Fil 4: 10 terugslaat op „mij” en we dus moeten vertalen: aan wie(n) gij ook gedacht hebt”. Bekijken we nu eens op welk der drie woorden het dan betrekking heeft.

„Ef hoo” betekent: „opwie(n)” of bij een onzijdig woord „op dat”. Het geeft geen richting aan naar een punt of er van uit maar alleen dat punt zelf of het rusten of steunen op dat punt. Bespreken we nu de genoemde woorden.

Het dichtst bij staat: de dood. Heeft men nu op of in de dood gezondigd? D.w.z. is men zondaar omdat men sterven moet. Dus zou men het niet zijn als men dit niet moest. Is m.a.w. de dood oorzaak der zonde? Zo wordt door sommigen geleerd. We bespraken daar reeds iets van en voegen er hier nog iets aan toe. Ten eerste zegt dit vers, dat de dood er is door de zonde. Men kan dit niet omkeren en zeggen: de zonde is er door de dood. Door middel van een schip komt de lading de haven binnen. Het omgekeerde gaat niet op; door middel van de lading komt het schip de haven binnen. Niet de lading is oorzaak van het binnenkomen van het schip maar dit is het middel tot het binnenbrengen van de lading. Zo in Rom. 5: 12 ten opzichte van zonde en dood. Men zondigt niet omdat men sterft of sterfelijk is, men sterft omdat men zondigt. Ten tweede: de dood is uiteindelijk lichamelijk maar de zonde is iets geestelijks. Nu heeft het lichamelijke het geestelijke niet tot oorzaak maar dit het lichamelijke. Niet omdat het lichaam sterft, is men zondaar maar omdat men zondigt, sterft het lichaam. Het „op of in wie(n)” kan dus niet slaan op het woord „dood”. Ook niet omdat men in de dood niet kan zondigen, dood nu genomen in natuurlijke zin.

Volgt het woord „wereld”. Kan men zeggen dat men zondaar is omdat men op of in de wereld is. Dit is helemaal onhoudbaar. Er zijn veel dingen op of in de wereld, maar zij zijn daarom nog niet zondig.

Blijft het woord „mens”. Kan men lezen dat allen in Adam gezondigd hebben? O.i. zeer wel. Het volgt uit het hele betoog dat Paulus geeft en dat hierop neerkomt: De dood is er door Adams zonde. De zonde wordt niet toegerekend als er geen wet is. Vanaf Adam tot Mozes was er geen geopenbaarde wet. Toch stierven de mensen ook toen reeds. Hiervoor moet een oorzaak zijn. Deze is: de toerekening der zonde. Niet volgens de geopenbaarde wet. Ook niet bij de hun van nature bekende wet (Rom. 1: 18; 2: 12-15). Zij werd dus toegerekend op grond van iets anders: op grond van Adams overtreding tegen een ingeschapen wet. Hij was de wortel of basis waarop allen zondigden. Of, ietwat vrijer vertaald: in hem zondigden allen. Hij zondigde tegen de levenswet van het liefhebben van God, dan tegen de wet voor de levende ziel geldend, de wet der eenheid van het mannelijke en vrouwelijke. Door beide in enen te overtreden, worden allen zondig: ze missen het doel. Daarom sterven allen in Adam, zoals 1 Cor. 15: 22 duidelijk leert. Ook Eva.

Er is opgemerkt dat ef hoo te ver van het woord mens afstaat om er betrekking op te hebben. Dit bezwaar vervalt als men in het middengedeelte van Vs. 12 een tussenzin ziet en de tekst zo leest: **“Daarom gelijk door één mens de zonde in de wereld ingekomen is (en door de zonde de dood en de dood alzo tot alle mensen is doorgegaan) in wie(n) allen gezondigd hebben”**. Of, met omzetting van de zin: **„Daarom, gelijk door één mens (in wien allen gezondigd hebben) de zonde in de wereld is ingekomen, enz.”**

We hebben hier de S.V. verdedigd. Niet om reden van oudheid of piëteit maar vooral op grond van het feit:

- 1° dat ef hoo niet uitsluitend als redengevend voegwoord, als „omdat” wordt gebruikt;
- 2° omdat, waar de dood zonder uiterlijke wet heerst, er een andere wet moet zijn op grond waarvan de dood wordt toegerekend;
- 3° omdat deze wet niet de in de schepping geopenbaarde natuurwet is, want onbewuste kinderen kunnen God niet verwerpen en sterven toch;
- 4° omdat 1 Cor. 15: 22 leert dat allen in Adam sterven waaruit volgt dat allen in hem zondigden en dat dit toegerekend wordt geheel buiten latere persoonlijke zonden om.

Wie Rom. 5: 12 met zijn „in wien” anders wil verklaren en er „omdat” voor wil stellen, raakt in moeilijkheden. Hij moet verklaren waarom de zonde toch toegerekend wordt zonder dat er een wet is. Welke wet heeft het schepsel dan overtreden? De wet van het zich zelf tot wet zijn, die van Rom. 2 : 16 dus? Maar hoe dan met onbewuste kinderen? Of kunnen die zich zelf nog niet tot wet zijn? Deze vormen juist het struikelblok. Waarom sterven zij? Door de val van één sterven de velen, Rom. 5: 13, dus zondigen ook die velen en wordt hun dit ook aangerekend zoals blijkt uit de ervaring, al zijn ze zich er niet van bewust. Het is niet zo dat zij eerst persoonlijk moeten zondigen om te sterven, neen velen sterven zonder dat zij persoonlijke zonden gedaan hebben. Onwetend, ja meer nog, ongeboren zondigden zij reeds. Dit kan alleen omdat God hen aanziet als in Adam in liggend en zij in hem tot zondaren gesteld zijn. Daarom kan het oordeel de dood zijn. **„Zo dan gelijk door één mens de (schuld) gekomen is (of: het gekomen is) tot verdoemenis (veroordeling)”**. De ene zonde van Adam brengt veroordeling over allen. Dit is de toerekening. En de dood is het gevolg en tevens het oordeel.

Het omgekeerde is in veel hogere mate het geval. Door één gehoorzaamheid van Christus komt over alle mensen de rechtvaardigheid ten leven, of ze dit weten of niet. Evenals de mens niet eerst persoonlijk zondigt om dan te sterven, wordt de mens niet eerst persoonlijk tot rechtvaardige gesteld te worden om dan het leven te verkrijgen. Beide gaan objectief buiten hem om. En de misdaad en het heil ligt in telkens één persoon. Objectief worden allen in Adam tot zondaar gesteld, objectief worden allen in Christus tot rechtvaardigen gesteld. Aldus Rom. 5.

Op nog iets moet gewezen worden. De apostel gebruikt het woord „*zondigen*” van Rom. 5: 12 in de verleden-tijdvorm wat de S.V. overzet door: „*gezonderd hebben*”. Er staat echter: „*op wien allen zondigden*”. Dit sluit uit dat men zondigt in de dood, dan moest er staan: „*op welke allen zondigen*”. In vs. 14, waar de S.V. zet: „*die niet gezonderd hadden*” schrijft Paulus niet de verleden tijd maar de *aoristus*, de tijdloze Griekse vorm. Indien hij in Rom. 5: 12 bedoeld had te zeggen dat omdat de mens persoonlijk zondigt hij daarom sterft of dat hij zondaar is omdat hij sterft, had hij ook daar de aoristusvorm, de tijdloze werkwoordsvorm gebruikt. Hij doet dit niet maar zet de tijd uitdrukkende vorm, hier de verleden tijd, hiermee aangevend dat dit zondigen geheel verleden tijd is geworden. Dit kan alleen als men ziet dat allen in Adam zondigden.

Hiermee is tevens aangewezen dat de oerzonde van Adam dieper ligt dan de overtreding in de hof van Eden en dat ook Eva in Adam reeds gezonderd heeft. Hun herschepping als man en vrouw heeft dit niet opgeheven maar was alleen om de voortzetting van het geslacht mogelijk te maken.

De dood als gevolg der zonde.

Het eerste en tevens ernstigste gevolg dat de zonde meebrengt, is de dood. „*Door de zonde de dood*”. De zonde brengt de dood mee zoals een schip de lading. Ze zijn niet identisch, dezelfde, maar ze zijn aan elkaar verbonden.

Wat is de dood? De dood is de afsnijding van de levensband. Hij is het omgekeerde van leven. Leven is in verbinding staan, gemeenschap hebben met een zekere sfeer van leven. Deze kan enger of breder, beperkter of ruimer zijn, maar in elk geval is er een zekere gemeenschap met die bijzondere sfeer in het heelal die men leven noemt. Die gemeenschap is een zekere wisselwerking tussen het levende wezen en zijn omgeving. Een levende plant werkt in op haar omgeving; ze neemt stoffen op uit de bodem en de lucht. Omgekeerd werkt de omgeving op haar in: het licht bijv. doet haar het koolzuur ontbinden in koolstof en zuurstof, een feit van grote betekenis. Zo werkt ook een levend dier in op zijn omgeving en deze weer op dat dier. Bij een mens zijn de terreinen nog veel breder; zijn leven kan met verschillende gebieden sterker of minder sterk in verbinding staan.

Ons bepalende tot de mens zien we, dat bij de dood al deze banden ophouden. Liefde, haat, nijdigheid vergaan, men heeft geen deel meer in alles wat onder de zon geschiedt. Pred. 9: 6. Het lichaam verliest zijn opbouw en samenhang en keert weder tot stof, de ziel verliest haar beleving van innerlijke gevoelens en spanningen, de geest als hoger geestelijk deel richt zich op niets meer in de ziel noch in het lichaam noch op de terreinen van het leven, terwijl de geest als drijvende levenskracht (hierbij is hij niet persoonlijk) wederkeert tot God.

Waar het leven gemeenschap en wisselwerking is en dit op meerdere terreinen kan gebeuren, en de dood het tegenovergestelde, kan men èn meerdere soorten van leven èn meerdere soorten van dood onderscheiden. Er is het leven des geestes, der ziel, des lichaams. Alle drie kunnen gedooft worden: iemands geest en ziel en lichaam kan gedood worden. Bij de geest wordt dan dat wat de mens boven het dier verheft, onderdrukt en afgesneden. Dan versuft of verdierlijkt hij. Bij de ziel worden de ware gevoelens tot zwijgen gebracht en afgestompt; dan wordt men gevoelloos. Eindelijk kan het lichaam gedood worden wat het ophouden van het natuurlijke leven meebrengt. Men weet uit de laatste oorlog hoe men op dit drievoudig terrein werkzaam is geweest.

Hoe is nu de mens door de zonde geworden? Zijn ik is van God afgesneden, het is uit Gods gemeenschap uitgevallen, dit noemt men dan de geestelijke dood, zijn geest is verduisterd en vervreemd van het leven Gods, door onwetendheid, Ef. 4: 18a, zijn ziel is ongevoelig geworden, 19a en zijn lichaam is aan een stervensproces onderworpen: stervend sterft hij. Gen. 2: 17. Als we het wel zien, moeten we dit vaststellen. T.o.v. zijn ikheid is hij dood voor God, dat is zijn zondaar zijn. T.o.v. zijn geest, ziel en lichaam is hij stervend. Het eerste is een feit. (God noemt de zondaars bui-

ten Hem doden, Lk. 9: 60; Ef. 5: 14), het tweede is een **proces** zowel t.o.v. de geest als t.o.v. de ziel als t.o.v. het lichaam. Dan noemt dé Schrift de mens stervend (***Ik heb geen lust aan de dood des stervenden***, Ez. 18 : 32). Men moet deze onderscheiding wel in het oog houden, wil men de dingen niet verwarren.

Het proces van de stervende geest, de stervende ziel en het strevende lichaam vertoont vele fasen, zowel individueel als groeps- en volksgewijs. De een is met zijn geest veel verder naar de dood voortgeschreden dan de ander. Zo naar de ziel. Zo naar het lichaam. Dit is ook het geval met groepen in een volk en met gehele volken. Hoe meer de geest vervreemd is van God, hoe meer de ziel haar ware gevoelens verloren heeft, hoe meer het lichaam zijn levenskracht ingeboet heeft, des te meer is het proces voortgeschreden. Zoals God nu in het lichaam de dood stuit door levenskracht, zo geeft hij op het terrein van de geest en de ziel krachten die het in wezen stervende leven van die vermogens nog stuiten. Zoals Hij voor het natuurlijke leven regen en vruchtbare tijden geeft, geeft Hij voor geestes- en ziele leven vaak tijdelijk vernieuwende krachten. Zo maakt Hij de voortzetting van het geslacht mogelijk.

Dit heft echter de individuele en tevens algemeen menselijke gescheidenheid van God niet op: het centrum van ons leven is dood voor God; heeft zonder meer geen ware gemeenschap meer met Hem, staat niet meer met Hem in verbinding. Daartoe is eerst levendmaking nodig, geboorte van Boven. Uit zichzelf kan de mens deze band niet meer herstellen. Dit is juist zijn oordeel, naar we reeds zagen.

Levendmaken

III.

Behalve Joh. 5: 23 en 1 Cor. 15: 22, vinden we ook in de volgende teksten bewijs dat „***levendmaken***” niet betekent: uit de lichamelijke dood opwekken, n.l. in Joh. 6: 63; Rom. 4: 17; 8: 11 en 1 Cor. 15: 36.

Joh. 6: 63 „***De Geest is het die levend maakt; het vlees is niets nut; de woorden die Ik tot u spreek zijn geest en zijn leven***”.

De Heer noemt Zijn woorden: geest en leven. Zij kunnen, mits geloofd (zie vs. 64) levendmaken. Om ze te geloven, moet men uit God geboren zijn. Joh. 8: 47. Dit uit-God-zijn is de levendmaking door de Geest. Deze heeft plaats bij de Hem van de Vader gegevenen. Zonder de levendmaking kan niemand tot Hem komen, Joh. 6: 65, dus ook Zijn woorden niet waarlijk als geest en leven aanmerken of aannemen.

Men ziet uit deze tekst duidelijk dat de levendmaking geen lichamenlijk doden, geen overledenen betreft, maar nog in het vlees levenden, geestelijk doden,

Rom. 4 : 1 7 ***“Hem aan Wien hij geloofd heeft, namelijk God die de doden levend maakt en roept de dingen die niet zijn alsof ze waren”.*** ,

Uit het verband blijkt, dat het niet over overledenen gaat maar over een ervaring in Abrahams en Sara's leven. Abraham heeft „***tegen hoop op hoop geloofd en heeft zijn eigen lichaam niet aangemerkt dat reeds verstorven was, daar hij omtrent honderd jaar oud was; ook was de moeder in Sara verstorven***”. Beiden waren dood, niet in lichamenlijke zin maar t.o.v. de verwekking van nageslacht. Evenmin als een dode dit meer kan doen, konden zij dat meer. Maar Abraham en Sara waren niet in die zin dood dat zij opgewekt maar wel in die dat zij levend gemaakt moesten worden. Rom. 8 : 1 1 ***“En indien de Geest Desgenen die Jezus uit de doden heeft opgewekt in u woont, zo zal***

Hij die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken door Zijn Geest die in u woont”.

Ook hier weer betreft het geen overledenen maar nog levenden. Zij hebben sterfelijke lichamen d.w.z. zulke die sterven kunnen maar nog niet gestorven zijn. 1 Cor. 15: 52-54 bewijst dit. Daar is sprake van verderfelijke en sterfelijke. In vs. 52 noemt de apostel eerst de doden die opgewekt, daarna de levenden die veranderd moeten worden. Dan spreekt hij in vs. 53 over het verderfelijke en in vs. 54 over verderfelijke en sterfelijke. In schema gezet geeft dit het volgende:

Overledenen:

opgewekt
verderfelijk
verderfelijke
onverderfelijke

Nog levenden:

veranderd
sterfelijk
sterfelijke
onsterfelijke

De sterfelijke betreft de nog levenden die wel kunnen sterven maar nog niet gestorven zijn.

Zowel in Rom. 8 als in 1 Cor. 15 is sprake van hen die nog leefden in de verwachting van 's Heren wederkomst. Wanneer Hij kwam, zouden zij in een punt des tijds veranderd worden. 1 Cor. 15 : 51 en 52. Dan zouden hun sterfelijke lichamen niet opgewekt maar levend gemaakt worden. Dit zou geschieden door de Geest Gods die in hen woonde, waarvan de Heer in Joh. 6: 63 reeds gezegd had dat Hij levend maakte. Was het daar geestelijk doden, in Rom. 8 zijn het lichamelijk sterfelijken. Men ziet dat levendmaken niet betekent: uit de lichamelijke dood opwekken.

P.

Tot nuttige Stichting

No. 12.

ARM GEWORDEN.

„Want gij weet de genade onzes Heren Jezus Christus dat Hij om uwentwil is arm geworden daar hij rijk was” 2 Cor. 8 : 9.

Wij zouden kunnen denken dat de Heiland der wereld in een koninklijk paleis geboren had moeten worden, God weet beter. Hij doet Zijn Zoon ter wereld komen in nederigheid en in armoede. En een nederige maagd wordt door God verkoren en bevoorrecht boven alle vorstinnen der aarde om de moeder te zijn van Hem die eenmaal Koning der koningen zal zijn. Niet in het paleis van de Keizer noch in dat van Herodes heeft de geboorte plaats maar in een eenvoudig huis of een armelijke stal. En zo arm zijn Zijn pleegvader en moeder dat zij bij de voorstelling in de tempel geen lam kunnen kopen en het offer der armen moeten brengen.

Dit zijn nog slechts de uiterlijke dingen. Paulus belicht de nog veel belangrijker binnenzijde. Niet alleen Zijn aardse ouders (voor de wet) waren arm, Hij zelf is arm geworden. Daar Hij rijk was, voegt de Apostel er bij: Hij was rijk in Zichzelf, als Beeld Gods, Hij was rijk in Zijn sfeer als Heer des hemels, Die de engelen dienden en aan Wie de hemelse wachten eer brachten. Maar Hij heeft Zichzelf ontledigd, zoals Fil. 2 naar de grondtekst zegt, en is vlees geworden. Hij heeft Zijn heerlijkheid en macht af gelegd en is van God mens geworden en nog wel kind, ja geborene en zuigeling.

Dit noemt Paulus ***„de genade des Heren Jezus Christus”***. Genade betekent hier allereerst, zoals in meerdere teksten, welgevallen, behagen. Het was Zijn welgevallen zo tot de mensen te komen. Dit is de subjectieve zijde. De objectieve kant is dat dit Zijn welgevallen tevens een rijk geschenk voor en aan ons is: Zijn zich ten volle geven, Zijn zich dusdanig geven dat Hij van alwetend God wordt omgevormd tot onbewust kind.

Gij weet, gij kent dit, zegt Paulus. Niet door intuïtieve kennis, niet door droom of gezicht, maar door en in de weg van onderwijzing. Deze kennis zal zich verdiepen naarmate we meer de Schrift onderzoeken en overpeinzen. Dan zullen we in de Zich in het O.T. in de menselijke gedaante verschijnende Jahveh de latere arm geworden Christus zien. En wanneer dan diep in ons hart Zijn welgevallen en Zijn geschenk aanbiddelijk voor ons wordt, wordt Paulus' woord van persoonlijke betekenis: om uwentwil. Dan wordt Zijn genade persoonlijk en weten we: Ook voor mij is deze rijke Heer der heerlijkheid arm geworden. Ook ik ben nu reeds in Zijn welgevallen betrokken en ook voor mij is Zijn geschenk, Hijzelf gegeven. Ja nog meer, Hij werd niet alleen voor mij, maar ook in mij geboren. Ere zij God dan in de hoogste hemelen en genade voor mij als mens van Zijn welbehagen.
P.

De biddende Zoon Gods

No. 18.

4. *In de eenzaamheid.*

Het ware bidvertrek is de binnenkamer. Wie de gemeenschapsoefening met God in haar verhevenste vorm en haar heerlijkste betekenis wil kennen, moet de eenzaamheid kennen en liefhebben en zich weten af te zonderen, niet slechts van de mensenwereld maar in het algemeen van de wereld met haar verstrooiingen. Van alle eeuwen is de stilte der eenzaamheid de ware bidders lief geweest en de reinste uren van omgang met God zijn zeker altijd daar doorgebracht waar geen menselijk oog de bidder bespieden en geen menselijk oor zijn gebeden beluisteren kon.

Christus beminde de eenzaamheid. Zijn hart dreef Hem gedurig weer naar plaatsen waar Hij ongestoord met Zijn Vader alleen kon zijn. Wij zien Hem in de vroege morgen buiten Kapernaüm, Mk. 1 : 33, in de avond en 's nachts na de spijziging op een berg in de woestijn tegenover Kapernaüm, Mt. 14: 23, op een andere tijd op een ongenoemde plaats, Lk. 11: 1, voorts op een berg voor de keuze der apostelen, Lk. 6: 12, 13, en op de berg der verheerlijking, Lk. 9: 28. Ook zullen de nachten in de Olijvenhof doorgebracht gebedsnachten zijn geweest, Lk. 21: 37. Voegen we daarbij Zijn eenzaam bidden voor de roeping der discipelen, dat in de Hof van Gethsemané, Mt. 26: 39 en eindelijk vooral Zijn veertigdaags verblijf in de woestijn, Mt. 4: 3 e.v. dan hebben we al de ons vermelde uren van afzondering voor de geest en hebben we genoeg bewijzen om te zien dat de eenzaamheid Hem dierbaar en heilig was. Te meer als we bedenken dat slechts enkele dingen zijn meegedeeld. Was Zijn hele leven een omgang met God, er gingen zeker geen enkele dag voorbij waarop Hij niet de wereld ontweek om ongestoord gemeenschap met God te kunnen oefenen. De uren zo doorgebracht waren Hem verkwikkingen te midden van Zijn bewogen leven, moeite volle arbeid en gestadige strijd. In deze uren daalde de rust in Zijn rein en door de ellende der wereld ontroerd en bewogen gemoed. Zij waren de hoogste oefenschool van Zijn vorming en volmaking. Dan hoorde Hij de Vader zonder dat een enkele wanklank in Zijn oren drong.

Zal ons gebed zich kunnen verheffen boven een enkele aanspraak tot God, hetzij om te bidden of te danken, dan zal er een eenzaam plekje nodig zijn waar niets ons aftrekt of ontstemt. Het is niet mogelijk te midden van het gewoel der wereld zijn gedachten zo te verzamelen dat zij zich uitsluitend met God bezig kunnen houden. Slechts in de eenzaamheid en waar als het ware de stem der wereld zwijgt, kan de mens waarlijk in en voor zichzelf en daardoor ook in en voor God leven. Daar kan de geest zijn vleugelen ontplooien en opstijgen, daar kan Hij zijn God ontmoeten. Ga in de binnenkamer, sluit uw deur, ga in de eenzaamheid, ontvlied voor een ogenblik de wereld en ontmoet daar de God van uw leven.

5. *Gebed en levenstaak.*

In de vierde eeuw na Christus ontstond er in de Christelijke kerk een sekte die om de omgang met God alle aardse arbeid liet varen. Ze heten de Euchyten. Zij vonden de zaligheden van het bidden zo groot dat zij er naar streefden altijd onverpoosd gemeenschap met God te oefenen. Het „Bidt zonder ophouden” sloot elke bemoeiing met aardse dingen uit.

De geest dezer sekte leefde in allen die als kluizenaars in de woestijnen gingen leven. Hun levensbeschouwing heeft de grond gelegd tot het stichten van zo vele kloosters in welke sombere cellen men waande meer nabij God te zijn dan in het werkelijke leven. Simon de Styliet die 37 jaren lang te Antiochië op een zuil leefde, werd voor een wonder van vroomheid gehouden en waande zelf ook dat hij op die wijze een waarlijk Goddelijk leven leidde en bovenop zijn zuil nader bij de hemel was dan zij die daar beneden aan zijn voeten voor de wereld arbeidden en leefden.

Dwaze dweepzucht. Alsof dat godsdienst zou zijn. Op zichzelf is zulk een omgang met God reeds een onmogelijkheid. Ogenblikken van hooggestemd godsdienstig gevoel, van bijzondere gebedsvreugde kunnen niet onophoudelijk genoten worden. Zij komen slechts spaarzaam in het leven voor. En dat is maar goed ook. De menselijke natuur zou zulk een bestendige spanning niet kunnen verdragen. Soms streeft de mens er naar dat zijn dagelijks gebed even verheven zou zijn als zijn verhevenste uren, wanneer hij zich in Gods vertrouwelijke omgang verblijdt. Dat kan echter niet. Dat mag zelfs zo niet. Velen sluiten zich in een klooster op om de godsdienst tot hun levenstaak te maken en het gebed tot hun enige bezigheid te verheffen. Het mislukt hun altijd. Hun godsdienst krimpt ineen tot een zaak van louter vormen. Hun gebed is niets meer dan een op de knieën liggen en een spreken met ijdele tongen.

Het op deze wijze onophoudelijk bidden is voor de mens zijn roeping en bestemming niet. Godsdienst moet niet enkel gevoel maar leven zijn. En indien het gebed voor iets dienstig is, dan is het om het leven van mensen te bezielen, te heiligen en vruchtbaar te maken in werken der liefde en der dankbaarheid.

De mens is niet slechts voor God maar ook voor de wereld geschapen. Zijn hoofd mag zich naar de hemel verheffen, zijn voet wandelt niettemin op aarde. Ongelukkig is hij die het eerste, maar niet minder ongelukkig die het laatste vergeet. De Martha's mogen het ene dat boven alles nodig is niet voorbijzien maar de Maria's mogen ook niet altijd neerzitten en peinzen of zij lopen gevaar het goede deel dat zij gekozen hebben te verliezen. Met het gebed moet de getrouwe vervulling der levenstaak gepaard gaan en met deze moet het gebed verenigd worden.

In Christus' leven hebben wij de volle harmonie van gebed en arbeid. We willen slechts één bladzijde uit Zijn heerlijk levensboek open slaan om hiervan innig overtuigd te worden.

Op een zekere Sabbat, een dag die anders door Israël in werkeloze rust werd doorgebracht, was Hij 's morgens al vroeg de synagoge te Kapernaüm binnengegaan. Daar leerde Hij de schare met Goddelijke wijsheid, liefde en geduld. Terwijl Hij zo het evangelie van het Koninkrijk verkondigde, stond er onder de menigte die luisterend aan Zijn lippen hing, een van die ongelukkigen die bezeten was door een onreine geest. Met innige ontferming over de arme lijder bewogen, sprak Hij het machtwoord der liefde uit en genas hem, zodat allen zich ontzetten over Zijn bovenmenselijke grootheid. Nu verlaat Hij de synagoge en begeeft zich met Johannes en Jakobus naar de woning van de gebroeders Simon en Andreas. Daar gekomen, vindt Hij de schoonmoeder Van Simon Petrus met koorts te bed liggen. Hij begeeft zich tot haar, bestraft de koorts en richt haar op. Nauwelijks waren de uren der Sabbatsrust verstreken of de gehele stad vergadert zich voor Simons deur. Een talrijke schare van zieken werd tot Hem gebracht. Men laat Hem geen ogenblik met rust. De ene lijder vervangt de andere. Hij geneest er velen en zendt niemand ongetroost heen. Eindelijk verlaat Hem de jubelende menigte. Het Is reeds laat in de avond en Hij is vermoeid. Hij begeeft zich ter ruste en sluimert in met het zoete bewustzijn dat Hij weder gewerkt heeft zo lang het dag was en alles gedaan heeft wat de Vader welbehaaglijk was. Zou Hij nu de volgende dag rust vinden? Neen, reeds vroeg wordt Hij door Zijn discipelen gezocht die Hem bidden opnieuw Zijn heerlijkheid aan Kapernaüms bewoners te openbaren. Maar de Heiland heeft voor deze dag een nog groter en moeilijker plan gemaakt. Hij wandelt naar de omliggende plaatsen om ook daar Zijn macht en liefde te openbaren en het Evangelie des Koninkrijks te verkondigen. Maar hoe? Kan de Zoon twee dagen lang buiten de gemeenschapsoefening met Zijn Vader? Offert Hij de omgang met God aan de omgang met de mensen? Neen, dat mocht, dat kon Hij niet. De vervulling Zijner levenstaak moest in het gebed haar steun vinden. Maar waar het ogenblik gevonden om zich voor het gebed af te zonderen nu de schare en zelfs Zijn discipelen Hem geen rust laten? Hij weet het te vinden. Ziet, des morgens vroeg als het nog diep in de nacht is, staat Hij op en gaat naar buiten om te bidden. En toen Simon Hem in zijn eenzame bidplaats kwam opzoeken, had Hij daar reeds geruime tijd doorgebracht en lang genoeg gebeden om naar lichaam en ziel verkwikt en versterkt, terstond op te staan

en weer goeddoende te gaan omwandelen. Aan Zijn nachtrust ontwoekerde Hij de ure des gebeds. Is er een mooiere vereniging van bidden en werken aan te wijzen? Zo deed Hij steeds. Daar kunnen we staat op maken. Zijn ganse leven was de innigste harmonie tussen het een en het ander. Geen dag in Zijn leven ging voorbij dat Hij niet bad, maar ook geen enkele gebedsure maakte inbreuk op de getrouwe vervulling Zijner grote en zware levenstaak. Menig uur wijdde Hij aan zijn Vader, maar het waren zijn uren die Hij daartoe afzonderde.

Zulk een innige vereniging van gebed en plichtsbetrachting is het kenmerk van de ware Godzaligheid en het geheim der ware levenswijsheid. Indien er van al de uren die er in het menselijk leven verbeuzeld worden elke dag een enkele aan God gewijd werd, wat zou dat goed en heerlijk zijn. Is het gebed zonder het leven een wanklank, het leven zonder het gebed is de dood. Maar waar het leven uitgaat van het gebed en zich weer oplost in het gebed, daar zijn de gebedsuren voor de hemel heilig en voor de aarde gezegend. Daar is het leven een vrucht van het gebed en de ure van afzondering is voor het vermoeide hoofd en bewogen hart een verkwikking, krachtiger dan die welke de slaap aan het vermoeide lichaam geeft. Daar beantwoordt de mens aan Zijn verheven bestemming. Daar wordt de aarde een oefenschool voor het leven der opstanding, dat der toekomstige eeuwen, waarin er o.i. zal zijn een volkomen samensmelting van werk en gebed om alles te vervullen totdat God zij alles en in allen. P.

Het Goddelijk Voornemen

door S. v. M.

No. 12.

15. Het in de Evangelien te bereiken doel is de Wedergeboorte.

Overeenkomende met wat het O.T. reeds zegt over het nieuwe hart en de nieuwe geest, die verkregen zouden worden na de bekering en vergeving der zonden, spreekt het Evangelie volgens Johannes van de nieuwe geboorte, dus de geboorte uit de Geest (Joh. 3: 3, 5,6). Het is eerst na die geboorte „van boven” dat de mens werkelijk kan doen wat God vraagt, en dat niet uit eigen kracht, maar door de Geest die in hem werkt. Door een nationale bekering, moest Israël komen tot een **ationale** wedergeboorte, en vervolgens op aarde een algemene wedergeboorte voortbrengen. De toekomstige aïoon wordt dan ook „de wedergeboorte” genoemd (Mat. 19: 28). De **persoonlijke** wedergeboorte kan echter in alle tijden geschieden en wordt niet noodzakelijk begeleid door uitwendige tekenen. Deze hangen af van de omstandigheden.

16. Het eeuwige leven waarvan de Evangelien spreken, is het leven op aarde, gedurende de toekomstige aïoon, van hen die niet meer sterven.

We moeten hier verwijzen naar Aanhangel Nr. 1 dat een korte samenvatting is van een lange studie betreffende de betekenis der Hebreeuwse en Griekse uitdrukkingen zoals „olam” en „aïoon”. Er bestaat niet de minste twijfel dat het hier gaat over de „eeuwen” in de zin van lange tijdsperioden gedurende dewelke Gods raad uitgewerkt wordt. De toekomstige aïoon is die van het Koninkrijk op aarde. Het leven gedurende die tijd, het volle leven van hen die in de Here geloven, is het „aionische” leven, gewoonlijk vertaald door „eeuwig” leven. De Evangelien spreken dikwijls van dit leven. Als men de twee volgende verzen vergelijkt:

„**Beërft dat koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld**”, Mat. 25: 34.
„**Maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven**”, Mat. 25: 46.

dan ziet men duidelijk wat de betekenis is van „eeuwig leven”.

De volgende uitdrukking bevestigt dit:

„die niet zal veelvoudig weder ontvangen in deze tijd, en in de toekomstige eeuw het eeuwige leven” (Luk. 18 : 30). Hier ook weer, moet men niet denken iets te verliezen als men de dingen die verschillen onderscheidt. Het aionische leven betreft de aionen, dus wat nog niet geheel volmaakt is en nog ten dele onder de zonde ligt. Het einddoel, de volle behoudenis die ons aangeboden wordt, gaat verder, want dan is Christus ons leven (Kol. 3: 4). Als leden van het Lichaam waarvan Hij het Hoofd is, zijn we geplaatst in Gods rechterhand, boven de aionen en de onvolmaakte of zondige schepping.

17. Het geloof in Jezus-Christus voert tot het aionische leven op aarde.

„Die in mij gelooft, heeft het eeuwige leven” (Joh. 6: 47)

God is de Bron van alle ware leven. Christus alleen kan het ons mededelen. Door het geloof in Christus komt men in geestelijke gemeenschap met Hem, en het „natuurlijke” leven kan dan veranderen in „aionisch” leven. De Apostel Johannes zegt dat God „ons” het eeuwige leven gegeven heeft en dat dit leven in zijn Zoon is (1 Joh. 5: 11).

Die gemeenschap kan nog inniger worden, zoals we verder zullen zien, en dan voeren tot het hemelse aionische leven, en zelfs tot het volmaakte leven in Gods rechterhand, dat verheven is boven al wat tot de aionen behoort.

Zoals we reeds in onze stelling Nr. 16 hebben gezien, wordt het aionische leven eerst in volle werkelijkheid ontvangen in de toekomstige aion (Luk. 18: 30), Het is dus in het algemeen na de opstanding dat men er deel aan heeft. De Profeten kenden die opstanding (Jes. 26: 19; 27: 13). De in Christus gelovigen die dan nog leven, zullen veranderd worden en zullen niet sterven:

„Die in mij gelooft, zal leven, al ware hij ook gestorven, en een iegelijk, die leeft, en in mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid”, Joh. 11 : 25, 26.

Het is de opstanding „ten laatsten dage” (Joh. 6: 40), d.w.z op de laatste dag onzer aion, vlak vóór de “toekomstige aion”. (Luk. 20: 35; Hebr. 6: 5)

Er is ook een opstanding „uit de doden” (Mark. 12: 25) waaraan zij deel hebben, die opgenomen worden, de Here tegemoet (1 Thess. 4: 17). Verder is er ook een „uitopstanding uit de doden” (Fil. 3: 11) voor hen die met Christus zullen verschijnen als Hij in heerlijkheid zal komen (Kol. 3: 4).

18. Israël werd nog niet verworpen nadat het zijn Messias gekruisigd had, maar kon nog, door bekering, de vergeving bekomen die hen nogmaals aangeboden werd.

Israël kende de vergeving op grond van een zondoffer (Num. 15: 27-31). Toen het ware Offer gebracht zou worden, zei de Here: **„Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen”** (Luk. 23: 34). Hierdoor drukte de Here uit, en we moeten dit dus aanvaarden, dat het een zonde „door afdwaling” was, en niet „met opgeheven hand”. Volgens de Wet kon het hun dus waarlijk vergeven worden. Als we bovendien geloven dat de gebeden van de Zoon verhoord worden, hebben we een tweede bewijs dat Israël vergeving ontving.

De apostel Petrus bevestigde dit toen hij uitriep: **„En nu, broeders, ik weet, dat gij het door onwetendheid gedaan hebt, gelijk als uw oversten”**(Hand. 3: 17), en hij voegde er aan toe: **„Bekeer u dan, en keert u om, ten einde uw zonden mogen uitgewist worden, opdat de tijden der verkwikking mogen komen van het aangezicht des Heren, en Hij zenden moge Christus Jezus ”** (Jer. 31 35-37).

God vergaf, maar die vergeving moest aanvaard worden door bekering. Israël was in geen geval door God verworpen na het kruis. Dat volk kon die vergeving krijgen gedurende de tijd der Handelingen.

19. Na de hemelvaart moesten de discipelen de kracht van de Heilige Geest afwachten, aangekondigd door de profeten en de Here.

Ze moesten te Jeruzalem blijven, totdat ze zouden aangedaan zijn met kracht uit de hoogte, door de Vader beloofd (Luk. 24: 47-49). De profeten hadden inderdaad reeds het volgende over die kracht des Geestes gezegd: „*En daarna zat het geschieden dat Ik mijn geest zal uitgieten over alle vlees*” (Joël 2 : 28).

„*Ik zal mijn geest op uw zaad gieten*” (Jes. 44 : 3).

„*En ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u*” (Ez. 36 : 26).

We zullen later zien hoe deze profetieën, aan Israël gericht, een begin van vervulling hebben gehad met Pinksteren.

e. Het Kruis en de Opstanding.

In ons kort overzicht, hebben we gezien dat God een goed schepsel gemaakt heeft, maar dat het zich van Hem heeft afgewend. Dat God vervolgens een middel tot herstel heeft gegeven: Adam kon hier toe dienen, maar wederom miste het schepsel zijn doel. Toen koos God een volk om tot een algemene wedergeboorte te komen, tot een Koninkrijk op aarde, en vervolgens tot een nieuwe schepping en tot het einddoel: God alles in allen.

Door de „Wet en de Profeten” wist Israël dat de Gezalfde, de Messias, de Christus, moest komen om dit alles mogelijk te maken. En inderdaad, in de volheid des tijds geschiedde het dat Gods Beeld niet alleen schepsel werd, maar de gestaltenis van een slaaf aannam om het schepsel te behouden. Alles was toen bereid: het volk was er, het bevond zich in het land, had een stad, en nu ook een Koning, maar zoals altijd moest Gods voornemen zich in vrijheid verwezenlijken. God biedt aan, geeft de mogelijkheid; en het schepsel moet aanvaarden en uitvoeren. Een ding was dus nodig: daar ze uit ondervinding hadden kunnen leren dat ze zondaars waren en in eigen kracht niet in staat waren Gods wil te doen, hadden ze zich tot God moeten keren en, door de Wet tot Christus geleid, die Messias als Behouder moeten aanvaarden. Zo hadden ze dan vergeving van zonden kunnen ontvangen en verder kunnen gaan in het vervullen van hun opdracht, maar wederom is er een val: het uitverkoren volk verwerpt zijn Messias. Is dit niet het einde van alles? Neen, Gods genade is niet uitgeput, het onmogelijke geschiedt. Reeds in de gedaante van een mens, vernedert zich de Zoon nog méér door gehoorzaam te zijn tot de dood, ja tot de dood des kruises. Het is iets ongerijms voor de natuurlijke mens, een schandaal voor de Jood, iets onbegrijpelijks voor de discipel. Is het Satans overwinning? Is hij er dan toch in geslaagd het Zaad der vrouw te vernietigen? Neen. Het is de verheven oplossing van het vraagstuk dat menselijkerwijze onoplosbaar was: hoe er tegelijkertijd een God van liefde en van gerechtigheid kan zijn, hoe de zondaar gerechtvaardigd kan worden.

In De *Weg der Behoudenis* hebben we in het kort een en ander onderzocht over het werk des Heren. Zijn bloed diende niet alleen tot verzegeling van het Nieuwe Verbond met Israël, maar heeft een kracht die veel verder reikt. Het neemt de zonde weg van de wereld, het verzoent en rechtvaardigt, en voert tot de heerlijkheid.

Door de opstanding is Jezus Christus krachtiglijk verklaard Gods Zoon te zijn. Het verlossende Offer was dus gebracht, de Messias leefde, de genade was overvloedig. De periode der Handelingen liet dus toe een krachtig en beslissend getuigenis te doen om het uitverkoren volk tot bekering te brengen.

De Here is echter niet alleen de Messias, op nationaal gebied, maar ook de persoonlijke Behouder. Elke mens, van God gescheiden door de val, moet er toe komen zichzelf niet langer als centrum te beschouwen, moet leren te „sterven” ten opzichte van zichzelf, en terug te keren tot de Bron van al het goede. maar hoe kan hij tot dit resultaat komen? Zijn zondige staat zelf belet hem de weg der behoudenis in te gaan. maar nu vormt de Here Jezus-Christus, de tweede Adam, een nieuw mensdom. Zich neerbuigende tot het oude, Adamietische mensdom, is Hij ten opzichte van dit laatste gestorven en heeft Hij door de opstanding het nieuwe mensdom ingeleid.

Zo is er dan een brug geworpen over de kloof, een weg geopend, de terugkeer mogelijk gemaakt, Eén voorwaarde moet daartoe vervuld worden: gemeenschap met Hem, Terwijl alle mensen van zelf, door geboorte naar het vlees, in gemeenschap staan met Adam en alzo aan de zonde onderworpen zijn, moet de geestelijke gemeenschap met Christus persoonlijk aanvaard worden door het geloof. Dan is men met Christus gestorven en wordt men, naar de geestelijke positie, van zondaar een rechtvaardige.

De weg der behoudenis wordt nu duidelijk: door zijn natuurlijke vermogens kan de mens God in de schepping leren kennen, zich rekenschap geven van eigen zwakte en zich tot zijn Schepper wenden, God brengt hem dan, door de wedergeboorte, in verbinding met de geestelijke sfeer en versterkt zodanig zijn geestelijke vermogens dat hij ten volle bewust kan worden van zonde, en door bekering en geloof in gemeenschap kan komen met de tweede Adam, Zo kan de mens dan, in gemeenschap met Christus, sterven ten opzichte van het oude mensdom, en in Christus leven in het nieuwe mensdom.

Wezen en werking der zonde

door G. J. P.

No. 14.

De straf der zonde.

Wat we hierboven in het kort schetsten, zijn alle gevolgen der zonde. Maar tevens zijn ze de gevolgen van het oordeel, ja der veroordeling. God heeft allen onder de zonde besloten, gevangen gezet, Gal. 3: 22, Rom. 11: 32, en daarmee onder de dood. Niemand kan meer de ware levensband herstellen, noch zijn geest, noch zijn ziel noch zijn lichaam levendmaken. Maar de straf reikt verder. God stelt ook schuldig. Schuld is de zwaarste straf. Het is vreselijk dat God schuldig moest stellen en gesteld heeft. Hij heeft allen uit Adam geboren en of verwekten tot zondaar gesteld. Ze zijn niet slechts doelmissers, door verwekking, maar God heeft ze ook in Zijn oordeel als zodanig gesteld, aangemerkt. Dit stelt hen tot schuldigen.

De mens had de hem ingeschapen levenswet moeten houden. Nu hij dit niet gedaan heeft, staat hij schuldig. Schuld ontstaat er wanneer een wet overtreden wordt. Zich buiten de wet plaatsend, wordt hij overtreder. Rom. 5: 14.

De zaak ligt echter nog dieper. Zich plaatsen buiten de wet, is in wezen zich ook plaatsen buiten de liefde. Want, hoe vreemd het ook klinkt, de wet is volbrenging der liefde. In de wet is de liefde verweven. De centrale wet, de wet van het zedelijk leven, is in wezen de wet der liefde. Het eerste grote gebod, de wet dus, is: God lief te hebben; het tweede, ook wet, is: de naaste lief te hebben als zichzelf. De liefde is de vervulling der wet. Wie in de liefde wandelt, vervult de wet. Niet uit dwang maar omdat hij in de wet de liefde concreet vindt uitgedrukt, belichaamd ziet. Door zich buiten de

wet te stellen, bewees de mens dat hij zich buiten de liefde tot God had gesteld. En dat stelde hem schuldig.

De schuld des mensen weerkaatst zich zwakker of sterker in zijn bewustzijn en wel in het beschuldigende geweten. Niet dat schuld en schuldbewustzijn identiek zijn. Het schuldbewustzijn is het gevolg van het schuldig zijn. Buiten hen die hun geweten toegeschroeid hebben en dit bewustzijn dus bewust afweren, be- of verontschuldigen de gedachten des mensen hem in het algemeen. Het geweten spreekt in hem. Hij voelt dat er een kloof is tussen wat hij is en wat hij wezen moest. Het geweten is het bewijs dat de gemeenschap met God verbroken is, dat er afstand is tussen God en de mens, dat aan de wet niet is beantwoord. „Het geweten is het subjectief bewijs voor 's mensen val, de getuige van zijn schuld voor het aangezicht Gods. God klaagt de mens niet alleen aan, in het geweten veroordeelt de mens zichzelf en kiest hij voor God en tegen zichzelf partij. Hoe fijner en nauwgezet het geweten oordeelt, hoe meer het Gods gedachte over de mens in de Schrift rechtvaardigt. De besten en edelsten van ons geslacht hebben Gods waarachtigheid bevestigd en het schuldig uitgesproken over hun eigen hoofd”. (Bavinck, Geref. Dogm. III, blz. 154.)

De tweede straf is de smet. Zonde is niet alleen daad, ze is ook begeerlijkheid. Ook de begeerte, de verkeerde vanzelf, is zonde, zegt Paulus. Adam werd niet eerst schuldig toen hij de vrucht at, hij was het reeds eerder door zijn begeerlijkheid. Hiermee schond hij de heiligheid, het afgezonderd zijn van de lagere sfeer die niet voor hem bestemd was. Is zonde schuld als strijdend met Gods gerechtigheid, ze is smet omdat het tegengesteld is aan Gods heiligheid.

Het beeld Gods werd in wezen door Adam verwoest. In hem werd het mannelijke en vrouwelijke dat in hem één was in volle harmonie, totaal verbroken. God trekt die lijn door en scheidt de ene mens in man en vrouw. Tevens corrigeert Hij de zonde door iets nieuws te scheppen, „**man(nelijk) en vrouw(elijk) schiep Hij ze**”. Het is om het menselijk geslacht te kunnen voortzetten. Het hele sexuele leven is bewijs van Adams zonde al is het huwelijk een Goddelijke correctie van Adams begeren. Al geeft God Zijn zegen er over daarmee is het wezen der zonde niet weggenomen. Het is dan ook niet vreemd, dat man en vrouw na de geslachtsgemeenschap de gehele dag onrein waren. Dit weerspiegelt de smet door de zonde teweeggebracht. Het verlies van het oorspronkelijk beeld Gods, de scheiding van man en vrouw, veroorzaakt tevens de smet en de gemeenschap, hoewel nodig voor de voortplanting, maakt voor de wet onrein en demonstreert de erfsmet. Het zij nogmaals uitdrukkelijk gezegd dat we het huwelijk niet verwerpen of verbieden te huwen. Het is een Goddelijke instelling maar, voor zondaars, in wier hele zijn en ook in het sexuele, de erfsmet, het gemis aan ware heiligheid, openbaar wordt.

Naast schuld en smet is er als derde straf het lijden door de zonde. Men moet hierbij wel in het oog houden dat het lijden dat we moeten ondergaan, geen straf behoeft te zijn voor onze persoonlijke zonde. Het kan wel zo zijn maar is het zeker niet steeds. Zij op wie de toren van Siloam viel, zij wier bloed door Pilatus bij het altaar vergoten werd, waren geen groter zondaars dan anderen, dit lot overkwam hun niet om hun persoonlijke zonden. Evenmin als de ouders van de blindgeborene. Joh. 9. „**Noch deze heeft gezondigd, noch zijn ouders**”. D.w.z. een bijzondere zonde gedaan die door een bijzondere straf moet worden gevolgd.

Veel lijden is er door toedoen van anderen. Gruweldaden, verarming, hongersnood, pest, oorlog, ziekte, enz. zijn vaak de gevolgen van menselijke zonden. Zij treffen vaak hen die ze niet onmiddellijk veroorzaakt hebben. De laatste oorlog heeft dit weer duidelijk bewezen. We zullen hier niet ingaan op de zegen die uit het lijden kan voortvloeien. Uit verlies kan God winst, uit gemis zegen voortbrengen. Het gaat er hier om of alle lijden gevolg is van persoonlijke zonden. Dit verwerpen wij.

De natuur deelt in het lijden van de mens. Niet in die zin alsof de mens alleen het lijden in de natuur heeft ingebracht. Er is veel dat zucht onder de gevolgen van Satans val. Anderzijds is er veel dat aan de mens is toe te schrijven. Positief en negatief. Positief door zijn doen, negatief door zijn tekortschieten, doordat hij de schepping niet uit haar val heeft verlost, en Satan niet overwonnen heeft. Daartoe was hij geroepen. De schepping had door de mens tot volmaking gebracht moeten zijn geworden. Adam had de gevolgen van Satans val hebben moeten ondervangen en opheffen. Dit heeft hij niet gedaan en zo staat de mens mede verantwoordelijk voor de wereldgang en schuldig aan het wereldlijden. „**Het schepsel is der ijdelheid onderworpen, niet gewillig, maar om diens wil (Adam) die het der ijdelheid onderworpen heeft**”, Rom. 8: 29.

Het is ook de schuld van de mens, dat de wereld aan Satan is onderworpen waardoor velerlei lijden ontstaat. **“De wereld ligt in het (of de) boze”**, 1 Joh. 5: 19. Hij doodt velen en houdt ze in het graf bekneeld. Hij verleidt de wereld en is de boze macht die werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid en de zondige kiemen die in het hart van de mens sluimeren doet uitspruiten en in daden omzet. Niet elkeen ligt even diep onder zijn macht. Maar allen staan van nature bloot aan zijn verleidingen. De gelovige moet daarom de geestelijke zinnen oefenen en met zijn omleidingen bekend worden en zijn. Dan kan men hem weerstaan. Anders ligt men onder zijn onzedelijke macht. Dit alles nu is de schuld van de mens. Hij was gesteld om Satans werken teniet te doen. Omdat hij dit niet gedaan heeft, heeft dit nameloos lijden veroorzaakt en zo is ook de mens, ja hij vooral schuldig aan het zuchten en de barensnood van het schepsel.

Zo vonden we als straf, beter straffen der zonde:

de dood;
de schuld;
de smet;
het lijden in allerlei vorm;
Satans werk in de wereld vanaf Adam.

Slot.

We hebben in het voorgaande slechts een en ander aangestipt. Meerdere punten kunnen breder uitgewerkt worden maar deze verhandeling wilde slechts enige hoofdlijnen geven. Zij zijn echter voldoende om de ellendige staat te doen zien waarin de mens door de oerzonde gekomen is. Hij is van levende ziel „vlees” geworden, Joh. 3: 6, stervende, Ez. 18: 32, dienstknecht der zonde, Joh. 8: 34 en doet de begeerten des vleses en der gedachten, Ef. 2: 3, ligt onder de zonde, Rom. 7: 23, is besmet naar geest en vlees, 2 Cor. 7: 1 en eindigt zijn leven door ten slotte door de dood neder te dalen in de sheool of hades, Ps. 89: 49. De macht en kracht der zonde wordt in de enkeling, het gezin, de familie, de volksstammen en volken veelvuldig uitgewerkt. Ze vertoont zich in allerlei gedaanten: in kiem, verder uitgebot, sterk voortgeschreden, ten top gevoerd. Maar het einde is voor allen hetzelfde: de bezoldiging, de soldij, het loon der zonde, is de dood. Elk mensenkind wordt als zondaar geboren en draagt de kiem van de dood van de geest, van de ziel en van het lichaam in zich. Voorts maakt hij veelal kennis met al de nasleep van de andere gevolgen der zonde die in de wereld zijn.

We willen en mogen echter niet in mineur eindigen. God zij geprezen dat hier tegenover staat dat Christus de dood heeft overwonnen, dat Hij Zijn gerechtigheid toerekent, heiligheid en reiniging der zonden teweegbrengt, het lijden van de tegenwoordige tijd verre in de schaduw stelt t.o.v. de heerlijkheid der toekomst en Hij de werken van Satan zal verbreken. Eenmaal zal Hij de zonde te niet doen, in de voleinding der eeuwen, door Zijn reeds gebrachte Zelfofferande. De benauwdheid der zonde zal niet ten tweeden maal oprijzen. Al 's Heren werken zullen Hem eenmaal loven. Ps. 145: 10. Hij zal hemel en aarde louteren tot zij een luister zullen verspreiden, waarvan oor noch oog iets

hebben gehoord of gezien. O, diepte van rijkdom, ondoorzoekelijk, ondoorgroendelijk!

Levendmaken

IV.

1 Cor. 15 : 36 „***Gij dwaas, hetgeen gij zaait, wordt niet levend tenzij het sterft***”.

Men zal zeggen: U citeert verkeerd: er staat niet „sterft”, maar „gestorven is”. Dat staat er nu juist niet en we zullen dit aantonen. Dezelfde vorm is in 8 van de 14 teksten vertaald door „sterft”. We noemen:

- Mt. 22: 24 (indien iemand sterft);
- Mk. 12: 19 (indien iemands broeder sterft, en: hij sterft);
- Joh. 6: 50 (ete en niet sterve);
- Joh. 11: 25 (al ware hij ook gestorven = al sterft hij ook);
- Joh. 11: 26 (zal niet sterven = sterft niet);
- Joh. 11: 50 (dat één mens sterve = sterft voor het volk);
- Joh. 12: 24 (Voorwaar, voorwaar zeg ik u: Indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zo blijft het alleen, maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort);
- Rom. 7: 2 en 3 (indien de man gestorven is = sterft) en dan in
- 1 Cor. 15 : 36. Dit laatste vers moet vertaald worden in overeenstemming met Joh. 12: 24 „indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft maar indien het sterft”. Hier kan men niet lezen: „en gestorven is”. Zo nu ook in 1 Cor. 15: 36: „Hetgeen gij zaait, wordt niet levend tenzij het sterft”.

Een dode korrel brengt geen vrucht voort. Het is niet het dode maar het stervende graan dat nieuw leven geeft. Het proces waarbij de korrel zijn zetmeel, na het omgezet te hebben in druivensuiker, afgeeft tot het vormen van wortel en stengel en daarbij zelf ondergaat, zelf sterft, noemt de Geest een levendmaking. De korrel geeft zo het aanzijn aan een nieuwe plant die veel vrucht geeft.

Als aanvulling van hoofdstuk 2, over 1 Cor, 15: 22 een enkel woord over 1 Cor. 15: 45 „***De eerste mens Adam is geworden tot een levende ziel, de laatste Adam tot een levendmakende Geest***”,

Adam heet in Gen, 2 : 7 een levende ziel, Hij stond met God in onmiddellijke verbinding door zijn geest en met de wereld door zijn zintuigen en innerlijk aanvoelen. Hij had geest, maar was geen geest maar ziel. Hij had tot geest, d.i. geestwezen, kunnen worden, maar viel, De laatste Adam is staande gebleven en geworden tot geest, ja tot levendmakende geest. Zijn opstandingslichaam heet geest in 1 Petr, 3:18, Dit wil zeggen: het is niet meer gebonden aan de wetten die voor het vleeselijk lichaam gelden. Reeds bij de opstanding bleek dit: de doeken behoeften eerst niet afgewikkeld noch het graf ontsloten te worden. De eerste bleven zo liggen alsof het lichaam er nog in was, maar het had ze achtergelaten zoals een insect zijn cocon of masker en het graf behoeft zeker niet eerst door de engel geopend te worden, De gesloten steen liet het lichaam zo wel door. Dit kan alleen omdat het „geest” geworden was. Men lette er op dat een geest ook een lichaam heeft, niet lichaamsloos is, maar een van een geheel andere orde.

Is dit t.o.v. Christus reeds een rijke verhoging, Hem is meer door God gegeven. Hij werd ook levend gemaakt in dat geesteslichaam, iets dus na Zijn opstanding, naar we zagen. En dit niet alleen, Hij is levendmakende geest geworden. Vandaar dat allen die in Adam sterven nu ook in en tevens door Christus levend gemaakt zullen worden. Welk een rijke genade bevat dit woord van 1 Cor. 15:

45.

Nu resten nog 2 Cor. 3: 6, Gal. 3: 21, en 1 Tim. 6: 13, want het woord „levendmaken” komt in totaal 12 maal voor.

2 Cor, 3: 6, „***De letter doodt, maar de Geest maakt levend***”. Gal. 3: 21 „***Want indien daar een wet gegeven ware die machtig was levend te maken, zo zou waarlijk de rechtvaardigheid uit de wet zijn***”.

De letter is niet de Schrift, maar de Mozaïsche wet met haar bedreiging en straf des doods. Alleen voor wie haar hield, was leven beschoren. Ze bracht geen leven uit de dood en maakte ook niet levend, want dan zou de rechtvaardigheid uit de wet zijn. Gal, 3: 21, Nu niemand de wet kan houden, doodt ze. Leven geven en levendmaken doet alleen de Geest, 2 Cor, 3: 8.

Ook uit deze beide teksten blijkt weer dat levendmaken niet is: uit de lichamelijke dood opwekken, maar leven meedelen aan hen die reeds leefden, D.w.z, een hoger leven dan het natuurlijke.

1 Tim. 6: 13. Eens maakt God alle dingen levend.

P.